

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

DÖRT DÖRTLÜK

KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

- Tüm YKS Konuları
- Her Konudan 4 Test
- Video Çözümlü Sorular
- Çözümlü ve Çoktan Seçmeli Sorular

TYT TÜRKÇE

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

DÖRT DÖRTLÜK

KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ

- Tüm YKS Konuları
- Her Konudan 4 Test
- Video Çözümlü Sorular
- Çözümlü ve Çoktan Seçmeli Sorular

TYT TÜRKÇE

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 9075
YARDIMCI KAYNAK EĞİTİM MATERYALİ • 2828

DÖRT DÖRTLÜK KONU PEKİŞTİRME TESTLERİ
TYT TÜRKÇE

Basım Adedi 1.068.608

ISBN 978-975-11-7260-0

Yazar KOMİSYON

Baskı Yeri:

Sertifika No:

Bu yayın Millî Eğitim Bakanlığı tarafından üniversite sınavına hazırlanan öğrencilere destek olmak amacıyla hazırlanmıştır. Yayında yer alan soruların tamamı özgündür. Yayında yer alan soruların geliştirmesine dair yapılan çalışmalara UNICEF Türkiye Temsilciliği katkıda bulunmuştur.

unicef | her çocuk için

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Bulvarı No: 98 Bakanlıklar / ANKARA
Tel: 0312 4132680
0312 4132681
0312 4131838
www.meb.gov.tr

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu - UNICEF
Turan Güneş Bulvarı No.106 Kat: 7 06550
Çankaya / ANKARA
Tel: +90 312 545 10 00
www.unicef.org.tr

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

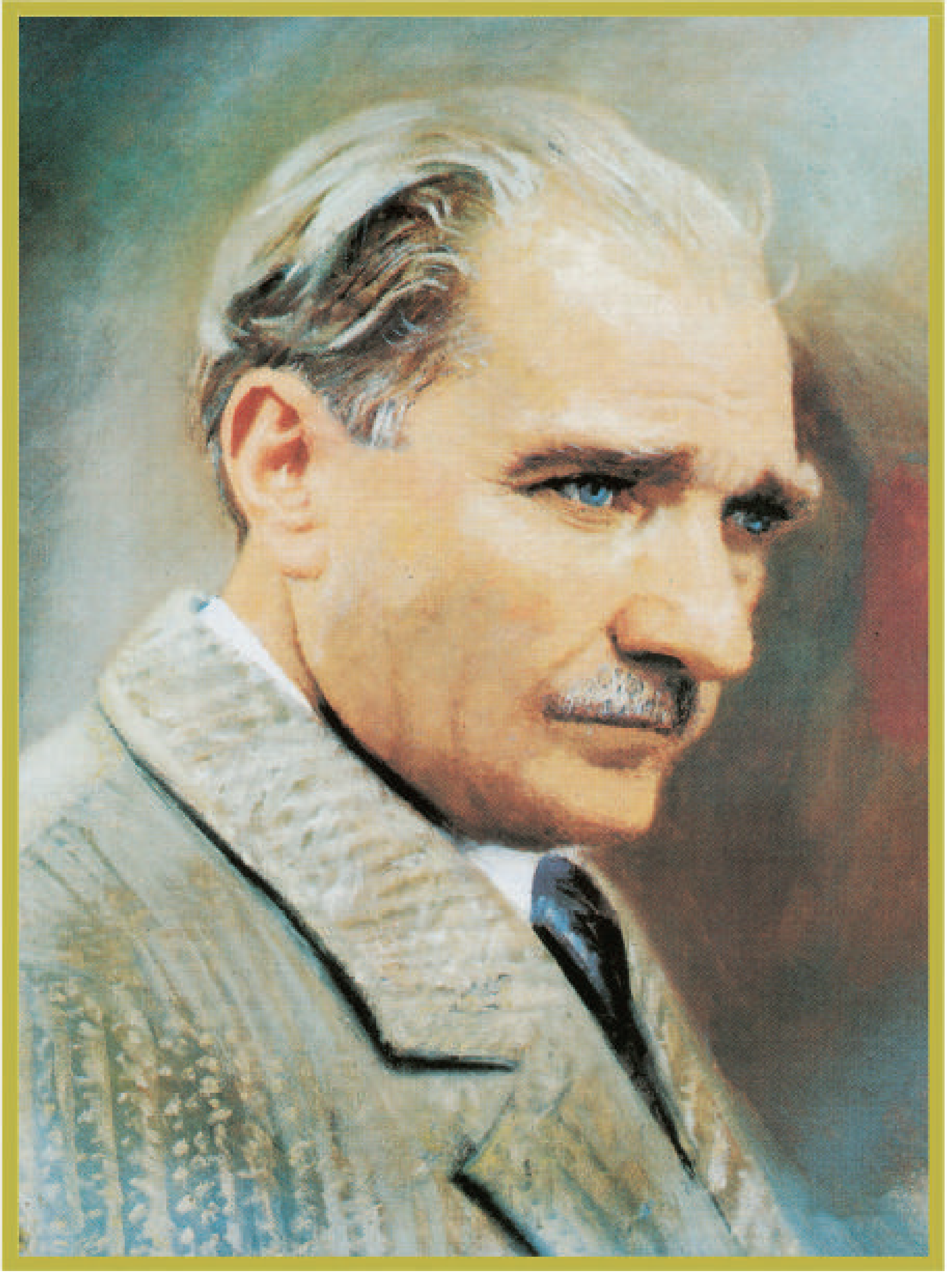
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından eğitimde fırsat eşitliği prensibiyle yürütülen çalışmalar kapsamında sınava hazırlık gruplarına yönelik yardımcı kaynak desteğine devam edilmektedir.

Yardımcı kaynaklarla ilgili yapılan çalışmalara yönelik öğretmen, öğrenci ve veli dönütlerinin olumlu olduğu görülmektedir. Bu bağlamda ortaöğretim düzeyinde Türkçe, matematik, fizik, kimya, biyoloji, coğrafya, felsefe, tarih derslerinden TYT'ye yönelik çoktan seçmeli soruları ve bu sorulardan bazılarına ait örnek çözümleri içeren yardımcı kaynaklar oluşturulmuştur.

"TYT'ye Yönelik Dört Dörtlük Konu Pekiştirme Testleri" adıyla sunulan bu yardımcı kaynak setiyle sınava hazırlanan öğrencilere üniversite yolunda destek olmak amaçlanmıştır.

Kitapta her konuya yönelik çözümlü sorular ile çoktan seçmeli soruları içeren 4 test bulunmaktadır. Öğrenciler, çözümlü sorularla konuların önemli noktalarını öğrenirken çoktan seçmeli testlerle öğrendiklerini pekiştirme olanağı bulacaktır. Bu yardımcı kaynakta bulunan çoktan seçmeli testler, konuların özellikleri ve tüm öğrenci düzeyleri göz önünde bulundurularak kurgulanmıştır. 1 ve 2. testlerdeki sorularda konu ile ilgili tanımlara, kavramlara ve konunun temel özelliklerine yer verilmiştir. 3 ve 4. testlerdeki sorularda ise kavramlar arasındaki ilişkilere, uygulamalara yer verilmiş ve öğrencinin konu ile ilgili analiz yapmasına olanak tanınmıştır.

"TYT'ye Yönelik Dört Dörtlük Konu Pekiştirme Testleri" içinde yer alan tüm sorular özgündür ve alanında uzman öğretmenler tarafından hazırlanmıştır. Bu kaynakta yer alan tüm soruların video çözümleri yapılmış, çözüm videoları öğrencilerin karekodla ulaşabileceği hâle getirilmiştir.

Bu yardımcı kaynağın tüm öğretmen ve öğrencilerimize faydalı olması dileğiyle…

TYT TÜRKÇE SORU DAĞILIM TABLOSU

KONU	ÇÖZÜMLÜ SORULAR	1. TEST	2. TEST	3. TEST	4. TEST	TOPLAM
Sözcükte Anlam	11	11	10	8	10	**50**
Cümlede Anlam	7	8	10	8	8	**41**
Paragrafta Anlam	8	8	9	8	8	**41**
Ses Bilgisi	10	12	9	11	11	**53**
Sözcükte Yapı	9	11	16	9	9	**54**
Yazım Kuralları	23	22	22	23	25	**95**
Noktalama İşaretleri	20	22	23	23	23	**111**
İsim Soylu Sözcükler	25	15	12	13	11	**76**
Fiiller	10	13	14	12	11	**60**
Tamlamalar	10	13	11	11	12	**57**
Cümlenin Ögeleri	13	13	12	12	11	**61**
Cümle Türleri	10	16	12	13	12	**63**
Anlatım Bozuklukları	8	10	12	12	12	**54**
TOPLAM	**164**	**174**	**172**	**163**	**163**	**816**

1. Bir sanat yapıtının kusursuz olması elbette imkânsız değildir. Fakat bir sanatçıyı büyük yapan sadece erdemleri değil hatalarıdır da. Önemli olan, her yeni sanat yapıtına yeni bir heyecanla başlanmasıdır. Kendini usta olarak gören ve heyecanını yitirmiş bir sanatçı, kendi yapıtını çoğaltmanın önüne geçemez.

Bu parçadaki "kendi yapıtını çoğaltmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özgün kimliğini devam ettirmek

B) Sanat anlayışında tekrara düşmek

C) Kendi tarzını sürekli geliştirmek

D) Kesinleşmiş yöntemleri kullanmak

E) Sanatının niteliğini düşürmemek

Çözüm:

Parçada geçen "kendi yapıtını çoğaltmak", her yapıtını benzer biçimde oluşturmak anlamına gelmektedir. Bundan dolayı "sanat anlayışında tekrara düşmek" anlamında kullanılmıştır.

Cevap: B

2. Atölyedeki en büyük makine yağ ile kaplıydı, kirliydi, yıpranmıştı; levhaların üstündeki talimatları sökmek artık mümkün değildi. Usta, öyle güçlü görünüyordu ki önündeki makineyi kavrasa dibinden söker götürürdü. Ama o; son derece yumuşak hareketlerle elindeki birçok aleti bir cerrah titizliğiyle kullanarak o koca makineyi söktü. Kendisini büyük bir merakla izleyen çırağına "Bu makineye kaba güç sökmez." dedi.

Bu parçada "sökmek" **sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisiyle kullanılmamıştır?**

A) Birbirinden uzaklaştırmak

B) Bir şeyi parçalarına ayırmak

C) Etki etmek

D) Bir yazıyı okumak

E) Bir şeyi bir yerden çekip ayırmak

Çözüm:

Parçada kullanılan "sökmek" sözcüğünün cümle içindeki anlamları seçenekler ile aşağıdaki şekilde eşleştirilmiştir:

"Atölyedeki en büyük makine yağ ile kaplıydı, kirliydi, yıpranmıştı; levhaların üstündeki talimatları sökmek (Bir yazıyı okumak) artık mümkün değildi. Usta, öyle güçlü görünüyordu ki önündeki makineyi kavrasa dibinden söker (Bir şeyi bir yerden çekip ayırmak) götürürdü. Ama o; son derece yumuşak hareketlerle, elindeki birçok aleti bir cerrah titizliğiyle kullanarak o koca makineyi söktü. (Bir şeyi parçalarına ayırmak) Kendisini büyük bir merakla izleyen çırağına "Bu makineye kaba güç sökmez. (Etki etmek) dedi." A seçeneğindeki "Birbirinden uzaklaştırmak" anlamı metinde bulunmamaktadır.

Cevap: A

3. Bir yazarın, tarihî bir dönemin olaylarını anlaşılır kılmak için roman akışına gerekli açıklamaları bir şekilde yedirebildiği varsayılsa dahi dönemin ruhunu ve duygularını bugünün okuruna hissettirebilmek enikonu zor bir meseledir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Ses getiren birçok roman yazmış, ayrıca tarih sahasında da önemli bir kitap yazarak kurgu dışı alanda da başarı göstermiştir.

B) Türkiye'nin doğal bitki örtüsü yönünden oldukça zengin bir ülke olmasının nedeni, farklı iklim kuşaklarına sahip olmasıdır.

C) Avrupa'nın hava kalitesi, hava kirleticilerin insan kaynaklı emisyonlarındaki genel düşüşle her zaman paralel bir iyileşme göstermemiştir.

D) Bazı bestekârların besteledikleri eserlerin sözlerini kendilerinin yazması, eserlerinin sanat değeri açısından üstün olmasını sağlamıştır.

E) Gezi yazılarından ziyaret edilen coğrafyadaki olay, bilgi ve anlayış farklılıklarının detaylı bir biçimde aktarması beklenir.

Çözüm:

Cümlede geçen "enikonu" sözcüğü "iyiden iyiye, iyice, oldukça" anlamlarında kullanılan bir sözcüktür. B seçeneğinde geçen "oldukça" sözcüğü, "enikonu" ile aynı anlamdadır.

Cevap: B

4. Orhan Veli'nin ilk şiirleri; sonradan yayımlayacağı şiirlerin tersine kafadan çok yüreğe, gözden çok kulağa hitap eden, benzetme ve istiare ile beslenen, tasvir ve hayal ile yoğrulan lirik şiirlerdir. Mısralardan koyu bir hüzün taşar. Tabiat da bu hüzne katılır. Yaratılan hava ve evren bir bakıma Ahmet Haşim'i akla getirir.

Bu parçadaki “kafadan çok yüreğe, gözden çok kulağa hitap etmek**” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düşünce ve gözlemleri aktarmaya çalışmak

B) Duygulara ve müzikaliteye değer vermek

C) Zıtlıklar arasında bir uyum sağlayabilmek

D) Hayal gücü ve ahengi ön plana çıkarmak

E) Resim ve müzik sanatlarından etkilenmek

Çözüm:

Parçada geçen “kafadan çok yüreğe” seslenen bir sanatçının duygulara, “gözden çok kulağa” seslenen bir sanatçının da gözle değil kulak ile algılanan ayrıntılara önem verdiği söylenebilir. Bir sanat eserinin kulak ile algılanması; işitsel ve sessel ögeler arasındaki bir uyuma, ahenge, müzikaliteye işaret etmektedir.

Cevap: B

5. Bazı enzimlerin, tamamen ---- olmakla birlikte bağışıklık sisteminin kontrol edilmesinde önemli role sahip olduğu ve ilaçlarla engellendiğinde bazı olumsuz ---- ortaya çıktığı biliniyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) keşfedilememiş - tesirlerin

B) belirtilememiş - yönlerinin

C) araştırılamamış - özelliklerinin

D) bilinememiş - etkenlerin

E) açıklanamamış - durumların

Çözüm:

Soru kökündeki cümlede enzimlerin “bağışıklık sisteminin kontrol edilmesinde önemli role sahip oldukları” keşfedilmiş, araştırılmış, bilinen bir durum bu yüzden A, B ve C'deki ilk ifadeler uygun değildir. Aynı zamanda bu durum ortaya konmuş bir durum olduğu için B seçeneğindeki “belirtilememiş” ifadesi de uygun değildir. Enzimlerin “bağışıklık sisteminin kontrol edilmesinde önemli role sahip oldukları” bilinen fakat açıklanmayan bir durumdur. Bağışıklık sistemi açısından bu denli öneme sahip enzimlerin engellenmesi, olumsuz bir durumu ortaya çıkarabileceğinden ikinci boşluğa "durumların" sözcüğünün getirilmesi uygundur.

Cevap: E

6. İnsanlığın bugüne kadar meydana getirdiği birçok sanat anlayışı anlaşılmaz olmayı hedeflemiş, birçok sanatçı soyut ve kapalı ürünler ortaya koymaktan çekinmemiştir. Bir sanat eseri ne kadar açıklıktan uzak, anlamdan yoksun olsa da gerçekte kapalı sanat yoktur; sanata kapalı kişiler vardır.

Bu cümledeki “sanata kapalı kişiler**” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sanatın inceliklerinin farkına varamayan insanlar

B) Nitelikli bir sanatsal eğitimden geçmeyen insanlar

C) Sanatta herhangi bir yeteneğe sahip olmayan insanlar

D) Sanat eserlerini anlamlandırmakta zorlanan insanlar

E) Sanat karşısında çekingen bir tavır gösteren insanlar

Çözüm:

Parçada bir sanat eserinin önünde sonunda anlaşılabileceği mesajı verilmektedir. Bu yüzden “sanata kapalı kişiler” sözü ile sanat eserini anlamakta zorlanan insanlar kastedilmiştir.

Cevap: D

7. Dünyanın en büyük romancılarından olan William Faulkner'a göre başarısız olan şair, kısa hikâye yazarı olur. Başarısız olan kısa hikâye yazarına kalan tek şey ise roman yazmaktır. Roman yazarı olmaktan mutlu olduğunu ama şair olmak istediğini söyleyen William Faulkner, şiir yazmayı bütün ateşin tek bir yerde toplandığı rokete benzetir.

Bu parçada geçen "bütün ateşin tek yerde toplandığı" **sözüyle şiire özgü hangi özellik belirtilmek istenmiştir?**

A) Yoğun bir anlama sahip olduğu

B) Dilinin çarpıcı olduğu

C) Etkileyici duygulara yer verdiği

D) Farklı türlerin özelliklerini taşıdığı

E) Büyük bir yetenek gerektirdiği

Çözüm:

Şiirler, genellikle kısa hikâyeye ve özellikle romana göre oldukça hacmi küçük edebî ürünlerdir. Şiir yazamayan bir sanatçı, kısa hikâye, kısa hikâye yazamayan bir sanatçı romancı olmaktadır. Bu, anlatmak istediğini yoğun bir biçimde veremeyen bir sanatçının mecbur kaldığı bir durumdur. Şairler söylemek istediklerini öz bir biçimde aktarabilirken romancılar uzun uzun anlatmak durumundadır. Bu yüzden şiirde yoğun bir anlam olduğu sonucuna ulaşabilir.

Cevap: A

8. Yeni yetişen yazarlarımızın öyküleri, dergi sayfalarını süslüyor ama bunların büyük bir kısmı, istenen düzeyde değil. Sadece birkaç yazarın öyküsü edebiyat kapısının eşiğinden geçebiliyor.

Bu parçada altı çizili söz öykülerin hangi özelliğini belirtmek için kullanılmıştır?

A) Büyük bir okuyucu kitlesinin ilgisini çekme

B) Herkesin ilgisini çekecek konulara yer verme

C) Eleştirmenlerin olumlu görüşlerini içerme

D) Yazınsal niteliğe sahip bir yapıt özelliği taşıma

E) Geleceğe seslenebilecek özellikte olma

Çözüm:

Verilen cümlede yeni yetişen yazarların dergilerde kendilerine yer bulabildiği fakat bunların istenilen nitelikte olanlarının sınırlı sayıda olduğu anlatılmak istenmiştir. "Edebiyat kapısının eşiğinden geçebiliyor." ifadesinde eşik sözcüğü belli bir niteliğe sahip olmak anlamında kullanılmıştır.

Cevap: D

9. Sizlere sesleniyorum: Zaman denen mülkünüzü iyi kullanın, onun acımasızlığını direncinizle önleyebilirsiniz.

Bu cümlede altı sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uzaktan bağırarak çağırmak

B) Sesli duruma getirmek

C) Sözü birine yöneltmek

D) Kulak vermek

E) Kimse duymadan anlatmak

Çözüm:

Verilen cümle incelendiğinde altı çizili sözcük, bir hitap olarak kullanılmıştır. "Sözü birine doğru söylemek, yöneltmek" anlamındadır.

Cevap: C

10. “Ağız” **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?**

A) Ağızları kopmuş bir çay takımının arasına gizlenmiş, koyu renkli bir kitabı oradan alarak bana uzattı. (Kapların veya içi boş şeylerin açık tarafı)

B) Tünelin ağzında birkaç arabanın karıştığı bir kaza, trafiği altüst etmişti. (Çıkış yeri)

C) Ertesi günü bazı gazeteler bu haberin bir noktasını yarı resmî bir ağızla tekzip ettiler. (Üslup, ifade biçimi)

D) Otların biçilme zamanı yaklaşınca köylüler, oraklarının ağzını bilemeye başladı. (Kesici aletlerin keskin tarafı)

E) Küçük bir düğün alayı yolun ağzında durmuş, hangi yöne gideceklerini tartışıyorlardı. (Uç, kenar)

Çözüm:

E seçeneğindeki cümlede geçen “ağız” sözcüğü ile parantez içinde verilen anlamı uyuşmamaktadır. Çünkü bu cümlede “ağız” sözcüğü, “birkaç yolun birbirine kavuştuğu yer, kavşak” anlamındadır.

Cevap: E

11. Çöl bölgelerinden yüz binlerce üyeden oluşan sürüler hâlinde gelen çekirgeler; Osmanlı ülkesinde, tarım alanlarına telafi etmenin (I) (karşılamanın) mümkün olmadığı maddi zararlar vermiştir. Devlet, çekirge istilasından (II) (yayılmasından) zarar gören çiftçilerden alacağı vergilerden feragat ederek (III) (hakkından vazgeçerek) onları maddi olarak desteklemek zorunda kalmıştır. 1912 yılından itibaren, talimatlar (IV) (uyarılar) doğrultusunda planlı, teşkilatlı hareket edilmiş ve dönemin teknik imkânları kullanılmıştır. Fakat çekirgelerin geldikleri çöl bölgeleriyle ilgili aktif (V) (etkin) çalışmalar yapılmadığından çekirge sürülerinin gelme ihtimali de ortadan kalkmamıştır.

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisinin anlamı ayraç içinde verilenle uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Parçada IV numaralı “talimatlar” sözcüğünün anlamı ayraç içindeki anlamla uyuşmamaktadır. Çünkü talimat, parçada “herhangi bir konuda tutulacak yol için üst makamlardan alt makamlara belli bir esasa dayanarak verilen buyruk” yani “yönerge” anlamında kullanılmıştır. Diğer sözcükler ise ayraç içindeki anlamıyla uyumludur.

Cevap: D

1. Bazı sanatçılar, bütün hayatları boyunca didinip uğraşsa da kalburla su taşımaktan öteye gidemezler.

Bu cümledeki "kalburla su taşımak" **sözüyle anlatılmak isteneni aşağıdakilerden hangisi karşılamaz?**

A) Havanda su dövmek

B) Alt yanı çıkmaz sokak

C) Bin dereden su getirmek

D) Akıntıya kürek çekmek

E) Abesle iştigal etmek

2. Çevreye zarar veren fosil yakıtların giderek azaldığı günümüzde, her ne kadar ülkemizde ---- olarak kullanılıyor olmasa da gelişmiş ülkelerde elektrik / benzin ---- ile çalışan ---- otomobil modelleri hızla artıyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) çokça - karışımı - farklı

B) nadir - birleşimi - ekonomik

C) yaygın - sıralaması - karma

D) fazla - yakıtı - pahalı

E) seyrek - tüketimi - çevreci

3. William Faulkner, biz okuyucular fırtınalar beklerken birtakım sıradan davranışlar getirir önümüze; uzun uzun, en ince ayrıntılarıyla. Faulkner sabırsızlığımızı bilmez değildir, zaten ona güvenmektedir ve tam bir çocuksulukla oturup ikincil davranışlardan söz etmektedir uzun uzun. Roman kişileri, hiçbir zaman kendilerinden geçmez, davranışlarla duygularını açığa vurmazlar. Yine de; zaman zaman, maharetli bir göz bağcılık ile dalgınlığına gelmişçesine bir bilincin üstünü örten perdeyi kaldırıverir.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gizli bir biçimde açığa vurmak

B) Gösterişli bir biçimde aldatmak

C) Olup bitenlerin farkına varmamak

D) Sanatlı bir anlatım benimsemek

E) Bir şeyleri gözden uzak tutmak

4. Zaman içinde yaşar, zaman içinde bir değer taşırız. Geçmiş zaman ancak dıştan romansıdır; aslında romanı estetik bir geri çekilişle şimdiki zaman, bir sahneleme oyunu saymak gerekir. Her okuma eylemi; romanda zarların atılmadığı bu yüzden de sabırsızlığımız, bilgisizliğimiz, bekleyişimizin kahraman olduğu bir zamanda başlar.

Bu parçada altı çizili söz ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Merak unsurunun okumada ön planda olması

B) Okuyucunun beğenisinin şansa bağlı olması

C) Roman kişilerinin özgürce hareket etmesi

D) Her şeyin okurun gözü önünde gerçekleşmesi

E) Olayların nasıl gelişeceğinin belirsiz olması

5. Nurdan Gürbilek'i okuma hazzı, iki türlüdür: Yazarları Gürbilek'in gözünden okuduğumuzda yeniden okumaya ilişkin o kamaştırıcı haz, bir de kendi yazı ritminin hazzı var. Nurdan Gürbilek okurlarının iptilasıdır bu. Yazının akışında yazarın bütün duyuş ve düşünüş damarlarının da görüldüğü, o müzikal ve berrak akış. Türkçenin en büyük şanslarından biridir. Onunla aynı zamanda yaşıyor, aynı mekânda buluşuyor olmanın ayrıcalığı da bizimdir.

Bu parçadaki "müzikal ve berrak akış" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahenkli ve duru bir söyleyiş

B) Çok sesli ve yalın bir üslup

C) Ezgili ve yoğun bir anlatış

D) İşitsel ve görsel bir biçem

E) Uyumlu ve akıcı bir anlatım

6. Yaşayan en büyük kütleli kara hayvanı ---- elinde tutan ve Afrika savan fili türünü de ---- Afrika fili cinsi, kavurucu sıcaklıktaki Afrika'da yaşamını sürdürür.

Bu cümledeki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) adını - çeşitlendiren

B) rekorunu - barındıran

C) ünvanını - kapsayan

D) ismini - örneklendiren

E) namını - farklılaştıran

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün cümleye kattığı anlam diğerlerinden farklıdır?

A) Söylediklerini harfi harfine ona ilettim.

B) Çocukluğunun o güzel günlerini eksiksiz hatırlıyor.

C) Memurların yönetmeliğe noktası noktasına uyması- nı isterdi.

D) Binbir çeşit bahane sayıyor, işi yokuşa sürüyordu adam.

E) Bildiklerimi hiçbir şey atlamadan anlattım.

8. Aslına bakılırsa Batılılaşma tarihimiz, bir evden kaçış tarihidir ya da evden kaçış yolları arayan yeni hevesler peşindeki çocukların iki yüz yıllık macerasıdır. Yahya Kemal de bu kaçaklardan biriydi. Fakat evde kalanları zelzeleyle baş başa bırakma bilinçsizliğinden tez uyandı ve eve döndü. Artık evin şiirini yazacaktı. Biliyordu ki ev ancak içinde yaşayanlarla evdir.

Bu parçanın bütününe göre "eve dönmek" **sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şiirde kendi yaratısı olan yenilikleri çağdaşlarına benimsetmesi

B) İç dünyasını şiirlerine yansıtmaya başlaması

C) Eski yanlışlarından kurtulup Batı şiir tekniğine dönmesi

D) Batı şiir tekniğini ve gerçeğini sonunda kavraması

E) Şiirde teknik açıdan ve içerik açısından ulusal kaynaklara yönelmesi

9. Hikâyeyi romanın sultasından (I) (otoritesinden) kurtarma doğrultusunda atılan adımların (II) (girişimlerin) ilki, Ömer Seyfettin'indir. Edebiyatımız (III) (yazınımız) ilk kez onunla dünyaya bir hikâyeci gözü ile bakan, ayrıntıları dikkatle izleyip işlemeye çalışan bir hikâyeci kazanmıştır. Üstelik onun hikâyelerine Osmanlı'nın son dönemindeki insan tiplerinin yansıdığını (IV) (yer aldığını) görüyoruz. Kısacası Ömer Seyfettin'le birlikte hikâyemiz, Türkiye'ye mahsus (V) (özel) bir kişiliğe ulaşma sürecine girer.

Bu parçadaki numaralanmış ifadelerden hangisinin anlamı ayraç ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Eleştirmen; sanatçıya parmak sallayan, hakaret eden, onu yerin dibine koyan adam değildir. Eleştirmen; okuyucusunun elinden tutup onu parklara götürüp gezdiren, ona pamuk şekerleri alan bir adam da değildir. O, okuyucu ile sanatçı arasında köprü görevindeki kişidir bir bakıma. Eleştirmen dendi mi güreş müsabakasındaki minder hakemliğidir onun işi. Her hâliyle dengeyi sağlamaktır. Herkesin arşınına göre bez vermemektir işi.

Bu parçada geçen "herkesin arşınına göre bez vermemek" **sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?**

A) Öznel yaklaşımların yanlışlığını ortaya koymak

B) Okuyucuyu ile yazar arasında bir denge kurmak

C) Ölçütleri kişilerden bağımsız olarak belirlemek

D) Hedeften okuyucuyu ve yazarı haberdar etmek

E) Nesnel bir eleştiri yönteminden uzak durmak

11. Postadan yeni gelen, saman kâğıdıyla kaplı ağır kutuyu açtı; kutunun içinden eline ilk gelen ciltli, büyük bir kitabı çıkardı. Genç bir araştırmacının yeni çıkardığı bir edebiyat tarihiydi bu, bu alanda yeni bir şeyler çıkarmanın çok zor olduğunu iyi biliyordu. Sayfalarını yavaş yavaş çevirmeye başladı. Kitabın ortalarına doğru karşılaştığı, kalabalık bir fotoğrafta gözüne çarpan bir adamı çıkarmaya çalıştıysa da başaramadı. Birçok insan, birçok yer iç içe geçti zihninde, sonunda bütün görüntüleri zihninden uzaklaştırdı.

Bu parçada "çıkarmak" **sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?**

A) Sunmak

B) Yayımlamak

C) Anımsamak

D) Çıkmasını sağlamak

E) Üretmek

1. Fazıl Hüsnü Dağlarca, kendisi ile yapılan bir mülakatta "Ben illa şunu yazmak için masaya oturmam. Ellerim, derilerinde duyduğu yakınlıklarla konularını bulurlar." der.

Bu cümledeki "derilerinde duyduğu yakınlıklarla konularını bulmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tecrübe ettiği olguları aktarmak

B) Toplumsal sorunları kaleme almak

C) Eserin içeriğini kolayca belirlemek

D) Bilişsel bir deneyimi anlatmak

E) Soyut yaşantıları konu edinmek

2. Medyanın toplum üzerindeki etkisini gelişen dünya koşulları içinde yadsımak mümkün değildir ve yine medyanın insan davranışlarının şekillenmesinde önemli bir rolü olduğu da bilinmektedir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Sait Faik öykülerini okurken onun hayatı ile özdeşleşmiş olan Burgaz'ı yok saymak hem yazara hem de cennet köşesi Burgaz'a bir ihanet olur.

B) Beklemediği bir anda yuvarlandığı bu curcunalı hayata pek de alışamamıştı, olup biten her şeyi garipsiyordu.

C) Gün gelecek burada yaşadığı zorlu günleri belki de içten bir gülümseme ile anacaktı, şimdi sabretmenin zamanıydı.

D) Sanatçının yaptığı birtakım hatalara göz yummak ona iyilik etmek şöyle dursun kötülüklerin en kötüsü değil midir?

E) Huzurumuz kaçmasın diye dün ertelediğimiz kimi sorunlarımız, çözümlenmesi güç yeni meseleler ile yarın da karşımıza dikilecektir.

3. Adalet, bireysel ve sosyal yapıda dirlik (I) ve düzenliği (II), hakkaniyet ve eşitlik ilkelerine uygun yaşamayı sağlayan ahlaki (III) bir erdem olup aynı zamanda (IV) hakikatin düşünce sistemlerinin ilk erdemi olması gibi, adalet de toplumsal kurumların ilk (V) temeli olarak da tanımlanabilir.

Bu cümledeki numaralanmış sözlerden hangisi çıkarılırsa anlatımda bir daralma olmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Fuzûlî, divan şiir geleneği içinde şiirin lüzumsuz kelimelerden sıyrılıp ---- hâle gelmesinde önemli bir merhale teşkil eder ve anlamla örtüşen ses birimlerinin ---- bir şiir kurar.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) yalın - var olduğu

B) özlü - inşa edildiği

C) duru - istif edildiği

D) akıcı - dikkat çektiği

E) sanatlı - öne çıktığı

5. Yeryüzünde, Walter Benjamin'in deyişiyle ancak yürürken görebileceğimiz ve daha kavrama girmemiş sayısız şey vardır. Cıvıltılı yaşantıların, capcanlı olguların, belki de ilk kez beliren anlamların hazır kavramlar içinde eritilmesi, aslında hep bir vahşet sahnesidir. Yapıtı; onun biricikliğini ihlal etmediğimizde, kavramların vahşetine karşı canını teslim etmediğimizde sırrını verecektir bize. Orhan Koçak'ın deyişiyle bazı eleştirmenlerin, yapıtı teorilerin aç kurtlarına parçalatmak istememesi anlaşılır bir durum.

Bu parçadaki "yapıtı teorilerin aç kurtlarına parçalatmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eseri, teknik açıdan eksiksiz bir biçimde eleştirmek

B) Yapıtı, sadece biçimiyle değerli ya da değersiz bulmak

C) Eserin söylediklerini kuramsal bakış açısıyla tüketmek

D) Hayat ve eseri bağımsız iki alan olarak değerlendirmek

E) Hazır kalıpları bir değerlendirme ölçütü olarak görmek

6. Sanatında kalıcılığı yakalamak istiyorsan sanat mozaiğine yeni renkler katman gerek.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eserlerinde çok fazla obje kullanmak

B) Az kullanılan tekniklerden faydalanmak

C) Özgün sanat yapıtları ortaya koymak

D) Sanatında ölümsüz temalara yer vermek

E) Eserlerinde hayal gücünü kullanmak

7. Salâh Birsel'in anlatı düzeni, hareketli bir düzendir; bağlamdan asla kopmaz ama Antik Çağ'dan girer, bugünün en taze haberinden çıkar. Roma'nın ünlülerinden Neron, diye başlar anlatı ve birden Ahmet Haşim'in asude göllerine düşürür sözü. Buradan Flaubert'in Paris'ine geçip yeniden Roma'ya döner ki anaforda bir danstır bu. Yazının yoluna baktığımızda geçtiği yolların büklümlerinden, köprülerinden, kavşaklarından başımız döner. Başımız dönerken bile dikkatten düşmeyecek denli kapılmışızdır anlattıklarına. Kırk dağdan ot yoldurup döndüren bir yazarı okuyoruzdur.

Bu parçadaki "kırk dağdan ot yoldurmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Okuru, yorucu ve etkileyici bir okuma mücadelesiyle yüz yüze getirmek

B) Yerel ve evrensel birçok konuyu aynı potada eritmek

C) Anlaşılması büyük bir birikim gerektiren konulara yer vermek

D) Geçmiş ve bugün arasında mekik dokuyarak köprü kurmak

E) Okurun bir yazardan beklediği her şeyi yerine getirmek

8. 1940 kuşağı, Türk şiir tarihinin alaca karanlık dönemlerinin birinde var olmuştur. Gelişmemiş, cılız bir modernizmin kuşatıcı olamayan gölgesi de hayli dardır. Bireycisinden toplumcusuna, gelenekçisinden yenilikçisine temsil yelpazesi epey dalgalı olan bu kuşağın imkânı da mekânı da kısıtlıdır. Birkaç kahveye sığan dar mekânları, kimsesizlik konumuna mahsus dramları, ne yapsalar önemsenmeyen uğraşları, küçümsendikçe kabaran egoları vardır.

Bu parçada geçen "alaca karanlık dönemlerinin biri" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeni atılımların ortaya çıkabileceği bir devir

B) Belirsizliğin hâkim olduğu bir zaman dilimi

C) Birçok şiir anlayışının iç içe olduğu bir süre

D) Sanatsal açıdan zayıf eserler ile dolu bir çağ

E) Eskinin, yeni ile sürekli çatıştığı bir devre

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamda kullanılmıştır?**

A) Öyle bir yağmur ki bu, bilirsin
Dam saçak demeyecek, <u>yağacak</u>

B) <u>Karaydım</u>, kâğıt gibiydim yaşamalarda
Adım görseniz her gün o denizlerdeydi

C) Ben <u>bölmüşüm</u> yüreğimi
Başkaldıran dizelere

D) Sen benim üstüne <u>titrediğim</u> güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin gözbebeği zamansın

E) Canımın <u>çekirdeğinde</u> diken
Gözümün bebeğinde sitem var

10. Romanlarının dokusunu farklı alanların, dönemlerin, geleneklerin, türlerin bileşenleriyle zenginleştiren İhsan Oktay Anar, eserlerinde halk edebiyatının dünyasından fazlasıyla yararlanmıştır. İlk olarak şu tespitte bulunabiliriz: Yazar, üslubunu halk edebiyatına <u>öykünerek</u> yaratmıştır. Daha da derinliğine inerek söylersek yazarın kullandığı sözcükler, meddah hikâyelerine benzeyen cümleler, anlatım biçimi, betimleme tarzı; halk edebiyatına öykünmesinin misalleridir.

Bu parçada altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Metinler arasılığın alt başlıklarından biri olan parodi, postmodern romanlarında sıkça kullanılan önemli bir tekniktir.

B) Halk edebiyatının başlığı altına giren tezkireler, halk hikâyeleri, efsaneler yazarın her romanında değiştirilerek özgün metinlere dönüştürülüyor.

C) Metinler arasılıkla iç içe olan parodi, metnin biçiminin aynı kalarak özünün değişmesi ya da metnin özünün aynı kalarak içeriğinin değişmesidir.

D) Yapıtın tümünü ya da bir bölümünü biçim özelliklerini koruyarak bambaşka bir özde işleyen parodinin özünü taklit oluşturmaktadır.

E) Efsane geleneğini devam ettirmesinin yanında birer klasik kabul edebileceğimiz *Dede Korkut Hikâyeleri*'nin yansımasını da eserlerinde açıkça görebilmekteyiz.

1. Yazarın edebî gücü yarattığı karakterlerin dramatik biçimde tarihe, tarihin de karakterlere çivilenmesinde saklıdır ve bu durum hem olaylar dizisi hem de dilin kurgusu için geçerlidir.

Bu cümlede geçen "tarihin karakterlere çivilenmesi" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarihî olayların, kahramanların eylemleriyle meydana gelmesi

B) Tarihin, kahramanları; kahramanların da tarihi şekillendirmesi

C) Kahramanların geçmişinin, yaşanan zamanı biçimlendirmesi

D) Çağın olaylarının, kahramanların yaşamları üzerinde belirmesi

E) Kahramanların davranışlarının, yaşadıkları döneme uygun olması

2. Sanatçının romanları ve hikâyeleri bir cümleyle ya da bir hikâyecik ile başlar ve devam eder. Karakterleri yazma süreci içerisinde doğar ve gelişir. Onun metinlerine asıl yönünü veren yazma eylemidir. Kendisi de karakterlerinin ne söyleyip hissettiğini yazmak için elinde kalemle karakterlerinin peşlerinde koştuğunu bu bağlamda söylemiştir.

Bu parçada geçen "karakterlerinin peşlerinde koşmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karakterlerin özgürce hareket etmesine engel olmak

B) Kahramanlarını, kendi doğalarına uygun yansıtmak

C) Roman kişilerini tutarlı bir biçimde ortaya koymak

D) Karakterlerin özelliklerini döneme uygun sergileyebilmek

E) Kahramanların eylemlerinde belirleyici olmak

3. Şairin ilk kitabı, bazı modern şairlerin hemen her dilde büyük örnekler verdiği türden bir epik yapıt. Kuşkusuz çetin bir yol olmalı bu yol çünkü eskiyle yeni arasındaki gerilimi çözmek, zaman gürültüsünde kaybolmuş sesçil hünerleri yazıda da var etmek gibi zorlukları olan bir yol. Şairin destan türünü yeniden canlandırmayı ve şiirin kopuk zincirini yeniden kurmayı arzuladığını söyleyebiliriz.

Bu parçada geçen "kopuk zinciri yeniden kurmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Türün eksikliklerini gidermek için çabalamak

B) Geleneğin mirasını olduğu gibi korumak

C) Yeni olanı, gelenekten bağımsız biçimde kurmak

D) Söylenmekten kaçınılan şeyleri ortaya çıkarmak

E) Geçmiş ile bugün arasındaki bağı tekrar canlandırmak

4. Atatürk ile yaptığımız yolculuklarda, hangi memlekete gitsek resmî makamlar kadar halkın da rağbetini görürdük. Bizim geldiğimizi çok uzaklardan gören yöre halkı, büyük bir heyecan içinde onu beklerdi. Çünkü o, en zor zamanlarda Türk halkının iradesine tanık olan ender insanlardan biriydi. Türkiye'nin birçok şehrini gören Atatürk, halkla yakın temas kurmaya özen gösterdi. Topluma mesajlarını iletecek kurum ve kuruluşlara uğramaya çalışır, önemli bazı konular için yöneticileri görmeye özen gösterirdi.

Bu parçada "görmek" **sözcüğü aşağıdaki anlamlarından hangisini karşılayacak şekilde kullanılmamıştır?**

A) Gözle bir şeyin varlığını algılama

B) Gezmek

C) Karşılaşmak

D) Ziyaret etmek

E) Bir olaya tanık olmak, yaşamak

5. Dışarıdan bakanlar için matematik, bazı formüllerin uygulanmasından ibaret, yeknesak bir bilim gibi görünse de işin ehline sorulacak olursa güzel sanatlara daha yakın bir disiplindir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Şair, özellikle kalıplaşmış teşbih ve istiarelerin varlıkları değişime uğratarak zihne olduğu gibi yansımasını önlediğinin de farkındadır.

B) Hayatı boyunca bilimin; oldukça gelişmiş bir zekâ, dikkat, çalışkanlık, sükûnet ve ağırbaşlılık gerektirdiğine inandı.

C) Antik Grek düşüncesinin başarısı, bilimsel çalışmaların nasıl yapılacağını belirleyen kuralları bir dizge hâline getirmesidir.

D) Einstein, 1920'lerde gelişen kuantum mekaniğinden rahatsız olduğu klasik belirlenimci görüşü kabul etmedi.

E) Uranüs'ün tekdüze görüntüsü sizi yanıltmasın; bunun altında yatan en önemli neden, Uranüs'ün karmaşık bulut yapısıdır.

6. Günümüzden 12 bin yıl önceye ---- Göbeklitepe'deki tapınaklar, su kaynaklarına yakın bir yerde inşa edilmemiş; bunun yerine, tapınaklar kümesinin bulunduğu merkezî alan, yaklaşık on iki futbol sahası büyüklüğündeki arkeolojik sitenin kilometrelerce uzaklıktan fark edilebilecek en yüksek noktasına ----.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) tarihlendirilen - konumlandırılmış

B) ulaşan - yapılmış

C) dayandırılan - dikilmiş

D) uzanan - kurulmuş

E) temellendirilen - oluşturulmuş

7. Yaşadıklarımın şöyle bir tozunu almak maksadıyla her gün oturup günlüğüme bir şeyler karalamayı ilk gençlik yıllarımdan beri alışkanlık hâline getirdim.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkalarını anlamaya çalışmak

B) Hatıralarla kendini avutmak

C) Olayları değerlendirmeye çalışmak

D) Kendini yerden yere vurmak

E) Yaşadıklarını unutmak istemek

8. Ardışık cümlelerin birbirini tersten tekrarlamasıyla tattırılan duygu; basit bir sıralama cambazlığının, söz dizimi figürünün sonucu değildir. Bazen anlam olarak aktarılanlar, ters tekrarın oluşturduğu ahenkle desteklenmekte; sanki metinle müziğin birbirini tamamlaması söz konusu olmaktadır. Anlamın ters tekrarla bütünleşmesi sonucunda tattırılan duygu yükü de yoğun olmaktadır. Olağan durumlar anlatılırken tekdüze anlatımın hemen ardından gelen beklenmedik bir söylem dinleyeni şaşırtarak etkileyecektir.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Tavan aralarına saklanmış yalın kat duvarlar, eskimiş pervazlarda nice yaşanmışlıklar damlıyordu yağmur damlalarıyla.

B) Üzerindeki hırka, güneşten iyice pörsümüş ve rengini yitirmiş olsa da yeni bir hırkayı kabul etmiyordu evin koca çınarı.

C) Küçük oğlu ilkokulda okurken kendisi de servetine servet katmış artık enikonu zengin biri olmuştu.

D) Belki de başkalarının hayatı bizimkinden daha yeknesaktır ve zaten hayat duyguların yinelenerek yaşanmasından ibarettir.

E) Sanatçının öykülerinde konudan konuya atlaması okuyucusu tarafından kanıksanmış olsa gerek kimsenin tepkisini çekmiyordu.

1. Deyimler bir durumu kısa ve çarpıcı bir biçimde anlatmak için kullanılan en ideal söz kalıplarıdır. Bir şeyin belirdiğini, ortaya çıktığını çarpıcı bir biçimde anlatmak istiyorsanız baş göstermek (I) deyimini kullanmanız yeterlidir. Aynı biçimde birini, bir başkasının başına bela etmeyi anlatmak istiyorsanız başına dolamak (II) deyimini kullanabilirsiniz. Bir insanın onurunu koruduğunu belirtmek için başını dik tuttu (III) demeniz mümkündür. Yapılan bir iyilik çok söylendiğinde o iyiliğin artık istenmediğini belirtmek için başında paralansın (IV) denir. Bir işin daha en başta, kolayca yapılabildiğini anlatmak için baştan aşmak (V) deyimine başvurulabilir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bence her şair; şiir hayatı boyunca gurbet, hasret ve hikmet burçlarından geçer. İlki gurbet burcudur, şair önce bir süre bir gurbeti yaşar, kendinden uzaktadır. Sanki Robinson gibi, ıssız bir adaya düşmüştür. Sağdan soldan eline geçirdiği öteberiyle kendine bir barınak yapar. Bir korunma içgüdüsü, onu, bulduklarıyla bir yapı, bir çatı kurmaya ve varlığını böylece kanıtlamaya zorlar. Bu durum şairin mürekkebinin fazla sulu olmasına yol açar.

Bu parçada geçen "mürekkebi fazla sulu olmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şiire özgü bir söyleyişe ulaşamamak

B) Yoğun bir anlama sahip olamamak

C) Özgün bir şiir dünyası kuramamak

D) Sıradan konuların dışına çıkamamak

E) Şiirini imgesel bir dille oluşturamamak

3. Genç bir yazar bir yol bulup eserini yayımlamayı başardı, diyelim. Önüne başka bir engel çıkacaktır: Dikkat çekip çekmemek. Burada, piyasa denen hokkabazın elinde parıldayan elmalardan biri değilse üç günde kayıplara karışır kitapçılarda. Kitabın reklamı yoksa görülmesi neredeyse rastlantıdır, reklam yapmak aslında bir yazar için utanç kaynağıdır. Piyasadaki dergilerin editörleri ya da eleştirmen sayılan birileri kitabı gördü diyelim. Bu kez yazarı bekleyen tehlike şudur: Sade suya tirit türünden yazılan sözler çıkacaktır hakkında.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İncitici ifadelerle eleştiriye uğramak

B) Değersiz bir eser olarak damgalanmak

C) Kendisinden, kısa bir yazıyla söz edilmek

D) Baştan savma bir biçimde ele alınmak

E) İyi yönlerini konu etmekten kaçınmak

4. Caddeden sokaklara doğru sesler elendi,
Pencereler kapandı, kapılar sürmelendi.
Bir kömür dumanıyla tütsülendi akşamlar,
Gurbete düşmüşlerin başına çöktü damlar…

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Yok olmak

B) Azalmak

C) İçine geçmek

D) Süzülmek

E) Kısılmak

5. Boris Pasternak; şiirin, ayakların dibindeki ot olduğunu söylerken Joseph Brodsky ise buna karşı oluşturduğu şiir tanımında şiirin yerden değil gökten geldiğini, metafizik doğruların çevirisi olduğunu, şairin muhatabının insanlar değil melekler olduğunu savunur.

Bu cümledeki "şiirin ayakların dibindeki ot olması" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belirli bir toplum kesiminin zevkine seslendiği

B) Herhangi bir kutsallık atfedilmemesi gerektiği

C) Herkesin beğenisine uygun biçimde yazıldığı

D) Estetik bakımdan yüksek nitelikler taşımadığı

E) İnsanların kolay ulaşabileceği bir ürün olduğu

6. Hulki Aktunç; resimlerinde tekniğe ve ustalığa yüklenmemiş, sevdiği halk ressamlarının ve naif resmin izinde yürümüştür. Egemen Berköz, kullandığı renklerin sönük ve soluk oluşuna dikkat çekince "Sönük yerine birbiri içinde eritilmiş desem daha doğru ve genellikle renk karışımlarından kaçan bir tutum…" yanıtını vermiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Elleri çok küçüktü, bilekleri bir çöp kadar inceydi ve çelimsiz bacaklarıyla doktorun karşısında titriyordu.

B) Çevresindekiler onun hassas bir karaktere sahip olduğunu bilirlerdi, onun kadar duygulu bakan bir başkası yoktu ailede.

C) Onu kime sorsanız nezaketin ete kemiğe bürünmüş hâlidir, diyerek size tanıtacaktır.

D) Toprak, taş, kütük ve sazlardan yapılan bu yamru yumru ev; acemice yapılan süslerle güzelleştirilmeye çalışılmıştı.

E) Kimse onun temiz duyguları sayesinde buralara gelmiş olabileceğini düşünmüyor, herkes onu bu makama getiren gizli bir el arıyordu.

7. Charleston Uluslararası Havalimanı'nın inşası sırasında şans eseri bulunmuş (I) (keşfedilmiş), kazıları yapan ekibin (II) (takımın) liderine ithafen adlandırılmış kuş türünün 25 ila 28 milyon yıl önce yaşadığı düşünülüyor. Matematiksel modeller (III) (örnekler) kullanılarak yapılan hesaplar, bu kuşların kütlesinin uçabilen bir kuşun sahip olabileceği azami (IV) (en büyük) kütleden daha fazla olduğunu gösteriyor. Bilgisayar simülasyonları (V) (benzetimleri), bu kuşların sadece kanatlarını çırparak havalanmasının çok zor olduğunu belirtiyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayraç içindeki sözün anlamıyla örtüşmemektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ömrümün son demlerini yaşayan bir kalem olarak bana fikrimi soruyorsanız yolun başında olan genç, yürekli cevval yazarlara şunu söylemek isterim: Yazdıklarınızı yüksek sesle kendinize ya da size katlanacağına inandığınız birine okuyun, okumakta güçlük çekiyorsanız, şehir trafiğinde araç kullanan toplu taşıma şoförü gibi durak istiyor, takılıyorsanız, sözcükleriniz kendiliğinden inci tanesi gibi dizilmiyorsa kulağınızı tırmalıyorsa telaffuzlar, dinleyeni esnetiyorsanız bilin ki eserinizde ---- sağlanamamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yoğunluk

B) Etkileyicilik

C) Akıcılık

D) Özgünlük

E) Yalınlık

9. Geleneksel çocukluk anlayışı modern ve postmodern çocukluğa doğru ---- Tuğcu'nun kitaplarına ilgi azalmaya başlar. Türkiye'de çocuk ve ilk gençlik çağı okurları tarafından okunan bu yazarımızın kitaplarına çocukların ilgisi zaman içinde ---- Medya toplumunda oluşan yeni çocukluk popüler çocuk kültürü sarmalı içine girdikçe Tuğcu'nun kahramanları sahneye çıkamaz olur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) değişmesine - artar

B) dönüştükçe - unutulur

C) yöneldikçe - gelişir

D) evrildikçe - azalır

E) yakınlaştıkça - ortaya çıkar

10. • **tutmak:** Desteklemek, birinden yana çıkmak.
• **sorun:** Sıkıntı veren durum, dert.
• **çökmek:** Sarsılıp dinçliğini yitirmek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "tutmak, sorun, çökmek" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Yağışlar günlerdir devam ettiği için toprak çok fazla su tutmuştu, yolun yumuşamış olması çökme riskini de doğurmuştu.

B) Yaşadığı sağlık sorunları yüzünden epeyce çöken adamı, tuttuğu takımın maçına götürerek mutluluğuna ortak olmak istemişti.

C) Köylünün yaşadığı ekonomik sorunlardan faydalanıp arazilerine çöktüğü için köyünde de pek tutan yoktu Abdi Ağa'yı.

D) Birçok sorunu küçük yaşta fark eden Mustafa Kemal'in içine vatan kaygısı çökmüş ve ilk fırsatta o da cephenin yolunu tutmuştu.

E) Yaşamın zorlukları karşısında çökmüş gibi görünse de tuttuğunu koparan ve sorunlarla mücadele etmeyi seven bir kişiliğe sahip olduğu belliydi.

1. (I) Senaryoyla kıyaslandığında yazının ayrı bir büyüsü var. (II) Tanıtım sürecinde sinema nasıl bir ekip işiyse edebiyat da tek kişilik gösteridir. (III) Sanıyorum okur olarak benim böyle bir şeye ihtiyacım vardı: yazının resmi, sesi, müziğiyle baş başa kalmaya… (IV) Dille uğraşmayı da istedim son günlerde. (V) Yazınsal anlatımın olanaklarına kafa yormak, dilin ve yazının olanakları içinde kendi sınırlarımı zorlamak istedim

Numaralanmış cümlelerden hangisinde karşıt bir durumdan söz edilmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Verilen cümleler incelendiğinde; II. cümlede geçen "Tanıtım sürecinde sinema nasıl bir ekip işiyse edebiyat da tek kişilik gösteridir." ifadesinde sinema ile edebiyatın karşıtlığı ortaya konmuştur. Sinema ekip işi iken edebiyatın tek kişilik bir gösteri olduğu söylenmektedir.

Cevap: B

2. (I) Ahmet Hamdi Tanpınar'ın geçen yılın sonlarına doğru çıkmış olan *Abdullah Efendinin Rüyaları* adlı kitabı, hikâyeciliğimizin geleceği hakkında bize bazı ümitler vermektedir. (II) Fikir piyasamızın bugünkü düşük durumu içinde yeter bir ilgi uyandıramadan gelip geçen bu eser, beş hikâyeden ve yüz elli yedi sayfadan ibaret. (III) Kitaba kendi adını verdiren birinci hikâyeden sonra *Geçmiş Zaman Elbiseleri, Bir Yol, Erzurumlu Tahsin* ve *Evin Sahibi* adlı parçalar geliyor. (IV) İlk olarak şunu söylemek isterim ki bütün parçalar sanatçının ruh temayüllerinden örülmüş ağır bir baskı altında aynı kalın çizgilerle devam etmektedir. (V) Bu baskı o kadar kuvvetlidir ki sanatçının kendi kendisini kontrol hak ve yetkisini bile ortadan kaldırmış gibidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "değerlendirme" **söz konusu değildir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Değerlendirme; bir olay, durum, kişi ya da yapıt hakkında öznel bir yargı ortaya koyup bu sözü edilenlerin önemini belirlemektir. Bu bakımdan I, II, IV ve V. cümlelerde değerlendirme söz konusudur. Fakat III. cümlede bir saptama vardır. Saptama; bir şeyin durumu, niteliği, niceliği üzerine kesin bilgi edinmek ya da bir şeyi belirgin kılmak, belirginleştirmek, kesinleştirmektir.

Cevap: C

3. Atasözleri bir genel kural, bir ilke niteliği taşır. (I) Bazı atasözleri doğa olaylarının gündelik yaşam üzerindeki etkilerini anlatır. (II) Bazıları ise tecrübelere veya mantığa dayanarak doğrudan doğruya öğüt verir. (III) İki yargıdan oluşan bazı atasözlerinde ise yargılar arasında benzetme ilgisinden çok iki yargının birbirini desteklediği veya birbiriyle çeliştiği görülür. (IV) Bazı atasözleri sosyal ilişkilerden hareketle söylenmiştir. (V) Bir de yaygın olanın aksine temsilî anlam içermeyen atasözleri vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

A) I. cümle: Alçak yerde yatma sel alır, yüksek yerde yatma yel alır.

B) II. cümle: İyilik et denize at, balık bilmezse Halik bilir.

C) III. cümle: Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.

D) IV. cümle: Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.

E) V. cümle: İnsanın vatanı doğduğu yer değil, doyduğu yerdir.

Çözüm:

A seçeneğinde I. cümleye örnek verilen atasözünün anlamı şudur: İnsan kendi durumuna göre bir yaşam tarzı benimsemeli, arkadaşlarını da ona göre seçmelidir. Bu yüzden bu atasözünün doğa olayları ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

Cevap: A

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin anlam özelliği parantez içinde verilen açıklamayla örtüşmemektedir?**

A) İnsan; dününü ve yarınını bugünde cem edebildiği nispette ömrünü ziyan olmaktan kurtarabilecektir. (şart)

B) Önümüze çıkan her durumdan kendi hissemize nasıl bir pay çıkarabileceğimizi öğrenmeye çabalamak yegâne amacımızdır. (amaç - sonuç)

C) Yağmurun yağmasıyla hava temizlendi, toprağa bereket geldi, çiftçinin yüzü güldü. (neden - sonuç)

D) Ressam bu yapıtında da renklerin en göz alıcılarını alışılmadık bir tezatlıkla kullanmış. (karşılaştırma)

E) Zenginlik, kimsenin senden alamayacağı değerlerinin toplamıdır; bilgin, ahlakın, özgüvenin, tebessümündür. (tanımlama)

Çözüm:

A seçeneğinde cümle şart anlamı taşımaktadır. “İnsan, dününü ve yarınını bugünde cem edebilirse ömrünü ziyan olmaktan kurtarır.” şeklinde düşünebiliriz.

B seçeneğinde cümlede amaç söylenmiş fakat sonuç söylenmemiş.

C seçeneğinde havanın temizlenmesi, toprağa bereket gelmesi ve çiftçinin yüzünün gülmesi sonuçtur. Bunların nedeni ise yağmurun yağmasıdır.

D seçeneğinde “ressamın bu yapıtında da” dendiği için diğer yapıtlarının da olduğu ve onlarla karşılaştırıldığı anlaşılıyor.

E seçeneğinde zenginliğin öznel bir tanımı yapılmış.

Cevap: B

5. (I) Eserlerin neredeyse tamamında, başkalarını, başkalarının yitip gitmiş yaşamlarını, kendisinde iz bırakan kişileri anlatıyor Selim İleri (II) Bu yaşamları, insanlara anlatırken son derece zarif sözcüklerle kurduğu dünyada, onları sorgulamadan, geçmişle hesaplaşma çabasına girmeden anlatır. (III) Kendisi yakın ya da uzak tanıklığı içinde bir dönemi, bir insanı anlatır okuyucularına. (IV) Geçmişi yeniden kurgular. (V) Ama bu kurgulama geçmişi övmez.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazarın üslubundan söz edilmektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Üslup sözcük anlamı olarak oluş, deyiş ve yapış biçimi, tarz demektir. Sanatçının dili kullanma biçimi, anlatım şekli üslupla ilgilidir. Cümlelerin uzunluğu, kısalığı, sözcük seçimi, sanatlı ya da yalın oluşu sanatçının üslubunu ortaya koyar. Sanatçının görüş, duyuş anlayış ve anlatıştaki özelliklerinin tümüne üslup denir. Buna göre soruya baktığımızda I. cümle eserin içeriği ile ilgilidir. III. cümle eserin konusu ile ilgilidir çünkü bir insanı ele almıştır. IV,V. cümleler eserin kurgulaması yani oluşturulmasıyla ilgilidir. Fakat II. cümlede geçen son derece zarif sözcüklerle kurgulanması ifadesinden üsluba ulaşırız.

Cevap: B

6. Başkalarıyla hesaplaşırken ortaya koyduğumuz sertliği, kararlılığı hayat kavgasında da ortaya koyabilseydik hedef arayan serseri oklara dönmezdik.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

A) Hayatta esas olan bir hedef koyup o hedefe ulaşmak için kararlı olmaktır.

B) Hayatın zorlukları karşısında takındığımız tutum gerçek kimliğimizi oluşturur.

C) Başkalarıyla hesaplaşabildiğimiz gibi kendimizle de hesaplaşırsak olgunlaşabiliriz.

D) Hayat mücadelemizde kendimize hedefler koyup ısrarcı olursak yolumuzu kaybetmeyiz.

E) Hedefini kaybetmiş insanlar kendilerini kaybederek başkalarına saldırmaya başlar.

Çözüm:

Sorulan cümlenin ilk kısmında başkalarıyla hesaplaşırken ortaya konan sertlik ve kararlılık vurgulanmış; ikinci kısmında ise hayat kavgasında kararlı olmayanlar hedefleri olmadığı için nereye gideceğini bilemeyen oklara benzetilmiş. A seçeneğinde “hayatta esas olan” ifadesi kullanılmış. Soru cümlesinde ise hayatla ve hayattaki duruşla ilgili bir çıkarım var; kesinlik yok. B seçeneğinde tutumumuzun kimliğimizi oluşturacağı vurgulanmış. Soru cümlesinde ise kimlik ve kişilik eleştirisi esas değil. C seçeneğinde olgunlaşma vurgusu var. Bu da soru cümlesiyle örtüşmüyor. E seçeneğinde hedefini kaybeden insanların nasıl davranacağı vurgulanmış. Soru cümlesiyle örtüşmüyor. D seçeneğinde ise hedef koyup kararlı olursak yolumuzu kaybetmeyeceğimiz, yani hedefi olan bir ok gibi olacağımız anlatılmış. Dolayısıyla soru cümlesiyle örtüşüyor.

Cevap: D

7. (I) Türk edebiyatında romanın yeni bir tür olarak ortaya çıkışı, Türk toplumunun dönüşüm hikâyesine denk düşer. (II) Daha çok Batı etkisiyle kabul edilen bir tür oluşu, romanın Türk edebiyatındaki seyrini de büyük ölçüde belirlemiştir. (III) Hatta seyrini belirlemekle kalmamış, romanın nasıl bir zemine oturması, neyi anlatması gerektiğine de yön vermiştir. (IV) Bu açıdan Türk romanını anlamak / anlatmak, öncelikle Türk toplumunun Batı etkisinde geçirmiş olduğu toplumsal ve siyasal değişimi kavramaktan geçmektedir. (V) Berna Moran'ın dikkatli bir şekilde vurguladığı gibi Türkiye'de roman, öncelikle Batılılaşmanın bir parçası olarak şekillenmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde koşul anlamı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

IV. cümlede Türk romanını anlamanın ya da anlatmanın koşulu Batı etkisinin Türk toplumuna girdiği dönemin toplumsal ve siyasal değişimini anlamaya bağlanmıştır. Diğer cümlelerde böyle bir anlam bağlantısı yoktur.

Cevap: D

8. (I) Sosyal bilimler ve kurgu dünyasını temsil eden edebiyatın ayrı hatta birbirine rakip bilimler olduğu iddia edilmektedir. (II) Oysaki sosyal bilimlerin ve kurgu dünyasının önemli temsilcisi olan edebiyatın yapmaya çalıştığı şey toplumu ve onu oluşturan insanı anlamak ve açıklamaktır. (III) Neticede bir roman teorik olarak açıklanması güç ilişki ve boyutlara dair süreçlerin anlaşılmasını sağlamaktadır. (IV) Ancak, romanlar pozitif bilimlerdeki gibi katılımcıdan verilmeye hazır (ki bu tartışmalıdır) veri toplamaz; yarattığı ağlarla anlamları yakalar, inşa eder. (V) "Sanatta 'kurgu' ve 'kurgulama', bilimde ise 'sonuca götüren sağlıklı analiz' ve tabii olarak 'sonuç' önemsenmektedir."

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede kesinleşmemiş bir yargı vardır.

B) II. cümlede edebiyatın amacından bahsetmiştir.

C) III. cümlede bir önceki cümlenin yorumu yapılmıştır.

D) IV. cümlede nesnel bir anlatım vardır.

E) V. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

Çözüm:

A seçeneğinde; sosyal bilimler ile kurgusal edebiyatın ayrı hatta birbirine rakip olduğu iddiadan ibarettir, kesinleşmiş bir yargı yoktur.

B seçeneğinde; edebiyatın amacı, toplumu ve onu oluşturan insanı anlamak ve açıklamak olarak belirtilmiştir.

C seçeneğinde, edebiyatın amacı içerisinde yer alan toplu ve toplumu oluşturan insanı anlamanın karmaşık bir yapıya sahip olduğu konusunda yorum yapmaktadır.

D seçeneğinde; parantez içerisindeki "ki bu tartışmalıdır" ibaresi, cümlenin farklı yorumlar içerdiğinin kanıtıdır. Bu da yargıyı öznel yapar.

E seçeneğinde, sanat ile bilim arasından bir karşılaştırma yapmaktadır.

Cevap: D

9. (I) Günümüz dergicilik anlayışına yönelik yapılan eleştirilerin bir noktasını da birbirlerine olan benzerlikleri oluşturmaktadır. (II) Sanki aynı üretim sistemi içerisinden çıkmışçasına aynılıklar göze çarpmaktadır. (III) Kâğıt kalitesinden baskısına, kapak tasarımından iç sayfa düzenine, kullanılan dil ve yazım şeklinden değinilen konulara kadar tek tip bir anlayışın varlığı görülmektedir. (IV) Dergi sayısındaki çeşitliliğin artışı farklılıkları getirmektense tür olarak benzeşmeyi, içerik olarak birbirine yakınlaşmayı bize göstermektedir.

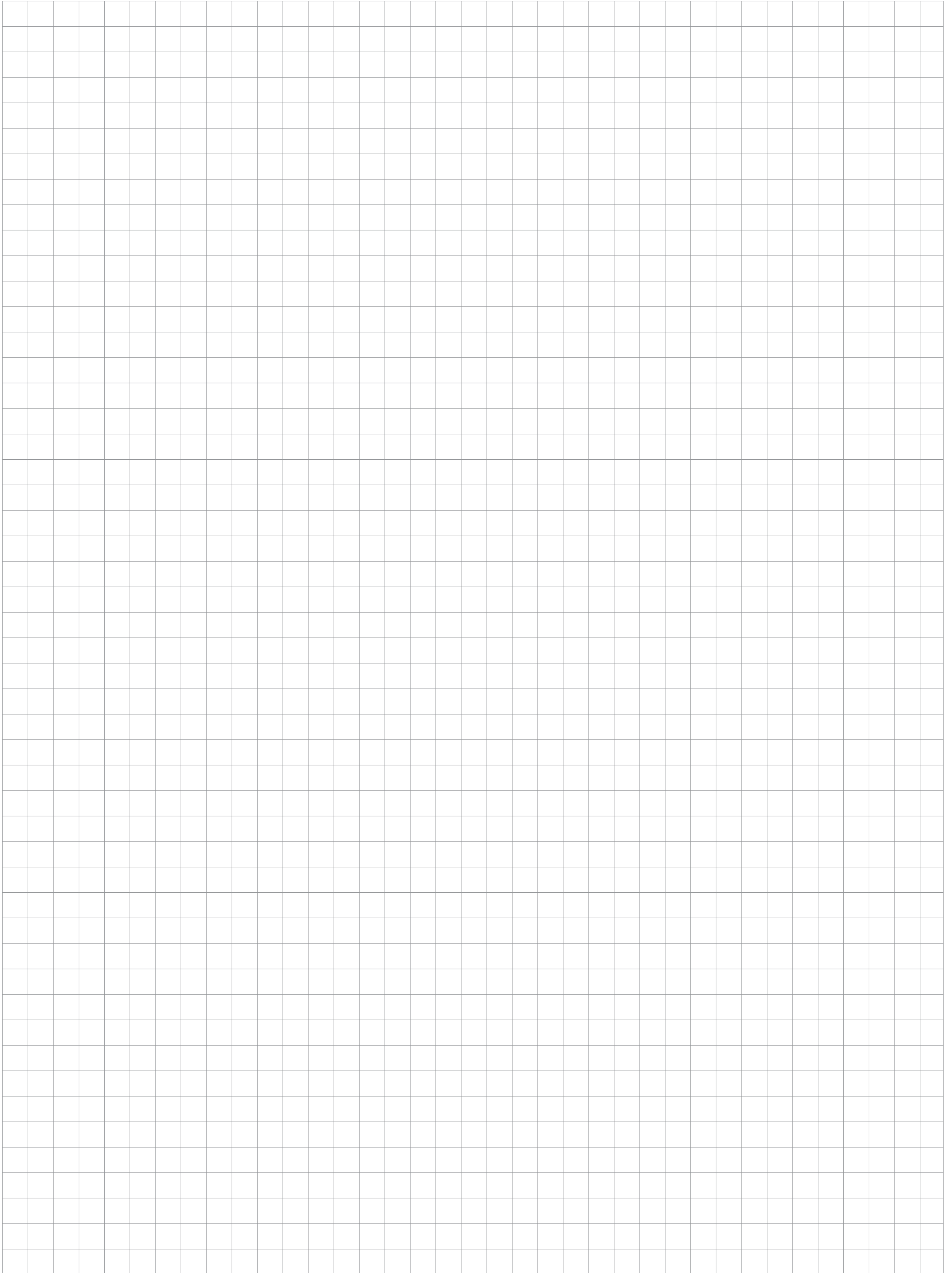
Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

Çözüm:

II ve III. cümleler anlam olarak birbirine en yakın iki yargıdır çünkü II. cümlede yer alan dergilerin sanki aynı üretim sisteminden çıktıkları söz grubu, III. cümlede üretim sisteminin açılımı kabul edebileceğimiz; kâğıt kalitesi, baskısı, kapak tasarımı, iç sayfa düzeni, dil ve yazım unsurlarıyla açık hâle getirildi. Böylece tek tip yani aynı oldukları vurgulanmıştır.

Cevap: C

1. Şiir dili müzikal bir çekicilikle kurulduğunda okur, anlaşılmayanın karşısında bile büyülenmekten kendini alamayacaktır.

Bu cümlede vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirin, düzyazıdan farklı olarak taşıdığı ahengin okuru derinden etkilediği

B) Şiiri etkileyici kılan unsurun anlam ve taşıdığı müzikal yapı olduğu

C) Şiirin anlaşılmasa bile taşıdığı ahenkle okuyucuyu etkileyebildiği

D) Anlam ve ahengin şiirin vazgeçilmez iki ögesi olarak benimsenmesi gerektiği

E) Anlamını ele vermeyen şiirlerin okuyucuyu daha çok etkilediği

2. I. Duygu ve düşüncelerimizi dillendirmeyen, bizi duygulandırıp başka diyarlara götürmeyen sözler, şarkılar kalıcı olamaz.

II. Şarkılardaki sözlerin gittikçe anlamsızlaşması ve söz yazarlarının maddi anlamda doymamaları, şarkıların duygu yönünü iyice zayıflatmıştır.

III. Biz insanları anlatmayan, bizimle hiçbir duygusal bağ kuramayan şarkılar; gelecekte varlıklarını koruyamazlar.

IV. Şarkıların, bizim değer yargılarımızı tam olarak karşılayabilecek düzeye ulaşması için bizi anlatması gerekir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri birbirine anlamca en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

3. Kendisiyle barışık olamayanlar, sürekli birlikte olduğu insanlara bile küskündür.

Bu cümlede anlatılmak istenenle aşağıdakilerden hangisi aynı doğrultudadır?

A) Kendini sevmeyen ve kendine saygı duymayan insan, başkalarıyla iyi geçinemez.

B) Ona buna sık sık darılmak, çevreyle uyumsuzluktan kaynaklanır.

C) Başkalarıyla barış içinde yaşamak, onlara saygı duymaya bağlıdır.

D) Ancak özverili, hoşgörülü insanlar başkalarıyla uyum içinde yaşayabilir.

E) İnsan başkalarıyla ne kadar barış içinde yaşarsa o kadar mutlu olabilir.

4. (I) Topkapı Sarayı, Osmanlı sultanlarının ikametgâhıdır, II. Mehmed tarafından 1460'ta yaptırılmış ve bazı ilavelerle 19. yüzyıl ortalarına kadar Osmanlı padişahları ve saray halkı burada ikamet etmiştir. (II) 19. yüzyılın devlet protokolü ve merasimleri dolayısıyla saray yetersiz kalmış ve 1830'lardan itibaren Sultan II. Mahmud oğlu Sultan Abdülmecid Han burada pek ikamet etmemiş ve 1850'lerin başında Türk sultanları Boğaz'daki Dolmabahçe Sarayı'na taşınmışlardır. (III) Saray terk edildikten sonra da saltanat hazinesi, Mukaddes Emanetler ve imparatorluk arşivleri burada muhafaza edilmiştir. (IV) Bir baba ocağı olması ve Mukaddes Emanetler'i barındırmasından dolayı saray, protokolünü muhafaza etmiştir. (V) Burası, Cumhuriyet'in ilanından sonra 1924'ten itibaren müze olarak ziyarete açıktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede Topkapı Sarayı'nın kim tarafından yapıldığı ve kullanım amacı belirtilmiştir.

B) II. cümlede Dolmabahçe Sarayı'na taşınma nedenleri açıklanmıştır.

C) III. cümlede Dolmabahçe Sarayı'nı oluşturan yapılardan söz edilmiştir.

D) IV. cümlede Topkapı Sarayı'nın protokolü muhafaza etme sebepleri belirtilmiştir.

E) V. cümlede Topkapı Sarayı'nın günümüzdeki kullanım amacı belirtilmiştir.

5. I. Yaşamdan kopuk, ayrık bir şiirin olabileceğini düşünmek mümkün değildir.
II. Şiir, dilin biçimlenmesiyle ortaya çıkan özel bir düzenlemedir.
III. Söz şiirin estetik bir güzelliğe sahip olmasını sağlayan en önemli unsurlardan biridir.
IV. Şiiri etkili kılan özellik, sözcüklerin yepyeni bir bağlamla bir araya gelmesidir.
V. Şiirin dil ile çarpıcı bir yapıya sahip olduğu, su götürmez bir gerçektir.

Numaralanmış cümlelerden hangisi konuya bakış açısı yönüyle ötekilerden ayrılır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Anne ve babalar çocuklarının ne giyeceklerine, ne yiyeceklerine, ne okuyacaklarına onlar adına karar verebiliyorlar. (II) Modern yaşamın kargaşası içinde fazla zaman kaybetmek istemediklerinden böyle bir tutum içine giriyorlar. (III) Farkında olmadan bu yaptıklarıyla çocuklarının yanlışlarını görmesini engellemiş oluyorlar. (IV) Gelişim açısından önem taşıyan deneyimleri kazanmamış olma, ileriki yaşamlarında çocuklar için büyük sorunlar doğurabiliyor. (V) Kendi çözebileceği bir sorunun çözümünü çocuğunuza bırakmanız ve onu uzaktan izlemeniz bu konuda iyi bir başlangıç olacaktır.

Bu cümlelerle ilgili aşağıdaki verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bir saptama yapılmıştır.
B) II. cümlede neden - sonuç ilişkisi vardır.
C) III. cümlede olumsuz bir durumdan söz edilmiştir.
D) IV. cümlede tecrübesizliğin sebebi belirtilmiştir.
E) V. cümlede ebeveynlere bir tavsiye verilmiştir.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?**

A) Yazarın, *Ölmeye Yatmak* adlı eserinde kurmaca zamanı, iki farklı zaman düzleminde ve iki farklı öyküleme stratejisiyle anlatılmıştır.
B) Birinci zaman stratejisi modernist romanla ilişkilendirilebilecek birtakım özellikler taşımaktadır.
C) Aysel'in bilincinin dolaysız olarak okuyucuya aktarıldığı bölümler romanın yaklaşık doksan bir sayfalık kısmını karşılamaktadır.
D) Aysel'in bilincinden yansıyanların aktarıldığı ana bölümlerden çeşitli başlıklarla ayrılmış alt bölümler yer almaktadır.
E) Aysel'in bilincinde geçmişe dair anılar, an ve geleceğe dair tasarılar bir arada ve oldukça karmaşık bir şekilde akmaktadır.

8. (I) Dünyayı tehdit eden en önemli sorunların başında gelen küresel ısınma, farklı bölgelerde farklı şekillerde kendini hissettirmeye başlamıştır. (II) Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin en önemli sonuçlarından olan su kaynaklarının azalması, çevresel etki yanında sürdürülebilir yaşamı engelleyecek boyutlara ulaşmaktadır. (III) Küresel ısınma kısaca tüm dünyayı ve canlıları etkileyen, çevresel değişikliklere neden olan yeryüzü sıcaklığındaki artıştır. (IV) Genel yaklaşımla iklim değişikliği, nedeni ne olursa olsun iklim koşullarındaki büyük ölçekli ve önemli yerel etkileri bulunan, uzun süreli ve yavaş gelişen değişikliklerdir. (V) Çoğu zaman küresel ısınma ile iklim değişikliği kavramları aynı anlamda kullanılmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili ifadelerden hangisi doğrudur?

A) I. cümle amaç-sonuç cümlesidir.
B) II. cümle varsayım cümlesidir.
C) III. cümle tanım cümlesidir.
D) IV. cümle neden-sonuç cümlesidir.
E) V. cümle karşılaştırma cümlesidir.

1. (I) Öğrencilerime dil alanında birçok yazardan örnekler veririm, bunlar arasında Suut Kemal Yetkin de vardır. (II) O, Türkçeyi bütün incelikleriyle bir suyun berrak akışı kadar akıcı, duru ama bir o kadar da etkili bir biçimde kullanır. (III) Yerli yerinde sözcüklerle örülü sağlam bir mantığın disiplini içinde dikkatimizi sürekli canlı tutmayı bilir. (IV) Ağır ağır sindirici bir tonda konuşur, gerekli vurgulamaları başarıyla yapar. (V) Sözcüklerin anlamı ile hafif el hareketleri arasında iyi uyum sağlar.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde beğenme anlamı <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıtlıklardan <u>yararlanılmamıştır</u>?**

A) Ağlayanlar bir gün güler elbette
Uyanmakla, anlamakla

B) Ve çocuk gittikten sonra,
Böyle kalır mıydı ağaç?

C) Susarak anlattım bütün gizliyi
Sakladım duygumu ben konuşarak

D) Gel denize yaslan yalnız denize
Sırrını denizler taşır insanın

E) Artık akşamları dinlenemem
Sabahlar avuçlarımda.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç anlamı vardır?**

A) Gücüm arttıkça daha fazla şeyi algılayıp kavramaya başladım.

B) Bir akşam, vaktimin geldiğini anladım ve denize son kez baktım.

C) Diğerleriyle iletişime gitmekten kaçınarak tek başıma gezinip durdum korulukta.

D) Karanlık bir kış akşamında mutluluğu bulayım diye kasvetli bir sahilde yürüdüm.

E) İlkel yolu kaplayan küçük taşlar tabanımın hassas derisine batıyordu.

4. Altmışın üzerinde ülkeden toplam 520 bilim insanı tarafından oluşturulan *State of the Climate* 2019 başlıklı iklim raporuna göre 2010 - 2019 aralığı, uzun vadeli ortalamaya göre 0,39 °C'lik bir artışla küresel ölçekte kaydedilmiş en sıcak on yıl, 2019 da kaydedilmiş en sıcak ikinci yıl oldu.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Raporun hazırlanmasına katkı sağlayan 520 bilim insanı altmış ülkeden katılım sağlamıştır.

B) Hazırlanan raporda küresel ölçekte elde edilen veriler yirmi yıla yakın bir süredir derlenmiş olan bilgilerden oluşturulmuştur.

C) Yayımlanan rapora göre 2019 yılından daha sıcak bir ortalamaya sahip bir yıl daha olmuştur.

D) 2010 - 2019 yılları arasında görülen ısınma değeri yerel ölçekte, önceki on yıla göre 0,39 °C'lik bir artışla rekor seviyeye ulaşmıştır.

E) 2019 yılında yayımlanmış olan iklim raporuna göre 2019 yılı, küresel ısınma değerlerinde ikinci sırada yer almıştır.

5. (I) Oktay Rifat'ın sağlığında yayımlama fırsatı bulamadığı *Perçemli Sokak* adlı eseri yeniden okuruyla buluştu. (II) Şairin dil ve yapı bütünlüğü bakımından en kusursuz eseridir *Perçemli Sokak*. (III) Aprinçur Tigin'le başlayan yüzlerce yıllık Türk şiirinin yüzyılımızdaki son temsilcilerinden biri olma özelliğini koruyor büyük usta. (IV) Şair; eserde sıcak, doğal bir dille çıkıyor karşımıza. (V) Oktay Rifat bu eserinde, insanı ve doğayı çağdaşlarından çok daha sevecen kucaklıyor.

Bu parçanın cümleleri ile ilgili verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede *Perçemli Sokak*'ı Oktay Rifat'ın yayımlayamadığı dile getirilmiştir.

B) II. cümlede *Perçemli Sokak*'ın sanatçının en başarılı eseri olduğundan söz edilmiştir.

C) III. cümlede şairin modern Türk şiirinin önemli temsilcilerinden biri olduğu anlatılmıştır.

D) IV. cümlede sanatçının içten ve tabii bir üsluba sahip olduğu dile getirilmiştir.

E) V. cümlede Oktay Rifat, eserinin içeriği bakımından döneminin diğer sanatçılarıyla karşılaştırılmıştır.

6. Aslında hiçbir şey iyi veya kötü değildir, her şey bizim onlar hakkında ne düşündüğümüze bağlıdır.

Bu cümlede vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İyi ve kötüyü ayırt edebilmenin en doğru yolu tecrübelerden geçmektedir.

B) İyi veya kötü kriterlerimiz, bizim düşüncelerimizin tezahüründen ibarettir.

C) Düşüncelerimizi doğru yönlendirerek kötülüklerden uzaklaşmak mümkündür.

D) İnsanlığın var oluşunda iyilik ve kötülük bir arada bulunur, tercih insanındır.

E) İyiye ulaşmanın yolu, kötünün labirentlerini bilerek bu labirentte kaybolmamaktır.

7. Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür ama hiç kimse önce kendini değiştirmeyi düşünmez.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile anlamca aynı doğrultudadır?

A) Başkalarının kusurlarını tartarken parmağıyla terazinin kefesine bastırmayan insan pek enderdir.

B) Kendini değiştirmenin ne kadar güç olduğunu düşünürsen başkalarını değiştirmede şansının ne kadar az olduğunu anlarsın.

C) Şayet dünyanın büyük bir değişime ihtiyacı olduğunu fark edersen kendine en yakın dünya “sen” olursun, oradan başla.

D) Fikrin değiştiğinde işin değişir, işin değiştiğinde ortamın değişir ama düşüncelerin değiştiğinde hayatın değişir.

E) Eğer tabiatında daima ayıpları kusurları görmek varsa tavusta çirkin ayaktan başka bir şey göremezsin.

8. I. Klasik Türk edebiyatında şairlerin divanlarında aynen veya küçük farklılıklarla yer alan şiirlerin varlığı öteden beri bilinmektedir.

II. 16. yüzyılın büyük şairleri arasında yer alan Bâkî’nin ve onun çağdaşı şairlerden olup özellikle yazdığı şairler tezkiresi ile tanınan Âşık Çelebi’nin divanında aynen yer alan bir gazel vardır.

Numaralanmış II. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede dile getirilen açıklamayı çürütmek için örnek verilmiştir.

B) I. cümledeki açıklamaya uygun eserlerden biri tanıtılmıştır.

C) I. cümlenin yol açtığı sonuçlardan birine değinilmiştir.

D) I. cümlenin nedeni örneklerle açıklanmıştır.

E) I. cümledeki kanıtlanamayan durum kanıtlanmak istenmiştir.

9. Bir roman yazarının içinde yaşadığı cemiyet tarafından benimsenmesi, o yazarın eserlerinde ele aldığı konuları hayal dünyasının derinliklerinden değil sosyal hayatın merkezinden seçmesine bağlıdır.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatsal ilerleme, yazarların eserlerinde fantastik ögelere yer vermesiyle gerçekleşir.

B) Toplumun gelişmesi, topluma yön veren sanatçıların halkın arasından çıkmasıyla olur.

C) Pusulası sanat olan bir yazar, kaleme aldığı eserlerle çağlarüstü konuma ulaşır.

D) Topluma yarar sağlayacak düşünceler üretebilen yazarlar, yetkin bir üsluba erişir.

E) Yazdıklarını toplumsal yaşamdan süzen sanatçılar, toplum tarafından kabul görür.

10. Bilim kurgu geleceği tahmin etmeye çalışmaz, gelecekle ilgili çıkarımda bulunmaya çalışır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümleyle yakın anlamlıdır?

A) Bilim kurgu eserler, bilim insanlarının ilham kaynağıdır.

B) Bilim kurgu yazarları geleceği önceden kestirerek eserini kurgular.

C) Bilim kurgu, yaşananlardan hareketle geleceği kurgulama sanatıdır.

D) Bilim kurgu yazarı, eserleriyle geleceği şekillendirmeye çalışır.

E) Geleceğe yönelik öngörüde bulunmak amacıyla bilim kurgu yazılmaz.

1. Başkalarını memnun etmek için çalışmak yerine kendi tutkularını takip eden ve özgün olan bireyler genellikle daha fazla ilgi çekip, basamakları tırmanırken dış etkenlere bağımlı olanlar kabuklarından çıkamazlar.

Aşağıdakilerden hangisi parçadaki ifadeyle uyumlu değildir?

A) Toplum tarafından kabul görmek ve takdir edilmek çoğunlukla kişisel başarıyla eş anlamlıdır.

B) Özgünlük ve kendi değerlerine sadık kalmak, başkalarının ilgisini çekebilme potansiyelini artırabilir.

C) Kendini gerçekleştirme ve hedeflerine odaklanma, bireyin başarı yolunda ilerlemesine yardımcı olabilir.

D) Etrafındakilerin takdirini kazanmak, bireyin fark edilirliğini artırmada etkili bir stratejidir.

E) Başkalarını memnun etmeye çalışmak, bireyin kendi gerçek potansiyelini keşfetmesini engelleyebilir.

2. I. Yüksek irtifa eğitimi alan dağcılar, vücutlarının oksijen alımını artırmak için özel solunum teknikleri kullanırken düşük irtifa eğitimi alan dağcılar bu tekniklere ihtiyaç duymazlar.

II. Dağcıların farklı irtifalara uyum sağlama yeteneklerinde büyük farklılıklar vardır.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede belirtilen durumun sonucu açıklanmaktadır.

B) II. cümlede ortaya konulan durum örneklendirilmiştir.

C) II. cümledeki bilgiyi çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.

D) II. cümledeki olguyla tutarlı olmayan bir bilgi aktarılmıştır.

E) II. cümlede yer alan durumu eleştirel bir şekilde değerlendirmektedir.

3. Benim bir amatör okuyucu olarak tüm sanat eserlerinde aradığım temel nitelik, onda işlevsiz bir şeyin bulunmamasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Yerinde verilen örnekler, yazarın fikirlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

B) Hem yazılı anlatımda hem sözlü anlatımda eseri olgunlaştıran, eserin fazlalıklarından arındırılmasıdır.

C) İletilmek istenen düşünceye uygun bir dille yazmak yazarı yarınlara taşıyacaktır.

D) Yazarın ustalığı, sözcüklerin tüm anlatım boyutlarını yansıtması ile doğru orantılıdır.

E) Çok okunmaktan öte nitelikli eserler ortaya koymayı amaç edinen yazar başarılı olacaktır.

4. (I) Stephen Hawking, 2014 yılında *Independent*'a yazdığı bir yazıda yapay zekânın yaratılmasının insanlık tarihinin en büyük başarısı olabileceğini ancak bunun insanlığın aynı zamanda son başarısı olabileceğini vurgulamaktadır. (II) Elon Musk da benzer biçimde yapay zekâ çalışmalarında çok özenli olunması gerektiğini söylemektedir. (III) Bu alanda çeşitli firmalar, geliştirdikleri yapay zekâları satmakta ya da kiralamaktadır. (IV) Bu yapay zekâlar, kullanıcı işletmelerin uygulamalarına uyarlanarak işletmede tanımlı belirli görevleri bir çalışan gibi yerine getirmektedir. (V) Aynı zamanda doğal dille iletişim kurabilmekte, duygusal tepki vermekte, insanları gözlemleyerek en uygun faaliyeti keşfetmekte ve buna göre algoritma geliştirebilmektedirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede yapay zekânın çift anlama gelebilecek bir başarı olduğu vurgulanmıştır.

B) II. cümlede I. cümledeki yargıyı desteklemek için başka bir görüşe yer verilmiştir.

C) III. cümlede yapay zekânın pazarlamada yer aldığına değinilmiştir.

D) IV. cümlede yapay zekânın işletme uygulamalarına uyumlu tasarlandığına değinilmiştir.

E) V. cümlede yapay zekânın insana özgü özelliklere sahip olduğuna ve insanlardan üstün yanlarına değinilmiştir.

5. (I) İlk yayımlandığında hakkında çok az eleştiri yazılan bir romandır *Huzur*, ikinci basımının ardından bu yazıların sayısında artış gözlemlenir. (II) II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde İstanbul'da geçen *Huzur,* ön plandaki kahramanlarından İhsan, Nuran, Suat ve Mümtaz'ın adlarını taşıyan dört bölüm ve otuz yedi alt bölüm üzerine kurulmuştur. (III) *Huzur*'u asıl zenginleştiren yönü, kahramanlarının her birinin belirli bir kültür birikimine ve hayat görüşüne bağlı kişilerden seçilmiş olmasıdır. (IV) Birinci derecedeki kahramanların dışında romanın toplumun farklı kesimlerini yansıtan bir kişi kadrosu bulunmaktadır. (V) Fakat üçüncü şahıs ağzından yazılmış bir roman olmakla beraber *Huzur*'da Mümtaz'ın bakış açısı hâkimdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir değerlendirme yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Fazıl Hüsnü Dağlarca "Sanatçı hem bir saat gibi yaşanan zamanı hem de bir pusula gibi gidilmesi gereken yönü işaret eder." demiştir.

Sanatçının bu sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçı, olayları anı anına kaydeder ve kaydettiklerini hayatın akışı içinde kullanır.

B) Sanatçı, sanatını icra ederken olayların yönünde de belirleyici olmalıdır.

C) Sanatçı, içinde bulunduğu döneme tanıklık ederek aynı anda geleceğin de kurucusu olmalıdır.

D) Sanatçı, hayatı tüm zamanları ile yaşamalı ve sanatını geliştirmelidir.

E) Sanatçı, sanatını geliştirmek istiyorsa yaşanılan zamana dikkat etmesi gerekir.

7. (I) Tevazunun üç temel özelliği var: Kendini tanımak, kendini kontrol edebilmek ve kendini aşabilmek. (II) Tevazu sahibi insanlar, kendilerini iyi tanıdıkları için neyi iyi yaptıkları ve hangi yönden eksiklikleri olduğuna dair, nesnel bir öz değerlendirme yapabilme becerisine sahip oluyor. (III) Kendini kontrol etme özelliği aslında, egonun sınırlarının ve eğilimlerinin farkında olmak ve kendine dur diyebilmek anlamına geliyor. (IV) Kendimi aşabilmek ise "önce benim ihtiyaçlarım, önce benim isteklerim, önce ben, önce ben…" diyen egoyu susturabilmekten geçiyor. (V) Empatiyi devreye sokarak dikkati başkalarına verebilme ise kendini aşabilen insanlarda gözlenebilen bir başka beceri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede tevazu sahibi insanların nitelikleri anlatılmıştır.

B) II. cümlede kendini iyi tanıyan insanların nitelikleri ifade edilmiştir.

C) III. cümlede kendini kontrol etmenin egoyla ilişkisine değinilmiştir.

D) IV. cümlede kendini aşabilmenin birincil şartının egoyu bastırmak olduğu vurgulanmıştır.

E) V. cümlede kendini aşabilen insanların empati kurabildikleri üzerinde durulmuştur.

8. Graham Bell'in telgrafı geliştirmeye karar vermesinin temelinde yatan sebep, zaten Graham Bell bu amacı edinene kadar otuz yıllık bir kullanım geçmişine sahip olan telgrafın sınırlılıklarından biri olan tek seferde birden fazla mesaj iletilememesi sorunudur.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Graham Bell'in telgrafı geliştirmedeki amacı duyma engelli bireylerin duymasına yardımcı olmaktır.

B) Graham Bell bu çalışmaları ile telefonun icadında önemli bir aşama kaydetmiştir.

C) Telgraf ile telefonun gelişimi birbirini etkileyen icatlar arasında sayılmaktadır.

D) Graham Bell telgraftaki birtakım problemlerden dolayı telgrafı geliştirmeye karar vermiştir.

E) Bu icatlardan önce insanlar iletişim için çeşitli araçlar kullanmışlardır.

1. Osmanlı Devleti'nde birçok yenilikten daha önce görülen ve daha en başta projelendirilerek 1830'larda yapımına başlanan demir yolları, 1914'e varıldığında 12 bin km'ye ulaşmış; Avrupa, Anadolu ve Mısır topraklarında döşenmiştir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir yolları Osmanlı Devleti'nin bütün Orta Doğuya hâkim olmasını sağlamıştır.

B) Osmanlı Devleti'nde ilk yenilik çalışması demir yolu hattı ile olmuştur.

C) Osmanlı Devleti'nde yapılan demir yolu hattında yerli sermaye kullanılmıştır.

D) Osmanlı Devleti'nde yapılan demir yolları ile askerî sevkiyat önemli bir aşama kaydetmiştir.

E) Osmanlı Devleti'nde demir yolu hattı, planlanmış çalışmalar üzerine başlatılmıştır.

2. (I) Kaleme aldığı eserleri vasıtasıyla çağına tanıklık etme gayesindedir Bilge Karasu. (II) Türk edebiyatı içerisinde yaşamın kurgusuna, yazının yaratıcı evrenini eklemleyen bir düş adamı kimliğiyle var olur. (III) Bir simyacı titizliği ile yazdığı metinler kendilik arayışının bireysel, toplumsal ve evrensel göndergelerinin aynalandığı bir yapıya sahiptir. (IV) İnsanın varlığıyla aynı tarihe uzanan ve günümüze kadar taşınan sevgi, çözülüş, tükeniş, iletişimsizlik, korku, arayış, kaçış, yalnızlık, yabancılaşma, umutsuzluk gibi temalar onun metinlerine yansır. (V) Yabancılaşma ve onun görüngülerinden olan yalnızlık, ötekilik, iletişimsizlik; Bilge Karasu metinlerinde kendine özgü açılımlarla dışa vurur.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede yazarın yaşadığı döneme eserleriyle ayna tutan bir yazar olduğu dile getirilmiştir.

B) II. cümlede yazarın gerçeklik ve hayal arasında bir denge kurduğundan bahsedilmiştir.

C) III. cümlede yazarın ince eleyip sık dokuyan bir yaklaşımla eserlerini yazdığı belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, yazarın evrensel temaları eserlerinde işlediği vurgulanmıştır.

E) V. cümlede yazarın farklı bir bakış açısına sahip olduğundan söz edilmiştir.

3. (I) Doğada bulunan 92 elementten 72 tanesi metaldir. (II) Metaller kimyasal elementler olup mükemmel ısı ve elektriksel iletkenlikleri, yüksek mekanik dayanıklılık ve çekme yatkınlığı özellikleri ile diğer malzemelerden ayrılır. (III) İşte bu özellikleri dolayısıyla metaller geçmişten günümüze mühendislik uygulamalarının vazgeçilmez malzemesi olmuştur. (IV) İnsanlığın metal ile tanışması doğada saf hâlde bulunan metallerin kullanımı ile tarih öncesi çağlara uzanır. (V) Metaller saf hâlleriyle işlenebileceği gibi diğer metal ve ametaller ile alaşım hâlinde de kullanılabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede elementlerle ilgili bir sayısal değerlendirme yapılmıştır.

B) II. cümlede metallerin diğer malzemelerden farklı yanlarına değinilmiştir.

C) III. cümlede metallerin mühendislik uygulamalarında önemi vurgulanmıştır.

D) IV. cümlede metal kullanımının çok eskilere dayandığından bahsedilmiştir.

E) V. cümlede metaller ile ametallerin işlenmesinin kolaylığından söz edilmiştir.

4. Dans ederken seyirciye odaklananların adımları karışır.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Belirlenen istikamette ilerleyebilmek için yapılan işe yoğunlaşmak gerekir.

B) Yaşadığı çevreden beslenen insanlar, bir zaman sonra öz güvenini kaybetmeye başlar.

C) İnsanların söylediklerine kulak tıkayanlar, zamanla toplumdan soyutlandıklarını fark ederler.

D) Yaşadıklarından ders çıkarmayı başaran insanların en önemli rehberi tecrübeleridir.

E) Kişinin kendine olan güvensizliği başarısının önündeki en büyük engellerden biridir.

5. I. Fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak karbondioksit emisyonu her geçen yıl artıyor.

II. Farklı yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması ve fosil yakıtlara olan bağımlılığın azaltılması gerekiyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması ve fosil yakıtlara olan bağımlılığın azaltılması için çalışan uzmanlar, fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak karbondioksit emisyonunun artışına dikkat çekiyor.

B) Fosil yakıtların kullanımı neticesinde karbondioksit emisyonu her geçen yıl arttığından farklı yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması ve fosil yakıtlara olan bağımlılığın azaltılması gerekiyor.

C) Fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak atmosferdeki karbondioksit oranının sürekli artması bilim insanlarını farklı yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılmasına yönlendiriyor.

D) Farklı yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması sürecinde fosil yakıtların kullanımına bağlı olarak karbondioksit emisyonunun her geçen yıl arttığı ortaya çıkmıştır.

E) Fosil yakıtların kullanımı karbondioksit emisyonunu her geçen yıl artırıyor, bu nedenle çevre dostu enerji kaynaklarının araştırılması ve fosil yakıtlara olan gereksinimin azaltılması gerekiyor.

6. İyi insanlar kırıldıkları zaman sevmeyi bırakmazlar, göstermeyi bırakırlar…

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar ne kadar kırılsa da sevmeyi bırakmamalıdır.

B) Erdemli insan olmanın sırrı sevmeyi kesintisiz devam ettirmesindedir.

C) İnsanları kıranlar sevmeyi ve mutlu olmayı bilmeyenlerdir.

D) Kırılmamayı öğrenen insan, kâmil insan olmayı başaracaktır.

E) Her şeye rağmen sevmeye devam etmek erdemlerin en büyüğüdür.

7. Hastalıkların birçoğunu beyin ürettiği için, stresin, kendimizden memnun olmama hâlinin bize hastalık olarak dönmemesi için; hayatı akışına bırakmak, kendi yaşamımız, amaçlarımız ve mutluluğumuz için elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışmak, hedeflere ulaşamasak bile gittiğimiz yoldan aslen mutlu olmak yaşam iksiridir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayatta gayeler için çabalamak, sağlıklı ve mutlu olmak için yeterlidir.

B) Biyolojik ve fiziksel sağlığın korunması için hayatı olduğu gibi yaşamak gerekir.

C) Hayatta mutluluğu yakalamak için çabalamalı, strese yer verilmemelidir.

D) Sağlığın ve mutluluğun formülü, hayatta hedefin doğrultusunda sapmadan yürümektir.

E) Kendi hayatımız ve hedeflerimiz için çırpınmak mutlu olmak için esastır.

8. Ay yüzeyine yapılan insanlı ilk uzay uçuşu olan Apollo 11 ile Amerika Birleşik Devletleri'nden astronotlar Neil Armstrong ve Buzz Aldrin 20 Temmuz 1969 günü saat 20.18'de Ay yüzeyine iniş yapan ilk insanlar oldu.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ay'a ilk ayak basan astronot, Neil Armstrong'dur.

B) 1969 yılından önce uzaya gitme denemeleri yapılmıştır.

C) Ay yüzeyine daha önce insansız uzay uçuşu gerçekleştirilmiştir.

D) Ay'a ilk iniş 20 Temmuz 1969 Çarşamba günü olmuştur.

E) Başka ülkelerden de Ay'a gönderilen astronotlar olmuştur.

1. Bilimsel sahtekârlığın ne kadar yaygın olduğu konusunda bilim insanları arasında iki görüş var: Çürük elmalar ve buz dağının görünen kısmı. Adından da anlaşılacağı üzere ilk görüşte olanlar; bilimsel sahtekârlığın çok yaygın olmadığını, bilim camiasında ciddiye alınmayacak kadar az sayıdaki kişinin çürük elma olarak görülmesi gerektiğini söylerken ikinci görüşün taraftarları bilimsel sahteciliğin zannedilenden fazla olduğunu ve ortaya çıkarılan örneklerin sadece buz dağının görünen kısmı olduğunu savunuyor. Bilimsel sahtecilik sayısını kesin olarak ölçmek çok zor çünkü bu alandaki verilerin büyük kısmı kişilerin kendilerinin yaptığı veya çevrelerinde gözlemlediği sahtecilikleri bildirdiği raporlara ve anketlere dayanıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri ağır basmaktadır?

A) Örnekleme - tanık gösterme

B) Tanımlama - ilişki kurma

C) Kişileştirme - genelleme

D) Benzetme - karşılaştırma

E) Betimleme - abartma

Çözüm:

Parçada bilimsel sahtekârlık yapan kişilerin az olduğuna vurgu yapmak için "çürük elma", çok olduğuna vurgu yapmak için "buz dağı" benzetmesi yapılmıştır. Ayrıca bilimsel sahtekârlıkla ilgili iki karşıt görüş sunulduğu için karşılaştırmaya da yer verilmiştir.

Cevap: D

2. Gelişmeleri Kaçırma Korkusu (GKK), insanlara hayatlarını tam olarak yaşayamadıklarını hissettirebilir. GKK sendromu, herhangi bir zamanda diğer insanların sizin parçası olmadığınız heyecan verici deneyimlere katıldığına dair korku olarak tanımlanıyor ve dışlanmışlık duygusu ön plana çıkıyor. Bazıları GKK'yi motive edici bir psikolojik güç olarak yorumlayabilirken araştırmalar, GKK'nin genellikle hem ruh hâli hem de yaşam memnuniyeti üzerinde olumsuz etkisi olduğunu söylüyor. Sosyal medya kullanmayan kişilerin GKK'yi herhangi bir sosyal medya kullanıcısıyla aynı derecede deneyimlediğini gösteren araştırmalar olsa dahi sosyal medyaya sürekli erişimin yani aşırı bilgi yüklenmesi durumunun "herhangi bir gelişmeyi ya da etkinliği kaçırma korkusuna" yol açmasının muhtemel olduğunu düşünenler de azımsanmayacak sayıda.

Bu parçadan gelişmeleri kaçırma korkusu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Sosyal medya kullanıcılarında daha sık ve şiddetli bir biçimde görüldüğüne

B) Araştırmacıların, hangi psikolojik koşullar altında ortaya çıktığını bilmediğine

C) Kişilerin, kendilerini toplumdan soyutlanmış bir biçimde algıladığına

D) İletişimde yaşanan teknolojik gelişmelere bağlı olarak artış gösterdiğine

E) Konuyla ilgili araştırmaların kendi içinde çelişkiler barındırdığına

Çözüm:

Parçadaki ikinci cümlede geçen "dışlanmışlık duygusu ön plana çıkıyor" ifadesinden "Kişilerin, kendilerini toplumdan soyutlanmış bir biçimde algıladığına" değinildiğini söyleyebiliriz.

Cevap: C

3. Türkiye deniz canlıları içinde gözle görülebilecek büyüklükteki en ilkel hayvan grupları arasında süngerler gelir. Süngerler kayalar, hayvan kabukları ve buna benzer sert zeminlere yapışık yaşar. Bazı süngerler kaya oyukları veya mağara içleri gibi görünmeyen yerlerde yaşarken bazıları açıkta yaşayabilir. Çok farklı vücut yapıları, şekilleri ve renkleri vardır. Vazo, kadeh, boru, çalı, bir yüzeyi kaplayan örtü şeklinde, düzenli veya düzensiz kümeler hâlinde bulunabilirler. Boyları 1-2 mm ile 2 m arasında değişir. Sarı, kırmızı, pembe, siyah, mor, turuncu, mavi olabilirler.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.

B) Karşılaştırma vardır.

C) Betimleyici ögelerden yararlanılmıştır.

D) Tanımlamaya başvurulmuştur.

E) Açıklama yapılmıştır.

Çözüm:

Parçada süngerler "vazo, kadeh, boru" gibi varlıklara benzetildiği için benzetme sanatı kullanılmıştır. Birinci cümlede süngerlerin "en ilkel" canlılardan biri olduğu belirtildiği için karşılaştırma yapılmıştır. Varlıklar ayırt edici özellikleriyle verildiği için betimleyici ögeler vardır. Parça, bilgi vermek amacıyla yazıldığı için açıklama tekniği kullanılmıştır. Fakat parçada tanım cümlesi olmadığı için tanımlamaya yer verilmemiştir.

Cevap: D

4. İngiliz şair ve düşünür Mathew Arnold, üst kültür edebî eserleri için "----." demiş. Bugün Arnold'un burjuva sınıfının ideolojik görüşünü yansıttığı için yadsınan bu sözleri, kanımca edebiyatı tanımlayabilecek önemli bir noktaya parmak basıyor; edebiyat hem estetik haz vererek hem de düşündürerek bize ulaşır, diyor Arnold. Bunu en azından belli örneklerden yaşamayan edebiyatsever var mıdır acaba? Estetik değerler şüphesiz ki değişkendir, belki de hâkim sınıfına ait olma açısından ideolojiktir ancak edebiyatın yaşama bakış getiren ve yaşamla kopmayan bağları en aykırı estetik biçem içinde bile vardır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hayal gücünü harekete geçirerek olumlu davranış tutumlarını oluşturur

B) Dili metaforlarla süsleyerek yansıttığından dilin en güzel örnekleridir

C) Yeryüzünde en iyi ifade edilmiş en güzel fikirlerden oluşan eserlerdir

D) Düşünceyi kendi evreninin dışına çıkararak yeni kapıların açılmasını sağlar

E) Doğruyu anlattıktan sonra sözcüklerle oynamaya gerek duymayan sanattır

Çözüm:

Parçada boş bırakılan bölümde Mathew Arnold'un üst kültür edebiyat için yaptığı tanımın ne olduğu sorulmaktadır. Parçada geçen "edebiyat hem estetik haz vererek hem de düşündürerek bize ulaşır" ifadesi, Mathew Arnold'un edebiyatı nasıl tanımladığını ortaya koyan bir ifadedir. Bu ifadeye en yakın yargı C seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: C

5. Kültürü, milletin var olduğu ilk günden günümüze kadar yaşadıklarını, geçmişini, tarihî görünümünü bir yük trenine benzetirsek dil, her vagonunda o milletin değişik dönemlerine ait değerlerini, yaşanmışlıklarını taşıyan bu trenin günümüze ve geleceğe ulaşmasını sağlayan raylar gibidir. Nasıl ki raylar olmadan tren ilerleyemez, olduğu yerden hareket edemez ve doğal olarak ulaşım işlevini yerine getiremez; dil de olmadan kültürle ilgili olarak geçmişe ait ne varsa ne günümüze ne de geleceğe taşınabilir. Bu dil rayları sayesinde milletin geçmişine ait ne kadar değer varsa, ne kadar yaşanmışlık ve hatıralar varsa, ne kadar tecrübe varsa hepsi gelecek kuşaklara ulaştırılır.

Bu parçanın yazarı aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

A) Kültür, dönemin genel seyri ve bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda değişebilir.

B) Duygu ve düşüncelerin paylaşılmasında dilin imkânlarını kullanmak önemlidir.

C) Diline gereken önemi vermeyen toplumlar kültürlerini korumaktan uzaklaşır.

D) Kültür, ait olduğu toplumun insanlarını duygu ve düşünce paydaşlığıyla birleştirir.

E) Sözlü ve yazılı kültür ürünleri dil aracılığı ile nesilden nesile aktarılabilmektedir.

Çözüm:

Parçada yazarın vermek istediği mesaj şudur: “Dil olmadan kültürün geleceğe aktarılması mümkün değildir.” Metnin sahip olduğu bu ana düşünceyi en iyi yansıtan ifade, E seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: E

6. Dünya edebiyatı, edebiyatın felsefeye yaklaştığı birçok örneğin bulunduğunu bizlere göstermektedir. Bu açıdan akla ilk gelen Tolstoy, Dostoyevski, Proust’un eserleridir ki bu eserler felsefi düşüncelerle yüklüdür. Şüphesiz her edebî eserde güçlü ya da zayıf bir kavramsal ve düşünsel yapı vardır. Edebî bir eser; kavramsal bir nitelik kazanmaya başladıkça, rasyonel bir temellendirmeye imkân verdikçe, sadece psikolojik tahliller ve duygulandırma düzeyinde kalmadıkça kişiler ve olaylar bazında da olsa gizli bir varlık felsefesi, eserin anlam bütünlüğünü sağlayan bir metafizik ortaya koymaya çalıştıkça felsefi ögelerle beslenmeye ve felsefeye yönelmeye başlar.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Öğretici bir metinden alınmıştır.

B) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.

C) Örneklemeden yararlanılmıştır.

D) Amaç bildiren bir cümle kullanılmıştır.

E) Genellemeye başvurulmuştur.

Çözüm:

Verilen parça, gerçekliği olduğu gibi aktarmayı amaç edindiği için A seçeneği doğrudur. Bilgi vermek amacıyla yazıldığı için B seçeneği doğrudur. Üç yazarın adı, düşüncenin daha somut kılınması için örnek verildiğinden C seçeneği doğrudur. “Şüphesiz her edebî eserde güçlü ya da zayıf bir kavramsal ve düşünsel yapı vardır.” cümlesi bütün edebî eserlerle ilgili bir hüküm içerdiği için E seçeneği doğrudur. Fakat parçada amaç anlamı taşıyan bir cümle bulunmamaktadır.

Cevap: D

7. Felsefe ile edebiyat arasındaki temel farklardan biri de felsefi eserin Platon'un *Şölen* adlı yapıtında görüleceği üzere aynı zamanda bir sanat eseri olduğu örnekler dışında, bilgilendirmek amacına yöneldiği için öncelikle muhtevaya önem verip ilk planda biçimsel bir yetkinliği amaçlamamasıdır. Filozof, zaman zaman karmaşık imgelemler gerektiren biçimler ya da mükemmel taslaklar oluştursa da o felsefi problematiği kavramayı sürdürebilmek adına gerçeği arama yolunda kendi kurduğu biçimleri ya da taslakları sürekli bozabilirken edebî eserin estetik biçime özel bir önem verdiği görülür.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Parçada geçen "temel farklardan biri de" kelime grubu örtük ileti örneğidir.

B) Parçada felsefe, tasarıma dayandığı için kurmaca olarak değerlendirilmiştir.

C) Parça, öğretici bir metin olduğundan yazar ile anlatıcı aynı kişidir.

D) Parçada düşünceyi geliştirme yollarından örnekleme ve karşılaştırma kullanılmıştır.

E) Parçada felsefede biçimden çok içeriğin önemli olduğu üzerinde durulmuştur.

Çözüm:

Parçada geçen "temel farklardan biri de" ifadesi başka farkların da olduğunu gösterir, bu bakımdan A seçeneği doğrudur. Bilgi vermek amacıyla yazılan bir metin olduğu için C seçeneği doğrudur. Platon'un *Şölen* adlı eseri örneklemedir, son cümlede felsefi eserleri ve edebî eserleri karşılaştırılmıştır; bu bakımdan D seçeneği doğrudur. Parçada "öncelikle muhtevaya önem verip ilk planda biçimsel bir yetkinliği amaçlamamasıdır." ifadesinden dolayı E seçeneği doğrudur. Fakat parçada felsefi eserlerin kurmaca olarak görüldüğü üzerinde durulmamıştır.

Cevap: B

8. Modernistler, insanı toplumun ve doğanın zorunlu yasalarından ayıran tek yer olduğunun bilincindeymişçesine felsefeyi edebiyatta, edebiyatı felsefede her iki alana indirgenemeyecek biçimde dönüştürür. Ama buradan doğan kendine özgü yazı edimini, kavramsala tercüme edilebilecek bir felsefesi yoktur çünkü sanatın tekil yaratımından başka bir şey olmayan bir tecrübenin nakşedilmesidir bu. Postmodern edebiyatta durum tersine döner. Postmodernistlerin yazdığı edebiyatın kaynağı sosyolojik ve felsefi kavramlar, teoriler, tespitlerdir yahut kendinden önceki sanatın kavramsala indirgenmiş hâlinin yeniden yazımıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Toplum ve doğa yasalarının sonluluğuna bağlı olmayan bir sanat eseri çok yönlülüğünü kaybeder.

B) Sanat, biricik ve öznel bir deneyimin evrensel bir biçimde aktarılmasını amaçlayan bir etkinliktir.

C) Postmodern edebiyattaki yapıtların sanatsallığı, ne kadar çok gönderme barındırdığına endekslidir.

D) Modernist sanatçılar, eserlerini meydana getirirken herhangi bir felsefi görüşe yer vermekten kaçınır.

E) Edebiyat ve felsefenin birbirinden ayrıştırılamayacak derece kaynaştığı eserler, deneyime dayanamazlar.

Çözüm:

Parça geçen "Postmodernistlerin yazdığı edebiyatın kaynağı sosyolojik ve felsefi kavramlar, teoriler, tespitlerdir yahut kendinden önceki sanatın kavramsala indirgenmiş hâlinin yeniden yazımıdır." cümlesinden bu sanat anlayışının temel niteliğinin başka alanlardaki kavramlara göndermede bulunmak olduğuna ulaşılabilir.

Cevap: C

1. Çakırdikeni bittiği yerde bir iki, üç dört tane bitmez. Öyle üst üste, öyle sık biter ki arasından yılan geçemez. İğne atsan çakırdikeninden yere düşmez. Baharda zayıf, açık yeşildir. Hafif bir yel esse, toprağa değecekmiş gibi yatar. Yaz ortalarında, dikende, önce mavi damarlar peydah olur. Sonra yavaş yavaş dikenin dalları, gövdesi mavileşir. Açıkça bir mavidir bu... Sonra mavi gittikçe koyulaşır. Bu en güzel bir mavidir. Bir tarla, uçsuz bucaksız bir ova tüm maviye keser. Gün batarken eğer bir yel eserse mavi dalgalanır, hışırdar, aynen deniz gibi. Gün batarken sular nasıl kızarır, çakırdikeni tarlası da öyle kızarır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.

B) Karşılaştırma yapılmıştır.

C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

D) Benzetmeden yararlanılmıştır.

E) İkileme kullanılmıştır.

2. Ülkemizde radyo oyunu yazarlığı alanına uzun yıllar emek vermiş ve dramatik edebiyatımıza sözü olan oyunlar üretmiş bulunan Behçet Necatigil, radyo oyununu şiire en yakın tür olarak tanımlar ve ironiyle simgelenenle bu türün işlevsellik kazanabileceği üzerinde durur. Necatigil'e göre radyo oyunu çok kere mecaz diliyle konuşur. Alegorik ve trajiktir. Tuluatla, skeçle, kabare ile hiç ilgisi yoktur. Düşündürücüdür. Okuyucusundan, dinleyicisinden incelmiş bir zevk ve dikkat bekler. Sahne oyununun klasik edebiyattan gelmesine karşın radyo oyunu modern edebiyatın bir koludur. Yazarın deyişiyle, "Oyunların çoğunda kaybolmuş bazı değerlere karşı yakılmış ağıtlar görülür."

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Açıklamaya başvurulmuştur.

B) Öznel değerlendirmeler vardır.

C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

D) Örneklemeden yararlanılmıştır.

E) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

3. Osman Nuri Ergin'in *İstanbul Şehreminleri* adlı kitabında yazdığına göre ramazanlarda Mazhar Paşa'nın Beşiktaş'taki konağı da görülecek şeydir. Her akşam beş sofra kurulur. 24 kişiliğinin başına kendi geçer. Öteki sofralarda da ev halkından biri vardır. Vekiller, vezirler, görevinden alınmış vali ve mutasarrıflar ramazanda bir iki akşam Paşa'nın iftarına gelirler. Yıldız Sarayı'ndan mabeyinciler, kâtipler, yaverler de bundan geri kalmaz. İftara gelenler arasında şeyhler, dervişler, din bilginleri de sayısızdır. Her akşam iftara gelenlerin sayısı yüzün altına düşmez.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Benzetme

B) Kişileştirme

C) Tanık gösterme

D) Tanımlama

E) Sayıp dökme

4. "----." Mevlânâ'nın bu sözünden de anlaşıldığı gibi bütün canlıların ve canlı topluluklarının yaşantısında çok önemli işlevleri olan iletişim hayvanlar âleminde de büyük bir önem taşımaktadır, denebilir. Hayvanların da diğer canlılar gibi temel ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaçların karşılanması için her canlı gibi çaba sarf ederler. Hayvanlar da temel gereksinimlerini karşılarken hem birbirleri ile hem de çevre ile etkileşimde bulunmak zorundadır. Tıpkı insanlarda görüldüğü gibi hayvanlarda da olumlu bir iletişim süreci mutluluğun temelini oluşturmaktadır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir

B) Kalbi ve sözü bir olmayan kimsenin yüz dili bile olsa o, yine dilsiz sayılır

C) Ne kadar bilirsen bil, söylediklerin karşındakilerin anlayabileceği kadardır

D) Küsmek ve darılmak için bahaneler aramak yerine, sevmek ve sevilmek için çareler arayın.

E) Dilini terbiye etmeden önce yüreğini terbiye et çünkü söz yürekten gelir, dilden çıkar

5. Hepimiz edebiyatın ne olduğunu biliriz ancak edebiyatın her türünü kapsayacak bir tanım bulabilir miyiz veya böylesi bir tanım var mıdır? Edebiyatın ne olduğunu kapsamlı bir şekilde ifade ettiğini düşündüğümüz her tanımın karşısına onun sınırlarını zorlayan bir edebiyat yapıtı mutlaka çıkacaktır. Edebiyatın ne olduğu, ne olmadığı tartışması yeni değildir şüphesiz. Bu tartışma Platon'un ideal devletinden şairleri dışlaması ile başlar ve günümüze değin uzanır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi vurgulanmaktadır?

A) Edebiyat tanımına uygun olmayan birçok eser örneği olduğu

B) Edebiyatın tanımının geçmişten bugüne tartışma konusu olduğu

C) Platon'un şairleri dışlamasının edebî eserleri tartışılır hâle getirdiği

D) Edebiyatın kapsamlı tanımı için bazı edebî eserlerin uygun olmadığı

E) Edebiyatın ne olduğunu edebiyatçıların bile tam olarak kavrayamadığı

6. Hafıza, unutma ile unutmama eylemleri arasında duran ince bir çizgidir ve toplum içerisinde süregiden düzenin kurallarını, toplumların geleneklerini, bireylerin alışkanlıklarını ve benzeri birçok unsuru geçmişten geleceğe taşıyarak önemli bir görev üstlenir: Devamı sağlama. İnsanlar yapıları gereği sosyal varlıklardır ve bu nedenle bir arada yaşama ihtiyacı duyarlar. Bir arada yaşayan insanlar, bitmek bilmeyen bir paylaşım sürecinin aktörleridir; yemeklerini, mekânlarını, sevgilerini, nefretlerini ve anılarını paylaşırlar. Bütün bu paylaşım süreci içerisinde oluşturdukları ortak dil ile sürekli olarak birbirleriyle konuşurlar, süregiden hayat içerisindeki önemli değişiklikleri birbirleriyle paylaşırlar ve kolektif hafızayı oluştururlar. Kolektif hafızanın şekillendiği ve aktarıldığı birçok ortam vardır ve edebiyat da bu ortamın güçlü bir unsurunu teşkil eder. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kolektif hafızanın "görsel, işitsel ve semantik" bir kodlama aracılığıyla yapılandırıldığı düşünüldüğünde yazılı ve görsel basının hafıza inşasındaki önemi kavranabilir

B) Bir sanat eserinin kolektif hafıza açısından bir anlam kazanabilmesi için ortaya konan eserin toplumun hem etki alanının hem de ilgi alanının içine girmesi gerekmektedir

C) Bireysel hafızaya ek olarak boyutu nazarında bir çift insandan milyonlara kadar değişen insan gruplarının ortak şemalarını oluşturan kolektif hafızaları vardır

D) Hafızanın muhafaza edildiği ilk hafıza mekânı kelimelerdir ve insanlar bilgilerini ve anılarını kelimelerle sabitleyip saklarlar

E) Edebî metinler sayesinde toplumun belleğinde yer alan olaylar, hatıralar canlı tutulur ve kuşaktan kuşağa aktarılır.

7. Yazar - eser incelemelerinde edebiyat, psikolojiden yöntem açısından yararlanırken edebî eserlerin insan ruhuna etki edebilmesi sebebiyle psikoloji de edebiyattan araç olarak yararlanır. Hatta edebiyatın psikolojide tanımlanan bazı belirtilere isim verdiği dahi bilinmektedir. Sanat eserlerinin güzelliği, çokluğu, ihtişamı karşısında kendinden geçme, aşırı hayranlık duyma olarak tarif edilen Stendhal Sendromu, adını 19. yüzyıl Fransız edebiyatının ünlü yazarı Stendhal'dan alır. Bu belirti, 19. yüzyıldan itibaren özellikle Floransa sanatı karşısında başı dönen ve bayılan insanlar olmasına rağmen ancak 1979'da Santa M. Nuova Hastanesinde çalışan İtalyan bir psikiyatrist Graziella Magherini'nin Floransa'da bu belirtiyi yaşayan ve acil tedavi edilen yüz altı ziyaretçiyi gözlemlemesinden sonra isimlendirilmiştir.

Bu parça ile ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.

B) Tanımlamaya yer verilmiştir.

C) Sayısal verilerden faydalanılmıştır.

D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.

E) Yazar ile anlatıcı aynı kişidir.

8. H.M. Hoenigswald; dilde değişmenin çeşitli fiziki, teknik ve toplumsal gelişmeler sonunda yok olan ya da yeni yaratılan tek bir ögeye indirgenemeyeceğini, dil değişmesi gibi görünen bu değişikliğin esasta dil değişmesi olmadığını söylemektedir. "Dizgin" sözcüğünün atın toplum hayatımızdan yavaş yavaş kalkması ya da az kullanılması nedeniyle dilde artık yok oluşuna karşılık "dizginleri koparmak, dizginleri gevşetmek, dizginleri ele vermek" gibi kimi söylemlerde geçmektedir. "Dizgin" sözcüğünün tek başına dilde yok olması değil, "dizgin" ile ilgili söylemlerin dilde yok oluşu önemlidir. Eski Türkçede "uyumak, uyuklamak" anlamında kullanılan "ılmak" sözcüğü ise bugün bütünüyle ortadan kakmıştır. Hoenigswald'e göre fizik ve toplum koşullarının ortaya çıkardığı yeni ögelerde daha çok yüzeydeki koşullarla ilgilenilmektedir. Oysa bu ilginin dilin yapısal dengesindeki gelişmeye yönelmesi gerekmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sözcüklerin söylem içinde birbiriyle olan ilişkisine ve bunlardaki değişmelere odaklanmak gerekir.

B) Dil değişimine yol açan etkenler bilimsel, teknolojik ya da toplumsal gelişmeler sonucunda ortaya çıkar.

C) Dil bilimciler yüzeysel toplumsal koşullara değil bu koşulları ortaya çıkaran olaylara odaklanmalıdır.

D) Kullanılmayan sözcükler ortadan kalksa bile söylemler içinde varlığını sürdürmeye devam eder.

E) Sözcükleri oluşturan seslerdeki küçük değişimler, dilde değişimi açıklamak için yeterli değildir.

1. I. İmalathane dışında ilk modern üretim yapan fabrika 1846'da Halkapınar'da kurulmuş.

II. Türkler de yine aynı şekilde Araplardan kâğıt yapımını öğreniyorlar.

III. Türklerin kâğıtla tanışmaları, diğer ülkelere göre geç bir tarihe denk düşüyor.

IV. 1453'te elle imalat yapan ilk kâğıt fabrikası İstanbul'da Kâğıthane'de inşa edilmiş.

V. Çinlilerin MS 105 yılında bulduğu kâğıtla Avrupalılar, Araplar aracılığıyla 1200'lerde tanışıyorlar.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Selçuklular Dönemi'nde gerçekleşen tercüme faaliyetleri Anadolu Beylikleri Dönemi'nde de diğer dillerden Türkçeye olmak üzere fakat farklı bir istikamette devam etmiştir. Bu dönemde yapılan tercümeler metot bakımdan farklılık gösterir. Geçmişte kelime kelime tercüme yapma yolu izlenmişken bu devredeki tercümelerde "tefsirî tercüme" yapma yoluna gidilmiştir. Ayrıca kısa surelerin tefsiri veya tercümesi de yapılmıştır. Anadolu'da tefsir ve tercüme faaliyetlerinin en ciddi ve kapsamlı şekilde yapılmasının eldeki en eski nüshalara göre XIV. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan bir asır sonra başlamış olduğu tahmin edilmektedir.

Bu parçadan Anadolu Beylikler Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Dinî içerikli tercüme faaliyetleri yapılmıştır.

B) Tercüme etkinlikleri öncekilerle benzerlik gösterir.

C) Tercümelerde farklı bir yöntem tercih edilmiştir.

D) Tercümelerde yorumlama, ön plana çıkmıştır.

E) Tercüme hareketi, dar bir çerçevede kalmıştır.

3. (I) Homeros'un MÖ 9. yüzyılda yazmış olduğu ünlü *İlyada* destanında keçe sözcüğünün geçmesi, keçenin erken dönemlerde kullanıldığını gösteriyor. (II) Yapılan arkeolojik çalışmalara göre MÖ 5. yüzyıla kadar koyun ve keçi yetiştirilen hemen her coğrafyada keçenin izine rastlanıyor. (III) MS 10. yüzyıldan sonra Orta Asya'dan Anadolu'ya ve Avrupa'ya doğru başlayan göçler, keçenin daha geniş bir coğrafyaya yayılmasını sağlıyor. (IV) Anadolu Selçukluları Dönemi'nde önemli bir yer tutan keçe; çadır, eyer örtüsü, giyim kuşam eşyaların üretiminde kullanılıyordu. (V) Anadolu'da keçenin önem kazanmasının bir nedeni de halı yerine keçeden yapılmış yaygıları ve keçeden yapılmış külahları kullanan Mevlevilerin varlığıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Burada toplanmış denemeler ilkin bir kitabın parçaları olarak tasarlanmadı. (II) Son yirmi yıl içinde çıkan ve beni etkileyen bazı romanlar ve öyküler üzerine yazmaya başlamıştım. (III) Ama yazdıkça hep belli bir soruna doğru çekildiğimi hissettim. (IV) Sonra bu sorun dikkatime el koymaya başladı ve artık başka kitapları da bu gözle okur oldum. (V) Okumalarımı, kitapların sundukları zenginliklerin önemlice bir kısmını kaçırmak pahasına bu şekilde sürdürdüm.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bunları belli bir tema üzerinden birbirine bağlamayı aklımdan geçirmemiştim." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Halide Edip, Nasrettin Hoca zihniyeti ile bu zihniyetin öngördüğü yaşam biçimi üzerine düşünerek yaklaşık on yıl sonra gerçeğe dönüştürdüğü *Maske ve Ruh*'un ön sözünde amacını ortaya koyar. Avrupa ve Amerika'da gözlemlediği durumları, fikir ve düşünce etkileşimlerini, insanlığı ilgilendiren acı olayları, savaştan önceki medeni dünyayı ve medeniyeti tehdit eden sorunları, yarının dünyasında savaş ve barış unsuru olabilecek konuları Nasrettin Hoca gibi kavramak istediğini dile getirir. Özellikle geleceğe hâkim olabilecek değerlerin birbirine zıt görünmeleri ve bu karşıtlıkların kendisine bir fikrî pusulasızlık verdiğini ve bu nedenlerle kahramanı Nasrettin Hoca olan bir fantezi yazmaya karar verdiğini belirtir.

Bu parçada Halide Edip'in eseriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Nasrettin Hoca'nın kahramanlarından biri olduğuna

B) Yazılmadan önce uzun bir süre zihinde tasarlandığına

C) Alegorik bir anlatımla medeniyet eleştirisi yapıldığına

D) Evrensel sorunların belirli zıtlıklar içinde aktarıldığına

E) Nasrettin Hoca'nın zihniyetine bürünerek yazıldığına

6. Hayat bir faaliyet ve gayrettir. Hayatı bir faaliyet ve gayret olarak düşünen bireyler heyecan ve coşku içindedirler. Bu duygular içinde olan insanlar hep yeni ürünlerin ve eserlerin peşinde olurlar. Aksine, bireyler çalışmalarını isteksiz ve samimiyetsiz bir şekilde yaparlarsa başarılı olamazlar. Evrendeki her varlık emek ve gayret içindedir. İnsan ise bu varlıklar âlemi içinde bir örnek niteliğindedir. Bu nedenle insana düşen görev emek harcamak, gayret etmektir. Çekilen sıkıntıların temel nedeni iyi seviyeye gelmek için çaba harcanmamasıdır. Ancak bu çabalar rastgele olmamalıdır çünkü kuru gayret çarık eskitir.

Bu parçada faaliyet ve gayret ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Hayatta yeni atılımlar için gerekli olduğuna

B) Belli bir amaca yönelik olması gerektiğine

C) Bireyi duygusal bakımdan canlandırdığına

D) Hayattaki sıkıntıların tek nedeni olduğuna

E) Tüm canlılarda bulunan bir özellik olduğuna

7. Dış dil bilim, bir sistemin cenderesinde sıkışıp kalmadan ayrıntı üstüne ayrıntı yığabilir. Bir dilin kendi alanı dışındaki yayılışıyla ilgili olguları, her yazar gönlünün dilediği gibi sınıflandırabilir. Lehçeler karşısında bir yazın dilini oluşturan etkenler arandığında yalın bir sıralamayla yetinilebilir. İç dil bilime gelince iş değişir. Rastgele bir düzenleme kaldırmaz o. Dil, kendi düzeni dışında düzen tanımayan bir sistemdir. Satranç oyunuyla yapılacak bir karşılaştırma bunu daha iyi kavramamızı sağlayacaktır. Oyunun İran'dan Avrupa'ya geçmiş olması bir dış özelliktir; buna karşılık, kuralları ilgilendiren ne varsa iç özelliktir. Tahta taşların yerine fil dişi taşlar koyarsam ortaya çıkan değişiklik sistemi ilgilendirmez. Ama taşların sayısını azaltır ya da çoğaltırsam bu değişiklik oyunun kurallarını da derinden etkiler.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Dilde herhangi bir biçimde sistemi değiştiren her şey iç özelliktir.

B) İç dil bilimciler, bir dili gereksiz ayrıntılardan soyutlayarak inceler.

C) Dış dil bilim, dillerin tarihsel gelişimi ve bölgesel yayılımıyla ilgilenir.

D) Bir dil, yeni bir coğrafyaya taşınsa da iç sistemini korumayı sürdürür.

E) Bir dilin sistemini belirlemek için iç ve dış özelliklere bakılmalıdır.

8. Dağların eteğindeki köyünde derenin iç yakan şırıltısını dinliyordu. Öyle bir ağıt yakıyordu ki bu küçük dere, sesini duyan da ağlıyordu. Evinin çarpık damından getirdiği kilimi serdi yere önce. Kilimdeki kuşun rengi gökyüzünü andırıyordu. Kilimin üzerindeki desenlerinden çocukluğundaki neşeli türkülere döndü. "Bağa gel, bostana gel…" Bir yandan mırıldanıyor, bir yandan annesinin kokusunu hatırladığı ama uzun zamandır yiyemediği mısır ekmeğini hayal ediyordu. Gök gürültüsüyle yağmurun yaklaştığını anlayınca hızlıca toparladı her şeyi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Birden çok duyuya seslenilmiştir.

B) Alıntıya yer verilmiştir.

C) Betimlemeyici ögeler vardır.

D) Karşılaştırma yapılmıştır.

E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

9. Descartes'a göre çürük ve sağlam elmaların karıştığı bir sepetten sağlam bir sepet elma elde etmenin yolunun sepeti tamamen boşaltıp, çürükleri ayıklayıp sağlamları geri koymaktan geçmesi gibi insanın aklıyla temellendirmediği ve doğru düşünmenin kuralları ile oluşturmadığı her bilgi de insanın etkinlik alanından sürülmelidir. Klasik bireyciliğin temelini oluşturan bu düşünceler aslında yersiz yurtsuz bir matematikçinin düşünceleri idi. Üstelik bu biyografik bilgi bir filozofun kişisel başarı ve hezimetlerini vurgulamanın ötesinde bireyciliğin düşünsel tarihinde unutulan değişmez bir arka planı oluşturuyordu. Çevresindeki her şeyi aklın süzgecinden geçirmeyi şart koşan modern epistemolojinin ilk emri W. Quine'nın deyişi ile insanı "kozmik bir sürgüne" yollamaktı.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi vurgulanmaktadır?

A) Ahlaki kurallara uymadığından toplum tarafından dışlanan insanlara her zaman yeni bir şans verilmelidir.

B) Doğru fikirler; insanların kendini tanımasını, hayatın zorluklarına karşı dirençli olmasını sağlar.

C) Akıllı olmanın birinci şartı çevredeki insanları gözlemleyerek iyi olanlarla yoluna devam etmektir.

D) Bilgiye ulaşmanın yolu, çokça çalışmak ve çevremizdeki insanlara örnek olabilmekle mümkündür.

E) İnsanlar; içinde en küçük şüphe, doğru olmama ihtimali barındıran bir şeyi asla kabul etmemelidir.

1. Exlibris; kitapseverlerin kitaplarının iç kapağına yapıştırdıkları, üzerinde adlarının ve değişik konularda resimlerin yer aldığı, küçük boyutlu özgün grafik çalışmalarıdır. Kitabın sahibini belirtirken sahibi için çok önemli olduğunu haykırıyor. Exlibrisler 16. yüzyıldan itibaren matbaa makinesinin icadıyla yaygınlaşır. Bu yaygınlaşma süreç içerisinde estetik bir zevk olan exlibris koleksiyonculuğunu da yaratacaktır. 19. yüzyılın sonlarında bu koleksiyoncular; exlibrisleri konularına, sanatçılarına, tekniklerine göre değerlendirip toplamaya başlar. Koleksiyoncular, ellerindeki çift baskıları diğer kişilerle değiştirerek çok sayıda exlibrise sahip olurlar.

Bu parçadan hareketle exlibris ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bir kitabın mülkiyet simgesi olduğuna

B) Sanatsal yönü olan bir nitelik taşıdığına

C) Maddi değeri yüzünden biriktirildiğine

D) Teknolojik bir icatla daha da yayıldığına

E) Bazı ölçütlere göre kıymet biçildiğine

2. Bir canlının fosil olup günümüze kadar gelebilmesi çok küçük bir olasılık. Dünya'daki kayaçlardan yalnızca %15'i fosil oluşumuna uygun. Bitkilerin fosilleşmesi zor çünkü kalsiyum içeren yapıları, örneğin kemikleri yok. Bitki fosillerinin oluşması için oksijensiz ya da oksijen bakımından fakir ortamlar daha uygundur. Fosil oluşumu için bitkilerin çökelme ortamında çürümeye karşı korunması gereklidir. Ayrıca çökelme ortamının asitlik derecesinin fazlalığı ve suda yoğun olarak eriyik tuzların bulunması ayrıştırıcıların enzimlerinin çalışmasını engeller. Çökelme ortamının aşırı basınç ve sıcaklığın etkisinde de kalmaması gerekir. Volkanik ve metamorfik kayaçlarda fosile rastlanmamasının nedeni budur. Fosiller yalnızca tortul kayaçlarda oluşur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bitkilerin fosilleşmesi için uygun bir fiziksel ve kimyasal ortam gereklidir.

B) Birçok element, bitki fosilleşmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

C) Dünya üzerinde tespit edilen kayaç türlerinin çoğu, tortul kayaçlardır.

D) Canlılar içinde fosilleşme ihtimali en düşük olan canlılar, bitkilerdir.

E) Bitkilerin fosilleşmesi dünyanın alçak yerlerinde gerçekleşebilecek bir durumdur.

3. Terry Eagleton; edebiyat eserinin düş ürünü yani kurmaca bir yaratı, edebiyat olmayan eserlerin gerçek oldukları varsayımının bizleri pek bir yere götürmeyeceğini ileriye sürer. Çünkü o zaman edebiyat kapsamında sayılan anı, biyografi, otobiyografi, deneme gibi bazı yazı türleri bu tanıma dâhil edilemeyeceklerdir. Ayrıca çağımızda gerçek ile kurmaca, kurmaca ile tarihsel gerçek arasındaki sınırların birbirine karıştığını belirtir. Yeni-tarihçilik kuramlarının; tarihin de tümüyle gerçek, edebiyatın da tümüyle kurmaca olamayabileceğini bizlere öğrettiğini ifade eder. Eagleton'a göre tarih yazanlar nasıl kendi ideolojik bakış açılarından belgelere bir yorum getirebiliyor ve farklı farklı tarihler yazabiliyorlarsa aynı şekilde gerçek olayları, edebiyat dili ve ögeleri ile anlatarak kurmaca ile gerçeğin sınırlarını zorlayan pek çok edebî eser de yazılabilir. Ayrıca gerçeğin ne olduğu da kültürden kültüre değişebilir.

Bu parçada söz edilen eleştirmenle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Öğretici metinleri edebî eser olarak görmektedir.

B) Edebiyatı kültürel farklarla değerlendirmektedir.

C) Edebiyatı sadece kurmacaya dayandırmamaktadır.

D) Tarihin yorumla da yazılabileceğini düşünmektedir.

E) Var olan metin tasnifinin geçersizliğine inanmaktadır.

4. Kuşburnu, Rosaceae familyasına ait bir meyvedir. Ülkemizde doğal olarak yetişen bu meyve; bitkisel çay, marmelat, nektar üretiminde kullanılmakta, kurutularak ve dondurularak değerlendirilmektedir. Halk arasında özellikle kış aylarında soğuk algınlığına karşı ilaç olarak kullanılan kuşburnu, doğal antioksidan bileşiklerce zengindir. Kuşburnu, yüksek miktarda C vitamini yanında fenolik bileşikler ve karotenoidler de içermektedir. İçerdiği antioksidan bileşikler nedeniyle yüksek antioksidan aktiviteye sahiptir. Kuşburnu meyvesi ve tohumlarının soğuk algınlığı ve grip benzeri enfeksiyonları, gastrik ülser ve gastrik mukoza iltihaplarını önlediği; bağışıklık sistemini güçlendirdiği; artrit, siyatik ve diyabete iyi geldiği bildirilmektedir.

Bu parçada kuşburnu bitkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Ait olduğu cins topluluğuna

B) İnsanların nasıl tükettiğine

C) Sağlık üzerindeki etkilerine

D) İçerdiği kimyasal bileşiklere

E) Hangi ilaçlarda kullanıldığına

5. Paris'in havasına giren adam; mektup yazmak için artık vakit bulamaz, böyle şeylerle meşgul olmayı hiç düşünmez. Baştan başa mamur, sekiz on katlı, bir hiza üzerine dizilmiş taşlar, havadan çöken tozlarla simsiyah, aynı mimaride koskoca apartmanlar... Sultanahmet Meydanı genişliğinde, asfalt veya tahta ve nadiren granit döşeli, şehrin her istikametine uzanan, ağaçlı ağaçsız, sonu gelmez caddeler... Akla şaşkınlık veren mağazalar, tiyatrolar, müzeler, bahçeler, parklar, heykeller, abideler, taklar... Okları siyah bulutları delen, mermerleri dantela hâline getirilmiş asırlardan kalma tarihî kiliseler…

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Kişileştirme

B) Örneklendirme

C) Sayıp dökme

D) Tanık gösterme

E) Tanımlama

6. İnsan hayatında her şey bir konuşmanın veya bilgi - haber - yorum nitelikli bir yazının konusu olabilirken edebî metinlerde durum tam anlamıyla böyle değildir. Edebî metinlerde sanatkâr düşünceden ziyade duygu - sezgi - hayal melekelerini harekete geçirir. Bu da o soğuk, cansız ve içi boş konuları sıcak ve canlı kılar; duygu giydirilmiş bir yapıya kavuşturur. Aynı konuda binlerce metin yazılmış olmakla birlikte, bunların işlenişçe birbirinden ayrıldığı ve her birinin farklı bir estetik yapı ve güzelliğe sahip olduğunun görülmesi hep üslupla ilgilidir. Bu durum, Jean-Paul Sartre'ın sahici sanat dediği nesnelliğin türlü görünüşleri altından kendini belli eden bir öznellik ile başarılabilmektedir.

Bu parçayı destekleyen ifade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abartılı ifadelerle başlayan bir şiirin okunması için okurun ilgisini çekecek bir temanın seçilmesi gerekir.

B) Hayatın gerçeklerinden kopuk, toplumun göstergelerinden uzak bir şiir; sadece kendini avutmak isteyenler için bir sığınaktır.

C) Sanatlı anlatımlar, şairin kendini ortaya çıkardığı ifadeler şiiri değerli kılmaz; herkesin ilgisini çekecek sahnelerdir şiiri şiir yapan.

D) Şiiri büyülü kılan, şairin gözlemlerini hayatla bütünleştiren gerçeklerden yola çıkıp duygularını doğrudan yansıtmasıdır.

E) Dünyada, hakkında söz söylenmemiş şey yok gibidir; önemli olan, işlenen konu ya da imajın daha değişik bir tarzda ifade edilmesidir.

7. Modernist roman; insan beyninin bilinci, aynı zamanda bilinçaltı ve bilinç dışı çalışmalarıyla ilgilenir. Modernist bir romanın gerçek bir "başlangıcı" yoktur çünkü bizi bir çıkarım ve çağrışım süreciyle yavaş yavaş kendimize aşina hâle geldiğimiz akan bir deneyim akışına sürükler ve okuyucuyu, karakterlerin son kaderi konusunda şüpheye düşürecek şekilde genellikle "açık" veya belirsiz bir biçimde biter. Modernist kurgu, malzemesinin düz kronolojik sıralanmasından ve müdahaleci bir anlatıcının kullanımından kaçınır. Bunun yerine ya tek, sınırlı bir bakış açısı ya da hepsi az ya da çok sınırlı ve yanılabilir olan birden çok bakış açısı yöntemini kullanır. Eylemin kronolojik aralığı boyunca ileri ve geri çok fazla çapraz referans içeren, akıcı ya da karmaşık bir zaman işleme eğilimindedir.

Bu parçadan modernist roman anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kurgusu, kişinin kendini daha iyi tanıması üzerine kuruludur.

B) Çizgisel zaman kullanımı, çeşitli biçimlerde kırılmaya çalışılır.

C) Okuyucuların yorum yapmasına elverişli bir niteliğe sahiptir.

D) Olaylar, her şeye hâkim olan bir anlatıcı tarafından aktarılmaz.

E) Gerçekçi olma kaygısından daha çok estetik olma kaygısı taşır.

8. Çağdaş roman, önceki edebî hareket olan ve insan tecrübesinin doğrudan temsilini yansıtan realizm anlayışından farklılık gösterir ve bu tecrübeyi nesnel olarak iletme olasılığına şüpheyle yaklaşır. Bu nedenle okuyucuya karakter, zaman ve yer hakkında açıklayıcı veya dış ayrıntılar sağlama yükümlülüğünü reddeder. Çağdaş romancılar daha çok yaşamın ruhsal kalitesiyle ya da akıl ve bilinçle ilgileniyorlardı. Dolayısıyla bu yeni romancılar, bir karakterin sosyal gelişiminin geleneksel temsili ile kendi psikolojileriyle var olmasını; sahnenin dış tasviri ile bilincin içsel açığa vurulma tasvirini; kronolojik anlatı ve dramatik olay örgüsü ile zihinsel yaşamı oluşturan anlık düşünce ve izlenimlerin akışını değiş tokuş ederler.

Bu parçada çağdaş romancılar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Dış dünyayı açıklamak konusunda sorumluluk almayı kabul etmezler.

B) Kişileri, toplumsal bir varlık olmaktan çok bireysel yönleriyle ele alırlar.

C) İnsanın belirli bir andaki durumunu anlamak için bilince yönelirler.

D) Yazdıkları eserlerde gerçekçi olmak gibi bir endişe ile hareket etmezler.

E) Deneyimlerin olduğu gibi aktarabileceği görüşüne karşı kuşku duyarlar.

1. Modern sanat, en uzlaşmaz yandaşlarından Adorno'ya göre bir kesinlik ve güven yitimi ile başlar: ----. İyi yapıt Adorno'ya göre bu temelsizliği yok saymadan yine de bir tür zorunluluğa dönüştürebilen, öznelliğin boşluğuna düşerken bile ortaya bir nesnellik çıkarabilen yapıttır. Ama garantisi yoktur bunun; geçmişte hem değerlendirmeye hem de üretimin kendisine yön veren estetik kategoriler, hiçbir denemeye dayanmayan geçerliliklerini yitirmişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bir yapıt geleceğe kalabilmek için kendisinden önceki bütün kuralları yıkarak yeni kurallar ortaya koymak zorundadır

B) Bilim, hızlı bir biçimde sanatın yerini alarak dünyayı en baştan ve kesin bir biçimde tanımlamıştır

C) Sanat eseri ve sanatçı arasında aşılması mümkün olmayan, derin bir uçurum vardır

D) Hiçbir eleştirmen, bir sanat eserini değerlendirirken nesnel ölçütlere göre hareket edemez

E) Sanatçının elindeki gereçler içsel mecburiyetlerini yitirirken yapıt da bütünüyle keyfî bir düzenlemenin ürünü olarak görünür

2. Yusuf Atılgan'ın *Aylak Adam*'ının ilginç bir yayımlanma ve kabullenilme tarihi var. 1958'de Yunus Nadi Yarışması'nda ikincilik aldıktan bir yıl sonra *Varlık* Yayınlarından çıkmış ve sınırlı bir övgüyle birlikte epey bir dirençle de karşılaşmıştı. Aynı yayınevinden ikinci bir basım gelmedi. On beş yıllık bir aradan sonra, 1974'te, başka bir yayınevi kitabı bir kez daha çıkardı. O da orada kaldı. Ama aralık azalıyordu: Üçüncü basımını on bir yıl sonra, 1985'te yine başka bir yayınevi yapacaktı. Sonra, Atılgan vefat ettikten sonra, 1990'ların ortalarında (demek on yıl sonra) yeni kurulan bir yayınevinin kitapları arasında görüyoruz *Aylak Adam*'ı. Orada 10 - 15 yıl gibi bir süre içinde otuz küsur basımı yapılacaktır. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Atılgan'ın kendisi, yayımlandığı zamanda değil sonraki zamanlarda anlaşılabilecek bir eser yazdığının farkındadır

B) Şu hâlde elli yıllık bir süre içinde kitabın ölüp ölüp dirildiğini ve sonunda bir modern klasik hâline geldiğini söyleyebiliriz

C) Bu durum, bazı eserlerin anlattıklarının hiçbir zaman tüketilemeyecek kadar zengin olduğuna işaret eder

D) Türk edebiyatında başka bir yazarın karşılaşmadığı bu durum, yazarını büyük bir hayal kırıklığına itmiştir

E) Kitabın, başta eleştirmenler tarafından takdir edildiğini fakat zamanla unutulduğunu söylemek mümkündür

3. İstasyondan dışarı çıktık. Düşünceli iki hamal çantalarımızı sırtlamış bizi, ismini verdiğimiz civar bir otele götürüyor. Konuşarak arkalarından geliyoruz. Etraftaki sessizlik ve boşluk o kadar derin ki gayet yüksek demir direkler üzerinde etrafa keskin bir elektrik ışığı dağıtan sayısız fenerlerin gündüz gibi aydınlattığı meydanın asfaltı üzerinde ayaklarımız, iri takunyalar giymiş gibi gülünç patırtılar yapıyor ve seslerimiz bir hamam kubbesi altında konuşuyormuşuz gibi, orantısız akisler uyandırıyordu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Öyküleyici bir anlatım vardır.

B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

C) Farklı duyulara yer verilmiştir.

D) Betimleyici unsurlar vardır.

E) Zıt bir duruma yer verilmiştir.

4. Bilgisayar oyunları; katılıma bağlı olarak, izleyicinin görünürde aktifmiş gibi algılanmasını sağlarken aslında psikolojik ve fizyolojik ihtiyaçların karşılanması için artan dozda içerik üretmekte ve bağımlı bireyler yaratabilmektedir. Bu oyunlar, daha ziyade çocuk ve gençlerle birlikte anılmakta ve her geçen gün artan içeriklerle hayatı kuşatmaktadır. Genç bireylerin, bilgisayar oyunları nedeniyle yaşadığı temel sorunlar, gündelik pratiklerin ihmalinden sorumluluk alma ve gerçek - sanal arasındaki ayrıma varıncaya kadar geniş bir perspektifte kendini göstermektedir. Bu bağımlılığın bireysel ve çevresel düzeyde birçok olumsuz etkisi görülmektedir. İlk etki "görevleri aksatma", ikinci etki "yoksunluk duygusuna kapılma", üçüncü etki "oyun oynamayı bırakamama", dördüncü ve son etki ise "başka etkinliklere tercih etme" başlıkları altında toplanabilir.

Bu parçaya göre bilgisayar oyunlarının hayattaki olumsuz etkilerine aşağıdaki davranışlardan hangisi örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Altan'ın oyundan kalkamayıp kardeşiyle ilgilenmemesi

B) Volkan'ın internet bağlantısının kesilmesiyle ağlaması

C) Aygül'ün oyundayken diğer zamanlardan sinirli olması

D) Nur'un oyunu uzun sürdüğü için ödevini bitirememesi

E) Barış'ın bilgisayar oyununu basketbola tercih etmesi

5. Gri balıkçıllar; akarsu, küçük ırmak, göl gibi sulak alanlarda yaşayan gri - kirli beyaz renkte büyük kuşlardır. Boyları 90 - 100 cm, kanat açıklıkları 175 - 190 cm kadar olabilir. Sığ sularda balık, kurbağa yakalarlar. Yılan, yengeç, küçük memeli ve küçük kuş da avlayabilirler. Göçmen kuş olarak bilinen gri balıkçıllar ülkemizde en yaygın görülen balıkçıl türüdür. Her ne kadar literatürde göçmen kuş olarak geçse de ülkemizdeki kuş gözlemcileri gri balıkçılı neredeyse yılın her mevsimi gördüklerini belirtiyorlar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.

B) Karşılaştırma yapılmıştır.

C) Tanımlama yapılmıştır.

D) Sayısal veri kullanılmıştır.

E) Kanıt gösterilmiştir.

6. Evet, şiir her çağda yenilenir. Ama şiiri, toplumdan, toplumsal değişmelerden önce bir ozan yeniler. Şunu demek istiyorum: Belki başka hiçbir sanat ürünü şiir kadar sanatçısına, sanatçısının kişiliğine bağlı değildir. Yani bir bakıma şiirin tanımı ozanın tanımıdır denebilir. Bir kez günü geldiğinde ölmeyen şiir, çağında da zaten pek yaşamamıştır. Bununla beraber değişen çağlar, değişen şiirler ortasında insanda değişmeyeni aramak akla gelebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

A) Sanat eserlerinin varlığını sürdürebileceği belirli bir zaman dilimi vardır.

B) Şiir, onu yaratan şairin duygu ve düşüncelerinin ötesinde varlığını sürdüremez.

C) Bir şiirin biricikliği toplumsal değişmelere bağlı olarak ortaya çıkar.

D) Bir şairin evrensele ulaşması, kendi toprağından beslenmesiyle mümkün olabilir.

E) Biçim ve içerik bakımından ölümsüz bir şiire ulaşabilmek şairin görevidir.

7. Edebiyatın içindeki felsefe, edebî söylemin yapısı çerçevesinde şekillenir. Bir edebiyat eseri, öncelikle edebiyatın gereklerini yerine getirmek durumundadır. Yoksa bazı düşünceleri açıklıyor, bazı doğruları ifade ediyor diye edebî bir değer taşımaz. İyi bir edebiyat eseri, kendi söyleminin gereklerini karşılarken aynı zamanda felsefi boyutlar da taşıyabilir. Felsefi boyutlar kazanması, söz konusu eserin edebiyat açısından değerini azaltmaz. Belirgin ya da örtük felsefi içerik taşımayan bir edebiyat eserinin de değer bakımından zayıflığından ya da eksikliğinden söz etmek doğru olmaz. Ancak her önemli edebiyat ve sanat eserinde felsefi bir boyutun bulunduğunu da söyleyebiliriz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Felsefeden yoksun bir edebî eser, edebiyatın ölçütlerine uygun düşmemektedir.

B) Birtakım yazarlar, derin bir felsefi anlayışla yazarak eserlerinin değerini artırır.

C) Felsefe ve edebiyat eserleri arasında karşılıklı olarak sıkı bir ilişki söz konusudur.

D) Edebî eserlerin asıl amacı okuyucuya birtakım düşünceleri aktarmak değildir.

E) Felsefe ve edebiyatın ortak noktası, insanlığı ilgilendiren konuları ele almalarıdır.

8. Sanatçılar, ne anlama geldiğini tam olarak kendileri de belirleyememelerine rağmen bize üzerine düşünebileceğimiz çok sayıda alternatif gerçeklikler sunar. Jung'a göre sanatçı yaratıcılığı iki durumda ortaya çıkar. Bunlardan birincisi psikolojik, ikincisi ilhamla gelen imgeye dayalı yaratıcılık türleridir. Psikolojik yaratıcılıkta; malzeme insan bilincinden gelir, bu tür etkinlikler ve ürünler insan anlayışının sınırları içinde kalır. Yani bu türün insan zihniyle kavranamayacak hiçbir yönü bulunmamaktadır. İlhama dayalı yaratıcılık ise Jung'un asıl üzerinde durduğu alandır. Burada kullanılan malzeme, insanın kişisel yaşamından değil derinlerden, kolektif bilinç dışı denilen yerden gelmektedir. Burada yaratıcının rolü nispeten pasif bir roldür. Eserde sanatçının kendi kişilik özelliklerinden çok insan kültürünün yapı taşları olarak tanımlanan arketiplerin canlanması söz konusudur.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatçının, psikolojisini yansıttığı eserler, yüzeysel bir nitelik taşır.

B) Esine dayalı olarak ortaya çıkan eserler, evrensel bir içeriğe sahiptir.

C) Sanat, yaşanılan dünyadan bağımsız bir gerçeklik anlayışı inşa eder.

D) Sanatçılar da sanat eserlerinin üretim sürecini tamamen kavrayamaz.

E) Psikolojik yapıtlar, insan bilincini harekete geçiren bir yapıya sahiptir.

1. Bir sözcüğün türetilirken veya çekim eki aldığında sonundaki ünsüzün düşmesine "ünsüz düşmesi " denir.

Aşağıda verilen "-cik, -cek" **eki almış sözcüklerden hangisi ünsüz düşmesine örnek olarak gösterilemez?**

A) ufacık

B) küçücük

C) büyücek

D) alçacık

E) yavrucak

Çözüm:

Sorunun öncülünde ünsüz düşmesi açıklaması verilmiş. Seçenekler incelendiğinde ufak-cık /ufacık, küçük-cük / küçücük, büyük-cek / büyücek, alçak-cık/ alçacık şeklinde düşmenin olduğu görülür. Ancak E seçeneğinde ünsüz düşmesi yoktur.

Cevap: E

2. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde** "ulama" **vardır?**

A) Zebun oldum dört yanıma bakarım.

B) Yedi yıldır ben bu derdi çekerim.

C) Bunları söyleyen ben değilim ki!

D) Yenemedim yavrucağımı aldı felek.

E) Meydanda oynanan toptur, oyundur.

Çözüm:

Art arda gelen iki kelimeden birincisinin sonundaki ünsüzün, ikinci kelimenin başındaki ünlüyle ses bakımından bir hece oluşturacak biçimde bağlanarak söylenmesine ulama denir. Örneğin "Artık demir_ almak günü gelmişse zamandan" dizesinde işaretli yerde ulama yapılmıştır. Sözcükler arasında herhangi bir noktalama işareti varsa ulama yapılmaz. Soruya baktığımızda B, C, D, E seçeneklerinde ulamanın yapılmadığını söyleyebiliriz. Fakat A seçeneğinde "Zebun oldum dört yanıma bakarım" cümlesinde altı çizili kelimeler arasında ulama yapıldığını söyleyebiliriz.

Cevap: A

3. **Aşağıdakilerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?**

A) Soruyu çözemeyince başını kaşıdı.

B) Arkadaşım midesinden rahatsızdı.

C) Akşam olunca ortalıktan el ayak çekildi.

D) Yüzüne hasret kaldık.

E) Omzuma çuvalımı atıp çıktım.

Çözüm:

İkinci hecesinde dar ünlü bulunan kimi sözcüklere ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde dar ünlü düşer. Bu ses olayı E seçeneğindeki "omzuma" sözcüğünde örneklenmiştir. Bu düşmenin sebebi, orta hecenin vurgusuz söylenmesidir. Onun için bu kural " Vurgusuz orta hecenin dar ünlüsü düşer." biçiminde de özetlenebilir. Seçeneklere baktığımızda A'da başını, B'de midesi, C'de ayak, D'de yüzü isimlerinde olmadığı görülecektir. Ancak E seçeneğindeki omuz-u / omzu şeklinde kullanılmıştır.

Cevap: E

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması yoktur?**

A) Onun penceresinden her gün sokağı izleyip dururdu.

B) Senin geldiğini görünce mutluluktan gözlerinin içi güldü.

C) Okulun duvarına bayrağı asmak için epeyce uğraşmışlar.

D) Yapılan antlaşmalar milletlerarası hukuka uygun olmalıdır.

E) Bütün gün bunları yiyerek sağlığını tamamen riske atıyorsun.

Çözüm:

Süreksiz sert ünsüzlerle (p, ç, t, k) biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde sözcüğün sonundaki sert ünsüz yumuşar ve (b, c, d, (ğ) g) olur. Ancak bu kurala uymayan sözcükler de vardır. Yabancı sözcüklerin çoğu bu kurala uymaz. Cumhuriyet-i / Cumhuriyeti, devlet-i / devleti, edebiyat-ı / edebiyatı, hukuk-u / hukuku gibi. A seçeneğinde sokağı, B seçeneğinde geldiğini, C seçeneğinde bayrağı, E seçeneğinde sağlığını sözcüklerinde ünsüz yumuşaması vardır. Fakat D seçeneğinde yer alan hukuku yabancı bir sözcük olup ünsüz yumuşamasına uğramamaktadır.

Cevap: D

5. Çocuklar gerek ev gerekse okulda çevrelerindeki bi-
I
reyleri taklit ederek öğrenmektedir. Böylece çocuğun

kişiliği okul öncesi dönemde şekillenmekte, yetişkinlik
II III
çağındaki davranışları üzerinde etkili olacak alışkanlık

ların edinilmesi özellikle bu yıllara dayanmaktadır. Aynı
IV
şekilde çocuğun bu yaşlarda kazandığı yemek yeme
V
alışkanlığı da hayatının daha sonraki dönemlerini etki-

leyerek ileride ortaya çıkabilecek beslenme sorunlarını

önlemede temel çözüm yolunu oluşturmaktadır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerdeki ses olayları ikişerli eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Parçadaki II ve V numaralı sözcüklerde ünsüz yumuşaması vardır. Bu sözcükler süreksiz sert ünsüzlerle bitmiş, bu sözcüklere ünlü ile başlayan bir ek getirilmiş ve sözcüklerin sonundaki sert ünsüz yumuşamıştır. III ve IV. sözcüklerde ise ünsüz sertleşmesi olmuştur. Fakat I numaralı sözcük olan "çevre"de "i" sesi düştüğü için ünlü düşmesi vardır.

Cevap: A

6. Gel gurbet dağlarına bırak hüznünü

Geceler ellerinde ışısın gene

Unut “elveda” dediğin günü

Yeniden gir ikili hikâyemize

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

A) Ünlü düşmesi - ünsüz yumuşaması

B) Kaynaştırma - ünlü daralması

C) Ünsüz benzeşmesi - ünlü daralması

D) Ünsüz yumuşaması - ünsüz türemesi

E) Ünlü daralması - ünlü türemesi

Çözüm:

Bu dörtlükte yer alan "hüznünü" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır. Dörtlükteki "dediğin" sözcüğünde ise ünsüz yumuşaması vardır.

Cevap: A

7. Ünlü ile biten kelime veya eklere, yine ünlü ile başlayan ekler getirilirse araya “ n-s-ş-y” kaynaştırma ünsüzlerinden biri girer.

Aşağıdakilerden hangisinde, diğerlerinden farklı bir kaynaştırma ünsüzü kullanılmıştır?

A) Kim kafayı üşütmek ister ki!

B) Kapıyı kim açık bırakmış?

C) Yedişer kişilik gruplar oluşturuldu.

D) Gez dünyayı gör Konya’yı!

E) Doğruyu, her yerde söylemek doğru değildir.

Çözüm:

Kaynaştırma harfleri iki ünlü arasında kullanılır. Türkçede dört tane kaynaştırma harfi vardır: " ş, s, n, y". A, B, D, E seçeneklerinde y ünsüzünün kullanım örneği verilmiştir. C seçeneğinde ise ş ünsüzünün kullanımı söz konusudur. Yedi-ş-er şeklinde kullanılmıştır. Bu kullanım aslında üleştirme sayı sıfatlarında kullanım şeklidir: iki-ş-er, altı-ş-ar, yedi-ş-er.

Cevap: C

1. "y" ünsüzü kendinden önceki düz-geniş "a,e" ünlülerini daraltarak ı-ı-i-u-ü' ye dönüştürür.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala örnek kullanım <u>yoktur</u>?

A) Şimdi söylediklerini daha iyi anlıyorum.

B) Biraz acele et, imtihan on dakika sonra başlıyor.

C) Serhat, saatlerdir seni bekliyor.

D) Yarınki kutlamada sen de şiir okuyor musun?

E) Çocuğu istemediği bir konuda niçin zorluyorsun?

2. Dudak ünsüzlerinden "b", kendinden önceki "n"yi "m"ye dönüştürür.

Aşağıda verilen altı çizili sözcüklerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

A) <u>Perşembe</u> günü gelirim dediyse gelir.

B) <u>Ambarlarımızı</u> bu sezon iyice doldurduk.

C) <u>Cambazları</u> heyecanla seyrediyordu.

D) "<u>İstanbul'un</u> taşı toprağı altındır." dedi.

E) Ateş <u>çemberinden</u> geçmek zor olur.

3. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerin hangisinde ünsüz yumuşaması <u>yoktur</u>?**

A) Bu işin layıkı <u>olduğunu</u> ortaya koydu.

B) <u>Çocuğu</u> niye çekiştirip duruyorsunuz?

C) Hâlâ <u>inadından</u> vazgeçmiş değil.

D) Kasabalı <u>saatini</u>, filozof Kant'a göre ayarlardı.

E) Elindeki <u>kâğıdı</u> önüne gelene gösteriyor, bir şeyler soruyordu.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ünsüz düşmesine örnek olabilecek bir kullanım vardır?**

A) Çocuğa bak! Sanki büyümüş de küçülmüş.

B) Artık büyük bir huzur içindeyiz.

C) Siz de balığı tavada mı kızartıyorsunuz?

D) Nasıl oldu da önündeki koca ağacı görmedin?

E) Küçük çocuk "İlle de balon isterim!" diye tutturdu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?**

A) İstanbul'un yazıhanesinde çalışıyordu.

B) Onunla hep köşedeki pastanede buluşurduk.

C) Bu postanede on kişi çalışıyorduk.

D) Kahvaltımız her zaman tarhana çorbasıydı.

E) İşe geç kaldığımız zamanlar olurdu.

6. Ölürsem yazıktır sana kanmadan

Kollarım boynunda halkalanmadan

Bir günüm geçmiyor seni anmadan

Derdine katlandım hiç usanmadan.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünlü daralması

C) Ünsüz türemesi

D) Ünsüz benzeşmesi

E) Ünlü düşmesi

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kaynaştırma ünsüzü yoktur?

A) Pireye kızıp yorgan yakma!

B) Neşeli ol ki daima genç kalasın.

C) Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.

D) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.

E) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

A) Kale burcuna ilkin, Hasan çıktı.

B) Yine, gürültüden dikkati dağılmıştı.

C) O dönemde sanata verilen değer yüksekti.

D) Son kitabının ismi "Destursuz Bağa Girenler" idi.

E) Kopardığı gülleri dikkatlice sepetine yerleştiriyordu.

9. Ardahan Kalesi'nin yanı başındaki bu eski mahalle, kentin tarihsel çekirdeğini oluşturuyor.

Bu cümledeki ses olayları aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Ünsüz benzeşmesi - ünlü düşmesi

B) Ünlü daralması - ünsüz düşmesi

C) Ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi

D) Ünsüz düşmesi - ünsüz değişimi

E) Ünlü daralması - ünsüz sertleşmesi

10. İnsan yapımı bir kanunu uygulamaktan vazgeçtiğinizde büyük bir fark doğmayabilir ancak evrensel bir kanunu değiştirmeye kalktığınızda tüm evreni değiştirmeniz gerekir.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerdeki ortak ses olayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünsüz benzeşmesi

C) Ünlü daralması

D) Ünsüz türemesi

E) Ünsüz değişimi

11. Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangileri vardır?

A) Ünsüz benzeşmesi - ünlü değişimi

B) Ünlü düşmesi - ünsüz türemesi

C) Ünsüz benzeşmesi - ünsüz değişimi

D) Ünsüz değişimi - ünsüz düşmesi

E) Ünlü düşmesi - ulama

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

A) Rıhtımdan ayrılan gemi gittikçe ufaldı.

B) Yaşlı adam çocukları kaldırımda oynamaları konusunda uyardı.

C) Gözleri ışıl ışıl parlayan insanlarla çevresi sarılmıştı.

D) Yaralanmış küçücük serçeyi eline aldı.

E) Hayata geçirilmeye değer gördüğü ilginç bir fikri vardı.

1. **Aşağıdaki sözcüklerin hangisine ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde sözcüğün sonundaki sert ünsüz yumuşamaz?**

A) Yurt
B) Süt
C) Renk
D) Kurt
E) Tat

2. İlham bize dışarıdan verilen gizemli bir güç müdür yoksa içeriden saflaşarak, kalpten güçlü bir istekle odaklanarak, sufi deyişle -boş bir kamışa dönüşerek- güncel, nesnel aklın bir adım daha üstüne yükselerek bizim ulaştığımız bir bilgi seviyesi midir?

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü daralması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz değişimi
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü düşmesi

3. Daha güneş batmamışken ortalığı kaplayan bu karanlıklar

Nasıl da ben gibi nasıl da ben gibi

Bu aksak ayak, çatlak ses

Nasıl da kararan gün gibi gün gibi

Gençlik hevesi başta

Solmuş yapraklar ayakta

Sessiz karanlıklarda ben ne diye telaşta

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz türemesi
B) Ünsüz değişimi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü daralması
E) Ünlü düşmesi

4. Deniz; ucu bucağı sınırsız olan ve bu yönüyle de insanda sonsuzluk duygusu çağrıştıran tabiata ait bir mekândır. Sonsuzluğu çağrıştıran bu mekân aynı zamanda bolluğu da simgelemektedir.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz sertleşmesi
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz türemesi

5. Yeşil pencerenden bir gül at bana,

Işıklarla dolsun kalbimin içi.

Geldim işte mevsim gibi kapına

Gözlerimde bulut, saçlarımda çiy.

Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak,

Ben aşkımla bahar getirdim sana;

Tozlu yollarından geçtiğim uzak

İklimlerden şarkılar getirdim sana.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü değişimi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ulama

6. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;
Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar, ağaçlarda;
Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çıngırakları
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ulama
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz ikizleşmesi

7. Gönlümde hep o zanla beraber çağıldadı,
Bildim nedir ufuktaki sonsuzluğun tadı!
Bir gün dedim ki istemem artık ne yer ne yâr?
Çıktım sürekli gurbete, gezdim diyar diyar;
Gittim o son diyara ki serhaddidir yerin,
Hâlâ dilimdedir tuzu engin denizlerin!

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz türemesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

8. İnce bir saman tozu döndükçe düven
Koltuğa minderlere yağsın masaya
Gel büzül eşiğinde Sonsuz'a güven
Alnını bölük pörçük yazlara daya.

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünlü türemesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ulama
E) Ünsüz yumuşaması

9. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde farklı bir ses olayı vardır?**

A) Evet kimsesizdik ama umudumuz vardı
Üç ev görsek bir şehir sanıyorduk
B) Gölgemiz tortop ayak ucumuzda
Sevinsek de sonunu biliyoruz
C) Ayağının suya değdiği yerde bir gökyüzü
Çatal boynuzlarında soğuk ay ışığı
D) Geyiğin gözleri pırıl pırıl gecede
İmdat ateşleri gibi ürkek telaşlı
E) Ama siz zavallısınız ben de zavallıyım
Eskimiş şeylerle avunamıyoruz

1. Sessizliği ve çaresizliği İlhan Geçer'de maddi ve ma
I II
nevi bir çöküntü oluşturur. O günlerde Bursa'dan bir
III
telefon gelir. Telefonun diğer ucunda şairin kırk yıl önce
IV
nişanlanıp bir süre ayrı kaldığı Ruhan Hanım vardır.
V
Ruhan Hanım da kocasını kaybetmiştir ve yalnızdır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde farklı bir ses olayı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Söyleyin o hüzzam şarkımızı ne olur

Varsın bülbül gülünden çoktan ayrılmış olsun

Hüzün kıyılarına eylül mehtabı vurur

Sevda yelkenimize ümit rüzgârı dolsun

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ulama
E) Ünsüz düşmesi

3. Şair, lirizmi şiirsel kalıba sokmaya çalışırken
I
tekniğe hâkim bir tavır sergiler. Şiirin dış yapı unsurla-
II
rına özen gösterir. Söyleyişte zaman zaman düzyazıya
yakın bir yalınlık tercih etse de kurduğu veya kullandığı
III
imgeler metnin şiirselliğini artırır.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde farklı bir ses olayı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?**

A) Zeytinyağlı yiyemem,
Basma da fistan giyemem,

B) Derdim çoktur hangisine yanayım
Yine tazelendi yürek yarası

C) Kâğıda yazılmış ufak yazılar,
Anadan ayrılmış körpe kuzular,

D) Ana, mendilimi düremiyorum
Yalnız evlere giremiyorum

E) Onun için ben ah edip ağlarım,
Ayrılık oduna doyamadım ben.

5. Uykusunda, uyanık, seyredilen bir çocuk

Gülümser masum.

Yıllar sonra bileceği yakınlığı o yaşta,

Anne baba arasında adlandıramadığı

Bakışları, ilgiyi şimdiden anlar da

Gülümser

Bilirim.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangilerinin birden fazla örneği vardır?

A) Ünlü düşmesi - kaynaştırma
B) Ulama - ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi - ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü daralması - ulama
E) Ulama - kaynaştırma

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünsüz yumuşamasına uğramış bir sözcük yoktur?**

A) Bir oda, içinde bir saat sesi
Hayatın sırtımdan giden pençesi,

B) Elimden tut yoksa düşeceğim…
yoksa bir bir yıldızlar düşecek…

C) Dallar nafile yere süslemeyin toprağı
Beyaz bir teneşire dökün bu çiçekleri!

D) Zeytin ağaçları, söğüt gölgesi,
Bende çıkar güneş aydınlığına.

E) Toprakların en bereketlisini sende sürdüm,
Senden tattım yemişlerin cümlesini.

7. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde ünlü düşmesi yoktur?**

A) Yalnız bu semti sevmek için ömrümüz kısa...
Yazlar yavaşça bitmese, günler kısalmasa...

B) Mutluluklar şehri bir İstanbul'du,
Şiirler, buluşmalar, aşklar… Şimdi

C) Korularda bir devrin kaybolmuş saltanatı
Hayal gibi düş gibi akıp gitmede zaman

D) Top gürleyip oruç bozulan lâhzadan beri,
Bir nurlu neşe kapladı kerpiçten evleri.

E) Taşlarına âdeta resmim işledi
Ben İstanbul'da dağıldım zerre zerre

8. Gün bitti;
Akşam serinliğiyle başlıyor memleketim.
Doğduğum köy göründü;
Sakin yıldızlarıyla gittikçe yakınlaşan sema,
Dörtnala kalktı atım sevincinden;
Uçaraktan gidiyorum sılaya.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü daralması
D) Ulama
E) Kaynaştırma

9. Hepimizi beslerdi bir yaşlı peder,
Evlâtlar çoğaldı, büyüdü keder,
Ağam çalışmaya gurbete gider,
Yollarına baka baka yetiştik.

Bu dörtlükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Kaynaştırma
D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünlü daralması yoktur?**

A) Dost haber yollamış tez gelsin diye,
Bekle, kış bahara ersin varayım.

B) Kendi derdim ile çaldım sızladım,
Diyemedim yüreğime gizledim,

C) Gönül yola çıkmak ister baharda,
Hayat kalmıyor ki aynı ayarda,

D) Geçiyor ömrümün yazı, baharı,
Yavaş yavaş eriyorum orada.

E) Sevdalar yamaçta özlüyor düzü,
Sönmez ama belki küllenir közü,

11. Anne sana kim dedi yavrunu doğurmayı?
Sanki karnında fazla yaramazlık mı ettim?
Senden istemiyordum ne tacı, ne sarayı;
Karnında yaşıyordum, kafiydi saadetim.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarının hangisi yoktur?

A) Ünlü değişmesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünsüz türemesi

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünlü düşmesine yer verilmemiştir?

A) Hava güzel diye açsam pencereyi,
Sen misin açan? Yağmur yağmaya başlar.

B) ben sana mecburum bilemezsin
adını mıh gibi aklımda tutuyorum

C) Ne yapsam gün doğmuyor gönlümde
Sudur akan kendi bildiğince

D) Kim ne bilsin neydi beni uyutan?
Uyanmadığım o sabah uykudan.

E) Bu taşa kitabem yazılmadan
Yanlış bilmesinler beni

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü düşmesine uğramış bir sözcük vardır?

A) Orada iki yıldan fazla kalacağımızı hiçbirimize söylemediler.

B) Türkiye'de mevsim normallerinin altında soğuklar yaşanıyor.

C) Salonda bulunan herkesin aklından aynı şeyler geçtiğine eminim.

D) Spor yapmayı yaşam biçimi olarak benimsememiz gerekiyor.

E) Karşıdaki binaların çatılarında çalışan işçileri izlemeye koyuldum.

3. Hızla artan dünya nüfusu ve teknolojik gelişmelerle birlikte enerji talebi (I) de giderek (II) artıyor. Gelecekte insanlığın (III) ihtiyaç duyduğu enerjinin sağlanabilmesi için çeşitli temiz, çevre dostu ve sürdürülebilir enerji kaynaklarının gerekli olduğu herkesçe biliniyor. Küresel iklim değişikliğinin (IV) önüne geçilmesi ve sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik tedbirler kapsamında geliştirilen (V) stratejiler ve uygulanan politikaların önemli öğelerinden birisi de biyoyakıtlar.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesine uğramış bir sözcük vardır?

A) Son günlerde arkadaşları ile olan diyaloğu daha da artmıştı.

B) Afyon'un lezzet duraklarına uğrayıp kendimizi ödüllendirdik.

C) Mesai bitiminde dostlar meclisini kurup sohbet ediyorduk.

D) Uçak yükselmeye başlayınca içimde bir ürperme olmuştu.

E) Yoğun geçen bir yılın ardından hepimiz iyi bir tatili hak ettik.

5. Sezai Karakoç, "Liliyar" şiiriyle okudukça anlamı ziyadeleşen bir hikâye anlatır. Hikâye insanlar arasında kurulan bağı derinleştirir. Anlatılan bir hikâyede herkes kendinden izler, yaşanmışlıklar bulur. Anlatılan yalnızca bir hikâyedir ama ondan çıkarılan manalar ve yollar sayısızdır. İnsan kendinden bir şeyler bulduğu her hikâyede ruhunun ihtiyaçlarını, kederlerini ve sevinçlerini duyar.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi

B) Ünlü düşmesi

C) Ünsüz yumuşaması

D) Ulama

E) Ünsüz düşmesi

6. Uçurtmamı (I) rüzgâr yırttı (II) dostlarım!

Gelin duvağından (III) kopan bir rüzgâr...

Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım (IV);

Bu rüzgâr yüzünden bana (V) olanlar...

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

A) I ve IV B) II ve IV C) II ve V D) III ve V E) IV ve V

7. Üç aydan uzun süren kronik ağrı, dünya nüfusunun %30'undan fazlasını etkiliyor. Şikâyet bu kadar yaygın olmasına rağmen mevcut tedaviler genellikle sınırlı bir etkiye sahip. Yeni tedavilerin geliştirilmesine yardımcı olmak için California Üniversitesinden nörolog ve girişimsel ağrı tıbbı uzmanı Prasad Shirvalkar ve ekibi bir bilim dergisinde yayımladığı araştırmalarıyla beynin ağrıyı nasıl düzenlediğini daha iyi anlamaya çalıştılar.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz türemesi

B) Ünlü daralması

C) Ünlü düşmesi

D) Ünsüz benzeşmesi

E) Ünlü değişimi

8. 21. yüzyıl enerji dönüşümünün yaşandığı (I) bir yüzyıl oluyor. Artan iklim baskısı (II) toplumları enerjinin karbondan arındırılmasına zorluyor (III). İklim değişikliğinin etkilerini hafifletmek için sera gazı emisyonlarının azaltılması artık bir zorunluluk (IV), enerji arzının güvence altına alınması da bir ihtiyaç. Dolayısıyla, düşük karbon teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulamaları dünya çapında hızla arttı (V).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinde ünsüz türemesi yoktur?**

A) Konuşmasına “Affınıza sığınıyorum.” diyerek başlamasını beklemiyordum.

B) Belirlediği şıkkı işaretlemeden önce birkaç saniye daha beklemişti.

C) Ben de bu güzel köylü kızına karşı bir şeyler hissetmeye başlamıştım.

D) Hâkim davanın reddine karar verince hepimiz derin bir nefes aldık.

E) Bir milletin fertleri, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir.

10. Patika yol ağaçlar arasında kayboldu. Sanki düşten bir yol. Dayanamadım, olduğum yerde durdum. Bir iki derken yanımda yöremde bitmiş kır çiçeklerini sevmeye başladım. Serenat havasında hepsi bana eşlik ediyor. Fırsatı kaçırır mıyım hiç? Küçük bir saygı duruşunun ardından kekik, yavşanotu, kuşgözü, kuş otu ve turnagagasından çiçek dönencesi yaptım. Ağaçlar bizi seyrediyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi

B) Ünlü daralması

C) Ünsüz yumuşaması

D) Ünsüz benzeşmesi

E) Ünlü değişimi

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesine uğramış bir sözcük yoktur?**

A) Yağmura yakalanan çocukların üstleri başları sırsıklam olmuştu.

B) Bu daracık odada bir ömür boyu çalışmaya hiç niyeti yoktu.

C) Zavallı kadın biricik evladını gurbete göndermeyi istemiyordu.

D) Şehrin ortasında hem de güpegündüz yaşanmıştı hırsızlık olayı.

E) O kadar yorulmuştu ki azıcık dinlenmek için ağacın altına oturdu.

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili hangi ek, işlevi bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Basın bunu ihmal etti.

B) İlkin seni aradım ama göremedim.

C) Kışın burada havalar ılık geçer.

D) Burada görün, gerisi çok kolay olacak.

E) Siz buraya gelin, buradan birlikte gideriz.

Çözüm:

A seçeneğinde "bas-ın" fiilden isim yapım eki,

B seçeneğinde "ilk-in" isimden isim yapım eki,

C seçeneğinde "kış-ın" isimden isim yapım eki,

D seçeneğinde "gör-ün-" fiilden fiil yapım eki,

E seçeneğinde "gel-in" 2. çoğul kişi eki yani çekim eki.

Cevap: E

2. Biz bu köyün sorunlarını yıllardır göğüslemişiz. Köyümüz her şeye rağmen çok güzeldir. Yıllardır dimdik duran kalesinin tarihi, bir bilmece gibidir. Bu bilmeceyi çözmeye kimsenin ömrü yetmez.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangisi bir varlığın veya kavramın kime / neye ait olduğunu belirten bir ek almamıştır?

A) köyün B) köyümüz C) kalesinin D) tarihi E) ömrü

Çözüm:

A seçeneğinde "köy-ün", tamlayan (ilgi) eki,

B seçeneğinde "köy-ümüz", 1. çoğul iyelik eki,

C seçeneğinde "kalesinin"; kaynaştırma harfi, 3. tekil iyelik eki ve tamlayan (ilgi) eki,

D seçeneğinde "tarih-i", 3. tekil iyelik eki,

E seçeneğinde "ömür-ü", 3. tekil iyelik eki almıştır.

Cevap: A

3. Ah o kımıltısız arılar yangın tapınağında

Halatlarını koparmış yırtıcı alınların yarası

Şakıyan ve susan ağacı anlamın

Bu parçada kaç tane türemiş sözcük vardır?

A) 5 B) 6 C) 7 D) 8 E) 9

Çözüm:

"kımıl-tı-sız, yan-gın, tap-ın-ak, kop-ar, yırt-ıcı, yar-a, şak-ı-y-an, sus-an, anla-m" sözcükleri yapım eki alarak türemiştir.

Cevap: E

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün aldığı "-m" eki sözcüğün yapısını değiştirmemiştir?

A) İnsanlar bazı gerçekleri gözlem yoluyla öğrenir.

B) Keçileri için yem almaya gelmişti.

C) Anlaşılmayan her kavram insanı meraklandırır.

D) Son günlerde bahçemle epey ilgilendim.

E) Onların söylemleri ilgiyle karşılandı.

Çözüm:

A, B, C, E seçeneklerindeki "göz-le-m, ye-m, kavra-m, söyle-m" sözcüklerindeki "-m" eki, yapım eki görevindeyken D seçeneğindeki "bahçe-m ile" sözcüğünde 1. tekil iyelik eki görevindedir, yani çekim ekidir. Dolayısıyla sözcüğün anlamını değiştirmemiştir.

Cevap: D

5. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük eylemden türemiş bir isimdir?

A) Bu kadar bencil davranmasını anlayamadım.

B) O, hep dolu dolu yaşadı.

C) Televizyonun görüntüsü neden bozuldu?

D) Onun gibi bir arkadaş bulamadı.

E) Onunla sabahleyin dertleştik.

Çözüm:

A seçeneğinde "ben-cil", isimden isim yapım eki almıştır ve cümlede "davranmasını" fiilimsisinin özelliğini verdiği için zarf görevindedir.

B seçeneğinde "yaş-a-dı", isimden fiil yapım eki ve geçmiş zaman kipi aldığı için fiil görevindedir.

C seçeneğinde "gör-üntü-s-ü"; sırasıyla fiilden isim yapma, kaynaştırma ve iyelik eklerini aldığı için isim görevindedir.

D seçeneğinde "arka-daş", isimden isim yapım ekini almıştır ve isim görevindedir.

E seçeneğinde "dert-leş-di-k", isimden fiil yapım eki, geçmiş zaman kip eki ve 1. çoğul kişi eki adığı için fiil görevindedir.

Cevap: C

6. Aşağıdakilerin hangisinde sıfat tamlaması şeklinde bir birleşik sözcük vardır?

A) Bu olay kamuoyunun ilgisini çeker.

B) Teyzem dilberdudağını çok güzel yapar.

C) Seninle yarım saat sonra bitpazarında buluşalım.

D) "Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç" adlı kitabı okuyormuş.

E) Küçük kardeşime muhabbet kuşu alacağız.

Çözüm:

A, B, C, E seçeneklerindeki "kamuoyu, dilberdudağı, bitpazarı, muhabbet kuşu" birleşik sözcükleri belirtisiz ad tamlaması; D seçeneğindeki "kuyruklu yıldız" sıfat tamlaması şeklinde oluşmuştur.

Cevap: D

7. "Akıp giden zaman tünelinin başlangıcında ilk sır, ilk güzellik belki de toprağın kendisiyle tanışması olmuştur."

Bu cümlede türemiş kaç sözcük vardır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm:

"ak-ıp, git-en, baş-la-n-gıç, güzel-lik, tanı-ş-ma" sözcükleri yapım ekleri aldığı için türemiştir.

Cevap: D

8. Yazar, sık sık romanın akışını keserek okuyucularına seslenir, sorular sorar, izlenimlerini aktarır.

Bu cümledeki sözcüklerin hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) romanın

B) akışını

C) keserek

D) seslenir

E) izlenimlerini

Çözüm:

"roman" basit, "ak-ış" türemiş, "kes-erek" türemiş, "ses-len-" türemiş, "iz-le-n-im" türemiştir.

Cevap: A

9. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi basit yapılıdır?

A) Bu sabah Özer çok durgundu.

B) Tüm işini soluk almadan tamamladı.

C) İşçiler tarlayı kazıyorlardı.

D) Dergiyi bir solukta okudum.

E) Bu soru beni çok zorladı, diyordu.

Çözüm:

A seçeneğinde "dur-gun",

B seçeneğinde "solu-k",

D seçeneğinde "der-gi",

E seçeneğinde "sor-u" fiilden isim yapım eki alarak türemiştir.

C seçeneğinde "kaz-(ı)yor-lar-dı" sözcüğünde sırasıyla; şimdiki zaman kip eki, 3. çoğul kişi eki ve hikâye birleşik zaman ek-fiili vardır. Bu eklerin tamamı çekim eki olduğu için sözcük, basit yapılıdır.

Cevap: C

1. Köyde yaşamanın gereği olarak ailesine yardımcı ol-
I
muş, zaman gelmiş kuzu gütmüş, zaman gelmiş yayla-
ya çıkmış, ekin biçmiş, düven sürmüştür. O, her fırsatta
II
köyüne olan özlemini dile getirir. Köy konulu şiirlerinin
III
çokluğu da bu özleminin doğal bir sonucudur.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri fiil kökünden türemiştir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

2. Ancak şimdi anlaşıldı değeri,

Nerde benim o çocukluk yıllarım?

Elime geçseydi vermezdim geri,

Nerde benim o çocukluk yıllarım?

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türemiş yapılı eyleme yer verilmiştir.

B) Basit yapılı eylemler vardır.

C) Fiilden fiil yapım eki almış sözcük vardır.

D) Haber kipiyle çekimlenmiş eylem vardır.

E) Birleşik yapılı eylemler vardır.

3. Başlangıçta çocuğun gereksinimleri dar bir sınır için-
I
dedir ve tamamıyla kişiseldir ama çocuk geliştikçe bu
II
gereksinimlerin alanı genişler ve genellikle toplumsal
III
bir nitelik kazanır. Gereksinimleri karşılamaya çalışan
IV
çocuk, durmadan, kişisel mutluluk ile toplumsal onay
arasında nazik ve dikkatli dengeyi sürdürmenin yollarını
V
arar ki bu kolay bir iş değildir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi kökünün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Çocukluğa duyulan özlem, şairin ilk dönem şiirlerinde kendisini yalnızlık ve karamsarlığın beslediği, etkisi tüm şiddetiyle hissedilen bir ruh hâli olarak gösterir.

Bu cümlede isim kökünden türemiş kaç sözcük vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

5. Şiirde dikkati çeken ilk özellik şairin duygularını ve
I
anne karnına dönme isteğini çok açık bir biçimde dile
II
getirmesi hiçbir sembole başvurmaması veya gizleme
III
yoluna gitmemesidir. Bunu çocuğun dünyasının yalın-
lığı ve yapmacıksızlığıyla şiirin üslubu arasında kurul-
IV
mak istenen uygunluğa bağlayabiliriz.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi gövdeden türememiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Çağının en aydın kişilerinden (I) biri olan sanatçı (II), edebiyat dünyasına çevirilerle (III) girmiştir. Onun kimi çevirileri adaptasyondur. Bu bağlamda, ilk uyarlama (IV) tiyatro eserini o yazmıştır. Özellikle Moliere'nin komedilerini uyarlamada büyük (V) başarı sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin kökü addır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

7.

I. Uçuşuyor duran bir anın havasında
II. Işıktan kuşları bir akşam seherinin:
III. Gündüzdün geceyle
IV. Buluşan noktasında
V. Yaklaşıyor musikisi eteklerinin.

Numaralanmış dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

Gurbetten gelmişim (I), yorgunum (II) hancı
Şuraya bir yatak (III) ser yavaş yavaş
Aman karanlığı (IV) görmesin (V) gözüm
Beyaz perdeleri, ger yavaş yavaş

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı yönünden diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, farklı bir kökten türetilmiştir?

A) Birkaç yıl içinde saçları kırlaşmıştı.

B) Şiirde gereksiz sözcüklere yer verilmemelidir.

C) Çalışanların sorularını kısa sürede cevaplamalısın.

D) Kadının üzerinde yamalı bir elbise vardı.

E) Böyle karlı bir günde yola çıktığına çok pişman.

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı yönünden diğerlerinden farklıdır?

A) Filenin Sultanları Türk voleybolunda devrim yapmaya hazırlanıyordu.

B) Dışarı atılan, takımın en iyi oyuncusuydu.

C) Uzaklardan her sene avlanmak için geliyordu.

D) Titrek bir damladır aksi, sevincin.

E) Gözlerin kararan yollarda üzgün.

11. Aşağıdaki dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, işlevi bakımından diğerlerinden farklı bir çekim eki almıştır?

A) benim doğduğum köyleri
geceleri eşkıyalar basardı

B) kurşunlar sıkılır göklere doğru
serçe yavruları yuvasında titrer

C) kediler halıları parçalıyor
kırmızı bir ışık düşüyor yere

D) alnından öpmeye gidiyorum
evleri balkonsuz yapan mimarların

E) önce çaresizlik çaldı kapıları
sonra da yoksulluk

1. “Hem ad hem de eylem olarak kullanılan, aralarında anlam ilişkisi olan köklere ortak (kökteş) kök denir.”

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi kökteş sözcüktür?

A) Her zaman olduğu gibi güreşçimiz birinci oldu.
B) Her toplumun kendine özgü töreleri var.
C) Sonunda dünyadaki duvarlar yıkıldı.
D) Adamın saldırgan bir kişiliği vardı.
E) Aramızdaki iletişim tamamen bitmişti.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** “-miş” **eki, farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Uslanmış gönüllerde ateşler yansın.
B) Şair, değinilmemiş konulara değinmeli.
C) Üşümüş ellerini ovuşturmaya başladı.
D) Bir köşede okunmuş kitap satardı.
E) Ağlamakmış kaderi, ben ne yapayım!

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük,- hem yapım hem çekim eki almıştır?**

A) Belirsiz bir soluk alıp verişin var.
B) Bir sevdiğin vardı, duyardım.
C) Senden kopardım çiçeklerin en solmazını
D) Yarım bırakılmış bir sevgimiz var.
E) Sana beğendirmek zorundayım kendimi.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük aldığı ekle tür değişikliğine uğramıştır?**

A) Ön bahçeye elma fidanları dikilmişti.
B) Sessizlik, sinirlerimizi yıpratmaya başladı.
C) Mahalledeki yangın herkesi telaşlandırdı.
D) Sağlık sorunları nedeniyle işten ayrıldı.
E) Kardeşim giyinmiş, bizi bekliyordu.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük iyelik eki almamıştır?**

A) Tenin buğdaysı, gözlerin zümrüt ormanı
B) Uykusu mu ağır bilmem, sabah güneşinin.
C) Yoktu cebinde parası ama umutları vardı.
D) Gönül yarası bu, kolay kolay iyi olmaz.
E) Denizin dalgası gibi karışıktı saçların

6. Sergi (I) açmak (II) için büyük (III) ve aydınlık (IV) bir salon istiyormuş (V).

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi adın belirtme durumu ekini almıştır?**

A) Dünyayı, gönlünce gezip dolaşmak istiyordu.
B) Arabanın camı iki yerden çatlamış.
C) Okulu durağa çok yakındı.
D) Görüşleri son derece isabetliydi.
E) Sorunları her gün biraz daha artıyordu.

8. Bilimsel gelişmelere duyarsız kalan insanlar vardır.

Bu cümledeki sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Bilimsel
B) Gelişmelere
C) Duyarsız
D) Kalan
E) Vardır

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcük yoktur?

A) İp bu kısımda daha da incelmişti.

B) Bu olaydan sonra da daha doğrulamadı.

C) O da ev aldığı için biraz borçlandığını söylüyordu.

D) Demir bu yüke dayanamayıp eğrildi.

E) Sabahleyin erkenden yola koyulduk.

10. Aşağıdakilerin hangisinde yansımadan türemiş sözcük yoktur?

A) Bir homurtu duyuldu, karanlığın içinde

B) Birden çatırtılar duyulmaya başlandı.

C) Bu gürültü beni huzursuz etti.

D) Bu çözelti incelendi mi?

E) Bu cıvıltılar da nereden geliyor?

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?

A) Coşkun derenin suyuna kapıldık.

B) Ekmeklerden en pişkinini seçtim.

C) Geçkin yaşına rağmen dimdik duruyordu.

D) Bilgini tazelemeden o sınava girme!

E) Olgun insanlardan zarar gelmez ki…

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) Başımızda sert bir usta vardı.

B) İhtiyarın ellerinde ince çizgiler oluştu.

C) Kitabın içinde kurumuş bir gül gördüm.

D) Adam ekmeğini taştan çıkarıyordu.

E) Genel nüfus sayımı, bu yıl yapılacakmış.

13. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi çekim eki almamıştır?

A) Dalgın adam yolun ortasında kaldı.

B) O da hayatından bezgin insanlardan biriydi.

C) Seçkin, toplumda kendisine özel yer bulabilendir.

D) Yorgun adımlarla evin yolunu tuttu.

E) Keskin bir zekânın ürünüydü, bu düşünceler.

14. Şiirin güzelliğini yaratan en önemli etken, dilin bağımsızlığıdır. Ozanın başarısı, gelişmiş bir dille yazmasıyla yakından ilgilidir. Ozan, konunun yanında bir yığın kavramı dilde bulur.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisinin aldığı ek diğerlerinden farklı bir işlevdedir?

A) Şiirin

B) Dilin

C) Ozanın

D) Konunun

E) Yığın

15. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) Ölçüyü kaçırmak istemiyordu.

B) Ucuzluk tüm şehre yayılmıştı.

C) Taşlı bir yoldan ilerledik saatlerce.

D) Görgüsüz biri olduğu anlaşılıyordu.

E) Toplantı çok uzun sürmüştü.

16. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi birden çok yapım eki almıştır?

A) O da korkularına yenik düşmüştü.

B) Ortalıkta hiç kimse gözükmüyordu.

C) Patronun tutumunu kimse beğenmemişti.

D) Çocukluğunu bu köyde geçirmişti.

E) Hâlinden üzüntülü olduğu anlaşılıyordu.

1. I. Yeni taşındığımız evi boyatmak için bir ustayla anlaşmıştık.

II. Havadan sudan sebeplerle elindeki işi iki hafta geç bitirdi.

III. Etkileyici konuşmalar yapabilmek için eğitim almak gerekli.

IV. Gök gürültüsü bana her zaman çocukluk yıllarımı hatırlatır.

V. Geçmişe dair birçok şey anlattımsa da beni hatırlayamadı.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede kökteş köklü bir sözcük kullanılmıştır.

B) II. cümlede ayrılma hâli ekine yer verilmiştir.

C) III. cümlede yer alan tüm sözcükler yalın hâldedir.

D) IV. cümlede yansıma sözcük köküne yer verilmiştir.

E) V. cümlede kurallı birleşik fiil kullanılmıştır.

2. Kadim toplumların (I) dilleri tarihi, aynı zamanda kültürlerinin gelip geçtiği kültürel süreçleri (II) ve bu süreçlerin gösterdiği özellikleri başlangıçtan (III) günümüze taşır. Dil olmadan insan olmaz, toplum olmaz. İnsanın ve toplumun varlığı (IV) dil ile söz konusudur. Bu yüzden tarihin her döneminde (V) insanların dil ile meşgul olduğu, dili anlamaya çalıştığı görülür.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri fiil kökünden türemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V D) III ve V E) IV ve V

3. Sözlüklerde sabit ve nesnel tanımlarıyla (I) yer alan kelimeler, insan zihninde çoğu zaman başka kelime ve kavramlarla (II) ilişkilendirilerek kullanılmaktadır. Türkçedeki temel kelimelerin (III) çağrışımlarını belirleyebilmek, elde edilen verileri (IV) değerlendirerek dil ve düşünme üzerine yorumlar (V) yapabilmeyi mümkün kılmaktadır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Sanatçı yaşadıklarına dair ardında (I) deliller bırakan adamdır. Onları bulmanın en kolay yolu (II), bu izleri takip etmektir. Sanat adamları (III) varoluşlarının delillerini öylesine yüksek bir özgünlük ve yaratıcılıkla ortaya koyarlar ki, eserlerini görenler doğrudan müessir olanları aramaya koyulurlar. Birçok insan elinde fırça resim yapsa da bu sanatın sayısız meraklıları (IV), o tabloyu yapan kişiyi sorarlar. Şehirler barınalım diye inşa edilmiş birçok bina ile dolu olsa da herkes belli bir yapının mimarını merak eder. Müzisyenleri ya bir saz çalar yahut şarkılar söyler ama ehil kulaklar o taksimi (V) yapanı veya o okuyuşu ararlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, "belirtme durumu eki" almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Abdülhak Şinasi'nin Paris'te daha çok sanat ve ede-

biyat çevrelerinde geçen hayatı 1908 yılına kadar
I
devam eder; II. Meşrutiyet'in ilanını takip eden günlerde
II
belli bir sanat zevkine sahip, Batı kültürünü yerinde tanı-

mış genç bir Türk aydını hüviyetiyle İstanbul'a geri döner.

Paris'ten yeni gelmiş genç bir edebiyat heveslisi olarak
III
İstanbul'daki kültür ve edebiyat çevrelerinde büyük bir

heyecan ve ilgiyle karşılanan Abdülhak Şinasi, o sırada

henüz hayatta bulunan önceki nesilden bütün Osmanlı

edebiyatçılarıyla da tanışır ve kısa zamanda kendisi-
IV
ni geniş bir edebiyatçı topluluğunun ortasında bulur.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır.

B) II. sözcük yardımcı eylemle kurulan birleşik fiildir.

C) III. sözcük iyelik eki almış, türemiş bir isimdir.

D) IV. sözcük geniş zaman eki almış basit bir fiildir.

E) V. sözcük hem tamlayan hem tamlanan eki almıştır.

6. Bazı edebiyatçılar, sadece belirli bir tür içinde eser üret

mekle kalmaz, aynı zamanda yapısal özellikleri, tarihsel
I II
gelişimi, güncel örnekleri üzerinde düşünerek / yazarak

o türe teorik açıdan da katkıda bulunurlar.
III IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi gövdeden türemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Müzikle edebiyatı yakınlaştıran melodik düzen, seslerin ve sözcüklerin seçimi ile oluşturulan yapıda, müzisyenleri olduğu kadar edebiyatçıları da düşündürmüştür. Sözün sesle iletilmesi sürecinde şairler, müziğin imkânlarını ahenk ve ritimle değerlendirmek istemişler; ölçü, durak, kafiye ve redif gibi sonradan kalıplaşacak söyleyiş özelliklerini geliştirerek bunları ahengin sağlanmasında retorik ölçütler olarak benimsemişlerdir.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) İlgi B) Ayrılma C) Yönelme

D) Bulunma E) Belirtme

8. (I) Sözlü edebiyat, belki de henüz bildiğimiz anlamda şehirlerin kurulmadığı zamanlarda, küçük yerleşim yerlerinde, belki saz eşliğinde doğdu; uzunca bir zaman sadece dillerde yaşadı. (II) Edebiyatın içsel tarihinde yazılı edebiyata geçiş, önemli bir aşama. (III) Bu geçişin şehir eksenli olduğunu kestirmek zor değil. (IV) Mesela ilk yazılı metinlerden biri olan *İlyada* ve *Odysseia*, Troya şehrinin tarihini anlatır. (V) Bununla birlikte *Heredot Tarihi*, kavimler kadar şehirlerden de söz eder.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde basit, türemiş, birleşik sözcükler bir arada kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi kökünün türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

A) Bu şiiri yazarken Türk şiirinin önemli bir şairinden esinlendim.

B) Kardeşimi ailemizdeki herkes annemin küçüklüğüne benzetiyordu.

C) Dalgaların etkisi ile denizin kenarındaki kayalar iyice keskinleşmişti.

D) Böylesi bir aktiviteyi daha önce hiçbirimiz deneyimlememiştik.

E) Ustabaşı inşaatta çalışan işçileri bir an olsun durdurmuyordu.

1. Nükleer füzyon teknolojisi hem hız hem de yakıt kullanımı açısından (I) uzay yolculuğunda devrim (II) yaratma potansiyeline sahip. Güneş'e güç veren bu kaynak, bilim insanlarına göre Mars'a yolculuk sürelerini (III) yarıya indirerek Satürn'e ve uydularına (IV) bir yolculuğun sekiz yerine iki yıl sürmesini sağlayacak (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük sırasıyla fiilden isim yapım eki, iyelik eki ve ayrılma hâli eki almıştır.

B) II. sözcük fiil kökünden türemiş bir isimdir.

C) III. sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır.

D) IV. sözcük çokluk, iyelik ve hâl eki alan basit yapılı bir isimdir.

E) V. sözcük isim kökünden türemiş, gelecek zaman kipiyle çekimlenmiş fiildir.

2. Aşina olduğumuz yaşam formlarının tamamı sıvı suyun varlığına bağımlı (I). Hem makro büyüklükteki (II) hayvanlar ve bitkiler hem de mikroskobik canlılar büyük oranda sudan oluşuyor. Canlıların yaşamını (III) devam ettirmesini sağlayan kimyasal tepkimeler (IV) su içerisinde gerçekleşiyor. Güneş sistemi içinde Dünya'dan başka gök cisimlerinde canlıların yaşayıp yaşamadığını merak eden araştırmacılar da doğal (V) sıvı suya ev sahipliği yaptığı bilinen ya da yapması muhtemel gök cisimlerine odaklanıyorlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) III ve V

3. I. Bu soruna geçici bir çözüm bulmayı başarmıştık.

II. Çocukları için bir bakıcı tutacaklarını söylemişlerdi.

III. Birçok öğrenci yaz tatilinin gelmesini sabırsızlıkla bekler.

IV. Deponun içindeki yanıcı maddeler az önce dışarı çıkarıldı.

V. Yarım kalan işi bir boyacı bulup tamamlatmak istiyordu.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir ek almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Vücudun farklı bölümlerinin biyolojik yaşını takip etmek, hastalıkların başlangıcının (I) daha doğru tahmin edilmesine yardımcı olabilir. Yüzlerce biyolojik özelliğin (II) analizi, bazı organların ve vücut sistemlerinin diğerlerinden daha hızlı yaşlanabileceğine dair kanıtları güçlendiriyor (III). Genetik ve yaşam tarzı faktörlerine bağlı olarak değişen hücre durumu, yaşlanma (IV) sürecinin (V) hızını belirliyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi gövdeden türememiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Yaptığı onca işin karşılığında kendisine verilen bu parayı azımsamıştı.

II. Bu durumu önceleri herkes garipsemişti ama buna alışmak zor olmadı.

III. Rakibini küçümsersen gireceğin mücadeleyi kazanma şansın azalır.

IV. Çantası abur cuburlarla dolan çocuk, etrafındaki insanlara gülümsüyordu.

V. Buraya geleli birkaç ay olmasına rağmen kasabadaki her şeyi benimsemişti.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bütün bir düzlemi boşluksuz olarak kaplarken hiçbir şekilde kendini tekrar etmeyen bir desen oluşturan iki boyutlu özel geometrik şekillere "Einstein karosu" deniyor. Matematikçilerin neredeyse 50 yıldır aramakta olduğu Einstein karolarının ilki, emekli bir baskı teknisyeni tarafından keşfedildi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiil kullanılmıştır.

B) Gövdeden türemiş sözcüklere yer verilmiştir.

C) Haber kiplerine yer verilmiştir.

D) Hem iyelik hem ayrılma hâli eki almış isim vardır.

E) Üçüncü çoğul iyelik ekine yer verilmiştir.

7. Yaşanabilir bölge (I) bir gezegenin yüzeyinde sıvı suyun bulunmasıyla ilgili bir kavram (II). Ancak sıvı su bir gök cisminin yüzeyinin altında (III) da bulunabilir. Güneş sisteminde, yüzeyinin altında okyanuslar bulunduğuna dair güçlü kanıtlara (IV) ulaşılan çeşitli (V) uydular var.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Son dönemde yapay zekâ alanındaki (I) hızlı gelişmelere birçok ülkede yetkililer (II) temkinli yaklaşıyor. Özellikle Avrupa Birliği yapay zekâ uygulamalarını sıkı bir şekilde denetlemeyi (III) planlıyor. Öte yandan vatandaşlarına ait kişisel verileri korumayı ve insanların aldanmasını engellemeyi hedefleyen düzenlemeler, söz konusu ülkelerin vatandaşlarının yapay zekâyı geliştirmesini (IV) ve kullanmasını da zorlaştırıyor (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük önce çekim sonra yapım eki almıştır.

B) II. sözcük yalın hâldedir.

C) III. sözcük üç yapım eki bir çekim eki almıştır.

D) IV. sözcük "geliş-" fiilinden türemiştir.

E) V. sözcük farklı türlerde yapım ekleri almıştır.

9. Parmaklarımızın ucundaki eşsiz ve yaşam boyu (I) değişmeyen izlerin, nesneleri tutarken ellerimize (II) daha iyi kavrama becerisi ve hassasiyet kazandırdığı biliniyor. Bu desenler uzun süredir adli vakalarda bireyleri (III) tanımlamak ve teşhis etmek için de kullanılıyor. Parmak izlerini benzersiz kılan döngü, sarmal ve kemer gibi desen bileşenleri, gebeliğin yaklaşık 10. haftasında (IV) deride oluşan, yayılan ve sonra birbiriyle çarpışan küçük çıkıntılar tarafından (V) şekillendirilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "iyelik eki" almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Mardin’e vardığımızda kayaların ihtişamı pek ayrım gözetmeden hepimizi etkilemeyi başarmıştı. Gerçekten de Mardin Kalesi (I) tıpkı adı geçen kitapta yazıldığı gibi gururla bakıyordu tepeden. Dikkatsiz ve önyargılı (II) bir gözün, dağınık, karmakarışık (III) ve yoksul bulacağı bu çok yaşlı kent, iyi bir edebiyatçının romantik (IV) olmaktan hiç çekinmeden anlattığı zengin geçmişi ve dikkatle bakılınca görülebilecek özellikleri nedeniyle artık sıra dışı (V) bir şehirdi.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Saray, köşk, han, kale, köprü, kule, anıt vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başladığı için “Mardin Kalesi”; sıfat veya zarf görevindeki pekiştirmeli sözler bitişik yazıldığı için “karmakarışık” iç, dış, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazıldığı için "sıra dışı" doğru yazılmıştır. "romantik" sözcüğünün yazımında da bir yanlışlık yoktur. Fakat "önyargı" yanlış yazılmıştır çünkü alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Cevap: B

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) Öğleüstü iskeleye yanaşan beyaz teknelerde adaya yeni gelen, meraklı gezginler olurdu.

B) Usta İngiliz anahtarını bulunduğu kutudan çıkararak cıvatayı sökmeye başladı.

C) Bu koca şehirde, geçimini sağlayacak küçük bir çayevine sahip olmak onun hayaliydi.

D) Bu deney için büyüteç, metal tozu, seramik çamuru ve demirkapan gerekiyordu.

E) Burası, okur yazar oranının oldukça yüksek olduğu kırsal bir bölgeydi.

Çözüm:

Somut olarak yer bildirmeyen alt, üst ve üzeri sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazıldığı için “öğleüstü” birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazıldığı için “İngiliz anahtarı” ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazıldığı için “çayevi” -an/-en,-r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazıldığı için “demirkapan” doğru yazılmıştır. Fakat her iki kelimesi de -dı / -di/ -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü belirli geçmiş zaman veya -r/-ar /-er geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılmalıdır, bu yüzden “okuryazar”ın yazımı yanlıştır.

Cevap: E

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?**

A) Bilimin ilerlemesi, her yeni bilim insanının retçi görüşleri sayesinde mümkün olur.

B) Lisedeki bütün öğretmenlerimiz bizi göklere çıkarıyorlardı, hiçbirimiz bunu haketmemiştik.

C) Yağmurun beklenmedik bir biçimde şiddetini artırması, geziyi birçoğuna zehir etti.

D) Bildiğim bir şey varsa o da annenizin dışarıya çıkmayı size men ettiğidir.

E) Bu güzelim gölün sularının çekilmesi karşısında kahır olmamak çok zor.

Çözüm:

Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik, uğramadıklarında ayrı yazılır. Bu bakımdan "haketmemiştik" ayrı, "zehir etti, men ettiğidir, kahır olmamak" bitişik yazılmalıdır. A seçeneğinde ise yazımı yanlış bir sözcük bulunmamaktadır.

Cevap: A

4. (I) Çağımızın en önemli sorunlarından olan iklim değişikliği, atmosferdeki karbondioksit miktarının giderek artmasından kaynaklanıyor. (II) Pekçok doğal süreç atmosfere karbondioksit salınımıyla sonuçlanıyor. (III) Ancak artışın ana nedeni, özellikle Sanayi Devrimi'nden sonraki süreçte, insan etkinlikleri sonucunda atmosfere salınan karbondioksit miktarının artması. (IV) Örneğin günümüzde atmosfere salınan karbondioksitin önemli bir kısmı otomobillerde tüketilen akaryakıtlardan kaynaklanıyor. (V) Bir grup araştırmacının *Bilim ve Teknik* dergisinde yayımladıkları bir makaleye göre, iklim değişikliğiyle savaşmanın en iyi yolu ağaç dikmek olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

II. cümlede geçen "pekçok" sözcüğü bir belgisiz sıfattır ve ayrı yazılır.

Cevap: B

5. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Konuşmanın en can alıcı noktasında eski günlerden bahsetmeye başladı.

B) Bahşedilmiş bir hayat insanoğluna sunulan bir nimettir.

C) Sınav öncesi tüm notlarını deri kaplı defterine derc etmişti.

D) Yapılanları duyarsız bir şekilde sadece seyrediyordu.

E) Yaşlı kadın, bütün bu kötülükleri hak edecek ne yapmıştı?

Çözüm:

Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler "etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak" yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır: emretmek, menolunmak, cemetmek, kaybolmak; darbetmek, dercetmek, hamdetmek; affetmek, hissetmek, reddetmek vb. "Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak" yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır: alt etmek, arz etmek, azat etmek, dans etmek, el etmek, göç etmek, ilan etmek, kabul etmek, kul etmek, kul olmak, not etmek, oyun etmek, söz etmek, terk etmek, var olmak, yok etmek, yok olmak vb. Bu yüzden "derc etmek" birleşik fiili "dercetmek" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap: C

6. **Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) Şiddetli bir yağmur, arabanın içindeki yolcuları tedirgin etmeye başlamıştı.

B) Ağaçlardan havalanan iki beyaz güvercin, karşı evin kırmızı kiremitli çatısına kondu.

C) Masa çoktan hazırlanmış; çayın demlenmesini, yumurtanın haşlanmasını bekliyorlardı.

D) Dışardan gelen mevsimlik işçiler; buraya yerleşmek, yeni bir hayat kurmak isterlerdi.

E) Hava kararmaya başlayınca balıkçılar, oltalarını ve iskemlelerini toplamaya başladı.

Çözüm:

D seçeneğinde yer alan "dışardan" sözcüğü "dışarıdan" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap: D

7. (I) Kerevetlerin şilteleri üstünde yahut yerde yapılan yataklarda yatılırdı. (II) Zaten o devirde hem çok misafirliğe gidilir hem de yatanlar, karyolalarda basmakalıp bir yatak bulmazlardı. (III) Misafir gidilen evlerde, her sabah kaldırılan ve üstüste istif edilen denklerinden o gece için indirilmiş bir döşek ve şilte getirilir; bir yer yatağı yapılırdı. (IV) Bu yatakların hep temizlik, yumuşaklık, rahatlık, lavanta çiçeği kokusu gibi müşterek vasıfları olmakla beraber, bu vasıfların dışında da her defasında ancak o geceye mahsus bir şivesi olurdu. (V) Ona yatınca bir yeniliğe rastlar, şurasını burasını çeker, ötesini düzeltir, berisini kabartır, biz de ona uyarak onu kendimize alıştırırdık.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Bütün ikilemeler ayrı yazılır. Bundan dolayı III. cümledeki "üst üste" ikilemesi ayrı yazılmalıdır.

Cevap: C

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Anahtarını kaybettiği günün akşamı apartmanının kapısını açamadı.

B) Dükkânın önünden geçerken vitrindeki ilanı son anda farketti.

C) Merdiven başında ona solgun çehresiyle yakalanmamak için zile bastı.

D) Boğaziçi'ndeki yalının korusu içinde yer alan harap köşke sığınmışlardı.

E) Yeni yaşama tarzı İstanbul'daki yazlık evleri sıkıcı olmaktan kurtardı.

Çözüm:

B seçeneğinde geçen "farketmek" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Çünkü "etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak" yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

Cevap: B

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de"**nin yazımı <u>yanlıştır</u>?**

A) Yunus, ilahilerinde Allah aşkını gösterişe kaçmadan doğal biçimde işler.

B) Türkçeyi kullanmada da erişilmez bir başarısı vardır.

C) Onun şiirlerine derinlik katan özelliklerden biri de mecazlardır.

D) Yunus, şiirlerinde hece ölçüsünün yanında aruz da kullanmıştır.

E) Son gelişmeler, konuyu değişik boyutlar da yeniden ele almamızı gerektiriyor.

Çözüm:

A seçeneğinde -de'ler hâl ekidir ve doğru yazılmıştır. B seçeneğinde yer alan ilk -de, hâl eki; ikinci de bağlaçtır ve bunların da yazımı doğrudur. C seçeneğinde, de bağlaçtır ve yazımı doğrudur. D seçeneğindeki ilk iki -de, hâl ekidir; üçüncü de bağlaçtır ve yazımda bir yanlışlık yapılmamıştır. Ancak E seçeneğinde bulunma hâl ekidir, bitişik yazılmalıdır.

Cevap: E

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik fiillerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Yeni numarasını kaydetmeyi unuttuğum için onu arayamadım.

B) Toplantıda kimsenin beklemediği sözler sarfetti.

C) Baharla birlikte doğadaki değişimi iliklerine kadar hissedeceksin.

D) Bu hayatı kendine zehretmeyi bırakmalısın artık.

E) Aniden bastıran yağmur ve dolu seralardaki mahsulleri mahvetti.

Çözüm:

Cümlelerde geçen "kaydetmeyi, hissedeceksin, zehretti, mahvetti" birleşik fiilleri ses düşmesi ve ses türemesi görüldüğü için bitişik yazılır. Bazı Arapça kökenli sözcükler yardımcı eylemlerle birlikte kullanıldığında bitişik yazılır. "sarfetti" birleşik fiilinde bahsedilen ses olaylarından biri olmadığı için ayrı yazılır.

Cevap: B

11. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar ve türetme ekleri ve sonrasında gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. Özel adlar çekim eki aldıklarında ek, kesme işaretiyle ayrılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) Türkçe'de yapım ekleri türemiş yapılı kelimeler oluşturur.

B) Tanzimat Dönemi'nde hikâye türünün ilk örnekleri yazılmıştır.

C) Bursalı arkadaşım bize sürpriz yaparak güzel ürünler getirdi.

D) Halit Ziya Uşaklıgil'in *Mai ve Siyah* romanını okudum.

E) 7 Nisan'da hayatımın en mutlu gününü yaşamıştım.

Çözüm:

A seçeneğinde Türkçe yapım eki almış, türemiş özel bir isimdir. Açıklamada türetme ekleri ve sonrasında gelen çekim eklerinin kesme işaretiyle ayrılmayacağı belirtilmiştir. A seçeneğinde çekim ekinin kesme işaretiyle ayrılmasıyla yanlışlık yapılmıştır.

Cevap: A

12. (I) Hikâyeler kişilerin uzun dönemlerden beri yazdığı yazılardır. (II) Bu yazılar bazen gerçek olaydan esinlenilmiş, bazende kurmaca olmaktadır. (III) Hikâyeler kendi içerisinde türlere ayrılmaktadır. (IV) Olay hikâyesi de bunlardan birisidir. (V) Herhangi bir olayı merkeze alıp anlatım gerçekleştiren hikâyeler olay hikâyesidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

B seçeneğinde bağlaç görevinde "de" kullanılmıştır. Bağlaç görevinde "de" ayrı yazılmalıdır.

Cevap: B

13. (I) Ardıç kuşunu bilir misiniz, hani şu üstü kahverengi olup altında benekler olan kendine özgü şakımalarıyla bilinen kuş. (II) Bir de arı kuşu vardır; pek kimse bilmez onu ama berrak sesiyle, aynı tondan ötüşüyle hemen kendini fark ettiren bir kuştur. (III) Kuşlara ilgim çalı kuşu ile başladı aslında, romanını da çok sevdim sırf bu sevgi yüzünden. (IV) Ne zaman köyüme gitsem gözlerimi gökyüzüne diker bağrı kara kuşunu arardım. (V) Siz onu iskete diye bilirsiniz belki, benim için o camgöbeği rengine rağmen bağrındaki karalığı ile dikkat çeker.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

IV. cümledeki "bağrı kara" sözü "bağrıkara" şeklinde yazılmalıdır. Çünkü kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Cevap: D

14. (I) Hava kirliliği, günümüzde dünya genelinde ciddi bir sorun haline geldi. (II) Endüstiriyel faaliyetler, araç trafiği ve enerji üretiminde kullanılan fosil yakıtlar, atmosferdeki zararlı gazların artmasına neden oluyor. (III) Bu durum, insan sağlığıyla ilgili solunum yolu hastalıkları, kalp ve damar hastalıkları gibi pekçok sağlık sorununun ortaya çıkmasına yol açabiliyor. (IV) Bunun pek te ihmal edilemeyecek bir sorun olduğu açık ancak hava kirliliği yalnızca insan sağlığı ile sınırlı değil. (V) Ekolojik dengeye de ciddi etkileri var; bitki örtüsü, su kaynakları ve hayvan türleri vb. hava kirliliği nedeniyle olumsuz etkileniyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I. cümlede "haline" yerine "hâline", II. cümlede "endüstiriyel" yerine "endüstriyel", III. cümlede "pekçok" yerine "pek çok", IV. cümlede "pek te" yerine "pek de" yazılmalıdır. V. cümlede yazım yanlışı yapılmamıştır.

Cevap: E

15. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Gökyüzü

B) Yapboz

C) Yeryüzü

D) Çevrimiçi

E) Gecekondu

Çözüm:

D seçeneğindeki sözcüğün doğru yazımı "çevrim içi" dir.

Cevap: D

16. (I) Olay örgüsü, konuyu oluşturan olaylar dizisinin birbiriyle bağıntısına verilen addır. (II) Metinlerde olay ya metindeki kişiler arasında cereyan eden ilişkiler veya kahramanın iç çatışmaları sonucu ortaya çıkar. (III) Metindeki olay sadece somut gerçeklik değildir; hayal, tasarı, izlenim ve benzeri hususlar da olay örgüsü çerçevesinde değerlendirilir. (IV) Olay örgüsü çıkarılırken bu hususlar dikkate alınmalıdır. (V) Olay okuyucuda yada dinleyicide estetik kaygı uyandırmak amacıyla düzenlenir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

E seçeneğinde bağlaç görevinde "de" kullanılmıştır. Bağlaç görevinde "de" ayrı yazılmalıdır.

Cevap: E

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Ağacın dalları şadırvandaki suyun hareketine uydu.

B) Rüzgârın dinmesiyle sudaki hareket de dindi.

C) Hissediyorumki suyun sesi, şehrin üstünde görülmeyen başka bir şehir yapıyor.

D) Ben bu su şehrini daha önce düşümde görmüştüm sanki.

E) Önümdeki bu manzara insana bir kaçış ve kurtuluş arzusu veriyor.

Çözüm:

"C" seçeneğindeki "ki" bağlaç görevinde olduğundan ayrı yazılmalıdır.

Cevap: C

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) Sendeki bu özgüvene hayran olmamak mümkün değil.

B) Müzede, özçekimin yasak olduğunu görevli hatırlattı.

C) Bazı konularda özeleştiri yapmak insanı geliştirir.

D) Özgeçmişini okuyunca ne kadar güçlü olduğunu gördüm.

E) Köydeki özkaynakların değerlendirilmesi gerekiyordu.

Çözüm:

A seçeneğinde "özgüven" yerine "öz güven", C seçeneğinde "özeleştiri" yerine " öz eleştiri", D seçeneğinde "özgeçmiş" yerine "öz geçmiş", E seçeneğinde "özkaynak" yerine "öz kaynak" yazılmalıdır. B seçeneğinde "özçekim" sözcüğünün yazımı doğrudur.

Cevap: B

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik fiillerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Aileme her zaman destek olmayı vaat ettiğim için zor zamanlarında onların yanında olacağım.

B) Bu efsane, zamanın başlangıcından beri söylenegeldi ve hâlâ birçok insanın ilgisini çekiyor.

C) Yanlış bir karar aldım ve sonuçlarıyla yüzleştiğimde içimde büyük bir pişmanlıkla mahvoldum.

D) Karanlıkta, önümüzdeki figürü ayırt edemedim ve korkuyla geri çekildim.

E) Annemin tüm uyarılarına rağmen düzenli çalışmamam bir yılıma mal oldu.

Çözüm:

A seçeneğinde "vaat ettiğim" birleşik fiili "vadettiğim" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap: A

20. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-de"nin yazımı yanlıştır?**

A) Arkadaşımda bulunan cesaret ve kararlılık, hayatta zorluklarla başa çıkmamı sağlar.

B) Güneş batarken gökyüzünde yavaş yavaş renkler değişir ve gök te kızıla boyanır.

C) Rüzgârlı bir günde, çocuklar parkta uçurtma da uçurarak keyifli vakit geçirdiler.

D) Başarıya ulaşmak için özveri ve disiplin, herkeste bulunması gereken önemli özelliklerdir.

E) İnsanlar farklı düşüncelere sahip olabilir ve bu farklılıkları kabul etmek de hoşgörülü olmayı gerektirir.

Çözüm:

B seçeneğinde “gök te” sözünde bağlaç görevinde “de” kullanılmıştır. Bağlaç görevinde “de”nin “te / ta” şeklinde kullanılışı yoktur.

Cevap: B

21. (I) Tam tamına yarım yüzyıl önce doğmuş Oğuz Atay: 1934’te. (II) 1977’de, 43 yaşında ölene dek, hızlı dönen bir dünyanın ne hızına ne de ritmine ayak uydurabilmiş. Harflerine sinen siyah ama ince alayı biraz kazıyın, herkes adına kanayan vandal bir yürek bulursunuz orda. (III) Doğduğu yıl, “kenarında” yaşadığımıza inandığı Batı dünyası karışmıştır. (IV) Oğuz Atay yazmayı ne ölçüde düşünüyor, yazmayı düşünüyor mu, bunu bilmiyoruz. (V) Şiirin de düzyazı serüveninin de yoğun sarsıntı geçirdiği bir dönemde, amansız bir tanık olarak, sessiz ve geride, olup biteni izlediğini biliyoruz.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

B seçeneğinde “orda” kelimesi “orada” şeklinde yazılmayarak yazım yanlışı yapılmıştır.

Cevap: B

22. **Aşağıdakilerin hangisinde ikilemelerin yazımı yanlıştır?**

A) İşlerimiz tıkır tıkır ilerliyor.

B) Bu konuyu enine boyuna düşünmeliyim.

C) Çocuk düşe kalka ilerliyordu.

D) Bundan sonra dişediş…

E) Evden pılı pırtı ne varsa aldım.

Çözüm:

İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır. D seçeneğinde diş kelimesine yönelme durum eki getirilerek ikileme yapılmıştır. Bu nedenle dişe diş kelimesi ayrı yazılmalıdır.

Cevap: D

23. (I) Gene böyle mezarlıktan döndüğü bir akşam üstü Yorgo'yla Sofia eve ziyaretine geldiler. (II) Dar günlerinde kendisini hiç yanlız bırakmayan bu iki vefalı dosta minnet borçluydu Omorfia. (III) Onların verdiği desteği ne kocasının ailesinden görmüşdü ne de kendi ailesinden. (IV) Ancak bu sefer garip bir tutukluk vardı sanki üstlerinde. (V) Söze nereden başlıyacağını bilemiyor gibiydi Yorgo.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I numaralı cümlede "akşamüstü" bitişik, II numaralı cümlede "yalnız" şeklinde, III numaralı cümlede "görmüştü", V numaralı cümlede "başlayacağını" şeklinde yazılmalıdır. IV numaralı cümlede yazım yanlışı yoktur.

Cevap: D

1. (I) Örümcek ağları temel olarak ipek ipliklerden oluşur; oldukça ince yapıdaki bu iplikler, hafif ve esnek olmalarının yanında yüksek kaliteli çelikten daha güçlü bir yapıya sahiptir. (II) Bu nedenle araştırmacılar örümcek ipliklerinin yapılarını daha iyi anlamaya çalışıyorlar. (III) Cerrahi ipliklerden askerî kıyafetlere kadar oldukça geniş yelpazede kullanım potansiyeli taşıyan bu üstün özellikli malzemelerin endüstriyel boyutta kullanımını sağlamak için onları yapay yollarla üretme çalışmalarına devam ediyorlar. (IV) Örümcek ipliğinin yapısı ve mekanik özellikleri ile ilgili bilinmeyen daha çok şey olduğu kesin. (V) Hâlihazırda sentetik olarak üretilse ve çeşitli ürünlerde kullanılsada şimdiye kadar örümcek ipeğinin eşsiz mekanik özellikleri tam olarak taklit edilemiyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) A. Turgut Atasoy tarafından ilk sayısı Kasım 1953'te aylık neşredilen *İstanbul Dergisi*'nin, yayımına son verdiği Aralık 1956'ya kadar otuz sekiz sayısı çıkmıştır. (II) Düzenli olarak önce kırk sekiz, II. cildin 7. sayısından itibaren kırk sayfa çıkan dergi, her yılbaşında 1. sayıdan başlamak üzere ilki on dört, diğerleri on ikişer sayıdan meydana gelen üç cilt oluşturmuştur. (III) Kapağında çok defa Batılı sanatkârların resim ve heykelleri, iç sayfalarda da Sait Maden, Faruk Geç ve Hüseyin Mumcu'nun desenleri yer almıştır. (IV) Dergide, hemen tamamı Mehmet Kaplan tarafından yazılan ve çoğu sosyokültürel meselelere temas eden başyazılar vardır. (V) Her sayısında kendi imzası veya takma adla birkaç yazısı bulunan Mehmet Kaplan'dan sonra Mümtaz Turhan ve İbrahim Kafesoğlu'nun yazıları ağırlık kazanmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Memduh Şevket Esendal, 1934 yılında Vakit Gazetesi'nde [I] tefrika edilen, daha sonra yine aynı yıl kitap olarak yayımlanan romanı *Ayaşlı ile Kiracıları*'nda yeni yapılmış bir apartmanın her bir [II] odası ayrı ayrı kiraya verilen kısmında yaşayan insanları anlatır. Esendal, Ayaşlı İbrahim Efendi'nin [III] sosyokültürel konumları ve dünya görüşleri birbirinden [IV] hayli farklı kiracıları bir araya geldiğinde genç Cumhuriyet'in yaratmaya çalıştığı yeni dünyaların, süregiden [V] eski alışkanlıkların ve eski ile yeni arasında kalmış kişilerin yaşadıkları hayattan mini bir kesit sunar.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Londra'nın ünlü Trafalgar Meydanı'nda, gelecek ayın sonuna kadar açık olacak özel bir sergideyim: Rönesans Resimleri Altındaki Çizimler. (II) Bu sergide İtalya, Almanya ve Hollanda'dan gelen, Rönesans dönemine ait 16 önemli yapıt ve eskizleri sergileniyor. (III) Sergide yer alan 15 ve 16. yüzyıllara ait her resmin aslının yanında bir de siyah beyaz fotoğrafı asılı duruyor. (IV) Bugüne dek boyanın altında gizli kalmış eskizleri, bitmiş resimlerle karşılaştırdığınızda küçük ama şaşırtıcı farklılıklar görebiliyorsunuz. (V) Bir araştırma ekibi, tarihî öneme sahip bu resimlerin eskizlerine bir arkeolog gibi resmi kazıyarak değil, teknoloji kullanarak ulaşıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) *Dede Korkut*, Oğuz Türkleri'nin bugün Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan’ı kapsayan geniş bir coğrafyada egemenlik kurduğu dönemlerden kalma hikâyelerin 15-16. yy.da yazıya geçirilmesiyle oluşmuş bir derlemedir. (II) Eski Türk edebiyatı eserlerinin en iyi örneklerinden biridir ve içindeki sözlü gelenek ürünlerinin yanı sıra eski Türk gelenekleri, inanışları ve ritüelleri bakımından da zengin bir kaynaktır. (III) Kitapta on iki hikâye ve hikâyelere ilişkin on üç şarkı vardır ve bunlardan en bilinenleri Deli Dumrul, Boğaç Han, Kanturalı hikâyeleridir. (IV) Destan kültüründen halk hikâyesine geçiş özelliği gösterdiği için halk edebiyatı bakımından da önemlidir. (V) Hikâye ve şarkıları bir arada bulunduran bu hikâyelerin şiirimsi bir şekilde anlatılması da eseri öne çıkaran özelliklerdendir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Endülüs’te, 10. yüzyılda Halife II. Hakem, hükümdarın tebaası ve kültürler arasında bir ayrım yapmaz. (II) Hıristiyan, Yahudi, Müslüman tüm düşünürleri himayesine alır, gerek Doğu'nun gerek Batı'nın tüm kültür envanterini çıkarmak ister. (III) El yazması kitap koleksiyoneri olmakla yetinmeyen II. Hakem şiirden felsefeye, bilime geniş bir alanda üretilen her türlü çalışmanın hamisi olarak çıkar karşımıza. (IV) 13. yüzyılda yaşayan ve Kastilya Kralı X. Alfonso da farklı değildir. (V) Bu iki hükümdar, bize Endülüs’ün farklı medeniyetler tarafından beslendiğini gösterir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Kitaplarımı sandıklardan ancak otuz yaşımda, büyük bir eve taşınınca kurtarabilmiştim.

B) Üst kattaki büyük çalışma odasının bir köşesinde yazı masası, büyük dedesinden kalmıştı.

C) Hepimiz, illa ki hayatımıza yön verebilecek büyülü bir an, bir olay bekleriz.

D) İstanbul’un, daha doğrusu geçmişteki İstanbul’un, çat kapı konuğudur yangınlar.

E) Öyle bir deyişi var ki sazının üstüne saz, sözünün üstüne söz gelmez.

8. 1960’dan (I) bu yana, memlekette oluşan ve gelişen düşünce özgürlüğü ve onun sonucu olarakda (II) halk kitlelerinin bilinçlenmesi, şüphesiz okuma yazmanın gelişmesi, köy nüfuzunun (III) şehirlere akması, köy - şehir ilişkilerinin eskiye göre artması gibi ekonomi ve kültür alanlarında ki (IV) değişmelerin de etkisiyle âşık geleneği (V) yeni bir güçlenme, çiçeklenme dönemine ulaştı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlış yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?**

A) Proje çalışmasını TÜBİTAK’ın bursuyla yürütmüştü.

B) Bazı programlarla ilgili RTÜK’e çok sayıda şikâyet yapılmış.

C) Sivas’taki Divriği Külliyesi UNESCO’nun Kültür Mirası Listesi'nde yer alıyor.

D) Kulüplerin 5. olağan toplantısı TFF'nin tesislerinde gerçekleştirildi.

E) Öğrenciyken Sakarya’da KYK’nın yurdunda kalmıştım.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?**

A) Yeşilzeytin hasatında Ege’de bulunmak büyük keyif.

B) Turnuvadan dönen voleybolcular yorgun görünüyordu.

C) Buraya gelene kadar sırılsıklam olduk.

D) Kitabın ön sözü de kendisi kadar ilgi çekiciydi.

E) Yapılanları hazzettiğimi sananlar yanılıyor.

1. (I) Canlı hayatının vazgeçilmez unsurlarından biri olan iletişim, bazen bir sözcükle bazen de bir dokunuş veya bir bakışla olabilir. (II) Bu nedenle iletişim sadece insanların birbirleriyle yaptıkları konuşmaları kapsamaz; bütün canlılar arasında çeşitli şekillerde etkileşimle, duygu ve düşüncelerin karşılıklı alışverişiyle, paylaşmakla oluşur. (III) İletişimde, iletilmek istenen mesajı karşı tarafa etkili bir şekilde iletmek, sevgi dolu bir ilişki kurup bu ilişkiyi sürdürebilmek ve etkileşimi kolaylaştırabilmek için gerekli birtakım faktörlerden biride empati kurabilmektir. (IV) Empati kurmak, canlının kendisini iletişimde bulunduğu diğer canlının yerine koyup onun hissettiklerini hissetmeye, gördüklerini görmeye çalışmasıdır. (V) Empati kurabilmek iletişimi kolaylaştıran ve yoğunlaştıran en önemli becerilerden biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Türkçe'yi doğru kullanmak için büyük gayret gösterdiğini biliyoruz.

B) *Tutunamayanlar* adlı kitabı okuduğumda henüz lise yıllarındaydım.

C) Çevre yolundan bir kilometre kadar sonraydı gideceğimiz yer.

D) İyiliksever olman hayatta kazanabileceğin en büyük erdemlerden biridir.

E) Kardan dolayı hava ve deniz yolu seferleri iptal edilmiş.

3. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Tatil köyünün ana yapısı yüksek tavanlıydı.

B) Üniversitedeki ana dalından farklı bir alanda ilerlemekti niyeti.

C) Anayasanın yedinci maddesine göre değerlendirilmesi gerekir.

D) Anaparayı hesaplamadan kâr zarar değerlendirmen uygun olmaz.

E) Sadece ana okulunda giriş çıkış saatleri bağlayıcı değildir.

4. (I) Harfiyat kamyonunu izlemek son günlerdeki en büyük eğlencesiydi. (II) Uzunca izlediği manzaradan zoraki ayılıp kapüşonunu geçirerek zaman zaman bahçeye çıkıyordu. (III) Elinde miydi yaşananlara ket vurmak. (IV) Olan biteni bu kadar içselleştirmenin bir anlamı var mıydı? (V) Bunları düşündükçe bedeni adeta Antarktika gibi soğuyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?**

A) Ailenin birarada pikniğe gidip eğlenmesi, çok iyi geldi bize.

B) Okuduğum parçanın anadüşüncesi yaşadıklarımızı özetliyor gibiydi.

C) Apartmanın pasajdaki çayocağında geçti koskocaman yılları.

D) Annem evde sıkı yönetim ilan ettikten sonra evde düzen sağlandı.

E) Bu aksiyon filmi için o aktör çıtkırıldım kalır.

6. <u>18. yy'ın</u> (I) ünlü düşünürlerinden J.J. Rousseau, çocuğu, eğitilmesi gereken açılmamış vahşi bir çiçek olarak tanımlamaktaydı. Özellikle 20. <u>yüz yılda</u> (II) çocuk gelişimi ve <u>psikolojisi</u> (III) üzerine yapılan araştırmalar, çocuğun dünyayı ve çevresini nasıl algıladığı, kendi gerçekliğini nasıl oluşturduğu yolunda <u>Çocuk Edebiyatı</u> (IV) için önemli veriler sağlamıştır. Araştırmalar, duygu dünyaları yetişkinlerinkine çok benzeyen çocukların, yetişkinlerden son derece ayrı ve <u>karma karışık</u> (V) bir düşünce dünyalarının olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Milli maçta yaklaşık 20 bin taraftar tribündeki yerlerini alarak Türkiye'ye büyük destek verdi.

B) Taraftarlar sosyal farkındalık oluşturmak için maç başlayınca işaret diliyle tezahürat yaptılar.

C) Futbolcular yasal haklarını, sözleşmelerindeki en ufak detayları menejerleri sayesinde öğrenir.

D) Lig başlamadan önce maçların hangi gün ve saat yapılacağına dair bir fikstür hazırlanır.

E) Antrenörün kritik maçta ünlü golcüyü oynatmaması taraftarların tepkisine neden oldu.

8. (I) Halide Edip Adıvar'ın eserlerini anlamak için yazarın yaşam öyküsünü bilmekde oldukça önemlidir. (II) Özellikle ilk çocukluk zamanlarından başlayıp I. Dünya Savaşı sonrasına kadar hayatını anlattığı *Mor Salkımlı Ev*, Halide Edip'in yaşam hikâyesini anlatmakla beraber döneme tanıklık etme imkânı da bizlere sunmaktadır. (III) *Mor Salkımlı Ev*'e dair Halide'nin belleğinde yaşamının ilk yıllarını geçirdiği Beşiktaş'daki eve dair hatıralar vardır. (IV) Küçük yaşlarda annesini kayıp eden Halide'nin hayatı, babasının da birkaç evlilik yapması sebebi ile iki ev arasında geçmiştir. (V) Bunlardan biri babasına ait alafıranga ev diğeri ise anneannesinin alaturka evidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Hak ettiği yere gelmek için nice uykusuz geceler geçirdi ama emeğinin karşılığını misliyle aldı.

B) Aç ve öfkeli köpek balıklarının korkusundan sahillerde çok keyifli bir tatil yapamadık maalesef.

C) Açgözlü insanların topluma verdiği zarar, söz konusu edilmeyecek gibi değil.

D) Odanın lambasının kapalı olduğunu sonradan fark etmeme kendim bile şaşırdım.

E) Panodaki birkaç kabloyu devredışı bıraktıktan sonra arızayı tespit edebildik.

10. <u>Meşrutiyet'in</u> (I) ilk yıllarında <u>kitap evi</u> (II) olarak kullanılan bu köhne bina <u>restorasyon</u> (III) çalışmaları ile beraber kullanıma kapatıldı. <u>1695'te</u> (IV) inşa edilmeye başlayan bu metruk bina uzun yıllar <u>matbaa</u> (V) olarak da kullanılmıştır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kurallı birleşik eylemlerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) İnsanın doğayla ilgili kabullerinin ve bakış açısının çevre sorunlarının temeli olduğu söylenebilir.

B) Geçmişten günümüze süregelen çevre sorunlarına ekolojik yurttaşlık modeli ile yaklaşmalıyız.

C) Çevre merkezli etik değerleri sihirli bir değnekle zihinlere hemen yerleştiri vermek kolay değildir.

D) Çevre etiği insanın çevreye karşı sorumluluklarının ele alındığı bir alan olarak değerlendirilebilir.

E) Hepimiz yeryüzünün kiracılarıyız, düsturunu ilke edinmezsek yok olan doğanın ardından bakakalacağız.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) Mantar toplarken ilerleyince ormanın ortasında yapa yalnız kalmış.

B) Tüm çabalarım senin iyiki öğrenmişim demen adınadır.

C) Savaşta o kadar masum canın hayatından olması hoş görülemez.

D) Sokak ortasında güpegündüz yaşanan bu kap kaç olayı hepimizi ürküttü.

E) Sirkteki canbazın yaptığı hareketleri hepimiz ayakta alkışladık.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kısaltmalarla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Yıllarca TCDD'nin hizmetinde çalışmış.
B) Kargonun kuryesi paketi DSİ'ye bırakmış.
C) RTÜK'e göre yapılan bu hareket ceza mahiyetindedir.
D) TÜBİTAK'ın yeni projelere verdiği ödenek onaylanmış.
E) TDK'dan çıkan bu yayını inceleme fırsatım olmadı.

2. Aşağıda verilen cümlelerdeki birleşik sözcüklerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) Balıksırtı desenli kazağı çok yakışmış.
B) Bu işin içinde bir çapan oğlu var.
C) Arabadan el salladığım bebek gülüverdi bana.
D) Vişneçürüğü renginde bir kalemdi kaybettiğim.
E) Bu semtte kapkaç olayları sık yaşanıyor.

3. <u>Rast gele</u> (I), içten geldiği gibi yazılmış bir şiiri en savruk şairde bile bulmak imkânsızdır. <u>Baştansavma</u> (II) yazıldığını zannedip aldananlar pek çoktur. Asrımızda rağbet gören serbest düzenle <u>başı boş</u> (III), dizginsiz bir şiire gidildiğini sananlar yanılmıştır. Bu konuda mütevazı olmaya da gerek yoktur. Serbest şiir ölçü ve kafiyenin boyunduruğundan şairi de şiiri de kurtarmış <u>dört nala</u> (IV) gitmesine yol açmıştı. Kişisel disiplin oluşturması da <u>cabası idi</u> (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinin yazımında bir yanlışlık <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İnsan, <u>yeryüzündeki</u> (I) büyük serüveninin başladığı günden bu yana, kendini ifade etmek, paylaşmak, duygu ve düşüncelerini, özlem ve isteklerini dışa vurmak için edebiyatın olanaklarından yararlanmıştır. Ezgili, ritimli sözcüklerle ortaya çıkan şiir, bir gereksinimle girmiş insan yaşamına. Şiirin insan yaşamında güçlü bir yer edinmesinin <u>sonrasıysa</u> (II); tiyatro, roman, öykü, deneme, eleştiri türlerinin de ortaya çıktığı uzun bir serüvendir. Yaşam, sonsuz bir çeşitlilik ve zenginlik barındırır; acıları, sevinçleri, umutları, düş kırıklıklarını ve daha pek çok şeyi kapsayan <u>binbir</u> (III) tür rengi vardır. Bu zenginlik, sonsuz olanaklar sunar insana. Goethe, bunu şöyle ifade etmiştir: “Şiirin konuları hiç eksik olmayacaktır; çünkü dünya o kadar büyük, o kadar zengin, yaşam o kadar değişik manzaralı ki… Hiçbir gerçek konu <u>yoktur ki</u> (IV), şair onu gereği gibi işlemesini bildiği andan itibaren şiirden yoksun olsun.” Edebiyat, yaşamın <u>izdüşümüdür</u> (V) ve canlıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olarak verilen sözlerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Yaşadığımız yerden <u>Kocatepe Mahallesi</u>'ne taşındık.
B) <u>TÜBİTAK'ın</u> düzenlediği yarışmaya okulca katıldık.
C) Annem, ablamın saçlarını <u>balıksırtı</u> şeklinde örerdi.
D) Bütün işlerinde yaptığı gibi bu işi de <u>oldu bittiye</u> getirdi.
E) <u>Başhekim</u> bütün personeli toplantıya çağırdı.

6. (I) Baş şehir Semerkant'ta, XV. yüzyılda, bilimsel faaliyetler Timur'un gayretleriyle yoğunlaşmış; Uluğ Bey'in çabaları ile bir bilim ve kültür merkezi hâline gelmiştir. (II) Devlet adamlığı yanında çağını aşmış bir biliminsanı olan Uluğ Bey bilhassa astronomi ve matematiğe ilgi göstermiştir. (III) Hükümdarlığı sırasında kurduğu Semerkant Medresesi ve Semerkant Rasathanesi bilim tarihi açısından büyük önem taşımaktadır. (IV) Uzun süre faaliyet gösteren bu gözlem evinde Ali Kuşçu gibi önemli bilim adamları yöneticilik yapmış, çeşitli araştırmalar gerçekleştirmiştir. (V) İslam Dünyası'nın en önemli rasathanesi olan bu kurumda yapılan gözlemler ve araştırmaların sonuçları bir kitap hâlinde toplanmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Güneş çekilip sular büsbütün kararınca boğaz daha esrarlı görünür. (II) Boğaziçi gecelerine misli bulunmaz bir tat ve şive veren, titrek ziyalar ışıldamaya, şefkatli kokular duyulmaya ve yumuşak sesler mırıldanmaya başlar. (III) Her şeye bir lezzet sinerek her şeyi biraz kendine, güzelliğe, ümide ve hayale doğru çeken bu saatlerde denizi, üstünde duran diğer bir deniz gibi karanlık kaplar. (IV) Karşıki sahilde, birer mabet kandilini düşündüren lambaların hafif ışıkları toprağa düşmüş yıldızlar gibi hayal meyal parıldamaya koyulur. (V) Sanki sevmekle incitmekten korktuğumuz birer kalp kadar tesirli bir kalp ile bir eda ile sulara akseder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

A) İstanbul halkı Telli Baba ile Yahya Efendi'nin, Boğaz'ı koruyan evliyalar olduğuna inanır.

B) Ankara Kalesi, Ankara şehrine yükseklerden bakan bir kartalı andırır.

C) Tevfik Fikret, Türk edebiyatında Batıcılığı savunan en önemli isimlerden biridir.

D) Kabotaj bayramı, 1935'ten beri ülkemizde kutlanan bayramlardan biridir.

E) Salvador Mundi tablosu, dünyanın en pahalı tablolarından biri olma ünvanını elinde tutuyor.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) 51 yıl önce yayımlanan fakat 1980'den sonra okuyucuların ve eleştirmenlerin radarına giren *Tutunamayanlar* hiçbir zaman bütünüyle tüketilemeyecek bir roman.

B) Eserleriyle Osmanlı-Türk tarihine orijinal katkılarda bulunmuş Prof. Halil İnalcık'ın *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ* adlı eseri Balkan dillerine ve Arapçaya çevrilmiştir.

C) İsveç Kraliyet Akademisi, 2006 Nobel Edebiyat Ödülü'ne "yaşadığı kentin melankolik ruhunu arayışında, kültürlerin çatışması ve birleşmesinde yeni semboller bulduğu" gerekçesiyle Orhan Pamuk'u layık gördü.

D) Homeros tarafından MÖ 7 ya da 8. yüzyılda yazıldığı düşünülen ve Antik Yunan edebiyatının temel eserlerinden biri olan *İlyada* destanında insanlar kadar Tanrılar da birbirileriyle mücadele eder.

E) Yakın zamanda yeniden basılan *Cingöz Recai* serisi, Server Bedi takma adıyla da bilinen Peyami Safa'nın edebî kişiliğinin farklı bir yönünü gözler önüne serer.

10. Efes, Bizans Çağı'nda tekrar yer değiştirmiş ve ilk kez kurulduğu Selçuk'taki Ayasuluk Tepesi'ne gelmiştir. 1330 yılında Türkler tarafından alınan ve Aydınoğulları'nın merkezi olan Ayasuluk, 16. yy.dan itibaren giderek küçülmeye başlamış, 1923 yılında Selçuk adını almış ve bugün 30.000 kişilik nüfusa sahip turistik bir yerdir. Antik dünyanın en önemli merkezlerinden biri olan Efes, M.Ö. 4 bine dek giden tarihi boyunca uygarlık, bilim, kültür ve sanat alanlarında her zaman önemli rol oynamıştır. Asya ve Avrupa arasında başlıca kapı durumunda olan Efes önemli bir liman kenti idi. Bu konumu Efes'in çağının en önemli politik ve ticaret merkezi olarak gelişmesini ve Roma Devri'nde Asia eyaletinin başkenti olmasını sağlamıştır. Ancak Efes, Antik Çağ'daki önemini yalnızca büyük bir ticaret merkezi olarak gelişmesine ve başkent oluşuna borçlu değildir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Sayıların yazımı

B) Büyük harflerin yazımı

C) Kısaltmaların yazımı

D) Ek fiilin yazımı

E) Birleşik sözcüklerin yazımı

1. (I) Ah, bu sabah çok soğuktu! (II) Yatağımın sıcaklığından çıktığım zaman, çılgın fırtınalarla bağırarak, tehditkâr rüzgârlarla camları döverek geçen gecenin bütün ayazını yemiş olan soğuk terliklere çıplak ayaklarımı sokunca içimde geceden kalan bir üşümenin titrediğini hissettim. (III) Hizmetcim hâlâ uyuyordu. (IV) Onu bu feci soğukta sıcak yatağından kaldırmaya acıdım. (V) Odamın kapısını açtım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?**

A) Birgün yok olacağını bilmek, bu farkındalık, dinlerin doğuş nedeni olduğu gibi sanatın da kaynağıdır.

B) Zamanın en köhne yerinde hayatım durmuş üzerime oynanan oyunlara karşı yeni planlar uygulamaya karar vermişdim.

C) Karanlıklar Prensi Kont Drakula efsanesini ete kemiğe büründüren kişi hiç kuşku yokki Bram Stoker'dır.

D) Yazılanların gerçekden yaşanmış olduğunu düşündüğümüzde de aynı olasılık karşımıza çıkacaktır.

E) Issız bir adada tek başına kalmış bir karakteri anlatırken bile onu yaşadığı çağdan, yaşamış olduğu toplumdan, çevresinden ayrı ele almaz.

3. Uyurken odada çıtırtılar duydum. Babaannem evde değil, salça fabrikasının gece vardiyasında. Annemle babam <u>Hamburgda</u> (I) çalışıyorlar. <u>Ev de</u> (II) <u>yanlızım</u> (III), gece simsiyah, uzun ve ben <u>onaltı</u> (IV) yaşındayım. Korkuyorum. Benim korkumu önleyecek tek kişi var, <u>babaannem</u> (V)!

Bu parçada altı çizili kelimelerden hangisinin yazımı doğrudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) 1970'de TRT'nun açtığı yarışmaya katılacağı, bir jüri üyesinin deyişiyle "484 sayfalık bir emeğin ve tutkunun en açık belirtisi" el yazması, demin kaba hatlarını verdiğimiz bir ortamda yazılmıştır. (II) Cumhuriyet Dönemi'nde yetişen aydın kuşaklarının biraz sarsak, daha çokda tutarsız, gamlı, trajikomik tarihini 32 kısım tekmili birden kucaklar *Tutunamayanlar*. (III) İlk cildin yayınlanışında bile gizli bir ürpertiyle, hoş görüyle maskelenmiş atıl bir öfkeyle karşılanmış olması şaşırtıcı değildir aslında. (IV) İşte bir ömrü tamamladık biz de ve işte yeni ve sağlıklı bir kuşak yetiştirdik bu arada pırıl pırıl umutlarla. (V) Sağlıklı diyorum çünkü Oğuz Atay'ın eseriyle ilgili birde sağlıksız değerlendirme yapılıyordu gibime geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?**

A) Dünyanın farklı kültürlerinde <u>dokuz taş</u>, mangala oyunları varsa da Türk mangalasını diğer toplumların mangala oyunundan ayıran birtakım özellikler vardır.

B) Hasat zamanının yaklaştığını anlamanın bir yolu da babamın sarı canavar diye bize tanıttığı <u>biçerdöverlerin</u> tren yolculuğunun başladığını takip etmekti.

C) Meteorolojinin günlerdir uyarısını yaptığı şiddetli yağış; <u>akşamüstü</u> ilçeyi esir almıştı, herkes sağa sola koşuşuyordu.

D) Yazar, İstanbul'un arka sokaklarını ve oradaki yaşamı okuyucusuna daha gerçekçi sunabilmek için bir dönem <u>gecekondu</u> mahallesinde ev bile kiralamış.

E) O dönemde bir derginin <u>başyazarı</u> olarak kısa süre çalışsa da yönetimle ters düştüğü için bu görevinden ayrılmıştır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Halk edebiyatındaki birçok şiir türü halk ezgilerinde de isimlendirme olarak kullanılır.

B) Neşet Ertaş, 1938'de Kırşehir ilinin Çiçekdağı ilçesine bağlı Kırtıllar köyünde doğmuştur.

C) Neşet Ertaş'ın hayatı, sanatı ile o kadar iç içedir ki çalıp okuduğu türkülerinde onun hayat hikâyesini bulmak mümkündür.

D) Türküyü bağlamaya, bağlamayıda türküye bu denli yaklaştırarak adeta birbirlerinin içinde eriten çok az usta vardır.

E) Neşet Ertaş; olağanüstü denilebilecek yeteneği, çağın modern zevk ve eğilimlerini yansıtma başarısı ile dikkat çeker.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Gençlik ve Spor Bakanlığının hazırladığı projede görev aldım.

B) *Vatan Yahut Silistre* adlı tiyatro eserini Nâmık Kemal yazmıştır.

C) 2005'te İstanbul Üniversitesine yeni başlamıştım ve çok mutluydum.

D) Nuriye ablamın bende annem kadar emeği vardır, diyebilirim.

E) Biz dünyadan ayrı yaşarken dünya epey değişmiş.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek getirilmemesinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

A) 100 TL'ye aldığım montumun rengi hemen soldu.

B) Uzun yıllar çalıştığı ÇUKOBİRLİK'e veda etme zamanı gelmişti artık.

C) BOTAŞ'tan yapılan açıklamada doğal gaz kullanımının her yıl arttığı belirtildi.

D) İTÜ'ye bu sene bilimsel projelerde oldukça iddialı öğrenciler başladı.

E) SGK'ya olan borcunu ödeyip emekli olmayı düşünüyordu.

9.

I. Cana yakın insanlar
II. Ağırbaşlı çocuk
III. Eş sesli kelimeler
IV. Açık göz adam
V. Vatan sever sanatçı

Numaralanmış birleşik sıfatlardan hangilerinin yazımı doğrudur?

A) Yalnız II B) I ve II C) III ve IV D) IV ve V E) I, II ve III

10. Sana verebileceğim tek yanıt, senin ancak milyonda bir rastlanan bir martı olduğun. Çoğumuz öylesine yavaş <u>geliştik ki</u> (I). Dünyayı değiştirdiğimizde vardığımız yer hemen hemen aynısıydı <u>terk ettiğimizin</u> (II), <u>nerden</u> (III) geldiğimizi hemen unutarak ve geleceğe aldırmayarak <u>günübirlik</u> (IV) yaşadık. Sonra da <u>yetkinlik</u> (V) denen şeyin varlığını öğrenmek için yüz yaşam ve ona ulaşmak için bir yüz yaşam daha!

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Eyüpcüğüm, Ankara'da günlerin zor geçtiğini yazmışsın. (II) Sen öyle sporla, eğitimle yılacak bir insan mısın? (III) Doğdun doğalı spor yapmıyor musun, okulunu spor hevesiyle terk etmedin mi? (IV) Şimdi burda bunlardan yakınıyorsun, şaştım doğrusu! (V) Spor yap ki Samsun'a döndüğünde yaşayacağın koşuşturmacaya hazırlıklı olasın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV D) II ve V E) III ve V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Hiç kimse bu konuda fikrini söylemeyecek mi?

B) Birkaç kadın komşuları için lokma yaptı.

C) Kitabın yorumunda pek çok eksiklikler var bence.

D) Birtakım insanlar kongre için otele geldi.

E) Bir çok yiyecekte zararlı madde varmış.

1. Sinemanın diğer bir fazileti de olgun yaşın, kafatası (I) içinde, bir deste devedikeni (II) gibi sert duran acıtıcı mantığı yerine, çocuk safdilliğini (III) ve kolayca aldanış kabiliyetini ikame etmesidir. Rüya âlemi üzerine açılmış sihirli bir pencereyi andıran beyaz perdede (IV) koşuşan, dövüşen, düşen, kalkan kahramanların tatsız tuhaflıklarından ve yahut kovboy biniciliklerinden veya harikulade hırsızlık vakalarından başka türlü tat almak kabil olur muydu (V)?

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Romantik sanatçılar, birçok konuda klasisizmin zıttı görüşlerle ortaya çıkarak sanat anlayışında büyük değişimlere yol açtılar.

B) Galatasaray Lisesinin kuruluşunda Tanzimat Devri'nde eğitim alanında gerçekleştirilen faaliyetlerin etkisi büyüktür.

C) Şeker Ahmed Paşa gibi başarılı bir ressamın gayretleriyle 1873'te büyük yankı uyandıran bir resim sergisi düzenlendi.

D) Şinasi, Türk edebiyatının ilk özel gazetesinde başyazarlık yaparak gazetenin kimliğini belirleyen kişi olmuştur.

E) *Genç Kalemler*'in ilk şekli, Haziran 1909'da Manastır'da *Hüsn ve Şiir* adıyla on beş günde bir yayımlanan edebî dergidir.

3. (I) Hüseyin Paşa Yalısı, Asya yakasında XVII. yüzyıl sonlarında inşa ettirilen bir yalıdır. (II) Yalı 1700'de tamamlanmış olmalı ki İstanbul'a gelen bir Avusturya heyeti bu yalıda ziyafete katılmıştır. (III) Aynı yılın yazında da Sultan Mustafa Üsküdar Sarayı'nda kalırken bu yalıda düzenlenen bir ziyafete gelmiştir. (IV) Yalı XIX. yüzyılda daha güneyde ve kıyıda olan iki ahşap binasını kaybetmiş, sadece denize uzanan çıkma hâlindeki bir bölümü kalmıştır. (V) İstanbul hayranlarından Fransız romancı Pierre Loti de bu yalıyı seven ve kurtarılmasını isteyenlerin başında geliyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Halkbilimi oldukça genç bir bilimdir. 1846'dan bu yana Batı ülkelerinde İngilizce folk (halk) ve lore (bilim) kelimelerinden meydana gelmiş olan folklore, o tarihten önce bir bilim konusu sayılmayan ya da başka bilimlerin alanı içinde kalan birtakım olguları, kendine özgü yöntemlerle incelemeyi üzerine alan bağımsız bir bilim olarak tanınmaya başlandı. Yurdumuzda bu bilimin adı ilk olarak 1913'te, Rıza Tevfik'in, *Peyâm* gazetesinin ek olarak okuyuculara verdiği edebî ilavesinde yayınladığı *Folklor* başlıklı yazıda kullanıldı.

Bu parçadaki yazım yanlışı aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle düzeltilebilir?

A) "Halkbilimi" sözü "Halk bilimi" şeklinde yazılmalıdır.

B) "Batı" sözcüğü "batı" şeklinde yazılmalıdır.

C) "1913'te" ifadesi "1913'de" şeklinde yazılmalıdır.

D) "Peyam gazetesinin" sözü "Peyam Gazetesi'nin" şeklinde yazılmalıdır.

E) "*Folklor*" sözcüğü "folklor" şeklinde yazılmalıdır.

5. (I) Suyun hayat kaynağı olduğunu düşünsek de dünyanın en kurak çölü olarak bilinen Şili'nin kuzeyindeki Atacama Çölü için durum biraz farklı. (II) On beş milyon yıllık bir tarihi olduğu düşünülen çöle son 500 yıldır yağmur yağdığına dair herhangi bir kayıt bulunmuyordu. (III) Ancak birkaç yıl önce, 2015 yılının mart ve ağustos ayları ila 2017 yılının haziran ayındaki şiddetli yağışlar bu durumu değiştirdi. (IV) Bu yağışlar aşırı kurak bir iklime uyum sağlamış yaşam formlarını hayli etkiledi. (V) Cornell Üniversitesinden Alberto Fairen, yağmur yağdığında muhteşem çiçeklenmelerin olacağını ve çölde ilkbaharın yaşanacağını umduklarını söylüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Oldum olası kendine çekidüzen vermeyenlere karşı bir tepki geliştiririm.

B) Hak ettiği yere gelmesi, yok olmuş zannedilen değerlerin küllerinden doğmasına bağlıydı.

C) Klasik Türk müziği sanatçıları, ana vatana ait nağmeleri baş yapıt hâlinde sundular.

D) Değerbilir olmak için biraz gayret göstermesi, farkındalık sahibi olması yeterdi.

E) Son yüzyılda icat edilenler insan hayatını kolaylaştırmakla birlikte zorlaştırdı da.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) Büyük bir eve büyükçe kapı yapmışlar.

B) Ülkemizin ne denli güçlü olduğunu bilelim.

C) Senelerce lokmamızı kardeşçe paylaştık.

D) Dün ilk defa koltuğumda rahatça oturdum.

E) Yeni ofisteki dekorum herkesce beğeniliyor.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gün sözcüklerinin yazımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Dünya Tiyatro Günü gerçekleştireceği gösterisine şevkle hazırlanmıştı.

B) Aziz Sancar'ın Doğum Günü'nde yeni kitabı yayımlanacak.

C) Hıdırellez günü hiç ummadığı şeyler başına gelmişti.

D) Düğün günü 14 Mart Tıp Bayramı'na denk gelmişti.

E) Miraç Kandili gününde kandil simidi almayı yine unutmuştu.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Bu akşam 18.00'da yapılacak olan toplantı başka bir güne ertelenmiştir.

B) İzmir'in nüfusu 2019'da yapılan sayıma göre 4.321.232'dir.

C) 17 ve 18. yüzyıl ıslahatları Osmanlı'da yeniliklerin öncüsü olmuştur.

D) Dünyadaki fındık üretiminin %62'si Türkiye'de yapılmaktadır.

E) Kocaman adamlar hiç üşenmeden çocuk gibi dokuztaş oynadık.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Güneş tutulması Dünya üzerinde dar bir koridor izler.

B) Vali Ekrem Bey dün birçok yazı göndermiş.

C) Orta Anadolu'da en fazla elma yetişir.

D) Komşulardan en çok Servet teyzemi severim.

E) Minik kedimiz yumak yine ayaklarımıza dolanıyor.

11. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Küçüksu Kasrı, kıyıda bembeyaz gülüyor; kıyılardan gelen rüzgârlarla, denizin dalgacıklarıyla oynaşıyordu.

B) Hangi memlekete gitsek oranın resmî makamları kadar kendi hâlinde yaşayan halkın da rağbetini gördük.

C) Mahalle arasındaki küçük dükkânını bırakıp şehrin başka bir tarafında, yeni bir ev ve dükkân kiraladı.

D) Çiçeklikten bir demet maydanoz yolup geldi, sofradaki kuru fasulye salatasının üstüne ufak ufak doğradı.

E) Gündüz sıcağında bin bir çiçeğin kokusunu getiren rüzgâr geceleri soğuğu taşımaya başladığında sobaları kurdular.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?

A) Buradaki sorunların hepsi doğru basınç ölçerle yapılmayan ölçümlerden kaynaklanmaktadır.

B) Pisikiyatri, bazı yeteneklerdeki eksikliklerin veya bozuklukların tanı ve tedavisiyle ilgilenen uzmanlık dalıdır.

C) Tam bayram üstü evin satış işlemlerini gerçekleştirmek için yola çıkmak zorunda kaldık.

D) Hedeflediği 53 kg'a ulaşamadan malesef ki diyeti bırakmaya karar vermesi hepimizi üzdü.

E) TÜBİTAK'ın en güzel projelerinden birinde görev alabilmek işine olan sevgisini ikiye katlamıştı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik eylemlerin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Bu güzel etkinliğin sonunda tatsız bir tartışmaya neden olup da insanların keyfini kaçırdığınız için size teessüf ederim.

B) Öğrencilerin durumunu okul müdürüne arzedelim, alacağımız cevaba göre de hangi yolu izleyeceğimize karar verelim.

C) Toplumun bazı kesimleri kültürümüzdeki değişimi fark etmedi, ilerleyen günlerde hepimiz bunun etkilerini çok derin hissedeceğiz.

D) Çıkan yangında fabrikanın bütün makineleri çok büyük zarar gördü, yangın birçok ürünü de mahvetti.

E) Onun her istediğini yerine getirerek biz kendi hedeflerimizden vaz mı geçeceğiz, diyerek oradan uzaklaştı.

3. (I) Konya'ya yaklaşık 35 km. mesafededir. (II) Konya'nın Çumra ilçesi sınırlarındadır. (III) Dünya'daki en önemli arkeolojik alanlardan biridir. (IV) Tarihi M.Ö. 7000-8000 yıllarına kadar uzanan Çatalhöyük, insanlık tarihinin ilk yerleşim, ilk ev mimarisi ve ilk kutsal yapılarına ait özgün buluntular ile dönemin sosyal hayatı hakkında önemli bilgiler vermektedir. (V) Çatalhöyük, 2012'de UNESCO Dünya Somut Kültürel Miras Envanteri'ndeki yerini almıştır, ören yeri ziyarete hergün açıktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmanın okunuşuna uygun bir ek <u>getirilmemesinden</u> kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

A) Ortaöğretim kurumlarının da katılabildiği "4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı" TÜBİTAK'ın destekleriyle her yıl binlerce genci bilimle buluşturuyor.

B) Sırbistan'da düzenlenen ve TRT'den canlı yayınlanan Dünya Güreş Şampiyonası'nda milli sporcu Rıza Kayaalp, grekoromen stilde altın madalyaya yeniden uzandı.

C) Hafta sonu oynanan derbideki hakem kararları ile ilgili bugün öğleden sonra TFF'nin yeni bir toplantı yapmasını bekliyoruz.

D) İnşaatına 2013'te başlanan Türkiye'nin en yüksek barajı Yusufeli Barajı'nı DSİ'ye Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yaptırılmıştır.

E) Türkiye'nin başkenti Ankara'da yer alan TDK'nın en temel görevi Türkçeyi sevdirmek ve Türkçeyi korumak olarak bizzat Mustafa Kemal tarafından belirlenmişti.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) Hazırladığı sandivici alırken o gece için pansiyonun boş olup olmadığını sordum.

B) Arzu'ya duyduğu öfke günden güne büyüyor, bütün benliğini sarıyor.

C) Ağzındaki tatı gidermek için bir yudum daha su aldı ama o da yetmedi.

D) Altdudağı ağlamak üzere olan bir kız çocuğu gibi kıvrıldı.

E) Gözlerinde soru ifadesi vardı ama heralde bana sormak istemiyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Yine bir gün, 27 yaşındaki üsteğmen, Çanakkale'den geçecekleri gün ve saati, denizaltının uğradığı bir limandan telefonla haber verir nişanlısına.

B) Bugün 30 yıllık sosyoloji eğitiminden sonra vardığım nokta, sosyolojide bildiğim tek şey, hiçbir şey bilmediğimdir.

C) Biliyorsunki bizim Beşinci Ordu'nun karargâhı Saroz'dadır.

D) İyisi mi yarından tezi yok onun izini tutup gidelim; kader kısmetse bir gün olur arkalarından yetişiriz.

E) Elbette Avrupa ülkelerinde konuşulan Türkçe, Türkiye'dekinden farklı şartlar altında varlığını devam ettirmekte, kendine has kimi özellikler geliştirmektedir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

A) Son çalışmamda *Türk Dili Dergisi*'ni inceledim.

B) Anneler Günü'nde anneme güzel bir hediye aldım.

C) 100 Liraya aldığım kitabın tüm sorularını çözdüm.

D) Heidegger "dil, insanın evidir." demiş.

E) Arkadaşım brüksel lahanasından güzel bir yemek yapmış.

8. Tanzimat'ın ilk döneminde yoğun olarak görülen roman-hikâye adlandırmalarındaki kavram karmaşasına özellikle Ahmet Mithat Efendi'nin yazı ve eserlerinde sıkça rastlanır. Ahmet Mithat, çoğu zaman yöntemleri ve ortak özellikleri dolayısıyla her iki türü de hikâye olarak nitelendirir. Bazen de aynı edebi esere bir sayfada "hikâye", diğer sayfada "roman" diyerek irade dışı bir kavram karmaşasının içine düşer.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Tarihî olay, çağ ve dönem adlarının yazımı

B) Özel adların yazımı

C) Bağlaç olan "de"nin yazımı

D) Birleşik sözcüklerin yazımı

E) Düzeltme işaretinin kullanımı

9. (I) Hayat zaten hikâye mantığıyla işler. (II) Olaylar olaylara bağlanır, bir şey başka bir şeye sebep olur ve hayat bir zincirin halkaları gibi birbirine eklenen onca sebeple var olur. (III) Edebiyat, hikâye anlatarak esaslı bir iş yapar; hayatın merkezine iner. (IV) Hayata kast eder, hayatı gözüne kestirir hatta tek derdi hayattır denebilir. (V) Hikâye hayata dâhil olmadır, ona müdahil olma eylemidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımı yanlıştır?

A) Hiç kimse misin bilmem ki nesin
Lüzumundan fazla beyaz

B) Ben hiç kimseyi bu kadar sevmedimki
Sonsuzluk gibi çıkıyordu

C) Ağzındaki acı alnındaki çizgiyim
Gözlerine kirli bir bulut getirdim

D) Ömrümdeki yıllar kadar yâr sevdim
Her biri bir başkasının eşidir.

E) İllaki gideceksen selamsız sabahsız
Beni de götür rüyasız sevdasız

11. Masalın kendine göre bir mantığı vardır. Bu mantığa göre hayvanlar konuşur, kılık değiştirip insan olur; bazen de insanlar hayvan kılığına girer. Masalda yer alan varlıklar olağanüstü (I) özelliklere sahiptir ve olaylar bilinen, alışılmış olayların ölçülerine uymaz. Bunun sonucu masal, realist türler olan roman ve hikâyenin birtakım (II) özellikleri yanında, olağandışı (III) birçok (IV) olay ve kişiyi de içerir. Durum böyle olunca belli bir masalın konusu yerine "masalların konuları"ndan söz edilebilir (V).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerin hangisinde ay ve gün adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Okulumuzda 9 Nisan'da bir tiyatro gösterisi düzenlenecek.

B) Dayım, nikâh gününü 15 Eylül 2023'e alabilmiş.

C) 10 Ekim'de düzenlenen geziyi trafik yüzünden kaçırdım.

D) Ben, Haziran'da çok güzel bir şehre gitmek istiyorum.

E) Arkadaşım Ocak'ın 15'inde yurt dışına gidecekmiş.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Her taraf insan kaynıyor, alkış gibi uğuldayan kadınlı erkekli insan sesleriyle etrafa şenlik neşesi yayılıyordu.

B) Vapur rıhtımdan kalkıp, ta Marmara'ya doğru uzaklaşmaya başlayınca yolcuyu geçirmeye gelenler, ferahladılar.

C) Yamaçlardaki keçiler kapkara idi, tüyleri yeni otomobil boyası gibi aynaması bir cila ile kızgın güneş altında yanıyordu.

D) Evin avlusuna sırtında çuval kaplı bir yayvan torba, elinde bir ufacık iskemle ile dağınık kıyafetli bir adam girdi.

E) Bir şey düşürmemeye, bir şeye çarpmamaya dikkat ederek çıktıkları ahşap merdivenler de tıkabasa eşya doluydu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

A) Var olmak, varlığını devam ettirmekti tüm mesele.

B) Nar çiçeği rengi elbisesiyle koşuşturup duran bir kız çocuğuydu sanki.

C) Evi çevre yoluna bakıyordu, sabaha kadar korna seslerinden uyuyamıyordu.

D) O apartmandaki en güzel şey komşumun kapımı çalıp elinde bir tabak çiğ köfte ile gelmesiydi.

E) Üst kat komşusundan gelen gürültülere de alışmıştı artık.

3. Ben son zamanlarda kendime bile tahammül etmeyi beceremezken onca zaman dipdibe (I) ne yapacaktık? Daha da mühimi o, yaptığım anlaşmadan tümüyle bihaberdi (II). Reçine kokulu ağaçların altından, eğrelti otlarını (III) süpürge çalılarını ve baygın rayihalar açan çiçek tarhlarını geçtik. Birdenbire (IV) bana dönüp mutlu musun, diye sorunca kalakaldım (V).

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Doğa harikası olarak kabul edilen gayzerler, magmanın etkisiyle kesintili olarak sıcak su buharı ve sıcak su fışkırtan, kükürt yayan su kaynaklarıdır. (II) Yeraltı sularının ısınarak kayaçların arasından geçerek depolanması ve zamanla kaynayarak yüzeye fışkırması sonucunda oluşurlar. (III) Gayzerler doğal oluşumlardır ancak 1964'te, ABD'nin Nevada eyaleti sınırları içinde kalan Kara Kaya Çölü'nde bir jeotermal kaynak, yanlışlıkla delindiği için patlamıştır. (IV) Su 1,5 metre kadar yukarı fışkırmış ve zamanla çözünmüş mineraller üst üste birikerek traverten benzeri şekillerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. (V) Bu yapının üzerindeki ilgi çekici renklerin kaynağı ise sıcağı seven mikroskobik canlılardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Genellikle kolektif (I) şuur taşıyan masalların içinde eski kültürlerin, dinlerin, törenlerin başlangıcını bulmak mümkündür. Masallarda çoğunlukla iyilik - kötülük, adalet-zulüm (II), doğruluk-haksızlık, alçakgönüllülük (III) - kibir gibi zıt durumların temsilcisi olan kişilerin mücadelesinden ya da insanların, ulaşılması güç hedef ve gayelere varma isteğinden doğan hayaller işlenir. Bunlar belli bir topluma mal olabilecek özellikler olmayıp herhangi bir (IV) toplumca kolaylıkla benimsenebilecek (V) kalıp hâline gelmiş temalardır.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 6 ağustos 1071 Malazgirt Savaşı tarihî süreç içerisinde bir çok millete, ırka, dine ev sahipliği yapan Anadolu tarihinin akışını Türklere miras bırakmıştır. Özellikle XI. asırda meydana gelen bu savaş, kaderin varlığını belkide doğrular niteliktedir. Nitekim dönem itibarıyla bir yandan mezhepsel tartışmalarla yorgun düşmüş bir bizans var iken diğer yandan siyasi birliğini tamamlayıp batıya yelken açan Selçuklular karşımıza çıkar. Bu savaştan sonra Türkler Anadolu'yu mesken edinmişler, Fatih ile birlikte daimi olarak bu topraklar da kalmışlardır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışı yoktur?

A) Bağlaç olan de'nin yazımı

B) Birleşik sözcüklerin yazımı

C) Özel adların yazımı

D) Tarihlerin yazımı

E) İkilemelerin yanlış yazılması

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Aralarında yurt çapında ün yapmış bilim adamları vardı.

B) Günlük hayatta herkez yanlış yapabilir.

C) Bu kadar soğukkanlı olması hepimizi şaşırttı.

D) Evlerinin karşısında bir üst geçit vardı.

E) Yaralı adamın ve kadının kolları çok kötü yanmıştı.

8. Maraş'ın meşur dondurmasını yemekten bıkmıyan biriyim. Maraş'ta kaldığımız süre boyunca her akşamüzeri o mütiş lezzeti tattım.

Bu parçada kaç tane yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. Özel adlara getirilen yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz, çekim ekleri ayrılır; yapım ekinden sonra getirilen çekim ekleri ayrılmaz.

Bu kurala göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Türkçe'nin korunması hepimizin görevidir.

B) Bu yıl Galatasaray'ın şampiyon olmasını beklemiyordum.

C) Karadenizliler kendini her yerde belli eder.

D) İtalya'da en beğenilen yemek makarnadır.

E) Osman Devleti'nde hoşgörünün ayrı bir yeri vardı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Çantadaki cüzdanında kaç liran var?

B) Bende ki soruların çoğu geçen seneye ait.

C) Evdeki hesap bir türlü çarşıya uymamıştı.

D) Sokaktaki lambayı geç fark etmesi onun suçuydu.

E) Çok çalıştı ki sınavda başarılı oldu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) Dışarıdaki kesgin soğuk bizleri korkutuyordu.

B) Fatma Teyzemin patatesli böreğini özledim.

C) Bu kötülüğü bize neden yaptığını söyledimi?

D) İsmail'de bizimle maça gelecek mi?

E) 14 Mart Tıp Bayramı için etkinlikler düzenlendi.

12. I. Sana istediğin bisikleti alacağım yeterki sınavına iyi hazırlan.

II. Müze o kadar büyük ki dolaşmamız yarım gün sürdü.

III. Her yaptığında özgürsün, mademki sözlerimin değeri yok.

IV. Ramazan davulcularının geleceğini duymuşki yine heyecanlanmış.

V. Ne kadar çok kitap okursan Türkçe testindeki netin o kadar artacaktır.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Orijinal yedek parça için iki ay bekledim.

B) O, kolay teslim olmaz karamsarlığa, hiçbir şartta neşesini yitirmez.

C) Eleştiri objektif yapılırsa insana yol gösterir.

D) Araç muayenesi, egsoz emisyon ölçümünden sonra yapılır.

E) 21. yüzyılda bilim açısından ve teknik açıdan nasıl bir gelişim bekliyorsunuz?

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Tatil için ne zaman ailemin yanına gitsem annem ben seviyorum diye yeşil fasülye pişirir.

B) Sağlıklı beslenmenin önemini vurgulayan uzmanlar kuru yemiş tüketmeyi öneriyor.

C) Kazayağı desenli kıyafeti ile girdiği ortamda bütün dikkatleri üzerine çekmişti.

D) Dokunduğu her yeri güzelleştiren büyükannem en çok küpe çiçeğini severdi.

E) Karadut suyu, son zamanlarda büyük küçük herkesin en sevdiği içecek hâline geldi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ki”**nin kullanımıyla ilgili yanlışlık yoktur?**

A) Akşam ki bileti iptal edip yarın sabah döneceğim.

B) Boşuna ağlama, suç sende ki sana kızıyorum.

C) Daha fazla çalışacaksınki başarılı olabilesin.

D) Madem ki bu işe gönüllüsün, kendini geliştirmen lazım.

E) Oysa ki ne çok güvenmiştim beni yalnız bırakmayacağına.

3. (I) Doktorlar ağız birliği etmişcesine iri gözleri kaygı dolu bu genç ve çelimsiz çocuğu başlarından savarlardı. (II) Birinde “Beni öldürmeye çalışıyorsunuz.” diye bas bas bağırmışdı muayene odasında: “Du ska doda mig!” (III) Genç doktorun kafasına ağır bir kül tablası fırlatmıştı. (IV) Verdikleri ilaçlardan biri -ki sonradan bunun bir yatıştırıcı olduğunu öğrenecekdi- tansiyonunu düşürmüştü. (V) Dili ağzının içinde dönmüyor, çenesine ve boynuna bir kasılma yayılıyordu. “Tamam!” demişdi. “Demek son durağa vardık.”

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz uyumuna aykırılıktan kaynaklanan yazım yanlışı yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Dudaklarını yalıyor, nereden başlıyacağını bilemiyordu. Sonra aman bu iş bir an önce bitsin der gibi hızla dökülmeye başladı kelimeler ağzından. Marmara Üniversitesinde gazetecilik okumuş, bitirince muhabir olarak gazetede işe başlamış, bir yandanda yüksek lisans yapıyormuş, hayır evli değilmiş, ailesiyle beraber oturuyormuş, babası dişhekimiymiş, Kadıköy de muayenanesi varmış, annesi ev hanımıymış.

Bu parçada kaç tane yazım yanlışı yapılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. Tekrar ilk göz ağrıma, neredeyse çeyrek yüzyıl boyunca beni uğraştıran Stockholm hikayesine döndüm. Bu kez ne pahasına olursa olsun bitirip yayınlayacaktım. Bu niyetle Brötanya'daki bir balıkcı köyü olan Doeylan'da bir arkadaşımın evine yerleştim. Gauguin'in resim yaptığı bu okyanus kıyısı köy, Stockholm gerçeğinden epeyce uzaktı işte ve aradan yıllar geçmişti. Romanı tamamlayıp kitap evine teslim ettiğimde içime tuhaf bir rahatlık yayıldı. Öyle ya, yirmibeş yıllık bir yükten kurtulmuştum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine bağlı bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

A) Sayı isimlerinin kuralına uygun yazılmamasına

B) Düzeltme işaretinin yerinde kullanılmamasına

C) Birleşik sözcüğün yazımı

D) Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmamasına

E) Ünsüz değişimi kuralına uyulmamasına

6.
I. Laboratuvar tehlikeli ortam olarak nitelendirildiğinden laboratuvarda çalışanların sağlık güvenliği için temel güvenlik kurallarına uyması büyük önem taşımaktadır.

II. NATO’da yapılan askerî yarışmayı bordo berelilerin beş defa üst üste kazanması sonucu yarışmanın iptal edildiği söylenir.

III. Japonya’da bu yıl düzenlenecek Dünya kupası maçları için güvenlik önlemleri arttırıldı.

IV. UNESCO’nun Türkiye’de koruma altına aldığı yer sayısı 18’e yükseldi.

V. Orta ve Doğu Karadeniz’de yetiştirilen fındık çeşitleri yıldan yıla artmaya devam ediyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerle ilgili yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Anaokulu öğretmenleri, çocukların erken yaşlarda temel becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.

B) Ana dilimiz, düşüncelerimizi ifade etmek ve iletişim kurmak için en rahat olduğumuz dildir.

C) Anacadde boyunca yürümek, şehrin tarihi ve turistik yerlerini keşfetmek için harika bir yoldur.

D) Anayasa, vatandaşların temel haklarını ve hürriyetlerini koruyan bir çerçeve sunar.

E) Ana baba, çocuklarına sevgi, güven ve anlayışla yaklaşır ve onların gelişimini destekler.

8. Tezkire geleneği <u>Osmanlı dönemini</u> (I) anlamak bakımından dikkate değerdir. O dönemin yaşayışı, insan ilişkilerini görmek açısından önem <u>arz eden</u> (II) bu eserlerde yazarlar <u>yüksek gönüllülük</u> (III) yapmadan, kendilerini ön plana çıkarmadan şair ve yazarların hayatlarını anlatmayı görev edinmiş çok sayıda şahsiyet hakkında bilgi ve fikir edinmemize <u>önayak</u> (IV) olarak <u>muazzam</u> (V) bir aktarıma vesile olmuşlardır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Savurgan olmak, insanın en başta kendisine ve çevresindekilere zarar verir. Savurgan kişi, bol harcamaya alıştığı için geliri yetmediğinde yasadışı yollardan kazanmaya yönelirki bu da elindekileri kayıp edip sıkıntı yaşamasına neden olur. Bazen de yokluk ve perişanlık içine düşüp ailesine, çevresine yük olur. Toplumda bunun örneklerini görmek mümkündür. Savurgan insanlar hayatları boyunca bir şey elde edemezler, zaman içinde ellerinde pek te bir şey kalmadığında zor günler yaşarlar.

Bu aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?

A) “ki” nin yazımı

B) Birleşik sıfat yazımı

C) Birleşik fiil yazımı

D) “de”nin yazımı

E) -de ekinin yazımı

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) M.Ö. I. yüzyıldan XVIII. yüzyıla kadar kültür teriminin tekil kültür anlamında kullanıldığına dikkat çekilmektedir.

B) Kültür, tarihsel olmasının yanısıra doğayı kendi amaçları doğrultusunda değiştiren ve şekillendiren bir unsur olarak insanı ön plana çıkarır.

C) Eliot; kültür teriminin bireyin, toplulukların yada toplumun gelişimini göz önünde bulundurduğumuzda farklı çağrışımlar yarattığını belirtmektedir.

D) Bir şehrin hayalimizde aldığı çehreleri, insandan insana değiştiği gibi nesilden nesile de değişir.

E) Malinowski’ye göre kültür, kısmen özerk kısmen eşgüdümlü kurumlardan kurulmuş bir bütündür.

11. (I) Disiplinin temel amaçlarından birisi de özdenetim kazandırmasıdır. (II) Çocuk denetim altında değilken de öğrendiklerini uygulayabiliyor, yalnız başına kaldığı zaman kurallara uyuyorsa bu beceriyi kazanmıştır. (III) Böyle bir çocuğun sürekli dışarıdan kontrol edilmesine gerek yoktur. (IV) Ancak ebeveynler ve öğretmenler tarafından çocuğa sürekli ödül ve ceza verilmesi çocuğun bu gelişimini büyük oranda engellemektedir. (V) Bu da çocuğun disiplin gelişimiyle beraber hem başarısını hem de mutluluğunu olumsuz etkiler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Şunu öğrendim ki balıkların çoğu yaşlanınca ömürlerini boşuna geçirdiklerini söyleyip yakınırlar. Sürekli sızlanıp herkesten şikayet ederler. Ben bilmek istiyorum, hayat gerçekten bir avuç yerde durmadan dönüp durmak, sonra da yaşlanıp ölüp gitmek mi yoksa bu dünyada başka türlü yaşamak da mümkün mü?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) “ki”nin yazımı

B) Birleşik sözcüklerin yazımı

C) "de" nin yanlış yazımı

D) Düzeltme işaretinin eksikliği

E) Soru ekinin yanlış yazımı

1. Yuvası sonsuz ufuklara bakan küçük tepe (I) minimini bir çiçek ormanı gibiydi. İlkbaharın tatlı (II) ince (III) uzun dallı badem ağaçlarının alaca gölgeleri sahile inen keçiyoluna düşüyor; ilkbaharın tatlı rüzgârıyla kendilerinden geçen (IV) martılar (V) çılgın naralarla havayı çınlatıyorlardı.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

"Yuvası sonsuz ufuklara bakan küçük tepe" ve "ilkbaharın tatlı rüzgârıyla kendilerinden geçen martılar" özne, "tatlı, ince, uzun" sözcükleri eş görevli sözcükler olduğu için virgül konabilir. Fakat sıfat tamlamalarında tamlayan durumundaki sıfat ile tamlanan durumundaki isim arasına virgül konamaz.

Cevap: D

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizginin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Genç adamın çalışma masasında Türkçe-İngilizce sözlük vardı.

B) Bu ıssız köye üç-beş yıldır hiçbir halk âşığı uğramamıştı.

C) Doğduğu eve -acılarının mekânına- bakmak içini acıtıyordu.

D) İsimden fiil yapım eki "-la /-le" Türkçede oldukça işlek bir ektir.

E) Ömer Seyfettin (1884-1920) olay hikâyeciliğinin öncüsüdür.

Çözüm:

Arasında, ve, ile, ila, …-den …-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kısa çizgi kullanılır, bu yüzden A ve E seçeneği doğrudur. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna kısa çizgi konur, bu yüzden C seçeneği doğrudur. İsim yapma eklerinin başına kısa çizgi konur, bu yüzden D şıkkı doğrudur. Fakat cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz, bu yüzden "üç-beş" ifadesi "üç beş" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap: B

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Dünyanın incisi kabul edilen Boğaz'dan görkemli bir gemi geçti.

B) Dünyaca ünlü yazar, üniversite eğitimini 1974'te tamamlamıştı.

C) İlkbahar yağışları, Konya Ovamız'daki buğday verimini arttırdı.

D) Elinizdeki dosyaları Ayşe Hanım'a imzalatmayı unutmayın!

E) "N'olacak şimdi?" diye büyük bir hışımla odadan koridora çıktı.

Çözüm:

Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda yer adının ilk harfi büyük yazılır ve sözcüğe gelen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır, bu yüzden "Boğaz'dan" doğru yazılmıştır. Sayılara getirilen ekleri ayırmak için kesme işareti konur, bu yüzden "1974'te" doğru yazılmıştır. Kişi adlarından sonra gelen saygı ve ünvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için kesme işareti konur, bu yüzden "Ayşe Hanım'a" doğru yazılmıştır. Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kesme işareti kullanılır, bu yüzden "N'olacak" doğru yazılmıştır. Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz: Boğaz Köprümüzün güzelliği, Amik Ovamızın bitki örtüsü, Kuşadamızdaki liman vb. Bu yüzden "Konya Ovamız'daki" ifadesi, "Konya Ovamızdaki" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap: C

4. Işık ( ) resim sanatında rengi bilime taşıyan unsurdur çünkü bilimsel buluşlar ( ) renkle bağı nedeniyle ışığı, ressamın ilgi odağı hâline getirmiştir. Bilimde ışık terimi ( ) ( ) Işık, bir enerji kaynağından göze gelen ışının 'elektromanyetik' dalgalara dönüşmüş hâlidir. ( ) şeklinde tanımlanır.

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (;) (“) (”)

B) (,) (;) (:) (‘) (‘)

C) (,) (;) (;) (‘) (‘)

D) (;) (,) (:) (“) (”)

E) (,) (;) (,) (“) (”)

Çözüm:

1. parantez: Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için virgül konur.

2. parantez. İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra noktalı virgül konur.

3. parantez: Konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna virgül konur.

4 ve 5. parantez: Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

Cevap: E

5. (I) Deneyimler bize ne kadar akılla ısrar edersek, ilhamdan o kadar uzaklaştığımızı söylüyor. (II) Eski bilgeler, boş bir kamışa dönüşmekten ve sezginin bu kamışların içinden akmasının mümkün olduğundan bahsediyor. (III) Hemen o anda kavrayamasak, dile dökemesek de bazı bilgiler ve görüntüler geçer aklımızdan. (IV) Bu bilgiler, aslında bize ait değildir; milyonlarca yıllık insanlık hafızasının izlerinden bize aktarılanlardır. (V) Bizler bugünkü aklımızla nasıl algılayacak, yorumlayacak ve aktaracağız?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Şart ekinden sonra virgül konmaz. I. cümlede şart ekinden sonra virgül kullanılmıştır. III. cümlede de şart ekinden sonra virgül kullanılmıştır ancak devamında tekrar şart eki kullanıldığı için buradaki virgül doğrudur.

Cevap: A

6. Petrol ve daha sonra elektrik bulunmadan önce en önemli aydınlatma aracı olan mum ( ) geceleri insanların yanlarından ayırmadıkları vazgeçilmez bir dost gibiydi ( ) İçinde yaşadığı toplumu gözlemleyen ( ) gözlemlediklerini kendi hayal ve ilham imbiğinden geçirdikten sonra şiirlerine aksettiren şair için mum da işlenmeye değer önemli bir simge olmuştur. Şairlerin çok farklı benzetmelerle şiirlerinde yer verdikleri mum ( ) en fazla ağlayan insan özelliği ile ele alınmış ve bu yönü vurgulanmıştır ( ) mumun gülmesi ve mutlu bir insanla ilişkilendirilmesi üzerinde durulmamıştır.

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (.) (,) (;) (,)

B) (;) (.) (,) (,) (,)

C) (;) (…) (,) (,) (;)

D) (,) (.) (,) (,) (;)

E) (:) (…) (,) (;) (,)

Çözüm:

1. parantez: Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için virgül konur.

2. parantez. Cümlenin sonuna nokta konur.

3. parantez: Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgül konur.

4. parantez: Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için virgül konur.

5. parantez: Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.

Cevap: D

7. **Aşağıdakilerden hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmıştır?**

A) Teşrinler geldi, İstanbul'da lüfer mevsimi başladı.

B) Eski İstanbul mahallelerinde dolaşıp da o zamanı duymamak, onun tılsımlı kıyısına düşmemek imkânsızdı.

C) Satıcı sesleri, eski İstanbul mahallelerinde bütün bir günü baştan başa idare ederek saatlerin rengini verirdi.

D) Büyük mimarlarımız ise, daima eserlerinin yanı başında birkaç ağacı eksik etmezlerdi.

E) Evet, büyük ya da küçük her çeşmeyi iri gövdeli bir çınar ya da servi beklerdi.

Çözüm:

Şart ekinden sonra virgül konmadığından D seçeneğindeki virgül yanlış kullanılmıştır.

Cevap: D

8. I. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
II. Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
III. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
IV. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kullanılan virgül (,) verilen açıklamalardan herhangi birine örnek değildir?

A) Alâeddin Tepesi'nin en yoğun olduğu zamanlar hava şartlarının iyi olduğu dönemlerdir, dedi kentin belediye başkanı.

B) Gündelik yaşam tüm canlılığı, akışkanlığı ve sıradanlığı ile kentlerdeki bu mekânlarda artmaktadır.

C) İnsanlar ticari amaçlarla geçmişte bedestenlerde vakit geçirmiş, bugün ise çarşı ve alışveriş merkezlerinde vakit geçirmektedirler.

D) Bedestenin Konya gibi bir ovada yer alıp, herhangi bir yıkıma maruz kalmadan günümüze kadar ulaşmış olması dikkatimizi çekti.

E) Tepe'nin yüksek yerine çıkan insanlar, plastik bidon ya da poşet parçasının üzerine oturarak kendilerini aşağı doğru bırakırlar.

Çözüm:

I. açıklama C seçeneğiyle, II. açıklama D seçeneğiyle, III. açıklama A seçeneğiyle, IV. açıklama B seçeneğiyle eşleştirilir. E seçeneğindeki virgül (,) yüklemden uzak kalmış özneyi vurgulamak amacıyla kullanılmıştır.

Cevap: E

9. Meşaleleri en basit aydınlatma araçları olarak tanımlamak mümkündür ( ) Antik Çağ'da meşale yapımında kullanılan birçok malzeme vardır ( ) kuru ağaç parçaları ( ) tahta parçaları ( ) saz kabukları ( )

Bu parçada ayraçla boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (.) (:) (,) (,) (…)

B) (.) (;) (,) (,) (…)

C) (:) (.) (,) (,) (…)

D) (.) (:) (,) (,) (.)

E) (.) (;) (,) (,) (.)

Çözüm:

Soruda tamamlanmış yargının sonuna nokta konur. Kendinden sonra örnek verilecek veya açıklama yapılacak cümlenin sonuna iki nokta konur. Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak için virgül kullanılır. Örneklerin çoğaltılabileceği anlamında "vb." ifadesinin yerine üç nokta konur.

Cevap: A

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) Bir baca üstünden ufka çizilen bir leylek şekli hayal gücüne neler hatırlatmaz: Maviliği içi bayıltan, sonsuz, derin gökyüzü…

B) Şimdi korkunç bir sessizlik… İki genç boyunları bükülmüş, kalpleri durmuş, gözleri fırlamış düşünüyorlardı.

C) Edebî eser, malzemesi dil olan; duyguya, hayale ve estetik heyecana dayanan uyarımlar yoluyla zihinde yer edebilme gücüne sahip bulunan sözlü ve yazılı kompozisyondur.

D) Ankara'ya geldiği zaman: Hacı Bayram'ı müritleriyle ovada mahsul toplarken gördü.

E) Dağlı çobanlar "Size prenslerimizi gösterelim." dediler.

Çözüm:

A, B, C ve E seçeneklerinde herhangi bir noktalama yanlışı yapılmamıştır. D seçeneğinde iki noktanın kullanımı yanlıştır. İki nokta kendisiyle ilgili örnek verilecek ve açıklama yapılacak cümlenin sonuna konur. D seçeneğinde iki nokta yerine virgül kullanılmalıdır.

Cevap: D

11. Kalp yetersizliği, kalbin vücudun ihtiyacını sağlayacak kadar kanı pompalayamaması sonucu akciğerler ve vücudun değişik bölgelerinde sıvı birikimiyle seyreden ciddi bir durumdur. Bununla birlikte, zamanında fark edilip, uygun bir şekilde tedavi edilip, diyetine dikkat eden hastalar uzun ve kaliteli bir yaşam sürebilirler. Kalp yetersizliği gelişme riski, genellikle kalbin iş yükünün artmasına neden olur. Bu, kalp damar hastalığı, mesela kalp krizi geçirmiş olmak, yüksek kan basıncı, kalp kapak hastalığı, kalp kası hastalığı veya iltihabı ve doğumsal kalp hastalığı gibi durumlarda artar. Kalp yetersizliği hastaları kendi klinik durumları ile ilgili değişiklikleri iyi takip ederek gerektiğinde doktorlarını bilgilendirmelidir.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.

B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.

C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Çözüm:

A ve B seçeneğinde belirtilen madde paragrafın dördüncü cümlesi için geçerlidir. cümlede geçerlidir. Bu cümlede virgül hem eş görevli kelime gruplarının arasında (yüksek kan basıncı, kalp kapak hastalığı, kalp kası hastalığı veya iltihabı) hem de cümle içindeki ara sözleri (mesela kalp krizi geçirmiş olmak)ayırmak için kullanılmıştır. C seçeneği ise (zamanında fark edilip, uygun bir şekilde tedavi edilip) olarak ikinci cümlede karşılığını bulur. D seçeneğindeki virgülün görevi ise hem birinci cümlede (Kalp yetersizliği) hem de üçüncü cümlede (Kalp yetersizliği gelişme riski) görülmektedir. Cevap E seçeneğidir. Çünkü bu paragrafta sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül kullanılmamıştır.

Cevap: E

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti yanlış kullanılmıştır?

A) Sular mı yandı, neden tunca benziyor mermer?

B) Mazisi yıkık milletin atisi olur mu?

C) Akşam oldu mu sürüler döner köylere ?

D) Ağlasam sesimi duyar mısınız?

E) Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım?

Çözüm:

mı / mi ekini alan yan cümle temel cümlenin zarf tümleci olduğunda cümlenin sonuna soru işareti konmaz.

Cevap: C

13. Aşağıdakilerin hangisinde üç nokta (…) alıntılarda kullanılmayan bölümü göstermek için kullanılmıştır?

A) Gökyüzünün maviliği onu o kadar mutlu etmişti ki…

B) ...En sevdiğim şey uzanıp yatmak ve düşünmekti. Boyuna düşünürdüm.

C) Sana uğurlar olsun… Ayrılıyor yolumuz!

D) Gregor… Hey Gregor… uyan artık, işe geç kalacaksın!

E) Doğup büyüdüğü B…'ya veda edip yeni bir şehre taşınmak istiyordu.

Çözüm:

Üç noktanın (...) seçeneklerdeki kullanım amacı şu şekildedir:

A) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

B) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

C) Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur.

D) Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

E) Bir sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.

Cevap: B

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül yanlış kullanılmıştır?

A) Sevim, Ayşe ve ben hemen odaya koştuk; o, kitabını okumaya devam ediyordu içeri girdiğimizde.

B) Ömer Seyfettin; öykülerinde efsanelerden, atasözlerinden, deyimlerden ve halk hikâyelerinden sık sık faydalanır.

C) Sait Faik Abasıyanık; *Lüzumsuz Adam, Mahalle Kahvesi, Havada Bulut* gibi eserlerinde toplumun acı çeken kesimlerine yöneldi.

D) Sevinçten, heyecandan içim içime sığmıyor; bağırmak, kahkahalar atmak, ağlamak istiyordum o günlerde.

E) Durum öyküsünün temsilcilerinden ikisini sıralayalım; Sait Faik Abasıyanık ve Memduh Şevket Esendal.

Çözüm:

A ve D seçeneklerinde ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül kullanılmıştır. B ve C seçeneklerinde ikiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra noktalı virgül kullanılmıştır. E seçeneğinde kendisiyle ilgili örnek verilecek cümle vardır. Bu tür cümlelerin sonunda noktalı virgül değil, iki nokta kullanılır.

Cevap: E

15. Aileden kalma eski mobilyalarla dolu büyük ev; serflik döneminden kalan ama sahiplerinin yanından ayrılmayan (I) şık olmayan hatta pis sayılabilecek ama son derece saygılı yaşlı uşaklar (II) başında kurdeleli başlığı (III) omzunda Türk işi şalıyla kızından olan torununu seven şişman ve iyi yürekli karısı (IV) altıncı sınıfta okuyan ve liseden dönünce babasının iri elini öperek selamlaşan aslan parçası oğlu (V) Bütün bunlar dün Levin'de bu adama karşı ister istemez bir saygı ve acıma uyandırmıştı.

Bu cümlede numaralanmış yerlere gelecek noktalama işaretleri ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Aileden kalma eski mobilyalarla dolu büyük ev; serflik döneminden kalan ama sahiplerinin yanından ayrılmayan (,) şık olmayan hatta pis sayılabilecek ama son derece saygılı yaşlı uşaklar (;) başında kurdeleli başlığı (,) omzunda Türk işi şalıyla kızından olan torununu seven şişman ve iyi yürekli karısı (;) altıncı sınıfta okuyan ve liseden dönünce babasının iri elini öperek selamlaşan aslan parçası oğlu (…) Bütün bunlar dün Levin'de bu adama karşı ister istemez bir saygı ve acıma uyandırmıştı.

Cevap: E

16. Günümüzde iklim krizinin etkileriyle öngörülenden çok daha hızlı bir şekilde yüzleşiyoruz ( ) Doğal hayatın dengesinin bozulması ( ) kaynakların bilinçsiz kullanımı ( ) oksijen seviyesinin azalması gibi faktörler sonucu karşı karşıya kaldığımız son felaket ise deniz salyası (müsilaj) oldu. 1970 - 2020 yılları arasında neredeyse 3°C daha fazla ısındığı görülen Marmara Denizi'nin dibini ve yüzeyini kaplayan müsilaj hızla Karadeniz ve Ege'ye de yayıldı. Peki ( ) müsilaj nedir ( ) nasıl oluşur ( ) Bu yazımızda müsilaj üzerinde duracağız.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (.) (,) (,) (;) (.) (?)

B) (.) (-) (-) (,) (?) (?)

C) (.) (,) (,) (;) (.) (.)

D) (.) (,) (,) (,) (,) (?)

E) (.) (-) (-) (,) (?) (.)

Çözüm:

Ayraçla belirtilen ilk yere cümle bittiği, içinde hiç soru anlamı, ünlemle ifade edilebilecek bir ibare bulunmadığı için nokta işareti gelmelidir. İkinci ve üçüncü ayraç içine sıralama yaptığı için virgül işareti gelmelidir. Dördüncü ayraç içine yine virgül işareti gelmelidir. Onay veya ret belirten evet, hayır, peki gibi ifadelerden sonra virgül işareti konmalıdır. Beşinci ayraç içine virgül gelmelidir. Görüldüğü gibi cümle bitmemiş ve ayraçtan sonraki kelime küçük harf ile yazılmıştır. Soru anlamı ayraçtan sonraki yere de sarkmıştır, yazar soru ifade eden cümleleri virgüllerle ayırıp cümlenin sonuna soru işareti ekleyebilir. Bu yüzden altıncı ve son ayraç içine soru işareti gelmelidir.

Cevap: D

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç nokta yanlış kullanılmıştır?

A) Annelerinden ümidi kesen zavallı yavrucaklar nasıl da sustu!...

B) Onunla bir kez daha konuşmayı o kadar çok isterdim ki…

C) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı…

D) Uzun zamandan beri, L... adlı bir kentte, gözlerden uzak yaşıyordu.

E) Sana uğurlar olsun… Ayrılıyor yolumuz!

Çözüm:

Ünlem ve soru işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterli olduğundan cevap A'dır.

Cevap: A

18. Sıkıntıya ( ) kedere hatta sevince bir sınır tayin etmek ( ) Bunu ( ) yalnız şehirlerde olur bilirdim. Meğer insan ( ) köylerde, dağ başlarında ve mağara kovuklarında da samimi olmak ( ) içinden geldiği kadar gülüp ağlamak hürriyetine sahip değilmiş.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (!) (,) (;) (,)

B) (,) (…) (,) (:) (,)

C) (,) (.) (,) (;) (,)

D) (,) (!) (,) (…) (,)

E) (,) (…) (,) (;) (,)

Çözüm:

Parçadaki boşluklara sırasıyla şu işaretler getirilmelidir:
1. boşluğa, eş görevli sözleri ayırmak için virgül getirilmelidir.

2. boşluğa, tamamlanmamış bir cümle olduğu için üç nokta konur.

3. boşluğa, özellikle belirtilmek istenen bir öge olduğu için virgül konur.

4. boşluğa, ikiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunduğu için özneden sonra noktalı virgül konur.

5. boşluğa, birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime grubu bulunduğu için virgül konur.

Cevap: E

19. (I) İstanbul'da babamdan kalan evi sattığım vakit, bunun parasıyla gene Anadolu köylerinden birinde, bir bostan ortasında bir küçük ev almayı tasarlıyordum. (II) O bostan, gelirimi temin edecek, bu evceğizde de ömrümün son yıllarını yaşayacaktım. (III) Lakin bu köyde, bostana elverişli hiçbir yer görmüyordum. (IV) Gerçi Porsuk Çayı, ta yanı başımızdan geçiyor ama bunun suyundan istifade etmek için enikonu bir kanalizasyona ihtiyaç görülüyor. (V) Zaten köy içinde, bostancılıktan anlar tek adam yoktur oysa ben, Batı Anadolu'da ne güzel, ne yeşil bostanlar görmüştüm.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Parçada geçen "O bostan, gelirimi temin edecek, bu evceğizde de ömrümün son yıllarını yaşayacaktım." cümlesi şu şekilde olmalıdır: "O bostan, gelirimi temin edecek; bu evceğizde de ömrümün son yıllarını yaşayacaktım." Çünkü ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.

Cevap: B

20. Arabamız tutarken Erciyes'in yolunu ( )

( ) Hancı dedim ( ) bildin mi Maraşlı Şeyhoğlu'nu ( ) ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (") (,) (…) (")

B) (:) (") (,) (?) (")

C) (,) (—) (,) (,) (")

D) (,) (-) (,) (?) (-)

E) (:) (") (,) (,) (")

Çözüm:

Parçada geçen boşluklara sırasıyla şu noktalama işaretleri gelmelidir: Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna iki nokta konur. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır. Sıralı cümlelerin arasına virgül konur. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna soru işareti konur.

Cevap: B

1. Tac Mahal'in planı, yapıyı Hint-İslam ve Timurlu mimarisi gelenekleriyle irtibatlı kılar. Bu iki farklı kaynaktan beslenen Tac Mahal'in gerçek öncüsü kabul edilebilecek örnekler de Babürlü mimarisinin anıtsal türbeleri arasında bulunmaktadır. Babürlü hükümdarları için yapılmış türbelerin ilk örneği olan Delhi'deki 973 (1565) tarihli Hümayun Türbesi ana türbe mekânının teşekkülüyle Tac Mahal'in bir öncüsüdür. İran bahçe mimarisinin ana esaslarına göre "çar bağ" sistemiyle bir cennet tasviri meydana getirilmeye çalışılmıştır. Yapının bütününe hâkim olan, mermer içine renkli taş kakma tekniğiyle yapılmış tezyinatla ihtişamlı bir görüntü oluşturulmuştur.

Bu parçada aşağıda noktalama işaretleriyle ilgili verilen açıklamalardan hangisine uygun bir kullanım <u>yoktur</u>?

A) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

B) Sıralı cümlelerin arasına virgül konur.

C) Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

D) Arasında, ve, ile, ila, …-den …-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kısa çizgi kullanılır.

E) Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için yay ayraç kullanılır.

2. Ahmet Mithat ilk olarak 1896 Haziranında Tercümân-ı Hakîkat'te yayımlanan "Dilde Sadeliği İltizam Edelim" başlıklı yazısında ve bunu takip eden diğer yazılarında,oldukça yaygın ve ciddi tepkilere rağmen dilde sadeliği savunmuş ve sadeleştirmenin nasıl olabileceğini anlatmaya çalışmıştır. Edebiyat hakkındaki düşünceleri, çağdaşları olan yazarlardan fazla farklı değildir. İyi vakit geçirtirken ibret vermek şartıyla ve eski edebiyatımızla herhangi bir ilgisi olmaksızın örnek daima Batı edebiyatıdır. Ona göre roman ve tiyatroya önce Batı'yı taklit yoluyla başlamak, daha sonra mahallî ve millî bir karakter vermek gerekir.

Bu parçadaki noktalama yanlışı aşağıdakilerden hangisiyle düzelir?

A) "Haziranında" sözü, "Haziran'ında" şeklinde yazılmalıdır.

B) "Dilde Sadeliği İltizam Edelim" ifadesi, Dilde Sadeliği İltizam Edelim şeklinde yazılmalıdır.

C) "millî" sözü, "milli" şeklinde yazılmalıdır.

D) "Batı'yı" sözü, "Batıyı" şeklinde yazılmalıdır.

E) "Ona" sözü "O'na" şeklinde yazılmalıdır.

3. Doğa canı sıkıldığı , (I) öfke atına bindiği ya da kuşkuya düşüp içi çürüdüğü vakit kırmızılarını hemen ortaya çıkarır. Doğa , (II) yeşil urbası pek ağır geldiği zaman da Dicle Nehri'ni al kanlara boyar. Kimi zaman da kırmızılarını çeker , (III) abanozlarını çıkarır. İlkyaz maytaplarını patlatır patlatmaz , (IV) ağaçlarda da baharlar depreşir. İlk , (V) bademler tozpembelere bürünür.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Hangimiz çocukluğumuzda soba üzerinde pişen kestanenin kokusunu (I) annemizin kurabiyelerinin tadını (II) dedemizin söylediği türküyü unutmuşuzdur (III) benzer çağrışımlar yapan kokuların (IV) tatların (V) seslerin peşinden bir ömür gibi uzun gelen geçmişimize dönmemişizdir?

Bu parçada boş bırakılan yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yakup Kadri'nin tiyatro türünde yayımlanmış dört eseri vardır ( ) *Nirvana*, zararlı alışkanlıkların delirttiği bir babanın yine akıl sağlığı bozuk oğlunun aşk, sanat ve yaşam önündeki kötümserliğini ( ) *Veda* toplumsal yaşamın uygun olmayan bir yaşam tarzının eleştirisini ( ) *Sağanak* eski ile yeninin, kuşakların çatışmasını ( ) *Mağara* ise aşkların arasına engel olarak giren kadere karşı güçsüzlük konusunu işler ( )

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (,) (,) (,) (.)

B) (.) (,) (,) (;) (.)

C) (:) (,) (,) (,) (…)

D) (.) (;) (;) (;) (…)

E) (:) (;) (;) (;) (.)

6. I. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

II. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

III. İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra konabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "noktalı virgül**" yanlış kullanılmıştır?**

A) Türk Milleti; zekidir, çalışkandır, dürüsttür.

B) Öğretmen iklimler konusunu anlattı; Hakan, Orhan ve Nur konu ile ilgili sunum yaptı.

C) Bir öykücü için en gerekli bilgi şudur; insanı ve toplumu tanımak.

D) Pazardan portakal, muz, elma; brokoli, enginar ve lahana aldık.

E) Ahmet Almanya'dan aldığı saati, cüzdanı ve çantayı Can'a hediye etti; Ayşe'ye hediye vermedi.

7. Doğum günü kutlamalarının tarihi eski Mısır ( ) a kadar uzanmaktadır ( ) O tarihlerde firavunların taç giyme törenleri çok görkemli törenler hâlinde yapılıyordu ve o gün firavunun tanrılaştığına inanılıyordu. Bu günler ileriki yıllarda doğum günü olarak kutlanılıyordu. Bu gelenek biraz şekil değiştirerek Antik Yunan'a ve oradan da Roma'ya geçmiştir ( ) Doğum günlerinde özenle bir pasta yapılması ve pastanın da üzerine bir mum veya mumların dikilmesi geleneği ilk olarak Almanya'da başlamıştır. 13 ( ) yüzyılda çocukların yemeleri için pastalar yapılmış ve üzerine mumlar dikilmiş ( ) mum sönene kadar çocukların pastayı yiyip bitirmesi beklenirmiş.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (') (;) (.) (.) (;)

B) (') (.) (;) (.) (;)

C) (') (.) (!) (.) (,)

D) (') (.) (:) (.) (,)

E) (') (.) (.) (.) (,)

8. Şimdilerde otuz üç yaşında (I) gene yalın hâliyle kantara çıksa elli altı ya da elli yedi kiloyu bulur (II) İki yıldır karın kasları (III) gözleri (IV) bıyığı koyu kahverengi (V) yüzü kuru, biraz aşağı çekik.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine noktalı virgül (;) getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti yanlış kullanılmıştır?**

A) "Tutunamayanlar" kahramanlarından Olric'le toplumun kaynaşması olasıdır.

B) "Afyon'un en meşhur ikramlığı kaymaklı lokumdur." dediler.

C) Ahmet "Mustafa Kağan'ın sınıf arkadaşı" okul çıkışı bize gelecek.

D) Bahçedeki ağaçların cinsi "Leylandi" adı verilen bir çam cinsidir.

E) Herkesçe sevilen Yunus Emre "Ben gelmedim dünya içün." der.

10. Makalede Fazıl Hüsnü Dağlarca kehanet gücü varsayılan Rahibe Pythia ( ) ya benzetiliyordu ve şöyle deniyordu ( ) Pythia gibi o da herkesten başka garip bir dille konuşuyor ( ) Saygıyla dinleyip açıklamaya gayret etmezse sözleri birbirini tutmaz sorumluluklar gibi gözüküyor ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (,) (.) (…)

B) (') (,) (.) (!)

C) (') (;) (,) (.)

D) (') (:) (.) (.)

E) (') (,) (.) (…)

1. İşte, yanıt ( ) Ne şaşkınmışım ( ) Tüm gereken küçük ( ) minicik bir kanat. Kanatlarımı bükmeliyim ( ) sırf kanat uçlarımla uçmaya çalışmalıyım. Kısa kanatlar ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (!) (?) (;) (,) (…)
B) (.) (?) (,) (;) (!)
C) (!) (!) (;) (,) (!..)
D) (!) (!) (,) (,) (!..)
E) (.) (!..) (,) (;) (…)

2. Göklerin bu büyüleyici dansında , (I) biz insanlar küçücük birer nokta gibi kalıyoruz. Ancak yine de bu büyüleyici görsellik, bize evrenin sınırsız güzelliğini ve kudretini hatırlatıyor. Gözlerimizi kamaştıran bu manzarada, düşüncelerimiz de sonsuzluğa doğru açılıyor. Hayatın bir oyun olduğunu , (II) bizim de bu oyunda küçük birer parça olduğumuzu fark ediyoruz. Ve belki de en önemlisi, bu kozmik dans bize hayatın akışıyla ilgili önemli bir ders veriyor: (III) Her şeyin bir döngüsü var. (IV) Yıldızlar doğuyor, parlıyor, yaşamlarının sonuna geliyor ve yeniden doğuyorlar. Aynı şekilde, bizim hayatımız da bir döngüden ibaret. Doğuyoruz, yaşamımızın sonuna geliyoruz ve yeniden doğuyoruz. Sonsuz evrenin içindeki bu küçük döngüde, her birimiz birer virgül gibiyiz, (V) ama bütünle birlikte oynadığımız dansın güzelliği sonsuz.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinin hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Namık Kemal'in yenilik hareketlerine katılmasında ( ) fikir ve edebiyat alanlarında eskiye karşı çıkmasında Şinâsi'nin olumlu rolü olmuştur. Aslında Nâmık Kemal'in fikir hayatı üçlü bir etkinin sonucuna bağlanabilir ( ) Fransızcayı öğrenmesi ( ) Şinâsi'yle tanışması ( ) Avrupa'yı görmesi ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (;) (,) (,) (…)
B) (,) (:) (,) (,) (.)
C) (,) (;) (,) (,) (…)
D) (;) (:) (;) (;) (…)
E) (,) (;) (,) (,) (.)

4. I. Hey, dostum ( ) O zehirli yılandan hemen uzaklaş.
II. Acı çekmek istemiyorsan arkamdan gelmemelisin ( ) dedi Küçük Prens.
III. İnsan bir kez evcilleşirse biraz gözyaşı dökmeye de hazırlıklı olmalıdır ( )
IV. "Buradan sonra nereye gitmemi önerirsiniz ( )" diye sordu.

Numaralanmış cümlelerde parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) Virgül
B) Nokta
C) Soru işareti
D) Noktalı virgül
E) Ünlem işareti

5. Onu dinleyince uzun yıllar boşuna ona emek verdiğini anladı. Bunca sözler ( ) bunca yeminler ( ) Geçmişte var olduğunu zannettiği tüm duyguların bir yanılsama olduğunu anlamak için bu kadar beklemesi gerekli miydi ( ) Artık kendime gelme zamanı ( ) diye düşündü. Artık kendine gel ( ) diye haykırdı içinden.

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (!) (?) (.) (!)
B) (;) (…) (!) (,) (!)
C) (,) (…) (?) (,) (,)
D) (;) (!) (?) (;) (")
E) (,) (…) (?) (;) (!)

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yoktur?**

A) Köyde kim yalnız kalırsa; kimin işi bozulursa İzmir'in yolunu tutar.

B) Bu, tek gözlü; genç fakat ihtiyar görünen bir adamcağızdır.

C) Meydanlığa varmadan, bir iki defa İsmail kendisini gördü mü?

D) Ya bu deveyi gütmeli, ya bu diyardan gitmeli.

E) Ankara'dan Antalya'ya arabayla üç saatte (?) gitmiş.

7. I. Hitap için kullanılan kelimelerden sonra virgül konur.

II. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi konur.

III. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.

IV. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

V. Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılır.

Noktalama işaretleri ile ilgili numaralanmış açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Yunus Emre (1240?-1320)'nin yaşadığı çağda Türk kültürü yeni bir oluşum dönemindeydi.

B) Onun için Batı'da bunlara birer fonksiyon buluyorlar.

C) Güzelliğin on par'etmez / Bu bendeki aşk olmasa.

D) Gümrü Antlaşması, TBMM'nin ilk siyasi başarısıdır.

E) Dünyaca ünlü yazarımız Yaşar Kemal, ölümünün 7'nci yılında çeşitli etkinliklerle anıldı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti yanlış kullanılmıştır?**

A) Bizimle Ankara'ya geliyor musun, gelmiyor musun?

B) Güya bugün üç saat (?) ders çalışmış.

C) Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı?

D) Bana neden kızdığını açıklar mısın?

E) Gümrükteki memur başını kaldırdı:
— Adınız?

10. **Aşağıdakilerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Karac'oğlan, Toroslar ve çevresinde yaşamış çok sevilen bir halk ozanıdır.

B) Gazi Üniversitesi'nin bu yılki bahar şenlikleri haftaya başlıyor.

C) Konya'nın merkezinde bulunan Alaaddin Tepesi, dünyanın en büyük kavşağıdır.

D) Kazandığı eğitim bursu sayesinde 4'üncü sınıfı okumak için Kanada'ya gidecekmiş.

E) Avrupa Birliği'nin desteklediği bu proje, çevreci olması yönüyle dikkat çekiyor.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantezle belirtilen yere noktalı virgül (;) getirilebilir?**

A) Çakır Efe ( ) onu Ege'de kime sorsanız tanıyacaktır, cesurca pataklamış düşmanı.

B) Hafta sonunda şehir dışına çıkacağım ( ) diye dün iş yerinden izin almıştı.

C) Kurumunda çalışacak işçilerde birtakım özellikler arıyordu ( ) doğruluk, çalışkanlık…

D) Ahmet Haşim ( ) şiir, deneme, gezi yazısı türlerinde eserler vermiştir.

E) Bu arada kendimi sizlere takdim edeyim ( ) Okulun görsel sanatlar öğretmeniyim.

12. Kemal Tahir ( ) *Esir Şehrin İnsanları* adlı romanda İstanbul'un işgali sırasında Türklerin tavırlarını anlatır ( ) Bu eserde başlıca üç tip insandan söz edilir ( ) İstanbul Hükümeti'nin tarafını tutan kişiler ( ) Kuvayımilliyeciler ve her şeyi oluruna bırakan vurdumduymazlar ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (.) (.) (,) (.)

B) (,) (.) (.) (,) (…)

C) (,) (.) (:) (,) (.)

D) (,) (,) (.) (,) (.)

E) (,) (,) (.) (,) (…)

1. Sınıfımız değişince biz de artık büyüklerin ( ) Hamdullah Suphi'nin bahçesine gelmiştik. Ders aralarında buluşuyor ( ) yeni dostumuzun seslerini dinliyorduk. Onun biri kalbine, ince yaradılışına ve evine ait özel ( ) diğeri telkinine, işlerine ve yabancılara ait resmî iki sesi vardır ya da sesi bu iki makamdan birine tabi olur. Arkadaşlarımız bize ( ) niçin kendileriyle oyun oynamadığımızı sorarlardı. Fakat hülyalarımıza, geleceğe ve şiire dair sözlere hangi oyunları tercih edebilirdik ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (,) (?)

B) (,) (;) (,) (,) (?)

C) (,) (;) (,) (,) (.)

D) (,) (,) (,) (,) (?)

E) (,) (,) (;) (,) (?)

2. Ebrunun yapılmasında kullanılan alet ve malzeme şunlardır: tabiattaki renkli kaya ve topraklardan elde edilen toprak boya; yine lahur çividi, lök gibi tabii boyalar; 6 cm derinliğinde, tercihen çinko veya galvanizden yapılmış ebru teknesi; teknenin içine konulacak suya koyuluk vermek için kullanılan kitre... Ebru kâğıdı, eskiden yazma kitapların ciltlenmesinde (ebrulu kap, çârkûşe kap) kullanıldığı gibi kıta ve levhaların iç ve dış pervazlarıyla koltuk denilen kısımlarında da çok kullanılmıştır.

Bu parçada noktalama işaretlerinin aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı <u>yoktur</u>?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına virgül konur.

B) Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine düzeltme işareti konur.

C) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna iki nokta konur.

D) Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için yay ayraç kullanılır.

E) Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.

3. Aşağıdakilerin hangisinde kesme işaretinin (') kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Hacı Bektaş, Lokman Parende'den ilk eğitimi almış ve Ahmet Yesevi (1103 - 1165)'nin öğretilerini takip etmişti.

B) Muhabirler, Türk Dil Kurumu Başkanı'na yeni çıkacak eserlerle ilgili sorular sordu.

C) Ekim'in 29'unda yüzüncü yıl kutlamaları tüm ülkede büyük bir coşku ile gerçekleşecek.

D) Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.

E) Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye'mizde çok farklı balık türleri görülebilmektedir.

4. Atalet ( ) var oluşun eylemsel donukluğudur. Var olanın ( ) işlevini bir süreliğine askıya alması, durdurması, içinde bulunduğu ortama kendini kapatması ( ) kendi kapısına kilit vurmasıdır ( ) Pasif bir geri çekilmedir atalet. Aktif geri çekilme gerilemeyi, bulunduğu yerin gerisine düşmeyi ( ) pasif geri çekilme ise olduğu yere çakılmayı, hareket etmemeyi, kımıltısızlığı, donukluğu işaret eder.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (...) (,)

B) (,) (,) (,) (.) (,)

C) (,) (;) (;) (:) (;)

D) (,) (,) (;) (.) (;)

E) (,) (;) (,) (.) (;)

5. (I) Bunu açıklamaktan korkuyor sanki. (II) Biraz duraksıyor; şaşkın şaşkın bakınıyor sonra sıkıntılı bir hâlde kitapları uzatıyor. (III) Larbaletiyer'in *Turbalar ve Turbalıkları* ve Lastex'in *Hitopadesa* ya da *Yararlı Bilgi*'siymiş. (IV) Anlamıyorum doğrusu! (V) Neden sıkılıyor acaba?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Tırnak işareti ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

B) Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

C) Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.

D) Bilimsel çalışmalarda künye verilirken makale adları tırnak içinde yazılır.

E) Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "kesme işareti" **yanlış kullanılmıştır?**

A) Konya Ova'mızın güzellikleri saymakla bitmez.

B) Sahil şeridi ile ilgili son düzenlemeler Resmî Gazete'de yayımlandı.

C) Durumu Ahmet Bey'e hızlıca bildirdi.

D) 5'inci kat 10 No.lu dairede oturuyorlar.

E) Müracaatlar 15 Mayıs'a kadar devam edecektir.

8. I. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

II. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

III. Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

IV. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

Numaralanmış cümlelerde hangi noktalama işareti ile ilgili bir bilgi yoktur?

A) Virgül

B) Nokta

C) Uzun çizgi

D) Noktalı virgül

E) Üç nokta

9. Bu cümleyi bir latife mi sayayım yoksa ( ) Şu fani dünyada sağlıktan büyük nimete ihtiyacın mı var ( ) ( ) biçiminde bir ikaz mı anlayayım ( ) bilemedim.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) (-) (?) (") (,)

B) (") (?) (") (?)

C) (") (?) (") (,)

D) (,) (?) (,) (;)

E) (-) (?) (,) (,)

10. **Aşağıdakilerin hangisinde virgül (,) diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Savrun gözü küçük küçük eşkıyalar, soyguncularla doluydu.

B) Bazen erzakları taşıyor ve bunu hiç kimseye bildirmeden, hissettirmeden, göstermeden yapıyordu.

C) Bir yandan da belgesiz savlar, yanlış anlaşılmalar, aldatıcı ön yargılar kaplıyor ortalığı.

D) İyi dinleyiciler, söylenen her şeyde ilginç ve faydalanacak bir şey bulmaya çalışırlar.

E) Yarının ne olacağı kestirilemeyince gününü gün etmek, günü gününe yaşamak bir ilke oluverdi.

11. **Aşağıdakilerden hangisinde üç nokta (...) yanlış kullanılmıştır?**

A) Şu üç şey bizim servetimizdir: sağlık, sevdiklerimiz, yaşama sevinci…

B) Sitare!.. Belki bilmiyorsun ama sesini duymayı, yüzüne bakmayı çok özlüyorum.

C) Binlerce soru sanki kasten zihnime akın etti: kainat, insan, varlık, yokluk, hayat…

D) Ama bu yorgun hayvanlarla tepeyi aşmak… İşte umuda ihtiyaç duyduğum nokta burasıydı.

E) Geçip gitmede ömür. Umutlar hep yarın, yarın, yarın…

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül işareti ile ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

A) Hedeflerimize ulaştığımızda, duyduğumuz mutluluk tarif edilemez.

B) Yine akşamın sessizliği çökerken, sokak lambaları birer birer yanıyor.

C) Tepelerin üzerinden baktığınızda, nehirlerin kıvrımları size hikâyeler anlatır.

D) Ağacın altında oturup, doğanın sessiz dilini dinlemeye çalışıyordum.

E) Dağların sisli doruklarına bakarak, zamanı durdurup dinlenmek istiyorum.

2. (I) *Dergâh*'ta birlikte olmuşlarsa da, Ahmet Hâşim tam karşısında bir yol izler Yahya Kemal'in. (II) Tanpınar'ın deyişiyle her zaman avangart kalmayı ister. (III) Hâşim'de tarih kavramı yoktur neredeyse. (IV) Bu yüzden, sembolistleri benimsemesi kolay olmuştur denebilir. (V) Son kertede, o da Yahya Kemal de en yetkin anlatımını Hegel'de bulan biçiminde olmamakla birlikte bir "tin"e inanırlar ama birincide estetik, ikincide tarihseldir belirleyici olan.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama işaretleriyle ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Yıldızlar, gökyüzündeki ışıklarıyla hayallerimizi süsler ve geleceğe dair umutlarımızı kuvvetlendirir.

II. Bazen hayatın zorluklarıyla karşılaşırız, karanlık bulutlar üzerimize çöker.

III. Bu, hayatımda unutulmaz bir an olacak; her bir detayın özenle düşünüldüğü bir gün...

IV. Hedeflere yürümek; cesaret, kararlılık ve azim isteyen bir süreçtir.

Numaralanmış cümlelerde virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

B) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.

C) Özne olarak kullanıldıklarında "bu, şu, o" zamirlerinden sonra konur.

D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) İşte, bu nedenle bu kez İstanbul'un en güzel manzaraya sahip mekânında olsa da burası onu mutlu etmeye yetmez.

B) İsteyip de elde edemedikleri, çektiği sıkıntılar ve bir de yalnızlık gibi sebeplerden kırılır; çabucak mutsuz olur.

C) Süleyman Efendi'nin iki büyük sıkıntısı vardır: Biri geçim derdi, biri de ayağındaki nasırdır.

D) "Haydi, benim bu dünyaya garip gelmiş şairim / Yolun açık ola!" dizesi iç konuşma tekniğine bir örnektir.

E) Bu şiirde aşkın ve özlemin duygusal boyutları arka plana atılıp, bu duyguların sezdirilmesi yoluna gidilir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri ile ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

A) Gençliğini yitirdiğinden yakınmak istemiyorsan, akıp giden her andan yararlan.

B) O'nun isteği her insanın kendi yaşamının sorumluluğunu kendi eline almasıydı.

C) Hayatımıza giren herkes değerlidir; ama herkes özel değildir.

D) İnsan değer verdiği şeylere gözüyle bakar; yüreğiyle taşır.

E) Ey can! Hiç kimseye hak ettiğinden fazla değer verme.

6. Çaresizce bağırmaya başladı ( ) ( ) İşte ( ) bu yüzden sana söylemiyorum bunları ( ) Her defasında aynı yargılamalar ( )"

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (") (;) (!) (…)

B) (;) (-) (,) (!) (.)

C) (,) (-) (,) (.) (…)

D) (:) (") (,) (!) (…)

E) (:) (") (,) (!) (.)

7. Genç (I) balıkçının yanına (II) giderek (III) ona (IV) bir şeyler (V) söyledi.

Bu cümledeki anlam karışıklığını gidermek için numaralanmış yerlerden hangisine virgül (,) getirmek gerekir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Uzaktaki ihtiyar bekçi "Evladım ( ) Bana yardım eder misin ( )" diye seslendi ( )

Bu cümlede parantezle belirtilen boşluklara noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (?) (.)

B) (,) (.) (.)

C) (,) (?) (!)

D) (,) (?) (?)

E) (!) (?) (.)

9.
- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için kullanılır.
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi virgülün kullanımı ile ilgili bilgilerden birine örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Gittin, arkanda sana destek olacakları elinin tersiyle ittin, gittin, gelmedin…

B) Bomboş evler, köhne değirmen, yosun tutmuş basamaklar kimsesizliğin habercisiydi.

C) Tan yeri ağardığında, kısacık bir süre bile, mutlu olmak için başka sebep aramıyordu.

D) Elektrik üretimi, elektrik ve diğer kaynaklardan birincil enerji üretme sürecidir.

E) Gençler, bilin ki başarı için doğru ve akılcı çalışmak gerekir!

10. Toplum hayatında kişiler birbirlerinden samimilik beklemezler; terbiye beklerler, nezaket beklerler, birtakım kurallara uyulmasını isterler.

Aşağıdakilerden hangisinde "virgül" **bu cümledeki göreviyle benzer şekilde kullanılmıştır?**

A) Annem, benim dünyadaki en değerli varlığımdır.

B) Ninniler, şarkılar, türküler kültürümüzde önemli bir yere sahiptir.

C) Aç karnına soğuk su içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi.

D) Evet, kırk seneden beri Türkçe merhale merhale Türkleşiyor.

E) Eve geldi, kıyafetlerini çıkarmadan yemeğin başına oturdu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki noktanın kullanımı <u>yanlıştır</u>?

A) Türk insanı: yardımseverliği, hoşgörülülüğü, cana yakınlığı ile bilinir.

B) Son dönem edebiyatımızda aruzu ustalıkla kullanan iki şair vardır: Mehmet Âkif Ersoy, Tevfik Fikret.

C) Atatürk diyor ki: Öğretmenler, yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.

D) Kendimi takdim edeyim: Meclis kâtiplerinden Falih Rıfkı Atay.

E) İhtiyar balıkçı seslendi:

– Hişt, hişt...

12. (I) Kim peki denemeci? (II) Neden zorluk çekiyor herkes onu yerleştirirken? (III) Acaba hem edebiyatçı hem bilgin hem de filozofça bir yanı olduğu için mi belli bir yere koyamıyorlar onu? (IV) Böylesine üç "hem"li bir yaratık olur mu? (V) Denemeciyi filozof sananlar da var filozof değil diye çıkışanlar da?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde soru işaretinin kullanımı <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdakilerin hangisinde bir noktalama yanlışı vardır?

A) Türkiye Bilişim Derneğinin (TBD) aylık yayını *Bilişim* dergisi, bilim kurgu sevenleri, bu yıl on üçüncüsü düzenlenen öykü yarışmasına katılmaya bekliyor.

B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun (1889 - 1974) edebî hayatı, arkadaşı olan Şehabettin Süleyman'ın teşviki neticesinde Fecriâti'ye girmesiyle başlar.

C) Bernarda — Ben kimseden ders alacak değilim. Oturun. (Otururlar. Sessizlik. Yüksek sesle.) Ağlama Magdalena.

D) Yahya Kemal, Camille Julien'in "Fransız milletini bin yılda Fransa toprağı[nın] yarattı[ğı]" görüşünden hareketle kendine has bir sanat ve kültür milliyetçiliği geliştirdi.

E) *Göl Saatleri* ve *Piyâle* adını taşıyan kitaplarıyla (Bunun dışındaki şiirlerinin toplamı doksan beş civarındadır) Ahmet Haşim, verimsiz olmaktan çok titiz ve saf şiir peşinde bir şairdir.

2. Ahmet Haşim, *Frankfurt Seyahatnamesi*'ne yazdığı "Harikulade" başlıklı, edebiyata merakı olan her okur bu yazıyı bilir, girişte şairlerle gezilerini yazıya çeviren gezginler arasındaki ilişkiye değinir. Gezgin de şair gibi farklı bir gerçekliği, farklı dünyaları anlatmaktadır. Nasıl ki "yeni hayaller yaratıcı" şair, alelade şeyleri bir araya getirip harikuladeyi ortaya çıkarıyorsa gezgin de aynı şekilde, tamamen yabancısı olduğu bir çevrede bilmeden, çoğunlukla anlamadan daima uydurukçu bir gözün hayretiyle bakar ve yazar. İşte bu yüzden Comte de Gobineau'nun Afgan'ı ve İran'ı, Pierre Loti'nin İstanbul'u, Paul Morand'ın New York'u ancak seyyah gözünün yoktan yaratıp görebileceği birer harikulade hayaldir.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı <u>yoktur</u>?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.

B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.

C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

3. Vapur her bir yeni limana yaklaşırken vize işlemlerini kolaylaştırmak için pasaportlar toplanır ve hareketten sonra yine sahiplerine iade edilirdi. Napoli'den ayrıldığımız günün ertesi ( ) görevli, endişeli bir yüzle yanıma yaklaşarak sordu:

— Pasaportunuzu geri verdiler mi?

— Hayır ( )

— Tuhaf şey ( ) Gidip bakayım.

Bir müddet sonra tekrar yanıma gelerek:

— Bulamadım, sakın başka yolcularınkine karışmış olmasın ( ) Bir de böyle arayayım ( ) dedi.

Bu parçada ayraçlarla ( ) gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (.) (!) (?) (,)

B) (;) (…) (,) (?) (,)

C) (,) (!) (!) (:) (,)

D) (,) (.) (!) (.) (;)

E) (;) (…) (!) (?) (,)

4. Baharın hastalıkları saymakla tükenmez ki ( ) Mart güneşi, organizmada çöreklenip yatan bütün yılanları uyandırıyor ( ) toprağın yeniden gençliğe kavuştuğu bu mevsimde hava ( ) kuş cıvıltılarıyla beraber insan iniltileri ve hırıltılarıyla dolu. Dün neşeli bir kır köşesinden baharın bu iki zıt levhasını yan yana gördüm ( ) Bir tarafta genç hayvanlar oynaşıyor, kuşlar uçuşuyor ( ) diğer taraftaysa yaşlı hastalar, yorgun iskeletlerinin soğumuş kemiklerini güneşte ısıtmakla meşgul.

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (!) (,) (,) (.) (;)

B) (…) (;) (,) (:) (;)

C) (!) (,) (;) (.) (;)

D) (…) (,) (;) (:) (;)

E) (!) (;) (,) (.) (;)

5. “Dünya’yı, hepimizin yaşadığı gezegeni, son yıllarda yaşanan iklim değişikliği etkilemişti.” **cümlesinde virgülün yerine hangi noktalama işareti getirilebilir?**

A) Noktalı virgül

B) Kesme İşareti

C) Kısa çizgi

D) İki nokta

E) Nokta

6. Edebî eserin sosyal yapıyla ilgisini ( ) vaka veya durumların oluştuğu dönemin ortamını ( ) koşullarını sosyolojik eleştiri ile açıklamak mümkündür ( ) Bu yöntem ( ) eserin daha iyi anlaşılmasını sağlar ( )

Bu cümlede parantezle belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (-) (-) (.) (,) (.)

B) (,) (,) (.) (;) (.)

C) (-) (-) (:) (;) (.)

D) (,) (,) (.) (,) (.)

E) (,) (,) (:) (;) (.)

7. **Aşağıdakilerden hangisinde virgül yanlış kullanılmıştır?**

A) Adana’ya yarın gideceğim, dedi.

B) Hayır, bizim hiçbir zaman boş hayallerle işimiz olmadı.

C) Türkiye; Danimarka, Fransa, Brezilya ile karşılaşma yapacak.

D) Yörükler bahar geldi mi, deve katarlarıyla yollara düşerdi.

E) Umduk, bekledik, düşündük.

8. **Aşağıdakilerden hangisinde noktalama yanlışı vardır?**

A) Tören 17.30’da, hükûmet daireleri kapandıktan yarım saat sonra başlayacaktır.

B) Misafir, on kısmetle gelir; birini yer, dokuzunu bırakır.

C) Sınavdan hiç çalışmadan (?) yüksek puan almış.

D) Öğrencilerimi Türk Dil Kurumu’na götürdüm.

E) Şiirlerinde kendine has bir biçem (üslup) kullanmış şair.

9. Ne zaman bir roman yazsam birileri ( ) en çok da annem ( ) "Şöyle bir aşk romanı yazsana ( )” derdi. Hep günün birinde ana teması aşk olan bir roman yazmayı düşünmüştüm. *Zamanın Manzarası* öyle çıktı ortaya. Ama bizim gibi insanın yazgısını merak eden, o tür konularla akrabalık kurmuş yazarlar ( ) aşkı da yazsalar ( ) yanına başka bir sürü konu koyuyorlar.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (:) (,) (!) (,) (,)

B) (,) (,) (!) (,) (,)

C) (,) (,) (!) (;) (,)

D) (,) (,) (!) (;) (;)

E) (,) (,) (.) (,) (,)

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (“ ”) gereksiz kullanılmıştır?**

A) “Ayva çiçek açtı mı yaz gelmiş.” demektir.

B) Dedem telaşla sordu: “Ciddi bir şey var mı?”

C) Murat Alp’in “Kış Türküsü” nü okumalısınız.

D) Eş sesli sözcüklerle yapılan kafiyeye “cinas” denir.

E) Doktor “Ayağının üzerine basmamalısın.” dedi.

11. Bir sabah kâtip (I) yeni gelen evrakları karıştırırken sordu (II)

(III) Haydi (V) gözün aydın (IV)

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (:) (–) (,) (!)

B) (,) (;) (–) (,) (.)

C) (,) (;) (–) (,) (!)

D) (;) (:) (“) (;) (.)

E) (;) (;) (–) (,) (!)

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmamıştır?**

A) Türkçe'nin melodik ve akıcı yapısı, günlük iletişimde anlatımı kolaylaştırıyor.

B) Karadenizli'ye ait balıkçı köyleri, denizle iç içe yaşamın izlerini taşır.

C) Atatürkçülük'ten, Türk ulusunun bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi anlaşılır.

D) Almanlar'dan, dünya edebiyatına ve felsefesine büyük katkıları olan ünlü düşünürler çıkmıştır.

E) Osmanlı'nın, farklı etnik ve dinî gruplardan oluşan geniş bir imparatorluk olduğu bilinmektedir.

2. (I) Orhan Kemal; her gün düzenli olarak derslerine çalışmıştır. (II) Günün neredeyse sekiz-on saatini çalışmaya ayırmıştır. (III) Nazım Hikmet de onun çalışmalarından Kemal Tahire yazdığı mektuplarda sıklıkla bahsetmiştir. (IV) Önceleri Orhan Kemal'in söz dinlemediğinden, haylazlık yaptığından şikâyetçi olmuş; onun bazı yönlerini Kemal Tahir'e benzetmiştir. (V) Çoğu mektupta Orhan Kemal; hâl ve gidişinden duyduğu, memnuniyeti dile getirmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama işaretleriyle ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. *Sefiller* ( ) insanlığın karanlık yönlerine ve aynı zamanda sevgi, umut ve insanlık değerlerine de dokunan bir epik hikâyedir.

II. Hikâye ( ) 19. yüzyıl Fransa'sında geçerken karakterlerinin acıları ve umut dolu mücadeleleri duygusal bir zemin oluşturur.

III. Valjean'ın kendi vicdanıyla mücadelesi ( ) iyilik yapma arzusu ve masum insanları koruma çabaları romanın temel temasını oluşturur.

IV. *Sefiller* hızla popülerlik kazanmış ( ) edebiyat eleştirmenleri tarafından övgüyle karşılanmıştır.

V. Roman dünya çapında büyük bir etki yaratmış, farklı dillere çevrilmiş ( ) birçok ülkede okuyucuların beğenisini kazanmıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde parantezle belirtilen yerlere farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Modern ya da modernist yaklaşımları romanlarında işleyen Türk yazarlarından birisi Oğuz Atay'dır. Türk romanı ilk örneklerinden itibaren sosyal hayata sıkı sıkıya bağlı olduğu için Oğuz Atay'ın daha ziyade birey etrafında gelişen romanları, kendi zamanında yeterince ilgi görmemiştir. Buna rağmen onun romanları; Türk romanını Batı'nın bu alanda uğraştığı problemlere bağlayan, Türk romanına çağdaş bir görünüm kazandıran özelliklere sahiptir. Onun romanlarını anlayabilmenin yolu da, bütün unsurların önüne yerleştirmiş olduğu kahramanların tanınmasından geçmektedir. *Tutunamayanlar* romanında "Bana kitap kurdu, boş hayaller kumkuması, hayatın cılız gölgesi gibi sıfatlar yakıştırılabilir; şövalye romanları okuya okuya kendini şövalye sanan Don Kişot'a benzetebilirsiniz beni. Yalnız onunla bir fark var aramızda: Ben kendimi Don Kişot sanıyorum." diyen Selim, bu benzetmeyle bir anlamda toplum içindeki yazarın kendi yalnızlığına da işaret eder.

Bu parçada aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisiyle ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Virgül

B) Nokta

C) Tırnak işareti

D) Kesme işareti

E) Noktalı virgül

5. **DUMRUL** — Beklediğiniz köprüyü kurdum işte.

BİR KÖYLÜ — Beklediğimiz köprüyü mü ( )

DUMRUL — Sağlam sağlam karşıya geçersiniz şimdi ( )

( ) Uzaktaki köylülere bağırır. ( )

Gelin erenler böyle gelin. Sakın ola, Dumrul'un köprüsü dururken başka yerden geçmeyin.

(Dışarı koşar ( ) bir iki köylüyü zorla çevirip getirir.)

Aşağıdakilerin hangisi parantezle belirtilen yerlerin herhangi birinde kullanılamaz?

A) Virgül

B) Tırnak işareti

C) Parantez

D) Nokta

E) Soru işareti

6. Zehra ile Esra ( ) Biz eve döneceğiz.” diye tutturunca Ali ile Hakan “Biz kalacağız.” diyerek onlara itiraz ettiler. Mehmet ile Selim de “Biz çoğunluk ne derse ona uyarız. ( ) dediler. Osman ( ) grubun lideri olarak biraz da sertçe “Hiç kimse kafasına göre hareket edemez ( ) Biz bir ekibiz ve birlikte hareket etmeliyiz.” diyerek tüm grubu uyardı. Zehra ile Esra bu durumdan hiç memnun olmayarak yüzlerini asmışlardı.

Bu parçada yay ayraçla boş bırakılan yerlere noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (“) (”) (!) (.)

B) (“) (”) (,) (!)

C) (“) (!) (,) (.)

D) (“) (,) (,) (…)

E) (,) (”) (,) (.)

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmıştır?**

A) Akşama kadar sokaklarda oynayıp, eve gitti.

B) Mektupları yarın göndereceğim, dedi.

C) Çocuk, ayakkabılarını tamire götürdü.

D) Babam, uzun zamandır bu işi yapıyordu.

E) Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller…

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde noktalama yanlışı <u>yoktur</u>?**

A) Ankara, İstanbul seferleri yarın başlıyor.

B) Bu sabah Fethiyeye gidiyor musunuz, diye sordu.

C) Adam, akıllı (?) olduğunu söylüyor.

D) En büyük korkum şuydu; yalnızlık.

E) Akşam oldu mu tüm ışıklar yanardı.

9. (I) “Geciktim, bu gece gelemiyorum anne.” dedi. (II) “Bir haber peşindeyim, Podima’da kaldım, bir pansiyon buldum burada. (III) Tamam anne, merak etme, bir şey olmaz. Tamam, yemeğimi yerim, yarın sabah da ararım, hadi kapatmam lazım şimdi. Oldu.” (IV) Sonra yine “Oldu, tamam, tamam, tamam.” sözleriyle bir dakika daha geçti. (V) Neyse sonunda yine “Oldu, öptüm!” sözleriyle telefonu kapatabildi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül farklı bir işlevde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E)V

10. Dönmek ; (I) çok tortulu, hayal kırıklığına açık, ağır, biraz da imkânsız bir şey. Ben dönmekten ziyade bir yerden diğerine, Virginia Woolf’un da dediği gibi , (II) hafif adımlarla geçmeye çalışanlardanım. Kendimi mecbur hissetmemek , (III) sevdiğim şeylerle, insanlarla, mekânlarla arama zaruretler , (IV) yükler sokmadan , (V) hayatla flört ederek yaşayabilmek benim için önemli.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?**

A) Gözlerini kaldırıp gelen adamı süzdü, sonra isteksiz, hatta biraz da ürkekçe: “Nedir, ne istersiniz?” diye sordu.

B) Seyhun boylarında ve Aral’ın doğusunda yüzlerce yıldan beri yaşamakta olan Oğuzlar; 11-13. yüzyıllar arasında buradan ayrılarak Azerbaycan, Anadolu ve Balkanlara yerleşmişlerdir.

C) Kadıköy’de, Bahariye Caddesi’ndeki Geren Apartmanı’nın giriş katında, 21.05’te doğmuşum.

D) 1970’lerin başında henüz yeni bir kuruluş olan Türk Edebiyatı Cemiyeti’ne sık sık uğrardım: çünkü bu cemiyet tarafından yayımlanan *Türk Edebiyatı* dergisinde şiirlerim çıkardı.

E) Annemin, “Tamam, tamam. Parçalama kendini, haber etmem.” diyen sesi... Ve sonrası karanlık... Derin bir kuyudaydım.

12. (I) Prof. Dr. Fuat Sezgin, 24 Ekim 1924 tarihinde Bitlis’te doğdu. (II) Erzurum'da ortaokulu ve liseyi bitirdi. (III) 1943 yılında ilk planına göre matematik okuyup mühendis olmak için İstanbul'a geldi. (IV) Bir akrabasının tavsiyesi üzerine, İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde Alman Helmut Ritter tarafından verilen bir seminere katıldı. (V) Sezgin, Ritter'in anlattıklarının büyüleyici etkisi altında kalarak okula kaydını yaptırmak için ertesi gün hemen yola koyuldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Yeşil yaprakların gölgesinde, esnemelerin bütün şekillerini birer birer hatırımdan geçirdim ( ) Uyku seyyalesinin istilası altında kalan, yemeğini bitirmiş ( ) mahmur gözlü çocuğun esneyişi ( ) Bir yaz bahçesinin yaprak gürültüleri ortasında hamağında uzanan ve etrafındaki bitkisel hayata karışmak üzere olan taze kadının esneyişi ( ) Kış gecelerinde lambanın ışığını yuvarlak gözlerinde iki altın damlası hâlinde aksettiren hayale dalmış kedinin esneyişi ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (,) (…) (…) (…)

B) (;) (,) (...) (…) (.)

C) (;) (,) (.) (.) (.)

D) (:) (,) (.) (.) (.)

E) (.) (,) (…) (….) (…)

2. (I) Bir meteorit Dünya üzerindeki diğer kayaçlardan kimyasal bileşimi ve yaşına bakılarak ayırt edilebiliyor. (II) Asteroit Kuşağı'ndaki gök taşlarının Güneş Sistemi'nin oluşumundan arta kalan maddeler olduğu biliniyor. (III) Bu nedenle kaynağı Asteroit Kuşağı olan meteoritler yaklaşık 4.5 milyar yıl yaşında. (IV) Dünya'daki kayaçlar ise fiziksel ve kimyasal yapılarında farklı jeolojik süreçler sonucu (volkanik etkinlikler, yer kabuğundaki levhaların hareketi, aşınma) ortaya çıkan değişimler nedeniyle daha genç. (V) Kaynağı Ay ve Mars olan meteoritlerin, asteroit ya da kuyruklu yıldız gibi daha küçük gök cisimlerinin Ay'ın ve Mars'ın yüzeyine çarpması sonucu uzaya dağılan parçacıklar olduğu tahmin ediliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Şehrin hâkimi olan Voltaire'in Mikromega'sını Fransızcasından okuyanlar veyahut Türkçeye tercüme edilmişini gözden geçirenler mutlaka pireye, mikro (I) file, mega derler. Yani pire, büyümüş de fil olmuş (II) fil, küçülmüş küçülmüş de pire olmuş gibidir. Fakat aralarında ne kadar büyük fark var, değil mi? Birinde bir çift göz (III) yayvan ve üstünde ahşap bir köşk yapılabilecek denli büyük bir sırt (IV) abanoz direkleri andırır dört ayak, ufak bir kuyruk (V) diğerinde vıcır vıcır kaynayan birkaç ayak, sırt, göz vardır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine noktalı virgül (;) <u>getirilemez</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV E) III ve V

4. Bu yalı bahçelerinin civarlarında biraz daha dolaşılınca mutlaka birtakım limonluklar görülürdü. Biraz daha ilerleyince bazen de eski zamanın saffetini gösteren (I) beklenmedik bir küçük bina ile karşılaşılırdı. Bu (II) ya yüksek ağaçlar arasında (III) yalnız bir kapılı ve üç pencereli küçük bir odadan ibaret, apoletli, kordonlu bir paşa esvabı giymiş (IV) kılıç kuşanmış bir çocuğa benzeyen hoş ve gülünç manzaralı bir yapı olur (V) yahut ihtiyarlamış akrabalarımızdan birini hatırlatan eski, yarı yıkık bir kameriye olurdu.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine herhangi bir noktalama işareti koymaya gerek <u>yoktur</u>?

A) I ve III B) II ve III C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

5. Paris'te ne yaptım ( ) Hiç ( ) Şimdi hatırası bende akıl dışı bir maceranın keskin tadı gibi kalan en kuvvetli saatlerim ( ) krizantem ve kış gülleri kokusu ve kadın çehreleri renkleriyle dolu neşeli bulvarlarda hedefsiz gezintilerim ( ) Notre Dame Kilisesi eteğinde gölgeye sığınmış küçük bir sonbahar bahçesinde hayal ve nisyan dakikalarım ( ) bilhassa geceleri evime dönerken Seine Nehri'nin rıhtımları üzerinde tek başıma yaptığım gezintilerim ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (!) (…) (,) (,) (,) (…)

B) (?) (!) (;) (;) (;) (…)

C) (?) (…) (;) (;) (;) (.)

D) (:) (!) (;) (;) (;) (.)

E) (?) (.) (,) (,) (,) (…)

6. Yaşam holografiktir (I) Holografik kelimesi bir sistemi oluşturan her bir birimin o sistemin tümünü temsil ettiğini (II) kopyaladığını, taklit ettiğini ifade eder. Örneğin insan vücudundaki her hücre (III) DNA'lar düzeyinde, o insana ait tüm özellikleri taşımaktadır (IV) Böylece ister diş ister kemik (V) ister kan yoluyla olsun, eğer bir insanın bir hücresine ulaşır ve onu analiz ederseniz o insanın kendine özgü özelliklerine ulaşmış olursunuz.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlerden hangisinde herhangi bir noktalama işareti <u>kullanılmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Şiirlerinde oldukça akıcı bir dil kullanan Yunus Emre, tasavvufun en zor konularını dahi yalın bir üslupla anlatabilmiştir. (II) Millî unsurları tasavvufla bir araya getirmiş, farklı formda kurguladığı tekke edebiyatını özgün bir yapılanmayla yeniden yorumlamıştır. (III) Şiirlerinde tasavvufi konulara sıkça yer vererek, duygu ve düşüncelerini aktarmada şiiri basamak yapmıştır. (IV) Tasavvufu ve bilgiyi sade bir Türkçeyle şiirlerinde işlemiş, bu sayede çağları aşan bir üne kavuşmuştur. (V) Onun şiirleri, kendi düşüncelerinin yanı sıra ulusal kültüre dair değerleri de içeren ortak bir payda oluşturma çabasındadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Sanattaki estetiksel kategoriler biraz kendiliğinden anlaşılır ( ) doğalmış gibi görünmektedir. Peki ( ) o zaman bilimde estetik ne anlama gelmektedir ( ) Güzel kavramı fiziğe, matematiğe, biyolojiye nasıl uygulanmaktadır ( ) Bir sanatçı üzerinde çalışmak istediği formu, daha önce gördüğü başka bir sanat yapıtı aracılığıyla kurar ( ) diyen Thomas Aquinas sanatçıyı doğayla yüzleşme yükünden kurtarmıştır.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

A) (,) (;) (?) (-) (.)

B) (;) (;) (:) (“) (“)

C) (,) (;) (?) (!) (-)

D) (,) (,) (?) (?) (,)

E) (;) (,) (:) (“) (“)

9. I. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur.

II. Kendi içinde virgül bulunan sıralı cümleleri bağlamak için kullanılır.

III. Bir konuda örnek vermeden önce kullanılır.

IV. Alıntı ifadenin içinde başka alıntı varsa kullanılır.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi ile ilgili bilgi <u>verilmemiştir</u>?

A) Kısa çizgi

B) Tırnak işareti

C) İki nokta

D) Noktalı virgül

E) Tek tırnak

10. Melis; Işık, Bilge ve Elif'i bu akşam yemeğe çağırmış.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

A) Pazardan biber, domates, salatalık; portakal, elma aldım.

B) Babam, bu senenin sonunda köyde olacak; tarlayı, bağı, bahçeyi ekecek.

C) İç Anadolu'da buğday, arpa, şeker pancarı; Karadeniz'de çay, fındık, mısır yetiştirilir.

D) Konya; Aksaray, Niğde ve Kayseri'den büyüktür.

E) At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.

11. Sanatla ilgilenen ( ) çay içen ( ) tartışan ( ) kitap ( ) gazete okuyan yüzlerce yüz arasında bir tanesi iyice belirginleşiyor ( ) Günlerdir adını anımsayamadığım ( ) ufak tefek bir kız ( ) Merak ediyorum ( ) üç beş yıl sonra nerede ( ) ne durumda olacağız ( )

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi parçada boş bırakılan yere <u>getirilemez</u>?

A) İki nokta

B) Virgül

C) Üç nokta

D) Noktalı virgül

E) Ünlem

12. Sosyoloji öğretimindeki nihai amaç ( ) toplumsal sistemdeki mevcut sosyal gerçekliği anlamak ( ) onu sosyal yönleriyle analiz etmek ve yorumlamaktır ( ) Sosyoloji ( ) doğası gereği sosyal dünyada olup bitenleri ( ) sosyal olgu ve gelişmelerin toplumsal düzeni ne yönde etkilediğini araştırma arzusundadır.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (:) (,) (.) (,) (;)

B) (,) (;) (.) (:) (;)

C) (;) (,) (.) (;) (,)

D) (,) (:) (.) (,) (;)

E) (;) (;) (.) (:) (,)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleriyle ilgili yanlışlık <u>yapılmamıştır</u>?

A) Deniz; ucu bucağı sınırsız olan ve bu yönüyle de insanda sonsuzluk duygusu çağrıştıran tabiata ait bir mekândır.

B) Orhan Veli Kanık, 36 yıllık yaşadığı kısa hayat serüveni içinde yurt dışına hiç gidememiş; şiirlerinde bulunduğu mekândan her daim uzaklaşmayı dile getirmiştir.

C) Orhan Veli Kanık, mısralarında denizin maviliğine hayran kalır, sonsuzluğu çağrıştıran bu mekânın dinginliğine sığınmak ister.

D) Orhan Veli'nin şiirlerinde 'deniz'e özel bir önem verdiği ve bir güzellik unsuru olmasının yanında ulaşılacak bir hedef olarak ele alındığı görülür.

E) Orhan Veli Kanık, günlük hayatın sıkıntılarını, yaşadığı yalnızlığı, içine düştüğü karamsarlığı deniz ve denize ait unsurlara yönelerek huzuru ve mutluluğu yaşar.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) Aferin sana, gerçekten harika bir iş çıkardın

B) İnanılmaz, sen gerçekten şaşırtıcı birisin

C) İşte bu, tam da aradığımız şey

D) Of, bıktım artık senin saçmalıklarından

E) Çaresizliğini gördükçe içimde bir acıma hissi oluştu

3. I. Felsefe; varlık, gerçeklik ve bilgi gibi konularla ilgili temel problemlere ilişkin sistemli çalışmalardır.

II. Tarihteki çoğu okuryazar toplumlar "Gerçek nedir?" sorusuna karşılık gelebilecek cevapların ardına düşmüştür.

III. Orta Çağda felsefenin odaklarından biri akıl ile inanç arasındaki ilişki sorunudur.

IV. Doğu felsefesinin temelleri Hint, Mısır, Babil ve Çin kaynaklarına dayanır.

V. Bugünkü akademik felsefenin ana dalları metafizik, epistemoloji, etik ve mantıktır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Küresel ısınma ve iklim değişikliği dünyayı tehdit eden çevre sorunlarının başında gelmekte, dikkatleri bu yöne sevk etmektedir. Küresel ve bölgesel anlamda birtakım etkilerinin ortaya çıkacağı beklenen küresel iklim değişikliğinin potansiyel etkileri; tarım, orman, temiz su kaynakları, deniz seviyesi, enerji, insan sağlığı ve biyoçeşitlilik üzerinde yoğunlaşmaktadır. Elbette, dünyanın her yerinde henüz tam anlamıyla yaşanmamış olsa da ekonomik, ekolojik ve sosyal yaşamda birtakım zincirleme etkilere neden olmaktadır. Bu gerçeklik, küresel iklim değişikliğine karşı gerekli önlemlerin alınmasında tüm ülkelerin uluslararası iş birliğine gerekli duyarlılığı göstermesini gerektirmektedir.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı <u>yoktur</u>?

A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

B) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.

E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

5. (I) Ormanın en tehlikeli canlılarından biri olan kurt, kendine büyükçe bir av yakalamış, tüm iştahıyla avını mideye indiriyormuş. (II) Çok aç olduğu için avını hızla yerken, boğazına bir kemik takılmış. (III) Boğazına takılan kemik onu acı içinde bırakmış; kurt, boğazına takılan kemiği bir türlü çıkaramayınca başlamış ormanda koşmaya. (IV) Hem acı acı uluyor, hem de tüm ormanı baştan başa dolaşıyormuş. (V) Karşılaştığı tüm hayvanlardan yardım istiyor; boğazındaki kemiği çıkarana büyük bir ödül vereceğini söylüyormuş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama işaretleriyle ilgili yanlışlık <u>yapılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Eşini, çocuklarını, evini hatırlamıştı.
II. Sac ısınır, hamur biter; geçim düzelir, ömür biter.
III. Ooo, bu ne güzel sürpriz!
IV. Bunu, aslında atacaktım, bir kenara ayırın şimdilik.
V. Kadir, Ceylan'ın çalıştığı kuruma gitmiş.

Numaralanmış cümlelerdeki virgüllerin kullanımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede eş görevli sözcükleri bağlamada kullanılmıştır.
B) II. cümlede sıralı cümleler arasında kullanılmıştır.
C) III. cümlede cümle başı ünlem ifadesinden sonra kullanılmıştır.
D) IV. cümlede ögeleri ayırmak için kullanılmıştır.
E) V. cümlede anlam karışıklığını gidermek, özneyi ayırmak için kullanılmıştır.

7. Bir baştan bir başa üç kere koştu. Güğümün keskin kenarlı dibi ince bacaklarına çarpıp acıtıyor fakat o ( ) azıcık yüzünü buruşturarak ( ) Ayran ( ) temiz ayran ( ) ( ) demeye devam ediyordu.

Bu parçada parantezle gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (-) (,) (!) (…)
B) (;) (“) (,) (…) (“)
C) (,) (“) (,) (!) (“)
D) (;) (-) (,) (!) (…)
E) (,) (“) (,) (!) (…)

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgülün (;) kullanımı yanlıştır?**

A) Erkek çocuklara Mustafa, Ahmet, Mehmet, Ali; kız çocuklara ise Ayşe, Fatma, Zeynep, Elif adları verilir.
B) Erzurum; Sivas, Kayseri ve Adıyaman'a göre daha yüksektir.
C) Sevinçten içim içime sığmıyor; bağırmak, kahkaha atmak istiyorum.
D) Deneme; anı, günlük, biyografi türündeki yazılara göre daha fazla felsefi birikim gerektiren bir yazı türüdür.
E) Türkler tarih boyunca şu alfabeleri kullanmışlardır; Kök Türk, Uygur, Arap, Latin ve Kiril.

9. I. NASA'da ne kadar akıllı adamlar var!
II. Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle!
III. Bu insanların esprili (!) olduklarını iddia ediyorlar.
IV. Bir hilâl uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor!
V. İstese tüm işi bir saatte bitirirmiş (!).

Numaralanmış cümlelerde ünlem işareti (!) kaç farklı görevde kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. (I) Dijital dünyadaki ilerlemeler her ne kadar 1965'ten sonra etkisini göstermeye başlamış olsa da 21. yüzyılda bu etki daha da artmıştır. (II) Günümüzde dijital araçların hayatı kolaylaştırması, hayatı zevkli hâle getirmesi, kişinin kendine ve etrafına ayırabileceği zamanı arttırması gibi nedenlerle bu araçlar hem yetişkinler hem de çocuklar tarafından daha fazla istenmeye ve kullanılmaya başlanmıştır. (III) Bu doğrultuda özellikle Z ve A kuşağı olarak ifade edilen yeni nesil, dijital dünyayı âdeta bir yaşam tarzı hâline getirmiştir. (IV) Z kuşağı olarak adlandırılan ve 2003 yılından sonra dünyaya gelen çocuklar, önceki kuşaklardan farklı olarak dijital dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederken, farklı ve çok sayıda sosyal medya iletişim kanalını da etkin bir şekilde kullanmaktadır. (V) Alfa kuşağı olarak adlandırılan ve 2010 yılından sonra dünyaya gelen çocuklar ise doğdukları andan itibaren dijital araçlarla karşılaşmakta, oyun arkadaşı olarak robotları ya da dijital arkadaşları seçmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bazı sporcular vardır ülkemizde ( ) onları tartışma konusu yapmanın hiçbir anlamı yoktur. Spora katkıları ( ) yeni nesle kazandırdıkları ortadadır çünkü ( ) Zaman köprüsünü çabaları ve yetenekleriyle geçen bu insanlar ( ) dün bizden öncekilerin spor gıdasını karşıladı ( ) bugün de biz onlardan besleniyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (,) (,) (.) (,) (;)
B) (;) (,) (.) (,) (,)
C) (,) (;) (,) (,) (;)
D) (,) (,) (.) (;) (,)
E) (;) (;) (.) (,) (;)

1. Tek olan, diğer varlıklar içinde tam bir benzeri bulunmayan varlıklara verilen isimler "özel" isimlerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isim yoktur?

A) Köpeğimi parkta dolaştırmak bazen çok zor oluyor.

B) Elvan'ın işleri çok yoğun bir hâl almaya başladı.

C) Çiftlik Caddesi'nde gezdiğimiz günleri hatırlıyor musun?

D) *Yaprak Dökümü* yazarın, günün şartlarını gösterdiği romanıdır.

E) Ağrı Dağı'na gitmek için planlar yapmaya başladım.

Çözüm:

İnsan adları, cadde adları, eser adları, özel belirtilen dağ isimleri özel isimlerdir. B, C, D ve E seçeneklerinde bunlara örnek verilmiştir. A seçeneğinde "köpek" adı bir tür ismidir.

Cevap: A

2. Topluluk isimleri "-ler, -lar" çoğul eki almadığı hâlde anlam olarak birden fazla varlığı ifade eden isimlerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk ismi yoktur?

A) Bu ormanın güzelliğini hiçbir şeye değişmem.

B) Bizim takım son maçta yine harika oynadı.

C) Sürüden ayrılanı kurt kapar, demişler.

D) Okulun boyanması için yaz aylarını bekledik.

E) Projenin başarıya ulaşmasında bu grubun emeği çok.

Çözüm:

"Orman, takım, sürü, grup" çoğul eki almadığı hâlde anlam olarak birden fazla varlığı ifade etmektedir. Okul adı mekân anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap: D

3. İstihkâmın sağ eteği ucunda, denize pek yakın olan evinin bir köşesini ve damını iyice görüyordu.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Belirtme durumu eki almış isim

B) III. tekil iyelik eki almış isimler

C) Yönelme durum eki almış isim

D) Tamlayan eki almış isim

E) Ayrılma durumu eki almış isim

Çözüm:

Bu cümlede "köşesini, damını" sözcükleri belirtme durumu eki almış isim, "eteği, ucunda, köşesini, damını" sözcükleri III. tekil iyelik eki almış isimler, "denize" sözcüğü yönelme eki almış isim, "istihkâmın" sözcüğü tamlayan eki almış isimdir. Ayrılma durumu eki almış isim bu cümlede yoktur.

Cevap: E

4. Bazı somut isimler kullanıldığı bağlama göre cümle içinde soyut anlam kazanabilir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu açıklamaya örnek kullanım vardır?

A) Bavuluna bütün hatıralarını doldurup yola çıktı.

B) Sorunlarını arkadaşına anlatırken çok gergindi.

C) Üniversitenin havası onu bambaşka bir insan yapmıştı.

D) Kokusunu alamadığı yemeğin yanmasına şaşmamalı.

E) Rüzgâr her zaman böyle sert esmezdi aslında.

Çözüm:

Hava sözcüğü somut isimdir. C seçeneğindeki hava sözcüğü mecaz anlamda kullanılarak soyut anlam kazanmıştır.

Cevap: C

5. Boğaziçi'nin Anadolu kıyısındaki tenha, bayır ve yarı boş köylerinden birinde hırçın bir kış akşamıydı. Ayrıca yağmur yağıyordu. Fakat rüzgâr öyle ıslak esiyor ve her tarafı öyle sırılsıklam ediyordu ki yokuşlardan mütemadiyen seller akıyor ve oluklardan mütemadiyen sular boşanıyordu. Bir haftadan beri sürüp giden bu kapanık ve yaş hava altında ahşap evler sünger gibi rutubeti çekmişler, şişip doymuşlardı; artık suları ememiyorlar, dışarıya veriyorlardı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Çokluk ve iyelik eki almış isimler

B) III. çoğul iyelik eki almış isim

C) III. tekil iyelik eki almış isimler

D) Belirtme durumu eki almış isimler

E) Ek-fiil eki almış isim

Çözüm:

Bu parçada "köylerinden, yokuşlardan" sözcükleri çokluk ve iyelik eki, "kıyısındaki, köylerinden, akşamı, altında" sözcükleri III. tekil iyelik eki, "tarafı, rutubeti, suları" sözcükleri belirtme durumu eki, "akşamıydı" ek-fiil eki almış isimlerdir. III. çoğul iyelik eki almış isim bu parçada yoktur.

Cevap: B

6. Varlıkların veya kavramların renk, durum, biçim özelliklerini bildiren sözcüklere niteleme sıfatı denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük niteleme sıfatı değildir?

A) Ben sana acı bir kahve söyleyeyim mi?

B) Sarı elbisesiyle güneş gibi parlıyordu.

C) Film çok komik olduğundan gülüyordum.

D) Güzel manzara karşısında şaşakaldı.

E) Bu uzun yolculuk onu yormuştu.

Çözüm:

Bu cümlelerde kahvenin acı özelliği, elbisenin renk özelliği, yolculuğun uzun olma özelliği, manzaranın güzel olma özelliği verilmiştir. C seçeneğindeki "çok" sözcüğü zarfı etkilediğinden derecelendirme zarfıdır.

Cevap: C

7. Varlıkları ve kavramları işaret yoluyla belirten sözcüklere işaret sıfatı denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük işaret sıfatı değildir?

A) Bu dağlar dumanlı, göz gözü görmüyor.

B) Şunu biraz daha anlatır mısın bana?

C) Uzun yıllar bu konu üzerinde çalıştım.

D) Diğer insanlara güvenmeyi öğrendim.

E) Masayı biraz öteki tarafa iter misiniz?

Çözüm:

A, C, D ve E seçeneklerinde işaret edilen varlık ve kavramlar vardır. B seçeneğinde işaret yoluyla ismin yerini tutan bir zamir kullanılmıştır.

Cevap: B

8. Bir gün şu koca dağları aşıp,
Bir gün memleketime dönebilsem!
Evimizin çift kanatlı kapısını
Tekmemle açacağım.

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) Niteleme sıfatı

B) Sayı sıfatı

C) Belgisiz sıfat

D) Birleşik sıfat

E) Adlaşmış sıfat

Çözüm:

Bu dizelerde "koca, kanatlı" sözcükleri niteleme sıfatları, "çift" sözcüğü sayı sıfatı, "bir" sözcüğü belgisiz sıfat, "çift kanatlı" ifadesi birleşik sıfattır. Adlaşmış sıfat, niteleme veya sayı sıfatıyla kurulan sıfat tamlamalarında tamlanan ismin düşmesi ve varsa düşen isimdeki ekin sıfata geçmesi şeklinde oluşur. Bu dizelerde adlaşmış sıfata yer verilmemiştir.

Cevap: E

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla <u>sağlanmamıştır</u>?

A) Hangi kitabı alacağına karar veremedin mi hâlâ?

B) O büyük dağ tırmanışından ne gün gelmeyi düşünüyorsun?

C) Bugünkü final yarışında kaçıncı sırada yarışacağım?

D) Bu aşılmaz yolları aşmak için hangi yoldan gitmeliyim?

E) Kitaplarını almak için annenden kaç lira isteyeceksin?

Çözüm:

B seçeneğinde “ne gün”, C seçeneğinde “kaçıncı sıra”, D seçeneğinde “hangi yol”, E seçeneğinde “kaç lira” soru sıfatlarıyla soru anlamı sağlanmıştır. A seçeneğinde “hangi kitap” soru sıfatıdır ancak soru anlamı -mi soru ekiyle sağlanmıştır.

Cevap: A

10. Varlıkları sayı ve miktar bakımından tam olarak belirtmeyen sözcüklere belgisiz sıfat denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi belgisiz sıfat <u>değildir</u>?

A) <u>Birini</u> bulmak için bu kadar uğraşılır mı?

B) Melek <u>birkaç</u> gündür çok üzgün görünüyor.

C) O şair, <u>bazı</u> şiirlerini henüz yayımlamamış.

D) Şiirlerini <u>birçok</u> dergiye yollayacakmış.

E) Madem istemiyorsun <u>her</u> dakika konuşma onunla.

Çözüm:

Seçeneklerde “gün, şiirler, dergi, dakika” sözcükleri belgisiz sıfatlarla belirtilmiştir. A seçeneğindeki "birini" sözcüğü bir ismi belirtmeyip ismin yerini tuttuğu için belgisiz sıfat değildir.

Cevap: A

11. Zamirler isimlerin yerini tutabilen, onların yerine kullanılabilen kelimelerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir görevinde kullanılan bir sözcüğe <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Kapısının önüne gelinceye dek ikimiz de gözümüzü kırpmadık.

B) Öykümün neresinde kaldığımı artık hatırlayamıyordum bile.

C) Şunu çok iyi biliyorum ki ona artık mektup yazmayacağım.

D) Kitaplarımın çoğunu yeni açılan kütüphaneye bağışladım.

E) Kendi gücünün farkına varmak uzun yıllarını alsa da yılmadı.

Çözüm:

B seçeneğinde “neresinde” sözcüğü soru zamiri, C seçeneğinde “şunu” işaret zamiri, D seçeneğinde “çoğunu” belgisiz zamir, E seçeneğinde “kendi” dönüşlülük zamiridir.

Cevap: A

12. Az önce yanımızdan geçmiş ve müşkülpesent bir bakışla oyunumuzu görmüş olan beyefendinin satranç şampiyonu Czentovic olduğunu belirttim <u>ona</u> (I). İkimiz de atlatalım artık <u>bunu</u> (II), diye ekledim. Derin bir üzüntüye gark olmadan onun horlayıcı tavrını sineye çekeceğiz; öyle ya, zavallı insanların da aslında <u>diğerlerinden</u> (III) bir farkı olmasa gerekti. Gelgelelim <u>bu</u> (IV) laubali sözlerimin McConnor üstünde yarattığı tamamen beklenmedik etki <u>beni</u> (V) şaşırttı.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi zamir <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I ve V. sözcükler kişilerin isimleri yerine kullanıldığından kişi zamiri, II ve III. sözcükler varlık ve durumların yerini işaret yoluyla tuttuğundan işaret zamiridir. IV. sözcük “sözler” ifadesini işaret ettiğinden sıfat görevinde kullanılmıştır.

Cevap: D

13. Sen gidiyorsun ya işine yetişmek için,
Saçlarını, gözlerini, ellerini
Neyin varsa toplayıp gidiyorsun ya,
Her seferinde bir şey unutuyorsun, sıcak,
Termometrede yükselen çizgi çizgi.
Kim bilir nerelerde soğuyorsun...

Bu dizelerde zamir türünde kaç sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Çözüm:

Bu dizelerde "sen" kişi zamiri, "şey" belgisiz zamir, "kim", "neyin" ve "nerelerde" soru zamiridir.

Cevap: E

14. Eski arkadaşlarından ve eski hayat tarzından kendini azat ettiği, yeni arkadaş da edinmediği için okumaktan başka yapacak bir şeyi kalmamıştı onun; okumaya o kadar çok vakit ayırıyordu ki bunu yapan sıradan gözler olsaydı şimdiye kadar on kere bozulmuştu.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) İşaret zamiri
B) Dönüşlülük zamiri
C) İlgi zamiri
D) Belgisiz zamir
E) Kişi zamiri

Çözüm:

Bu cümlede "bunu" işaret zamiri, "kendini" dönüşlülük zamiri, "şeyi" belgisiz zamir, "onun" kişi zamiridir. Bu cümledeki "ki" cümleleri birbirine bağlama göreviyle kullanıldığından zamir değil bağlaçtır.

Cevap: C

15. (I) İlk insanlardan beri bir arada yaşamak, birbirine katlanabilmek ortak bir anlayıştır. (II) Farklı kişileri ve bununla birlikte farklı görüşleri ortak bir ülküye odaklamak ulusların, inançların oluşmasında ana etkendir. (III) Karşımızdaki kim olursa olsun onu bir insan olarak görmeliyiz. (IV) Bilgiye dayanan düşünce yapısı ile onlara yaklaşmalıyız. (V) İnsanların hiçbiriyle aynı düşüncelere sahip olmak zorunda olmadığımız gibi aynı şekilde yaşamak durumunda da değiliz.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede belgisiz zamire yer verilmiştir.
B) II. cümlede işaret zamiri kullanılmıştır.
C) III. cümlede ilgi zamiri ve soru zamiri vardır.
D) IV. cümlede kişi zamirine yer verilmiştir.
E) V. cümlede belgisiz zamirden yararlanılmıştır.

Çözüm:

I. cümlede "birbirine" sözcüğü belgisiz zamirdir. II. cümlede "bununla" sözcüğünde işaret zamiri kullanılmıştır. III. cümlede "karşımızdaki" sözcüğündeki "-ki" eki ilgi zamiri değil, sıfat yapan "-ki" ekidir. Bu cümlede "kim" soru zamiridir. IV. cümlede "onlara" sözcüğü kişi zamiridir. V. cümlede "hiçbiriyle" sözcüğü belgisiz zamirdir.

Cevap: C

16. Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylân su içmeye iner
Çayırları büyürken görürüm

Aşağıdakilerin hangisi bu dizelerde zarf görevinde kullanılmıştır?

A) düşünsem
B) büyürken
C) görürüm
D) içmeye
E) iner

Çözüm:

"büyürken" sözcüğü "görürüm" fiilini belirttiği için zarftır.

Cevap: B

17. Dünyada her şehir sosyal ve kültürel açıdan üç yüz senede bir değişir.

Aşağıdakilerin hangisi bu dizelerde zaman zarfı görevinde kullanılmıştır?

A) dünyada

B) her şehir

C) sosyal ve kültürel açıdan

D) üç yüz senede bir

E) değişir

Çözüm:

"Üç yüz senede bir" kelime grubu "değişir" fiilini zaman açısından belirttiği için zaman zarfıdır.

Cevap: D

18. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ifadeler zarf değildir?**

A) Bu öykü uçmayı kutsayan bir martının hayatını anlatır.

B) Martı Jonathan kendi sınırlarını nasıl aşmıştır?

C) O, bize ömrümüz boyunca dürüst olmamız gerektiğini öğretti.

D) Onun amacı gökyüzünün en yüksek noktasına uçmaktır.

E) Hepinizin içinde özgürce uçabilen martılar görüyorum.

Çözüm:

"Kutsayan" kelimesi sıfat görevinde bir fiilimsidir. "Nasıl" kelimesi fiili soru anlamıyla belirten bir zarftır. "Ömrümüz boyunca" kelime grubu, fiilimsiyi zaman anlamıyla belirten bir zarftır. "En" kelimesi "yüksek" sıfatını miktar anlamıyla belirten bir zarftır. "Özgürce" kelimesi sıfat görevindeki "uçabilen" kelimesini durum anlamıyla belirten bir zarftır.

Cevap: A

19. Eli kalem tutanlar, bu milletin birçok konuda tarih boyunca hayli didinerek elde ettiği kazanımları niçin dile getirmez?

Bu cümlede aşağıdaki zarf türlerinden hangisi yoktur?

A) Miktar

B) Yer - yön

C) Zaman

D) Durum

E) Soru

Çözüm:

"Tarih boyunca" zaman zarfıdır, "hayli" miktar zarfıdır, "didinerek" durum zarfıdır, "niçin" soru zarfıdır. Yer - yön zarfı yoktur.

Cevap: B

20. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zarf yoktur?**

A) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.

B) Öfkeyle kalkan zararla oturur.

C) Gülme komşuna gelir başına.

D) Çok yaşayan bilmez, çok gezen bilir.

E) Eğri oturup doğru konuşalım.

Çözüm:

A seçeneğinde "üfleyerek", B seçeneğinde "öfkeyle" ve "zararla", D seçeneğinde "çok" kelimeleri, E seçeneğindeki "eğri ve doğru" kelimeleri zarftır.

Cevap: C

21. Tek başına anlamı olmayan, kendinden önce gelen sözcükle öbekleşerek anlam ve görev kazanan sözcüklere edat (ilgeç) denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edata yer verilmemiştir?

A) Bir bulut gibi göklere uzanmak vardı şimdi.

B) Senin için buralarda kaldım bunca yıl.

C) Ne güzeldi seninle dolaşmak o sokaklarda.

D) Sonbahar yaprakları hüznün rengindeydi şimdi.

E) Farklı farklı tariflere göre yaptım bu kurabiyeyi.

Çözüm:

A seçeneğinde "gibi", B seçeneğinde "için", C seçeneğinde "ile", E seçeneğinde "göre" edattır. D seçeneğinde edata yer verilmemiştir.

Cevap: D

22. Eş görevli sözcükleri, sözcük gruplarını ve cümleleri bağlamaya yarayan; bunlar arasında anlam bakımından bağ kuran sözcüklere bağlaç denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaca yer verilmemiştir?

A) İnsan, ya deniz ya dağ gören bir şehirde yaşamalı.

B) Resminde canlı renkler vardı fakat ruh yoktu.

C) Demir gibi güçlü bilekleri, bir anda kaptı yükü.

D) Film ilginç bir konuya sahipti yalnız senaryo zayıftı.

E) Tatilde hem dinlenmek hem de yeni yerler keşfetmek istiyorum.

Çözüm:

A seçeneğinde "ya… ya", B seçeneğinde "fakat", D seçeneğinde "yalnız", E seçeneğinde "hem… hem" bağlaçtır. C seçeneğinde bağlaca yer verilmemiştir.

Cevap: C

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem, parantez içinde verilen anlamıyla kullanılmamıştır?

A) Eyvah, dilekçemi doğru yere vermemişim! (panik)

B) Tüh, kitabımı yine orada unutmuşum! (pişmanlık)

C) Of, yeter artık, bu geziden çok sıkıldım! (bıkma)

D) Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker! (seslenme)

E) Ah, nerede kaldı benim eski mutlu günlerim! (sinirlenme)

Çözüm:

E seçeneğinde ünlem "özlem" anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap: E

24. I. Proje ödevim için birçok araştırma yapmalıyım.
II. Uyuyakaldığım için derse geç kaldım.
III. Kulaklığını iki gün için verdi.
IV. Arkadaşı için neler feda etmedi ki?

Numaralanmış cümlelerde kullanılan "için" edatının cümleye kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zaman

B) Hakkında

C) Amaç

D) Uğruna

E) Sebep

Çözüm:

I. cümle amaç, II. cümle sebep, III. cümle zaman, IV. cümlede de "için" edatı uğruna anlamlarında kullanılmıştır. Bu cümlelerde "için" edatı hakkında anlamında bir cümlede kullanılmamıştır.

Cevap: B

25. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi benzerlik anlamında kullanılmamıştır?

A) Kuşlar kadar özgür dolaşmak istiyordu yıllardır.

B) Senin gibi olmak öyle çok kolay bir şey değil.

C) Onun gibi dürüst olmaya çalışıyorum ben de.

D) Bu düzlük bazen bataklık gibi olur.

E) Arkadaşım da senin kadar başarılı.

Çözüm:

E seçeneğinde "kadar" sözcüğü benzerlik değil, eşitlik anlamında kullanılmıştır.

Cevap: E

1. İşte, böyle bir yerde köyün insanlarını düşünüyorum. Kitaplar, bir zaman bana, insanları sevmek lazım geldiğini, insanları sevince tabiatın, tabiatı sevince dünyanın sevileceğini, oradan yaşama sevinci duyulacağını öğretmiştiler.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Somut isim
B) Özel isim
C) Çoğul isim
D) Cins isim
E) Soyut isim

2. (I) Korkularımızla yüzleşmek yerine kaçarız kendimizden, sorumluluklarımızdan, gerçeklerden ama kaçışın sonu yoktur. (II) Ya bir gün yakalanırız ya da bunlardan kaçtıkça kendimize bir hapishane inşa ederiz. (III) Oysa korkularımızla yüzleşirsek onları yeneriz. (IV) İşte, o zaman kendimize öz güvenimizi, öz saygımızı, özgürlüğümüzü geri kazanırız. (V) Korkularınızı yenmek için kaçmayın, korkularınızla yüzleşin ve kazanın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf görevinde bir sözcüğe yer verilmiştir?

A) Cennetten de güzel bu mekânda atacağım adımları planlıyordum.
B) Bana musallat olan düşünceleri zihnimden kovabiliyordum.
C) Umutlarım ve heyecanlarım tüm benliğimi sarıyordu.
D) Ruhum coşuyor, cismim de bundan nasipleniyordu.
E) Etrafımdaki her şey yiten anlamına yeniden kavuşuyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğru" **sözcüğü sıfat görevinde kullanılmıştır?**

A) Doğru konuştuğu için çevresinde sevilen biridir.
B) Hayatta doğru insanı bulmak çok kolay değil.
C) Ben doğrunun yanında oldukça başım ağrımaz.
D) Matematikten yazılı konusu "doğrular" olacakmış.
E) Ders çalıştığımdan sabaha doğru yatabildim ancak.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut isim yoktur?

A) Adamın iyisi iş başında belli olur.
B) Şans, hazırlanmış zihinlerin yanındadır.
C) Geleneğimizde öfkeye yer yoktur.
D) Rüzgâra tüküren yüzüne tükürür.
E) Sabrın sonu selamettir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman zarfına yer verilmiştir?

A) Başka türlü düşünüyor, başka türlü hissediyordum.
B) Güçlü gölgesi, cisminden daha gerçekti sanki.
C) Buna benzer bir olayı beş yıl önce de yaşamıştık.
D) Zamansız hareketlerinin sonuçlarına katlanmalıydı.
E) Akşam, birçok şaire ilham kaynağı olmuştur.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hem … hem de" **bağlacı cümleleri bağlama görevinde kullanılmıştır?**

A) Bu mağaza hem günlük giyim hem de özel günler için şık kıyafetler satıyor.
B) Bu yemek hem sağlıklı beslenmeyi destekliyor hem de lezzetli bir tat sunuyor.
C) Bu kitap hem tarih hem de edebiyat alanlarında bilgi veriyor.
D) Bu yazı hem bilgi verici hem de eğlenceli bir dille yazılmış.
E) Ben hem kitap okuyarak hem de dizi izleyerek eğleniyorum.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yalnız" **sözcüğü isim görevinde kullanılmıştır?**

A) Her zaman yalnız dolaştığı bu yerler artık onu bunaltıyordu.
B) O kadın yalnız çocuğun yanına giderek elini tuttu.
C) Seni de oraya getiririm yalnız çok konuşmayacaksın.
D) Yalnız gezmek istemediği için ona hemen haber verdi.
E) Uzun süredir bu köyde yalnızım.

9. Yalan bana suçların en ağırı gibi geliyordu ve bir yalan söylendiği zaman insanların değil, eşyanın bile buna nasıl tahammül ettiğine şaşıyordum.

Bu parçada aşağıdaki zamir türlerinden hangilerine yer verilmiştir?

A) Kişi zamiri - belgisiz zamir
B) Belgisiz zamir - işaret zamiri
C) Dönüşlülük zamiri - soru zamiri
D) Soru zamiri - belgisiz zamir
E) İşaret zamiri - kişi zamiri

10. Sevinç, öfke, şaşkınlık, kızgınlık, üzülme gibi duyguları daha etkili yansıtmak ya da seslenmek için kullanılan sözcüklere ünlem denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcük hâlinde ünleme yer verilmemiştir?

A) Of, bugün de çok zor bir gündü!
B) Hey, iki saattir seni çağırıyorum!
C) Haydi çocuklar, gidelim artık!
D) Vah vah, onu burada bırakmışlar!
E) Biraz da benimle konuş!

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ile" **edatı** "birliktelik" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Elindeki tırmıkla bahçedeki ağaçların dibini kazıyordu.
B) Arkadaşımla her gün kütüphaneye gideriz.
C) Bıçakla oyun olmaz, demedim mi sana?
D) Ankara'ya trenle gitmeyi düşünüyoruz.
E) Kolaylıkla işi başarabileceğini düşünüyordu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "- de / - da" **eki eklendiği kelimeye zaman anlamı katmıştır?**

A) Kıtlıklarda uzun yolculuklara çıkılarak hayatta kalmaya çalışılırdı.
B) Burada çoğunluğun ne düşündüğünün bir önemi yok.
C) Kadın, yaşlı duvarlar arasında uzanan sokağa doğru seyirtti.
D) Dünya gezegeninde olmak yeterince olağanüstü sayılmaz mı?
E) Buğday tarlalarında esen rüzgârları dinlemek ne hoştur.

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sıfatlar, yapısına göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Yazın birkaç günlüğüne Antalya'ya gideceğiz.
B) Tükenmez kalemi o kırtasiyeden almıştım.
C) Bugün eski kitaplarımı okula bağışladım.
D) Yardımsever insanlarla pek çok iş başardık.
E) Sevgisiz bir insan olmamaya çalışıyorum.

14. Cumhuriyet Dönemi'nde roman; elbette tiyatro, hikâye ve şiir gibi diğer türlerle birlikte ama belki de onlardan daha baskın bir surette, birçok yazarın kaleminden, Cumhuriyet'in ilanı sonrasında sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel alanlarda gerçekleştirilen değişikliklerin, yeni yapılanmaların savunucusu ve hatta yayıcısı işlevini üstlenmiştir.

Bu parçada aşağıdaki zamir türlerinden hangisine yer verilmiştir?

A) İşaret zamiri
B) Kişi zamiri
C) Belgisiz zamir
D) Dönüşlülük zamiri
E) Soru zamiri

15. Beethoven bu evde, bir tavan arası odasında dünyaya gelmiş. Bu ev, 19. asır sonunda esaslı bir tamir görmüş; dünyanın dört bir tarafından toplanan hatıra ve vesikalarla çok kıymetli bir Beethoven Müzesi hâline getirilmiş; bu sessiz sedasız kasaba sakinlerinin iftihar vesilesi olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) Soru sıfatı
B) Belgisiz sıfat
C) İşaret sıfatı
D) Niteleme sıfatı
E) Sayı sıfatı

1. Altın rengi gözleri yanan bir semaverdi,
I II
Ilık bir çay kokusu akardı saçlarından.
III IV
Yanmanın lezzetini onda hissettim bir an
Ve yazın sevgisini bana önce o verdi.
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük III. çoğul iyelik eki almış cins isimdir.

B) II. sözcük basit yapılı yalın isimdir.

C) III. sözcük iyelik eki almış somut bir isimdir.

D) IV. sözcük ayrılma eki almış basit isimdir.

E) V. sözcük iyelik ve belirtme eki almış soyut isimdir.

2. Köprünün üstüne müthiş bir kalabalık toplanmıştı. Hamza Dayı bunu (I) anladı. Otomobili daha hızlı sürdü. Otomobil, tam (II) köprünün üstüne, kalabalığın ortasına gelince gök gürler gibi bir (III) gürültü koptu. Kaymakam korkuyla kendine (IV) geldi. Yanına yönüne bakındı. Bir sürü çocuk, her birinin (V) elinde bir teneke, bütün güçleriyle çalıyorlardı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi zamir görevinde kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve V E) I, IV ve V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde küçültme sıfatı kullanılmamıştır?

A) Benim küçücük köpeğim evimizin neşesi oldu âdeta.

B) O ağacın ekşimsi elmalarının tadına mutlaka bakmalısın.

C) İrice bir adam, sessizce duvarı aşıp içeri girmişti.

D) Kısacık konuşup yerine oturmaya niyetlenmişti bir kere.

E) Aldığı sarımtırak ceketi oldukça ilginç görünüyordu.

4. Aşağıdakilerin hangisinde üçüncü tekil kişi iyelik eki kullanılmamıştır?

A) Hayatın mucizelerini görmezden gelmeye çalışırdı her zaman.

B) Topal Hasan, bu topraklardaki insanlarca tanınmaya başlamıştı artık.

C) Sandığın içindeki havlularda naftalin kokusu hâlâ duruyordu.

D) Bu zor durumun içinde çaresiz kalmak onu korkutuyordu.

E) O kapıyı açıp gerçekle yüzleşmek ömrünün en önemli kararıydı.

5. (I) Kamp ateşi başında otururken etrafımda yükselen çam ağaçları ve mavi gökyüzü beni büyüledi. (II) Uzaktan duyulan ırmak sesi, doğanın dinginliğiyle bütünleşerek huzur verici bir atmosfer oluşturdu. (III) Gözlerimi kapattığımda serin esen rüzgârın saçlarımı okşadığını hissettim. (IV) Etrafta açan çiçekler ve çimenler de yemyeşil doğanın verdiği dinginliği pekiştiriyordu. (V) Gökyüzünde uçuşan kuşların cıvıltıları, doğanın ritmiyle uyum içindeydi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde edata yer verilmiştir?

A) Yalnız I B) II ve V C) III ve IV

D) IV ve V E) I, II ve IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde zarflar bir arada kullanılmıştır?

A) Sonbahar; havasıyla, suyuyla, solgun güneşi ve yorgun ikindileriyle tükendi.

B) İçinde hiçbir maviliğin parıldamadığı havuzlar ölgün gözlere ya da çiçeksiz, boş vazolara benziyor.

C) Yaklaştıkları anda görülebilen ışık hüzmeleri kasvetli gökyüzünü bütünüyle dönüştürebiliyordu.

D) Güneş yılın bu mevsiminde hâlâ parlıyor.

E) Neden tunca benziyor mermer?

7. I. Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
II. Hatırası bile yabancı gelir.
III. Hayata beraber başladığımız,
IV. Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
V. Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Numaralanmış dizelerin hangisinde sıra sayı sıfatı vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. Aşağıdaki cümlelerde yer alan zarflardan hangisi sözcük öbeği şeklinde değildir?

A) Güneş, bu sabah Şehitler Parkı'nda taş basamakların üzerinde uyudu.
B) Eski kalenin duvarlarında körpe yosun filizleri kendilerini fark ettirmeden yeşeriyordu.
C) Parkın güney köşesindeki iğdenin çiçeklerinin açmış olması gerekiyordu ancak ne diye bekliyordu?
D) Oradan Boztepe Mahallesi'ne giderken efsunlu bir rüzgâr sahilden nefesler getiriyordu.
E) Bu eski mahallenin evlerinin önündeki saksılardan gündüzsefaları çıldırmışçasına taşıyordu.

9. Yalancı dünyaya konup göçenler
Ne söylerler ne bir haber verirler
Üzerinde türlü otlar bitenler
Ne söylerler ne bir haber verirler

Bu dizelerde aşağıdaki sıfat türlerinden hangilerine yer verilmiştir?

A) Niteleme - belgisiz
B) Belgisiz - soru
C) Soru - niteleme
D) Sayı - niteleme
E) Belgisiz - sayı

10. Dün gece senin küçücük elinle yalnız yattık

Yalnız senin küçücük elinle (I) yalnızlık

Kandilli ilkokulu kadar kalabalık

Zilleri çaldığında düşlerinin (II)

Sınıfların (III) kapıları (IV) ardına kadar açık

Gökyüzünün (V), denizin, toprağın, hayalle, emeğin

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. sözcük iyelik eki almış yalın hâlde isimdir.
B) II. sözcük iyelik ve tamlayan eki almış soyut isimdir.
C) III. sözcük çokluk ve tamlayan eki almış topluluk ismidir.
D) IV. sözcük çokluk ve iyelik eki almış somut isimdir.
E) V. sözcük tamlayan eki almış birleşik yapılı somut isimdir.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ama" **bağlacı cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?**

A) Seni görmeye gelirim ama eski konuları açmayacaksın.
B) Bu bahçeye çıkabilirsin ama çiçekleri koparmayacaksın.
C) Bir şans daha verebilirim sana ama beni bir daha üzmeyeceksin.
D) Onu da götürürüm ama benim sözümü dinlemeli orada.
E) Seni çok ama çok özlediğimi kaç kere söylemeliyim?

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamire yer verilmiştir?

A) Kimi görse derdini anlatıyor, çevresindeki insanları bıktırıyordu.
B) Kimi zaman dikkatsiz davranıyor, o zamanlarda bir sakarlık yapıyordu.
C) Kimi hayatı fazla ciddiye alır, kimileri de gereksiz alaya.
D) Romanı kimin yazdığını öğrenince hemen romanın yazarını araştırmaya başladı.
E) Kimden geldiğini bilemediği birkaç parça eşyayı iade de edemiyordu.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili isimlerin aldığı "-ın / -in" **eki diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Kardeşin böyle zor bir görevi de başarıyla sonuçlandırmayı bilir.

B) Bunca yaşadığın güzel şeylere rağmen kötümserliğin hiç değişmiyor.

C) Bazen mücadelelerin beni de yoruyor, farkında mısın?

D) Hedefler koyarken hayata dair, realitenin çok da uzağına düşmemek lazım.

E) Koltuğunun kenarında bilgisayarını koymak için özel bir yerin mi var?

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş yapılı sıfat yoktur?

A) Ordulu Eymen anne ve babasının göz bebeğiydi.

B) Sakinlik ona iyi gelmişti, artık her şeyi dert etmiyordu.

C) Yuvarlak masanın etrafında toplanmıştı tüm aile.

D) Küçücük evde tek başına yaşamaya çalışıyordu.

E) Kısacık bir hikâyede ne büyük hülyalar var.

3. (I) Bunların insana verebileceği çok şey var. (II) Ama bunların yarattığı, hiç değilse ortaya çıkardığı sanatçı ruh, benim için hepsinden önemli. (III) Harry'nin dediği gibi kendi yaşantımızın seyircisi durumuna gelirsek hayatın sıkıntılarından kurtulmuş oluruz. (IV) Biliyorum, benim böyle konuşmam şaşırttı seni. (V) Ne denli gelişmiş olduğumun ayırdında değildin ki!

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede işaret zamiri ve belgisiz zamir vardır.

B) II. cümlede kişi zamiri ve belgisiz zamir kullanılmıştır.

C) III. cümlede dönüşlülük zamirine yer verilmiştir.

D) IV. cümlede birden fazla kişi zamiri kullanılmıştır.

E) V. cümlede soru zamirine yer verilmiştir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çok" **sözcüğü diğerlerinden farklı bir kelime türünü belirtmiştir?**

A) Edebiyatımızda toplumsal şairler, yaşanan kültürel değişimlerle toplum hayatında baş gösteren dağınıklığı eserlerine çok iyi bir şekilde yansıtmıştır.

B) Özellikle toplumun en önemli yapı taşı olan aileye yönelik çeşitli tehlikeleri şiirlerinde çok iyi işlemişlerdir.

C) Aileyi toplumun çok önemli bir unsuru olarak kabul etmişlerdir.

D) Çok sağlam temeller üzerine kurulmuş bir aile hayatının yaşandığı toplumlarda olumsuzlukların pek az yaşanabileceğini savunmuşlardır.

E) Onun şiiri çok uzun zamanlar dönüşümlerin yaşanmadığı bir şiire doğru yol aldı.

5. Erzurum'un hâli vakti yerinde bir ailesinin çocuğuymuş. İstanbul'da hukuk tahsili yapmış hatta bir iki memuriyette dahi bulunmuş, sonra Balkan Harbi'nde gönüllü olmuş, Trakya'da yaralanmış, iyileştikten sonra tekrar orduya girmiş, harbin sonunda birdenbire her şeyi terk etmiş ve bir daha ortalıkta görülmemiş. Uzun zaman öldü sanmışlar, sonra haberleri gelmeye başlamış.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı yapılmıştır?

A) Özel isimlere ve topluluk isimlerine yer verilmiştir.

B) Çokluk eki almış somut isimler kullanılmıştır.

C) Üçüncü tekil kişi iyelik eki almış isimler bulunmaktadır.

D) İyelik eki ve durum eki almış isimlere yer verilmiştir.

E) Basit ve türemiş isim kullanılmıştır.

6. Bana her zaman dostça yaklaştığını inkâr edemem.

Bu cümledeki "dostça" **sözcüğünün aldığı ekin anlamını karşılayan bir edat aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?**

A) Hınzır bir gülümseme ile yine sırtını ön tekere verip oturuyor.

B) Bu yaz günü güneş ateş gibi yakıyordu ortalığı.

C) Bu şiiri senin için yazdığıma niçin inanmıyorsun?

D) Kızım sonunda bu işi başaracak gibi duruyor.

E) Sonunda kendime göre bir çalışma arkadaşı buldum.

7. Yazdığı <u>şiirlerinde</u> (I) yaşamın <u>içinde</u> (II) var olan boşluğu <u>dizelerine</u> (III) yansıtırken soyut sözcüklere yer verdiğinden anlam <u>kapalılığı</u> (IV) tüm <u>şiirlerine</u> (V) hâkimdi.

Bu cümledeki numaralanmış isimlerden hangisi durum eki ve iyelik ekini birlikte <u>almamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ki" **eki zamir görevinde kullanılmıştır?**

A) Öğretmen dosyaları topladı, arkadaşımınkini ben teslim ettim.
B) Kitaptakinin aynısını hazırladığı rapora yazdığından rapor beğenilmedi.
C) Karşımdaki yüce dağlar karşılaşacağım engelleri anlatıyor sanki.
D) Akşamki maçta yine istediğimiz galibiyeti almayı başaramadık.
E) Oldum olası sendeki bu öz güvene hayranım doğrusu.

9. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zarf <u>yoktur</u>?

A) Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.
B) El elin eşeğini türkü söyleyerek arar.
C) Lokma çiğnenmeden yutulmaz.
D) Vakitsiz öten horozun başını keserler.
E) Lafla peynir gemisi yürümez.

10. Aşağıdakilerin hangisinde birleşik isim <u>yoktur</u>?

A) Öyküsünde hayat olaylarını yansıtırken ateş böceğini sembol olarak kullanmış.
B) Masanın gıcırtısından dikkatimi toplayamayınca tutkal ile masanın bacağını yere yapıştırdım.
C) Bu bölgede bu seneye kadar bu kadar kurak bir yaz niçin yaşanmamıştı?
D) Yalnızlığını her gün anlatacağına bilgisayarın başından kalkmalısın.
E) Sütlaç yaptığı o günlerde biraz yorulunca çevreden yardım istiyordu.

11. şenlik dağıldı bir acı yel kaldı bahçede yalnız
o mahur beste çalar Müjgan'la ben ağlaşırız
gitti dostlar şölen bitti ne eski heyecan ne hız
yalnız kederli yalnızlığımızda sıralı sırasız
o mahur beste çalar Müjgan'la ben ağlaşırız

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Belgisiz sıfat
B) İşaret sıfatı
C) Niteleme sıfatı
D) Soru sıfatı
E) Türemiş sıfat

12. Sen hatalarımda beni hep durdurdun, kaygılarımda yol gösterdin, sorunlarımı dinlemek ve çözüm üretmek için bana <u>her zaman</u> (I) vakit ayırdın. Başarılarımda benimle birlikte sevinip benimle gurur duydun. Hayatıma <u>yön verip</u> (II) kimliğimi bulmamda bana her zaman yardım ettin. Ben daha 14 yaşında küçücük bir çocukken seninle yaptığımız konuşmaları hatırlıyorum da sanki bir yetişkinmişim gibi düşüncelerime değer verip beni <u>dikkatle</u> (III) dinledin ve bana bir arkadaş gibi tavsiyeler verdin. <u>En</u> (IV) önemlisi bana inandığını her zaman hissettirdin. Sanırım <u>o yaşlarda</u> (V) en çok ihtiyacım olan şey birinin bana inanmasıymış.

Bu parçada numaralanmış zarflar türlerine göre eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. I. Bütün bunlar, bugün gelen komik birinin fikriydi.
II. O, korkutucu gülüyordu; komik ağlıyordu hep.
III. Ben burada senin hasretinden öldüm öldüm, dirildim.
IV. Ailesine olan özlemini her akşam fotoğraflara bakarak gideriyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde soyut isim kullanılmıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV D) III ve IV E) I, III ve IV

1. Aşağıdakilerin hangisinde zaman zarfı vardır?

A) Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mıh gibi aklımda tutuyorum

B) Bende hiç tükenmez bir hayat vardı
Kırlara yayılan ilkbahar gibi

C) Kelimeler ki tank gibi geçer adamın yüreğinden
Harfler harp düzeni almıştır mısralarda…

D) Bir an kayboldun gibi yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti

E) Kayaların yüzlerinden okuduğumuz o ebedî bilinç
Bizi çekip almıştı kılcal damarlarımızdan

2. Sedat Bey ancak o zaman gözlerini oğlundan ayırdı ve dediği yere baktı. Büyük bir tablo, bütün duvarı kaplamıştı. Engin bir deniz üzerinde güneş yükseliyor ve karşıdan kızlar yavaş yavaş beyaz ayakları küçük dalgalara hemen erişmeksizin güneşe doğru yürüyordu. Oğlu sendeleye sendeleye yanına gelmişti. Müthiş ve hudutsuz bir korku içinde babasına sordu: “Nasıl buldun, baba?”

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Hem iyelik hem belirtme durumu eki almış isim

B) Üçüncü çoğul kişi iyelik eki almış isim

C) Yalın hâlde soyut isim

D) İsim görevinde ikileme

E) Yönelme durumu eki almış türemiş isim

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de” **bağlacı cümleye pekiştirme anlamı katmıştır?**

A) O sinemaya ben de gitmeyi düşünmüştüm.

B) Sen bu işi bitireceksin de ben göreceğim.

C) İzin versen de biletimi alabilsem.

D) Bu yaptıklarınız hiç de yakışık almadı.

E) Biletini erken aldı da konsere gidebildi.

4. (I) Ümitsiz bir didinmenin yorgunluklarından ve asabiyetlerinden kurtulan baba, dünyayı farklı bir gözle görmeye başladı. (II) Çocuklarına olan sevgisi yeniden canlandı ve tazelendi. (III) Onları sokaktan alarak mekteplere yerleştirdi, bu arada hasta çocuğa karşı da yeni bir muhabbet ve vazife duygusu uyandı. (IV) Herkes bu saadetten payını alırken o biçare için de bir şey yapmamak, son bir gayret göstermemek doğru olamazdı. (V) Baba ve ana; çocuğu bu defa paralı, uzman doktorlara götürerek daha itinalı muayeneler yaptırdılar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede niteleme ve belirtme sıfatı almış isimler vardır.

B) II. cümlede durum zarfına yer verilmiştir.

C) III. cümlede niteleme ve belirtme sıfatları birden fazla isme yönelik kullanılmıştır.

D) IV. cümlede belgisiz sıfat, işaret ve sayı sıfatı kullanılmıştır.

E) V. cümlede birleşik sıfata yer verilmiştir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarfla <u>sağlanmamıştır</u>?

A) Bu konudaki düşüncelerimi sana nasıl anlatmalıyım?

B) Hiç gereği yokken neden tuhaf tuhaf gülüyorsun?

C) Değişik hareketlerle ne kaçıyorsun buradan hızla?

D) Yeni evinizdeki değişikliklerle ilgili ne düşünüyorsunuz?

E) Niye buradan ayrılmak istediğini bana söylemedin?

6. Doğrusunu söylemek gerekirse ben işin kolayını geç saatlerde tam siper gizlenmekte bulmuştum. Yatacağım zaman etrafı gözetleyerek bir daracık sulh ve sükûn bölgesi olan cibinliğimin içine girip saklanıyordum. Yatana kadar da el şakalarıyla karışık tatlı sert bir dostluk ilişkisi içinde onlarla iyi geçinmekten başka çare yoktu.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Küçültme eki almış isim

B) Türemiş bir soyut isim

C) İyelik eki almış türemiş isimler

D) Ek-fiil eki almış isim

E) İyelik ve belirtme durum eki almış basit isimler

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik isme örnek olabilecek sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

A) Bahçemizdeki bitkileri her pazartesi günü dedem sular.

B) Çevremizde kahvaltı yapabileceğimiz bir mekân kalmamış.

C) Ufacık elleriyle bu kadar şirin görünmeyi nasıl da beceriyor!

D) Çekyatın üstünde, akşam uykusuna devam edip kalkmadı nedense.

E) Beşiktaş'ta oturan çocuğa marketten aldığı besin maddelerini götürdü.

8. I. Yakındaki tüm ülkelerin krallarına haber salmışlar, oğullarını bu kralların kızlarıyla tanıştırmışlar ama ne çare… Yakışıklı prens, bu tanıştığı prenseslerin hiçbirini beğenmemiş.

II. Kral ve kraliçe, bu duruma çok üzülüyor; tüm ülkelerinin tek varisi oğullarına layık bir eş bulamadıkları için her çareye başvuruyorlarmış.

III. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmurla sarayın tüm kapı ve pencerelerini kapatan saray halkı, derin bir sessizliğe bürünmüş.

IV. Kral; kızın, oldukça ıslanmış ve kirli eski kıyafetler içinde olduğunu görünce, "Sen bir prensessin ha!" diyerek ona inanmadığını hissettirmiş.

V. Genç prenses: "Ben yalan nedir bilmem de doğru bildiğimi her zaman her yerde söylerim. Nazik davranışınız için çok teşekkür ederim."

Numaralanmış parçalar ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. parçada edat ve bağlaca yer verilmiştir.

B) II. parçada sebep anlamı katan edat kullanılmıştır.

C) III. parçada amaç anlamı katan edattan yararlanılmıştır.

D) IV. parçada sözcükleri bağlama görevinde bağlaca ve ünlem sözüne yer verilmiştir.

E) V. cümlede sebep anlamı katan bağlaca ve edata yer verilmiştir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde niteleme sıfatı birden fazla isme yönelik kullanılmıştır?

A) Zayıf, çelimsiz bir çocuk kapıyı çaldı sessizce.

B) Düzenli ve sistemli bir çalışmanın ürünüydü bu.

C) Gezdiği ve gördüğü yerleri bir bir anlattı bana.

D) Küskün gözler ve sözlerle bana bakıyordu umutsuzca.

E) Birkaç çocuk ve kadın hızla buradan uzaklaştı.

10. Yoldan birkaç adam geçtiğinde ara sıra hafif bir ıslık veya ağız şapırtısı işitiliyordu. Sonra karanlıklardaki çağrıya uyup oraya saptıklarında gölgelerin arasından kadın fısıltıları geliyor, rüzgâr ara sıra tiz kahkahalardan kopardığı parçaları buraya sürüklüyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) İyelik eki almış yansıma sözcükten türemiş isim

B) İyelik ve ayrılma eki almış isim

C) Ayrılma durumu eki almış basit isim

D) Yönelme durumu eki almış basit isim

E) Çokluk ve belirtme durumu eki almış isim

11. Aşağıdaki cümlelerde sözcük hâlindeki zamirler türlerine göre eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Bu evin boyasını yarın yaparız, diğeri haftaya kalır.

B) Sokağın bütün evleri bunun için aynı renge boyandı.

C) Bu düşüncelerinde haklı olduğunu söyleyenler başkalarıydı.

D) Bazı insanlar için saadetin yolunun nerede olduğu belli değil.

E) Birçoğunu bu sözlerinden dolayı affetmeyi tercih ediyorum.

1. Biyografi bir yönleriyle ün kazanmış şahsiyetlerin hayatlarına ayna tutan bir edebî türdür. Ancak nasıl ki aynalar insanın sadece görünen yönlerini gösterebilirse biyografi de aynı şekilde kişilerin dışarıya görünen yani bilinen yüzünü aydınlatır. Neredeyse tarih kadar eskilere dayandırılan bu türde yazılan eserler, başardığı işlerle veya eserleriyle temayüz eden insanları tanımamızı sağlar.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Ek-fiillere yer verilmiştir.

B) İsimden türemiş çekimli fiil kullanılmıştır.

C) Birleşik çekimli fiil vardır.

D) Haber kipiyle çekimlenmiş fiiller vardır.

E) Basit yapılı çekimli fiile yer verilmiştir.

Çözüm:

Bu parçada "türdür" sözcüğü isim göreviyle yüklem olduğundan, "gösterebilirse" sözcüğü birleşik çekimli fiil olduğundan ek-fiildir. İsimden türemiş çekimli fiil "aydınlatır" sözcüğüdür. Birleşik çekimli fiil "gösterebilirse" sözcüğüdür. Haber kipiyle çekimlenmiş fiiller "aydınlatır, sağlar" fiilleri geniş zamanla, "gösterebilirse" fiilinin de birinci zamanında geniş zamanla haber kipi kullanılmıştır. Bu parçadaki çekimli fiillerden "gösterebilirse" birleşik yapılı, "aydınlatır, sağlar" türemiş fiil olduğundan basit yapılı fiile yer verilmemiştir.

Cevap: E

2. Türk edebiyatında pek çok örneği verilen tezkire türü 16. yüzyıldan sonra kalıplaşarak bir gelenek hâlini alır. Osmanlı topraklarında yazıldığı tespit edilen ilk tezkire Edirneli Sehî Bey'in 1538 yılında yazdığı *Heşt Behişt* adlı eseridir. Bu eser, 8-10. yy. şairlerinin biyografilerini barındırır. Sehî Bey'in ardından pek çok tezkire kaleme alınır.

Bu parçadaki çekimli fiillerin yapısı aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Basit - türemiş - türemiş

B) Türemiş - basit - türemiş

C) Birleşik - türemiş - birleşik

D) Birleşik - türemiş - türemiş

E) Basit - birleşik - türemiş

Çözüm:

Bu parçadaki çekimli fiiller sırasıyla "hâlini alır, barındırır, kaleme alınır" sözcükleridir. Bu sözcüklerden "hâlini alır, kaleme alınır" birleşik fiil, "barındırır" türemiş fiildir.

Cevap: C

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş fiili kullanılmamıştır?**

A) Açık yerde tepecik kendini dağ sanır.

B) Vakitsiz açılan gül çabuk solar.

C) Ağustosta beynin kaynasın, kışın da tencere kaynasın.

D) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

E) Demir nemden, insan gamdan çürür.

Çözüm:

Oluş fiilleri, bir durumdan başka bir duruma geçmeyi belirten fiillerdir. Oluş fiilleri nesne almaz. B seçeneğindeki "sol-", C seçeneğindeki "kayna-", D seçeneğindeki "tatlan-", E seçeneğindeki "çürü-" fiilleri bir durumdan başka duruma geçmeyi belirtmektedir. A seçeneğindeki "san-" fiili bir durumdan bir duruma geçmeyi belirtmemektedir ve "kendini" sözcüğüyle nesne almıştır.

Cevap: A

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?**

A) Beyaz önlüğünün yakasında elektronik bir yazıcıdan çıkmış kimlik kartı asılıydı.

B) Tümünün sol köşelerine kabartma bir F harfi işlenmişti.

C) İçeride beyaz önlüklü, gözlüklü, son derece steril bakışlı bir yerli kadın oturuyordu.

D) Bahçe takımların hepsini değil de sadece kazmayı alalım.

E) Sitenin yakacak sıkıntısını çözemezsek onca çabamız boşa gidecek.

Çözüm:

A seçeneğinde "çıkmış" sıfat-fiildir. B seçeneğinde "kabartma" kelimesinde "-ma" yapım ekidir. İsim-fiil değildir. C seçeneğinde "bakışlı" kelimesinde "-ış" eki yapım ekidir. İsim-fiil değildir. D seçeneğinde "kazma" kelimesinde "-ma" yapım ekidir. İsim-fiil değildir. E seçeneğinde "yakacak" kelimesinde "-acak" eki kalıcı isim yapmıştır. Sıfat-fiil değildir.

Cevap: A

5. (I) Ahmet Hikmet'e göre resimde ışığın renklere tesiri neyse edebiyatta da hissin fikirlere yakınlığı odur, şiirde hissetmek gereklidir. (II) Şair, asabi bir âşık olmalıdır ki eserleri daima herkesçe makbul olsun. (III) Şiir, insanları hissetmeye âdeta mecbur olduğu için hisleri terbiye eder. (IV) İnsan ızdırabın tasvirini yapan bir levhayı seyrederken nasıl duygulanırsa böyle bir şiiri okurken de aynı şekilde müteessir olmalıdır. (V) Bir şairin hüneri, bir ressamınkine benzer.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede ek-fiillere yer verilmiştir.

B) II. cümlede dilek kipiyle çekimlenmiş fiiller kullanılmıştır.

C) III. cümlede geniş zaman çekimli birleşik fiil vardır.

D) IV. cümlede ek fiillere ve dilek kipiyle çekimlenmiş birleşik fiile yer verilmiştir.

E) V. cümlede geniş zaman çekimli basit yapılı fiil kullanılmıştır.

Çözüm:

I. cümlede "neyse, odur, gereklidir" sözcükleriyle ek-fiile yer verilmiştir. II. cümlede "olmalıdır" gereklilik kipiyle, "makbul olsun" emir kipiyle çekimlendiği için dilek kipleri kullanılmıştır. III. cümlede "terbiye eder" geniş zaman çekimli birleşik fiildir. IV. cümlede "duygulanırsa, olmalıdır" sözcüklerinde ek-fiil, "müteessir olmalıdır" fiilinde gereklilik kipi kullanılarak dilek kipiyle çekimlenmiş birleşik fiile yer verilmiştir. V. cümlede "benzer" fiili geniş zamanla çekimlenmiştir ancak "benze-" basit yapılı değil, türemiş yapılı bir fiildir.

Cevap: E

6. I. Esti bahar yeli karlar eridi
Kubarmış dağlarda kar çiçekleri
Kavlettim yâr ile ahdim var idi
Birlikte dermeye mor çiçekleri

II. Baharda coşarsa bu ulu toprak
Vücuda getirir her türlü yaprak
Al yeşil giyinmiş dağlara bir bak
Besleyip büyütür yer çiçekleri

III. Yürümüş güzeller helke kolunda
Sivrialan köyünde yayla yolunda
Devşirmiş bağlanmış top top elinde
Kokular koynuna kor çiçekleri

IV. Ah senin elinden çektiğim çile
Söyleyip ismini düşürmem dile
Bülbül figan eyler kırmızı güle
Sakın incitmesin har çiçekleri

V. Veysel'in derdini yazmışlar baştan
Beni yakıp sen kızınma ataşta
Yanakta güllerin fiyatı kaçta
Satmaya gelişmez yâr çiçekleri

Numaralanmış dörtlüklerin hangisinde birleşik çekimli fiile yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

II. dörtlükte "coşarsa" fiili geniş zaman şart birleşik zaman çekimlidir.

Cevap: B

7. (I) Mektubun önce Farsçasını, yetmemişti sonra Türkçesini okumuştu. (II) Derkenarlarla, satır aralarıyla, yazılanlardan çok yazılmayanlarıyla uzayıp giden mektup benzerleri gibi dedem tarafından öpülüp zarfa konmuştu. (III) Dimdik, hâlâ çakı gibi bir adamdı benim dedem. (IV) Ama bütün bunlar çocuk gözlerimin önünde olup biterken, Allah'ım, ben ne kadar gafildim. (V) Böyle sürdü gitti, beklenen mektup gelmedi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde adlaşmış bir sıfat-fiil kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

"-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" sıfat-fiil ekleri başka eklerle birleşerek ismin yerine geçebilirler. II numaralı cümlede "yazılmayanları" ifadesi kullanılarak "yazılmayan düşünce" denilmek istenmiştir. "-an" sıfat-fiil eki, "-ları" eki ve "ile" edatı ile birleşerek bir ismin yerine kullanılmıştır.

Cevap: B

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ek-eylem farklı görevde kullanılmıştır?

A) görünmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek
kim duysa / korkudan ölür

B) ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
bu şehir o eski İstanbul mudur?
karanlıkta bulutlar parçalanıyor
sokak lambaları birden yanıyor

C) geceleri bir çarpıntı duyarsan
telâş telâş yağmurdan kaçıyorum
Sarayburnu'ndan geçiyorum

D) sen benim hiçbir şeyimsin
yabancı bir şarkı gibi yarım
yağmurlu bir ağaç gibi ıslak
hiç kimse misin bilmem ki nesin

E) karanlığın insanı delirten bir ihtişamı vardır
yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım
bu gece dağ başları kadar yalnızım

Çözüm:

A seçeneğinde "mezarlıktır", B seçeneğinde "İstanbul mudur", D seçeneğinde "hiçbir şeyimsin, hiç kimse misin, nesin vb.", E seçeneğinde "vardır, salkım salkım, yalnızım" sözcükleri ek-fiille yüklem olmuştur. C seçeneğinde "duyarsan" fiili geniş zaman şart birleşik zaman çekimlidir. Bu dizede ek-fiil isimleri yüklem yapma göreviyle değil, birleşik çekim yapma göreviyle kullanılmıştır.

Cevap: C

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edilgen çatılı bir fiile yer verilmemiştir?

A) Eski Yunan Dönemi'nde iletişim amaçlı mektupların yanı sıra düzmece ile düşsel mektuplar da yazılmıştır.

B) Latin edebiyatında mektup hiciv türünden sonraki en gelişmiş tür olarak tanımlanmaktadır.

C) Mektup romanın ilk örneği olarak 1699 yılında yazılan *Portekiz Mektupları* gösterilmektedir.

D) Engin Altay, Rus edebiyatında mektup türünün Batı edebiyatına göre daha az gelişmiş olduğunu belirtmiştir.

E) Türk edebiyatında önemli mektup örneklerine divan edebiyatı içerisinde de rastlanmaktadır.

Çözüm:

A seçeneğinde "yazılmıştır", B seçeneğinde "tanımlanmaktadır", C seçeneğinde "gösterilmektedir", E seçeneğinde "rastlanmaktadır" yüklemlerinde "-l, -n" yapım ekleri ve "başkası tarafından" anlamı olduğundan edilgen çatılı fiillerdir. D seçeneğinde "-l, -n" yapım eki ve "başkası tarafından" anlamı olmayıp, "Engin Altay" gerçek özne olduğundan edilgen çatılı fiil yoktur.

Cevap: D

10. Edilgen çatılı bazı cümlelerde işi yapan belirtilebilir. Bu cümlelerdeki özneye "örtülü özne" denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü özneye yer verilmemiştir?

A) Sorunlar, uzman danışmanlar tarafından analiz edildi.

B) Şirket çalışanlarının istekleri müdür tarafından uzun uzun dinlendi.

C) Toplantıda, şirketin hedefleri ve stratejileri uzun süre konuşuldu.

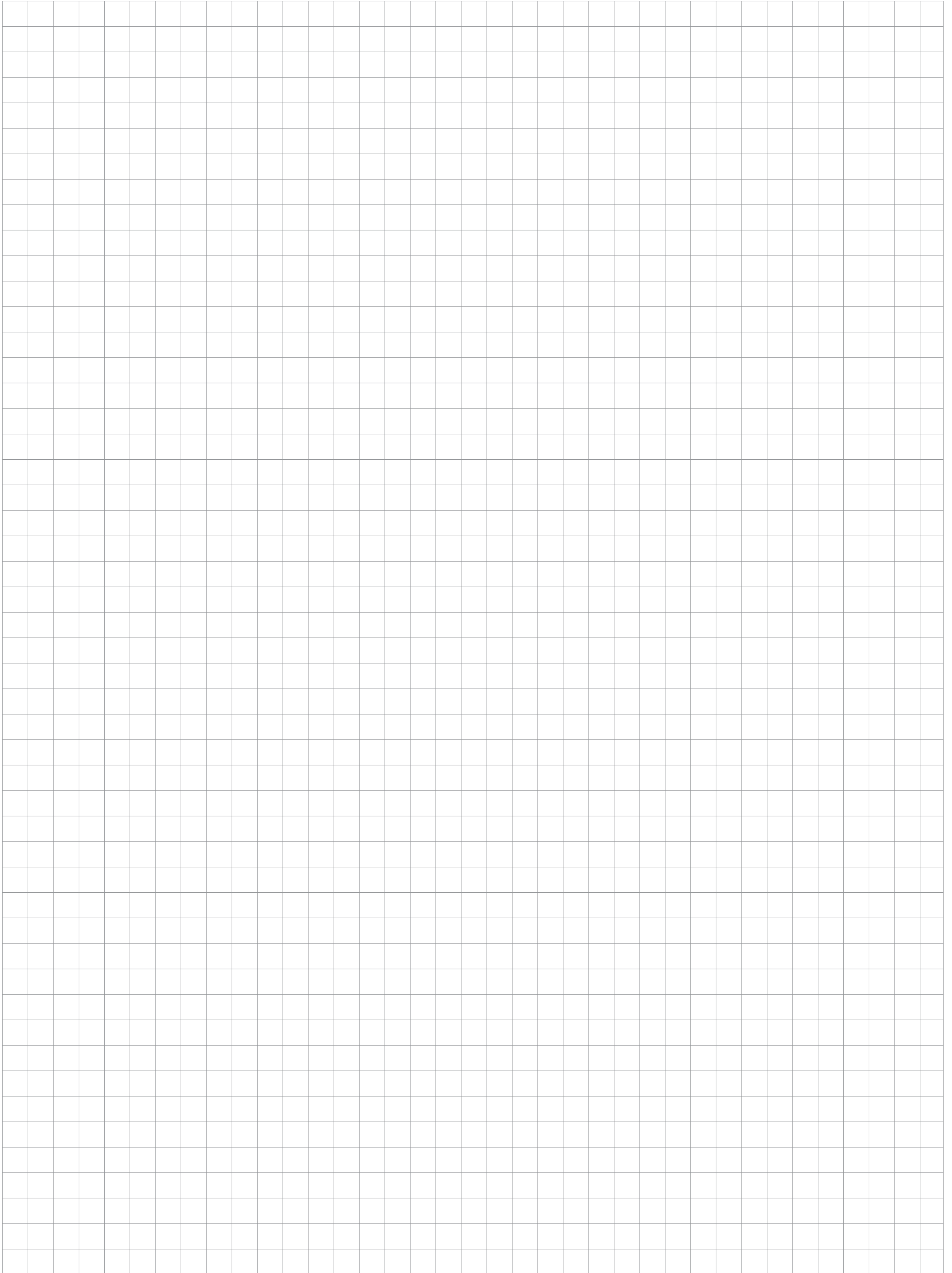
D) Yeni ürün, uzman ekibimizce geliştirildi ve piyasaya sürüldü.

E) Ödül, jüri tarafından en iyi tasarıma sahip proje için verildi.

Çözüm:

A seçeneğinde "uzman danışmanlar tarafından", B seçeneğinde "müdür tarafından", D seçeneğinde "uzman ekibimizce", E seçeneğinde "jüri tarafından" sözleri işi yapan görevinde, cümlelerde belirtilmiştir. C seçeneğindeki cümlede "konuşuldu" edilgen çatılıdır ancak işi yapan belirtilmemiştir.

Cevap: C

1. Sait Faik edebiyattaki asıl şöhretini hikâye alanında yapar. Türk hikâyeciliğinin Ömer Seyfettin'den sonraki ikinci önemli merhalesi onun açtığı çığırla gelişmiş.

Bu parçadaki çekimli fiillerin kipleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Geniş zaman - duyulan geçmiş zaman

B) İstek kipi - görülen geçmiş zaman

C) Şimdiki zaman - görülen geçmiş zaman

D) Geniş zaman - geniş zaman

E) İstek kipi - duyulan geçmiş zaman

2. **Aşağıdakilerin hangisinde farklı türden bir fiilimsi kullanılmıştır?**

A) İki gündür aralıksız yağan kar akşamüzeri durdu.

B) Toyluğuna bakmadan bir de ukalalık yapıyordu.

C) Nikolay'ın gölgede iyice koyulaşan uçuk yeşil gözlerine sertçe baktı.

D) Duvara dayanmış sıra sıra demir çubukları gördü.

E) Küçük koruda yankılanan kendi ürkek sesinden başka bir şey duymadı.

3. Çekimli fiillerde bir kipin başka bir kipin yerine kullanılmasına anlam (zaman) kayması denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam (zaman) kaymasına örnek olabilecek bir kullanım yoktur?

A) 1888 yılında Boğaz vapurunda Karcığar makamında besteleniyor bu güfte.

B) Dün geceki konsere nasıl olduysa herkesten önce gelmişiz.

C) Birkaç gün sonra büyükannemi görmek için Muğla'ya gidiyorum.

D) Yarınki rapor için yazımı yetiştirmeye çalışıyorum.

E) Onun dergide çıkan her yazısını takip ediyorum.

4. İsim ve isim soylu sözcüklerin yüklem görevinde kullanılmasını sağlayan, eklendiği çekimli fiilleri birleşik zamanlı fiil yapan ek biçimindeki yardımcı eyleme ek-fiil (ek-eylem) denir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde ek-fiilin iki görevine de yer verilmiştir?

A) Dönülmez akşamın ufkundayız. Vakit çok geç;

B) Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!

C) Geçince başlayacak bitmeyen sükûnlu gece.

D) Ya şevk içinde harab ol ya aşk içinde gönül!

E) Ya lale açmalıdır göğsümüzde yahud gül.

5. Ama hâlâ, her yazının üstünde kalem oynatmaktan vazgeçemedim (I)… Hâlâ, her karikatür benim elimden gider (II) klişeciye… Hâlâ sayfalar şekillenirken masa başında ayaktayım… Hâlâ makineden çıkan ilk prova benim gözümden geçer… Ve hâlâ faturaların rakamlarını dikkatle didiklerim (III)! Benimle dargın olanlar var. Ben mi?.. Kimseyle dargın değilim… Üşeniyorum (IV) darılmaya! Haaa, yirmi yaşın o beni odalara kapayan şiir sevdası mı ne oldu?.. Haydi kusurumu affedin de bizim nesle yakışmayan bir yeni kuşak ağzı ile cevap vereyim (V): Boş ver!

Bu parçada numaralanmış çekimli fiiller yapılarına göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Nihad Sami Banarlı her konuda elinden geldiğinin en iyisini yapmaya çalışır. (II) Giyimi, evi, çalışma masası temiz ve tertiplidir. (III) Milletlerin güzellik anlayışının, kültürün her alanına yansıdığını söyler. (IV) Göze, kulağa, ruha hitap eden güzelliği, tekâmülün (olgunlaşmanın), temiz ahlakın, incelmiş zevkin sonucu olduğuna inanır. (V) Bu sebeple güzeli sever; iptidailiğin (ilkelliğin) ifadesi olan çirkinlikten, zevksizlikten uzak dururdu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik çekimli fiil kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Anadolu bir kır bahçesiyse o bir yabani menekşeydi… (II) Anadolu bir şenlikse o bu şenliğin geliniydi… (III) Yüreği ve aklı Anadolu tutkusuyla, Anadolu kültürüyle yanıp tutuşan Azra Erhat arkadaşımdı. (IV) Yaşamı boyunca Anadolu tutkusunu yaymaya çalıştı, bu topraklardaki kültür mirasına sahip çıktı, onu hepimizin kıldı. (V) O, Anadolu'nun "Mavi" geliniydi; sorumluluğunun bilincinde bir aydındı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fiil yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İşteş fiiller, eylemin en az iki kişi tarafından karşılıklı olarak ya da birlikte yapıldığını belirten fiillerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde işteş fiile örnek olabilecek bir fiil kullanılmamıştır?

A) Hayatımın en güzel yıllarında tanıştım seninle.

B) Kuşlar minik penceremde cıvıldaşıyordu.

C) Sonunda çok sevdiğim arkadaşlarım barıştı.

D) İmdadıma her zamanki gibi onlar yetişti.

E) Sesi duyunca her biri başka yere kaçıştı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

A) Bütün öğrenciler çalışarak bunu başardılar.

B) Seni görmeden bir yere gitmeyeceğim.

C) Akşam sporda yaşanan olayları hâlâ unutamadı.

D) Okuldan çıkınca beni de evden alır mısın?

E) Sabah erkenden baba kız yola koyuldular.

10. Nesne alabilen yani "ne, neyi, kimi" gibi nesneyi bulma sorularına cevap veren fiiller geçişli fiildir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçişli fiile yer verilmiştir?

A) Köyünün özlemine dayanamayarak döndü köyüne.

B) Minik kuzucuk sessiz sedasız yattı.

C) İşlerinin yoğunluğundan konsere gelmedi.

D) Son haberleri duyunca çok ağladı.

E) Dayım her yıl bahçemize bir ağaç diker.

11.
I. Sabaha kadar ders çalıştı.
II. Yangın kısa sürede söndürüldü.
III. Ödevlerinden uzun zaman yakındı.
IV. Atıldı hemen kardeşini korumak için.
V. Yeni işinden kısa bir süre içinde atıldı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde edilgen fiile yer verilmiştir?

A) Yalnız III B) I ve IV C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

12. Edilgen çatılı cümlelerin öznelerine "sözde özne" denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözde özneye yer verilmemiştir?

A) Şarkı, ünlü bir müzik prodüktörü tarafından bestelenmiş.

B) Mektup yazılmış ve romantik bir jest olarak gönderilmiştir.

C) Büyük bir gürültü duyulunca herkes korkuyla saklandı.

D) Günlük, önemli deneyimlerin kaydedilmesi için kullanılıyor.

E) Balkon, sarmaşıklar ve çiçek saksılarıyla hoş bir şekilde süslendi.

13. Geçmişten günümüze kadar karakter ve karakterleştirme konusu birçok açıdan incelenmiş, farklı yaklaşımlar sergilenmiş ve konuyla ilgili çeşitli görüşler ve tasnifler sunulmuştur.

Bu cümledeki çekimli fiillerin öznesine göre çatısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ettirgen

B) Dönüşlü

C) Etken

D) İşteş

E) Edilgen

1. I. Yine bu tuhaf duruma katlanmam gerekiyordu.
II. Sessizce arka kapıyı açıp bahçeye çıkmaz mı!..
III. İnsanların nankörlüğüne bir kez şaşıyordu.
IV. Okulun arkasındaki ağaçlar rüzgârdan devrilecekti.
V. Seni tanıdığıma bir kez daha, bir kez daha şükrediyorum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik çekimli fiile <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Yalnız II B) I ve III C) II ve V D) III ve IV E) II, IV, V

2. **Aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil ve sıfat-fiil birlikte <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Senin çok daha başarılı bir dille sıraladığın bu ayrıntıları ben neden böyle dağınık bir biçimde sana yeniden anlatmaya çalışıyorum.
B) Anlattığın olaylar ve çizdiğin kişilerle gene de kendi içinde belli bir bütünlüğü olan unutulmaz bir başyapıt bıraktın.
C) Kendine özgü inceliğinle çekilen acıları da eski ustalar gibi yerli yerine yerleştirmeyi başardın.
D) Notlar incelenirse, bir anlatım birliği olmadığı, keyfi zaman ve şahıs yansımalarının yer aldığı kolayca görülecektir.
E) Notların düzensizliğinde beni asıl hayrete düşüren husus, merhum profesör kahramanın bir matematikçi oluşuydu.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek-fiil diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Profesör gözlerine inanamıyordu gördükleri karşısında.
B) O kadar mutluyum ki herkesi mutluluğuma ortak sanıyorum.
C) Beni bu işe alırsan emin ol hiç pişman olmayacaksın.
D) Bir iki ay sonra büyük filozofla tanışmaya gidecekti.
E) Aldığı görevi başarıyla sonuçlandıracağına inanmazdı bir türlü.

4. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili fiiller anlamlarına göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?**

A) O muhteşem sabahta benim yalnızlığımla <u>ağardı</u> gökyüzü.
B) Mekândan objeleri kaldırınca ortada hiçbir şey <u>kalmadı</u>.
C) Kişilerin belirgin özelliklerini eserine ustaca yansıtmayı <u>biliyordu</u>.
D) Resimlerindeki renkler yılların darbesiyle yavaş yavaş <u>solmuştu</u> âdeta.
E) Yazdığı her eserde insan doğasının karmaşık yönlerini bize <u>anlatıyordu</u>.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması <u>yoktur</u>?**

A) Arkadaşım gelecek hafta tiyatroya gidiyor.
B) Dedem sokak hayvanları için her gün yiyecek bırakıyor.
C) Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkar.
D) Bence arkadaşından özür dilemelisin.
E) Nar ağacını düzenli olarak suluyorum.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde** "-ma, -me" **ekini alan sözcük fiilimsi özelliğini korumaktadır?**

A) Girişte danışmaya uğrayıp gerekli bilgileri aldık.
B) Eserin iki adet yazma örneği bulunuyor.
C) Yaprak sarması zahmetli olduğu kadar lezzetlidir.
D) Halk oyunları oynamayı her zaman sevmişimdir.
E) Dondurmanın tarihini araştırmak için burada bulunuyorum.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantez içindeki kipe uygun bir örnek <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Ödevini bitirir bitirmez yanıma gelsin. (emir)
B) Seni söylediğin saatte oradan alalım. (istek)
C) Yıkanmış, tertemiz olmuş örtüleri özenle sakla. (duyulan geçmiş zaman)
D) Onun okuduklarını anlamazsın sen. (geniş zaman)
E) Herkesin içindeki iyi tarafı da görmelisin. (gereklilik)

8. Böyle şaşırırsan kimseye dikkat edecek durumda olamazsın. Esat'ın yüzüne baktı. Gülümseyişi kaybolmuştu. Kaçırdım, yüzünün nasıl değiştiğini kaçırdım.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) Basit yapılı basit çekimli fiil

B) Birleşik yapılı basit çekimli fiil

C) Birleşik yapılı birleşik çekimli fiil

D) Basit yapılı birleşik çekimli fiil

E) Türemiş yapılı birleşik çekimli fiil

9. Sanatın sade ve basit bir şekilde bir kendini anlatma, şahsi duygu ve yaşantıların bir kopyası olduğu yolundaki görüş bütünüyle ve çok açık bir şekilde yanlıştır. Sanat eseri ile yazarın hayatı arasında sıkı bir ilişki bulunduğu zaman bile bundan asla sanat eseri hayatın basit bir kopyasıdır manası çıkarılmamalıdır.

Bu parçadaki çekimli fiilin öznesine ve nesnesine göre çatısı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Edilgen - geçişsiz

B) Edilgen - geçişli

C) Etken - geçişsiz

D) İşteş - oldurgan

E) Edilgen - oldurgan

10. (I) Mektup yazarı bir dostuyla, bir arkadaşıyla dertleşmek için yazar. (II) Yazacaklarının gizli kalacağını bilir. (III) Bunun için de herkesle açık yüreklilikle sohbet eder eserlerinde. (IV) Kendini kaleminin akışına bırakır. (V) İçinden geldiği gibi anlatır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde geçişli fiile yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin hangisinde "-im" eki ek-fiil görevinde kullanılmıştır?

A) Beğendiğim kolyeyi yarın gidip alacağım.

B) Gelecek hafta Sümela Manastırı'na gideceğim.

C) Giyim kuşamına her zaman dikkat ederdi.

D) Seni pazarın köşesinde o kadar bekleten ben miyim?

E) Benim hareketlerime bakıp da aldanma sakın!

12. Geçişsiz fiiller, edilgen çatılı duruma getirildiğinde o fiillerin bulunduğu cümlelerde gerçek özne de sözde özne de bulunmaz. Bu tür cümlelerde özne belirsizdir.

Bu açıklamaya örnek olabilecek cümle aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Rıhtımdan yalıya, mermer iki üç basamakla çıkılır.

B) Yoğun çaba ve çalışma sonucunda sorunumuz çözüldü.

C) Sofanın sağ tarafındaki ilk kapıdan bu odaya girilirdi.

D) Yol tehlikeli bir hâl aldığı için, yürüyüşten vazgeçildi.

E) Köyümüzdeki bu sarp yokuştan uzun yıllar geçilmedi.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş yapılı rivayet birleşik zaman çekimli fiil yoktur?

A) Hangi yoldan gideceğine karar veremeyince dümdüz ilerlermiş.

B) Küçülmezmiş bu kadar olaydan sonra yaptıklarından utansaydı.

C) Kümesteki tavuklarını gün yüzüne çıkarmazmış bir türlü.

D) Yeni kitabını yazmaya çok yakın bir zamanda başlıyormuş.

E) Bu kadar zamandır yaptıklarıyla başarısını kanıtlamıştı.

14. İnsanın içini dökmeden edemediği dakikalar olur. Bir dost, bu dakikalarda erişilemez (I) bir değer kazanır. Ama her şey bir dosta söylenemez (II) ki! Onun için hele bir insan yazarsa (III), içinin gizli kıvrımlarını biliyorsa (IV) masasının başına geçip kalemi eline almadan durabilir (V) mi? İşte, günlük dediğimiz, yazarın kendi kendisiyle alçak sesle konuşmasından başka bir şey değildir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. sözcük geniş zaman çekimli birleşik fiildir.

B) II. sözcük basit çekimli birleşik fiildir.

C) III. sözcük isimlere gelen ek-fiil almıştır.

D) IV. sözcük şart birleşik zamanlı basit yapılı sözcüktür.

E) V. sözcük basit çekimli birleşik fiildir.

1. Edebiyat tarihi yazımında yazar ve şairlerin biyografilerinin yeri büyüktür. Çünkü biyografi edebiyat incelemelerinde genellikle önemsenen bir türdür. Pek çok edebiyat tarihçisi biyografilerin alana olan katkısına değinir. Mesela Saint-Beuve çeşitli eserlerinde şahsiyetlerin hayat hikâyelerine ve psikolojilerine önem verdiğini dile getirir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Ek-fiiller

B) Türemiş yapılı çekimli fiil

C) Birleşik yapılı çekimli fiil

D) Haber kipiyle çekimlenmiş fiiller

E) Birleşik çekimli fiil

2. (I) Âşık Veysel, Cumhuriyet'in onuncu yıldönümüne rastlayan 1933 yılına kadar başka ozanların şiirlerini çalıp söylemiş. (II) Kendi deyişlerini söylemekten utanır, çekinirmiş. (III) O yıllarda şairlerimizden rahmetli Ahmet Kutsi Tecer tanımış Veysel'i. (IV) Onun ışık tutuculuğuyla Veysel'in şiirleri aydınlığa kavuşmuş. (V) Veysel, şairliğinin gelişmesinde Tecer'in büyük yardımlarını gördüğünü söylerdi her zaman.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede duyulan geçmiş zaman çekimli türemiş fiile yer verilmiştir.

B) II. cümlede birleşik çekimli türemiş yapılı fiil vardır.

C) III. cümlede basit çekimli basit yapılı bir fiil kullanılmıştır.

D) IV. cümlede basit çekimli türemiş yapılı fiil kullanılmıştır.

E) V. cümlede birleşik çekimli üçüncü tekil kişili bir fiile yer verilmiştir.

3.
I. Bu isimleri hatırladıkça keskin bir koku duyardım.
II. Bu defa da benim için geldiğini varsayalım öyleyse.
III. Yaptığım bu önemsiz iş için defalarca teşekkür etti.
IV. Daha küçük sıkıntılarda sana açılsaydım böyle olmayacaktı elbette.
V. Artık iyice anlıyorum ki beni gözden çıkarmışsın bugünlerde.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik fiil kullanılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV D) I ve IV E) III ve V

4. Çok okuyan, çok yazan, çiçeği burnunda bir kabiliyettir Cemil Meriç. Haftada iki defter şiir karalar, kompozisyondan hep birincidir. Ama her aklına geleni yazmanın da yazı yazmak demek olmadığını öğrenmişti bu arada, her filozofun hakikati kendine göre ele aldığını da anlamıştır böylelikle.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Hikâye birleşik zamanı

B) Geniş zaman kipi

C) Ek fiilin geniş zamanı

D) Birleşik yapılı fiil

E) İsim-fiil

5. Adile Ayda, Halide Nusret'in romanlarını sıraladıktan sonra yazarlıktan ziyade şairliğiyle ön planda olan bir sanatçı olduğunun vurgusunu yapar: "Bunlar mensur şiir parçaları ile süslenmiş birer hikâyedir. Şair mizacı ile doğanlar kendi iç dünyalarının dışına kolay kolay çıkamayarak kişisel hatıraların etkisinden ve hükmünden kurtulamıyorlar. Onun için bu türlü yazarların roman alanındaki başarısı sınırlı olmaktadır. Halide Nusret her şeyden evvel bir şairdir."

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Şimdiki zaman

B) Duyulan geçmiş zaman

C) Kurallı birleşik fiil

D) Ek-fiil

E) Geniş zaman

6. (I) Genç kalem dediğim şairlerden bazı isimler yazdıklarını bana göndermekle kalmayıp kendileri de gelirler beni görmeye. (II) Büyük bir heyecanla okurlar yazdıkları dizeleri yanıma oturup. (III) Çoğu şiirler, sevebileceğim dizelerden oluşmamış. (IV) Güzel, çirkin diye yargılamıyorum şimdi, belki güzel, çok güzel, ama benim hoşlandığım türden değil. (V) Dizeleri benim ruhumda yeni şiir ırmakları açmıyorsa sevemiyorum o tür şiirleri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde tüm fiilimsi çeşitlerinin örneği vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Günümüz tiyatrosu, modern kültürü eleştirel bir bakış açısıyla (I) ele alıp geleneksel kültürle (II) birleştirmenin (III) denenmemiş bir yolunu bulmuştur.

Bu cümlede numaralanmış fiilimsilerin türü, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) İsim-fiil, sıfat-fiil, bağ-fiil

B) Sıfat-fiil, sıfat-fiil, bağ-fiil

C) Bağ-fiil, isim-fiil, sıfat-fiil

D) İsim-fiil, bağ-fiil, isim-fiil

E) Sıfat-fiil, isim-fiil, isim-fiil

8. (I) İnsanın sevdiklerine, yakınlarına; onlardan ayrı düştüğü, onlara içini dökmek istediği zamanlardaki duygularını aktarmasını XVI. yüzyılda görüyoruz. (II) Daha önceleri mektup sadece haberleşme için kullanılıyor, bir anlamda gazetenin yerini tutuyor. (III) En eski çağlardan başlayarak bu yolda kullanılan bir tür. (IV) Mısır'daki "çömelmiş yazıcı"nın pek güzel canlandırıldığı örneğin sadece dilekçe yazmadığı, kişisel işlerle de ilgili mektuplar düzenlediği biliniyor. (V) Firavunların diplomatik nitelikteki mektup örnekleri bulunmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin yüklemleri ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede öznesine göre etken, nesnesine göre geçişli fiil kullanılmıştır.

B) II. cümlede öznesine göre edilgen ve etken çatılı fiiller yer almıştır.

C) III. cümlede çatı özelliği aranmaz.

D) IV. cümlede öznesine göre dönüşlü, nesnesine göre geçişsiz fiil vardır.

E) V. cümlede öznesine göre edilgen, nesnesine göre geçişsiz fiil bulunmaktadır.

9. Ettirgen fiil, geçişli eylemin "-r (-er, -ar), -t, -tır" eklerini alarak geçişli hâle getirilmesidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ettirgen fiile yer verilmemiştir?

A) Günlüğümü elime alırken bardağı düşürdüm.

B) Öğretmen bu hikâyeyi bize ikinci kez okuttu.

C) Küçük kedi hiç korkmadan sevdirdi kendini.

D) Dedem bakkaldan kuru yemiş aldırdı.

E) İlacı zorla küçük kardeşime içirdiler.

10. I. Kırtasiyeden kitap aldım.
II. Sabahtan beri odanın içinde dolaşıyordu.
III. Misafirlerim için yemekleri pişirdi.
IV. Öğretmen yazımdaki yanlışları bana inceletti.

Numaralanmış cümlelerden hangisi aşağıdaki fiil çatılarından biriyle eşleştirilemez?

A) Ettirgen fiil

B) İşteş fiil

C) Oldurgan fiil

D) Etken fiil

E) Geçişsiz

11. geceleri bir çarpıntı
duyarsan telaş telaş yağmurdan kaçıyorum
Sarayburnu'ndan geçiyorum
akşamsa eylülse ıslanmışsam
beni görsen belki anlayamazsın

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Kurallı birleşik fiil

B) Etken fiil

C) Birleşik çekimli fiil

D) Geçişli fiil

E) Oldurgan fiil

12. Hani bu sene kargalara harp ilan edilmişti? Ya bu tepemizde sürü sürü uçuşan kuşlar ne? Her sabah gözlerimi semalardan gelen paslı sesler gıcırtısıyla açıyorum. Sanki binlerce çelik makas, göklerin lacivert rengini doğramak için durmadan açılıp kapanarak havada cehennemî bir gürültü ile şakırdıyor. Bahar geleli kargalar sınırsız neşe içinde!

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Nesnesine göre geçişli fiil

B) Şimdiki zaman çekimli türemiş fiil

C) İsmi yüklem yapma görevinde ek-fiiller

D) Türemiş yapılı birleşik çekimli fiil

E) Anlam kaymasına örnek cümle

1. Türk edebiyatında hayat hikâyesi anlatma işi yazıtlar ve destanlar ile başlar. *Orhun Yazıtları* Bilge Kağan ve Kültigin'in iktidarları boyunca yaptıklarını anlatır. Bu anıtlar onların yaşadıklarını gelecek nesillere aktarmak maksadıyla geride bıraktıkları metinlerdir. Bu açıdan bakıldığında Türkçe yazılmış ilk hayat hikâyeleri olarak nitelendirilmeleri mümkündür.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine yer verilmemiştir?

A) İsimden türemiş çekimli fiil

B) Fiilden türemiş çekimli fiil

C) Geniş zaman çekimli fiil

D) Duyulan geçmiş zaman çekimli fiil

E) Ek-fiiller

2. O günün de ötekiler gibi sessizce akıp gitmesi gerekirdi ama galiba başka şeyler olacaktı. O mahmur sabah saatlerinde bu haberi alacağımı bilmiyordum elbette ama bir haber gelecekti. Daha yataktan çıkmamıştım, acıyan gözlerim kapalıydı, arkalarında fosforlu çizgiler bırakarak yıldırım hızıyla hareket edenleri izliyordum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zarf-fiil

B) Adlaşmış sıfat

C) Sıfat-fiil

D) Kalıcı isim

E) İsim-fiil

3. Haldun Taner, bir kitabının başlığını, Yunus Emre'den seçmişti: "Ölürse ten ölür, canlar ölesi değil…" O kitabında, artık hayatta olmayan, sevdiği insanlarla "hayalen de olsa" bir kez daha yaşıyor, özlem gideriyordu… Hani "Şu kubbede baki kalan birer hoş seda…" Haldun Taner'le yıllarca aynı çatı altında çalıştım. Ve… Dünyalar benim oldu!

Bu parçadaki çekimli fiillerle ilgili aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Şimdiki zamanın hikâye birleşik zamanı çekimli türemiş yapılı fiil

B) Şart kipi çekimli basit yapılı fiil

C) Şimdiki zaman çekimli basit yapılı fiil

D) Duyulan geçmiş zamanın hikâye birleşik zamanı çekimli basit yapılı fiil

E) Geniş zamanın şart birleşik zamanı çekimli basit yapılı fiil

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geniş zamanın rivayeti ile çekimlenmiş birleşik bir fiil vardır?

A) Hayata dayanamadığı ve kimsenin içten güleceğine inanmadığı için hiç espri yapmazmış.

B) Sözlerine ilave edecek bir husus bulmayı beceremediğinden cevap vermezdi.

C) Başını yavaş yavaş masadan kaldırarak okuduğu satırlardan uzaklaşmayı başardı.

D) Bu dünyada sürekli kendini düşündüğünden bugüne kadar kimseye yardımı olmazmış.

E) Dostları gelince kemençe gibi bir çalgıyla sabahı ederlerdi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek-fiile yer verilmemiştir?

A) Aldığım yeni tablonun çerçevesi çok eskiydi.

B) Bana geçmişte güvendiği gibi yine güvendi.

C) Bu, benim için oldukça önemli bir yarıştı.

D) Bugün kaç dükkânda aradığım o boyaydı.

E) Topladığım çamaşırlar yağmur yağdığı hâlde kuruydu.

6. (I) Yaşam öyküsü, biyografik de olsa otobiyografik de olsa ikisinin karışımı da olsa kronolojik bir sıralamanın da çok daha ötesinde, o kişiyi anlamak ve tanımak için sadece bir ilk adım. (II) İkinci önemli adımsa o insanın eseri, o eseri tanımak ve anlamaya çalışmak. (III) Biyografi, onu kaleme alan kişinin eğilimlerine, tercihlerine, yorumlarına göre okuyucuyu yanıltabilir. (IV) Otobiyografi de çok daha samimi, çok daha yaşanan olayların içinden olmasına rağmen bir nevi müdafaaname; bazen büyüklük, bazen küçüklük kompleksinden etkilenebilecek bir kendi kendini tahlil, bir yorum, dolayısıyla onu kaleme alanı tanımak bakımından son derece önemli bir malzeme. (V) Fakat onunla yetinmek de mümkün değil.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede ek-fiile yer verilmiştir.

B) II. cümlede ek-fiiller kullanılmıştır.

C) III. cümlede birleşik fiil vardır.

D) IV. cümlede çekimli fiil kullanılmıştır.

E) V. cümlede ek-fiil vardır.

7. (I) Halide Edip'in, Beşiktaş'taki mor salkımlı ev ile arasında psikolojik bir bağ bulunmaktadır. (II) Halide Edip, *Mor Salkımlı Ev*'in "Birinci Bölüm"ünden önce şu satırları yazmıştır: (III) "İçimde, mor salkımlı bir ev var, Beşiktaş taraflarında idi. (IV) Çocukluğumu o evde geçirdim, gittim aradım, bulamadım, yanmış… (V) Onu yazacağım."

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede şimdiki zaman çekimli fiil vardır.

B) II. cümlede birleşik çekimli fiile yer verilmiştir.

C) III. cümlede ek-fiiller kullanılmıştır.

D) IV. cümlede basit, türemiş ve birleşik fiiller bulunmaktadır.

E) V. cümlede gelecek zaman çekimli basit yapılı bir fiil kullanılmıştır.

8. Bir eylemi gelecekteki bir tarihe erteleme eğilimi, insanların günlük olarak karşılaştıkları pek çok görev için ortak bir davranıştır. Görevlerde ve uzun vadeli projelerde ertelemeden kaçınmak önemlidir. Ertelemek, kaçınılmaz olanı son dakikaya bırakmak demektir. Çoğu zaman, insanlar görevlerini ertelemektedir. Bu davranışın kişiye yüklediği maliyetlerin yüksek olmasına rağmen yine de erteleme davranışı görülebilmektedir. Son dakikada bir görev veya uzun vadeli proje hakkıyla gerçekleştirilemeyecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kurallı birleşik fiilin olumsuz çekimi

B) Kurallı birleşik fiilin olumlu çekimi

C) Şimdiki zaman kipli türemiş fiil

D) Ek-fiilin birleşik zaman görevine örnek sözcük

E) Anlam kaymasına örnek cümle

9. (I) Bugün hiç ummadığım bir hâl geldi başıma günlüğüm. (II) Büyük bir haberi bana ulaştırdılar posta yoluyla. (III) Çok sevdiğim ilkokul öğretmenimin kötü haberini almak beni çok sarstı doğrusu. (IV) Bana bugünümü, bu anlayışımı, bu görüşümü veren canım öğretmenim yoktu artık. (V) Bu haber beni nedense sevdiklerimle ilgili çok korkuttu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin yüklemleriyle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) I. cümlede anlamca kaynaşmış birleşik fiil kullanılmıştır.

B) II. cümlede oldurgan fiile yer verilmiştir.

C) III. cümlede öznesine göre etken, nesnesine göre geçişli fiil vardır.

D) IV. cümlede çatı özelliği aranmaz.

E) V. cümlede ettirgen çatılı fiile yer verilmiştir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiiller ile ilgili parantez ( ) içinde verilen fiil çatısı yanlıştır?

A) Normal bir gereksinim olmadığı hâlde, gösterişe dayalı harcama biçimine "lüks" denmektedir. (edilgen - geçişsiz)

B) Voltaire sayıları yirmi bini aşan mektuplarında Fransız tarihi ve sosyal yaşamına dair önemli ayrıntılara yer verir. (etken - geçişli)

C) Mektuplar kahramanların duygu dünyalarını bir aracı kullanmaksızın doğrudan anlatmalarını kolaylaştırır. (etken - oldurgan)

D) Yağmurlu bir sokakta yürürken, damlaların sesinde kendi iç dünyamı sorgularken onunla karşılaştım. (işteş - geçişsiz)

E) Zamanın elleri, beni kavrayıp içine hapsederken sıkıldım anların tekdüzeliğinden ve boşluğun ağırlığını taşımaktan. (dönüşlü - geçişsiz)

11. Roman, Birinci Dünya Savaşı esnasında tek kolunu kaybetmiş olan Ahmet Celal'in bir Orta Anadolu köyünde edindiği izlenimleri kaydettiği günlükten ibarettir. Savaşın ve işgal kuvvetlerinin İstanbul'a girmesinin yarattığı karamsarlık ve çaresizlik duygusuyla emir eri Mehmet Ali'nin onu kendi köyüne götürme teklifini kabul eden Ahmet Celal, Porsuk Çayı yakınlarındaki bu Orta Anadolu köyünde gördüklerini ve yaşadıklarını deftere kaydetmiştir. Kurtuluş Savaşı yıllarını kapsayan defter daha sonra "Tedkik-i Mezalim Heyeti" tarafından bulunmuştur. Roman, İstanbullu bir aydının köylüye bakışını yansıtan bu defterin sunulmasından oluşmaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Edilgen fiil

B) Yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil

C) Birleşik çekimli fiil

D) Şimdiki zaman çekimli fiil

E) Türemiş fiil

1. "Bu hikâye kitabını eski bir dosttan aldım." **cümlesinde altı çizili tamlamaların türü nedir?**

A) Belirtili isim tamlaması - sıfat tamlaması

B) Sıfat tamlaması - sıfat tamlaması

C) Belirtisiz isim tamlaması - sıfat tamlaması

D) Belirtisiz isim tamlaması - belirtili isim tamlaması

E) Sıfat tamlaması - belirtili isim tamlaması

Çözüm:

Tamlayanı ek almayıp tamlananı ek almış ad tamlamalarına belirtisiz ad tamlaması denir. Buna göre "hikâye kitabı" tamlaması belirtisiz isim tamlamasıdır. İsimlerin önünde yer alarak isimleri renk, durum, biçim bakımından niteleyen veya sayı, belgisizlik, işaret yoluyla belirten sözcüklere sıfat denir. Buna göre "eski bir dost" ifadesinde hem niteleme hem belirtme sıfatı almış isim vardır, sıfat tamlamasıdır.

Cevap: C

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması kullanılmıştır?

A) Annesi, okul saatine kadar saçlarını taradı durdu.

B) Yılanın deliğine girse de sonunda yakayı ele verecekti.

C) Ayak seslerini işitince içine bir korku düşmüştü.

D) Odanın köşesine sinmiş, öylece kalakalmıştı.

E) Kuşun kanadının altına saklansa da onu bulacaklar.

Çözüm:

En az üç adın birbirini anlamca tamamlayacak şekilde kullanılmasıyla oluşan tamlamalara zincirleme ad tamlaması denir. Buna göre E seçeneğinde "kuş-un kanad-ı-nın alt-ı" ifadesinde üç isim birbirine ilgi ve iyelik ekleriyle bağlanarak anlam ilgisi kurulmuştur. Bu tür ad tamlamaları zincirleme ad tamlaması örneğidir.

Cevap: E

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisi bir ad tamlamasının sıfatı olarak kullanılmıştır?

A) Çocuğun acı görmüş yüzüne tebessümle baktı.

B) Her gün bütün ülke aynı sıkıntıları yaşıyoruz.

C) Sıcak suyun buharı hepimizi bunaltmıştı.

D) Onu daha soğuk kış günleri için saklıyorum.

E) Yağmurun hüzün veren damlalarına karıştık.

Çözüm:

A seçeneği: Çocuğun (acı görmüş) yüzüne örneğinde sıfat, ad tamlamasının tamlananını nitelemiştir. B seçeneği: "her" sözcüğü sıfat görevindedir ancak sadece kendinden sonraki ismi belirtmiştir. C seçeneği: "sıcak" sözcüğü isim tamlamasının tamlayanını nitelemiştir. E seçeneği: Sıfat fiil ekiyle eylemden türemiş olan sıfat, "damlalar" ismini nitelemiştir. D seçeneği: "soğuk" sözcüğü "kış günleri" şeklinde ad tamlamasının hem tamlayanı hem de tamlananını anlam bakımından etkileyerek isim tamlamasını nitelemiştir.

Cevap: D

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş ad tamlaması <u>yoktur</u>?

A) Oynar gördükçe dalgalarda beşer hayalimi,
Bakar bakar imrenirim sükûtuna eşyanın.

B) Ne başka bir sonbahara verdin bahçemizi
Daha doymamıştık son yemişlerine yazın

C) Sırları dökülüyor baktığı aynaların
Söndürüp yürüyor bir bir aynaları kadın

D) Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder
Dante gibi ortasındayız ömrün.

E) Gökyüzünün başka rengi de varmış
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.

Çözüm:

Ad tamlamalarında tamlayan ve tamlanan yer değiştirebilir. Buna göre bu durumu A seçeneği, "sükûtuna eşyanın" / B seçeneği, "yemişlerine yazın" / C seçeneği, "sırları aynaların" / D seçeneği, "ortasındayız ömrün" şeklinde örneklemiştir. Bu örneklerde tamlayan ile tamlanan yer değiştirmiştir. E seçeneğinde ise "gökyüzünün başka rengi" örneğinde tamlayan ile tamlanan arasına sıfat girmiş ve tamlayanla tamlanan yer değiştirmemiştir.

Cevap: E

5. (I) *Ses* öyküsünde, yol işlerinde çalışan bir gencin geleceği için verilen uğraşı anlatılır. (II) Yazar ve arkadaşı, Beyşehir'den Konya'ya gelen bir otobüse binmişlerdir. (III) Barsak Deresi yakınlarında kamyon arızalanır ve bir süre orada kalırlar. (IV) Şoför ve muavin kamyonun tamiri ile uğraşırlarken yazar ve arkadaşı etrafı dolaşır. (V) Hava kararmasına rağmen kamyon tamir edilemez, az ilerideki çadırdan efkârlı bir müzik sesi duyulur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde ad tamlaması <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Numaralanmış cümleleri sırasıyla incelediğimizde I. cümlede "*Ses* öyküsü", "yol işlerinde çalışan bir gencin geleceği" ve "yol işleri" III. cümlede "Barsak Deresi yakınları", IV. cümlede "kamyonun tamiri" ve V. cümlede "müzik sesi" ad tamlaması örnekleridir. II. cümlede sıfat tamlamaları vardır ama ad tamlamasına yer verilmemiştir.

Cevap: B

6. (I) Sakız ağacı; çalı formunda gelişen, 2-3 m'ye kadar boylanabilen sık dallı, yeşil bir bitkidir. (II) Sakız Adası'nda sakız reçinesi, ticari olarak üretilir ve bu ada ile özdeşleşmiştir. (III) Bugün adada yapılan arkeolojik çalışmalarda 6 bin yıllık yaprak fosilleri tespit edilmiştir. (IV) Geleneksel Yunan tıbbında sakız reçinesi, karın ağrısının tedavisinde kullanılmaktadır. (V) Sakız ağacı yetiştiriciliği, oldukça zahmetli bir uğraştır çünkü tohumdan yetiştirilince özelliği kaybolmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde zincirleme ad tamlaması vardır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

Çözüm:

Zincirleme isim tamlamalarında en az üç isim, anlamca birbirini tamamlayacak şekilde kullanılarak zincirleme isim tamlamaları oluşturulur. Buna göre IV. cümledeki "karın ağrısının tedavisi" ve V. cümledeki "sakız ağacı yetiştiriciliği" ifadeleri zincirleme isim tamlamasıdır.

Cevap: E

7. (I) Baykuşlar, oldukça sessiz uçan hayvanlardır. (II) Geceleri sessiz bir ortamda avlanırken bu özellikleri onların çok işine yarar. (III) Uçarken benzer uçuş hızına sahip diğer kuşlardan yaklaşık 18 desibel daha az ses çıkarırlar. (IV) Bu sessizliğiyse kanatlarının ucundaki tüylerin yapısına borçlular. (V) İHA tasarımlarında mühendisler, baykuşların kanatlarının yapısından esinlenerek ses desibeli düşük hava araçları üretiyor.

Bu cümlelerden hangisinde zincirleme ad tamlaması vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

En az üç adın birbirini anlamca tamamlayacak şekilde kullanılmasıyla oluşan tamlamalara zincirleme ad tamlaması denir. Bu tanıma göre V. cümlede "baykuşlar-ın kanatlar-ı-nın yapı-s-ı" ifadesi zincirleme isim tamlaması örneğidir.

Cevap: E

8. (I) Göksu Çayı'ndan atladıktan sonra etrafı çalılık, taşlı bir çığırdan ana yola çıktık. (II) Az ileride kayanın göğsünden buz gibi bir su akıyordu. (III) O yöne doğru taşlı bir keçi yolundan yürümeye başladık. (IV) Su içmeyecektik ne amaçla gidiyorduk öyleyse? (V) Biraz yürüyünce gözün önüne vardık, suyun insanı dinlendiren muhteşem bir sesi vardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde ad tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I'de "Göksu Çayı", II'de "kayanın göğsü", III'te "keçi yolu", V'te "gözün önü" ve "suyun insanı dinlendiren muhteşem bir sesi" isim tamlaması örnekleridir. D seçeneğinde isim tamlaması kullanılmamıştır.

Cevap: D

9. Daha küçük (I) gerilim değerine sahip pillerin neden olduğu minik (II) elektrik şokları farklı tat alma tomurcuklarını aktifleştirebildiği için tatlı, acı ya da baharatlı (III) tatların algılanmasına yol açabilir. Elektriksel (IV) tat olarak da nitelendirilen bu olguya yönelik çalışmalarda bilim (V) insanları deneye katılanlarının tat alma duyularını yanıltmayı başarabiliyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi niteleme görevinde değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Soru kökünde niteleme sıfatı sorulmuştur. İsimlerden önce gelerek isimleri renk, durum, biçim bakımından niteleyen sözcüklere niteleme sıfatı denir. Bu açıklamaya göre I.de (küçük) gerilim değeri, II. de (minik) elektrik şokları, III.de (baharatlı) tatlar, IV.de (elektriksel) tat ifadelerinde ayraç içindeki sözcükler niteleme sıfatı olarak kullanılmıştır. V.de ise "bilim" sözcüğü isim tamlamasının tamlayanı olarak kullanılmıştır yani isimdir.

Cevap: E

10. (I) Türk edebiyatında anı türünün ilk örneklerinden biri Babür İmparatoru Babür Şah'ın yazdığı *Babürname* adlı eseridir. (II) Tanzimat Dönemi'nde anı türünün diğer türlerle iç içe verilmesi söz konusudur, Servetifünun'da türün etkin örnekleri verilmiştir. (III) Halit Ziya Uşaklıgil'in *Kırk Yıl* adlı eseri bu dönemde verilen örneklerdendir. (IV) Bu dönemde yazılan anılarda; Servetifünun sanatçılarının bir araya gelişleri, amaçları, dönemin diğer aydınlarıyla olan tartışmaları işlenmiştir. (V) Dönemin sanatçılarından Cenap Şehabettin'in *Edebî Hatıralar*, Mehmet Rauf'un *Siyah İnciler* adlı eserler, anı türünde kaleme alınmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili hangisi söylenemez?

A) I. cümlede belirtili isim tamlamasında tamlayan eki yerine kullanılmış bir durum (hâl) eki vardır.

B) II. cümlede tamlananı sıfat almış bir belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.

C) III. cümlede tamlananı belirtisiz isim tamlaması olan zincirleme isim tamlaması yer almaktadır.

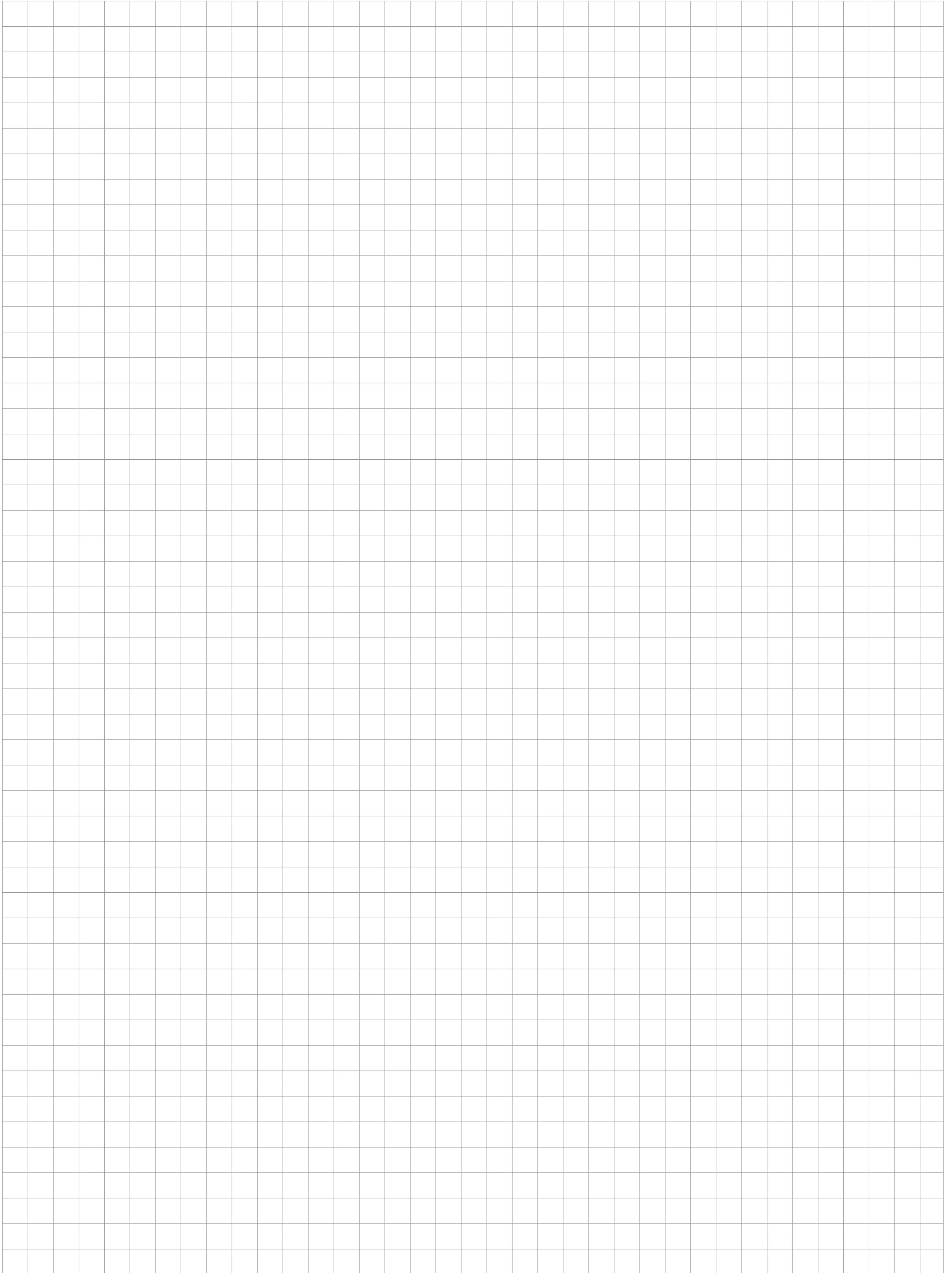
D) IV. cümlede sıfat-fiille kurulmuş iki ve işaret sıfatı ile yapılmış bir sıfat tamlaması bulunmaktadır.

E) V. cümlede belirtisiz isim tamlaması fiilin durumunu bildirerek zarf tümleci olmuştur.

Çözüm:

I. cümlede "örneklerinden biri" tamlamasında tamlayan (örneklerinden), tamlayan eki (-in/ -ın/ -un/ -ün/ -nın/ -nin/ -nun/ -nün) yerine ayrılma hâl eki (-den/-dan) almıştır. II. cümlede "türün etkin örnekleri" tamlamasında "etkin" sözcüğü tamlananın (örnekleri) sıfatıdır. IV. cümlede "…yazılan anılar" ve "…aydınlarıyla olan tartışmalar" tamlamaları sıfat-fiille, "bu dönem" tamlaması işaret sıfatı ile kurulmuş sıfat tamlamasıdır. V. cümlede "anı türü" belirtisiz isim tamlamasıdır, fiilin durumunu bildirerek zarf tümleci olmuştur. III. cümlede zincirleme isim tamlaması yoktur.

Cevap: C

1. "Ad tamlamaları bir başka adı niteleyerek sıfat görevi üstlenebilir."

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu açıklamaya örnek yoktur?

A) Çocuğun üzerindeki el örgüsü kazakta birkaç çiçek motifi dikkat çekiyordu.

B) Bu bölümdeki eserler, el yazması kitaplardan oluştuğu için bu bölüm özenle korunuyordu.

C) Burada tadabileceğiniz en güzel lezzetlerden biri de Maraş usulü dondurmadır diyebilirim.

D) Çocukların süt beyazı dişleri bilinçsiz beslenme nedeniyle kısa sürede kaybedilebiliyor.

E) Dere kenarındaki kırmızı çocuk hırkası, ekiplerin Fatih'i sağ kurtarmasını sağladı.

2. "İsim tamlamalarında tamlayan da tamlanan da sıfat alabilir."

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu açıklamaya örnek vardır?

A) Kavak ağaçlarının altında suyun sesini işitiyorum.

B) Soğuk havanın iliklerimize kadar işlediğini hissediyoruz.

C) Öykü bahçesinde gezinmek bize yeni dünyalar açıyordu.

D) Buradaki evlerin küçücük bahçelerinde renk renk çiçekleri görürsünüz.

E) Gökyüzündeki yıldızları saymak, en büyüğünü belirlemek ne güzel bir zevkti.

3. **Aşağıdakilerden hangisinde sıfat tamlaması yoktur?**

A) Geçmişte yaşamak, bu tür mutluluğu duyumsamamıza engel olur.

B) Sözü büyütmek, gereksiz kelimelerle doldurmak yoktur onda.

C) Bana göre bazı romanlar, sinemaya aktarılınca aynı etkiyi yaratamıyor.

D) Ben eleştirilerimde kolaycı kestirip atmalardan hep uzak durmuşumdur.

E) Kardeşimin zor durumdan kurtulması için elinden geleni mutlaka yapacaktır.

4. **Aşağıdaki ikilemelerden hangisi sıfat tamlaması oluşturacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Bu insanlar yalan yanlış bilgilerden bıkmıştı artık.

B) Yaşlı adam, köy hekiminin yüzüne bön bön bakarken birden bağırmaya başladı.

C) Islak toprağı önce kokladı, ardından ağır ağır yere bıraktı.

D) Günün son saatlerinde Mardin'in taş evleri pırıl pırıl yanıyordu.

E) Bugün de mavi maviydi gökyüzü bizi mutlu etmek için.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması yoktur?**

A) Ellerimin içinde titriyordu serçe kuşu.

B) Kalbinin en derin yerinde büyütüyordu seni.

C) Yufka yürekli adam buna dayanamadı.

D) Dosyanın iç gözünde kalemlerim var.

E) Bizim mahallede Ramazan Bayramı başka yaşanırdı.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz ad tamlaması vardır?**

A) Ülkemiz, her alanda olduğu gibi dil ve kültür alanlarında da ilerlemektedir.

B) Sert ve kırıcı davranışlarıyla herkesi küstürdü.

C) Kızların bakışlarındaki duman sıyrılmış, karanlık gözleri aydınlanmıştı.

D) Sanki eski, mutlu, tasasız günler geri gelmişti.

E) Çocukça şiirler dolanmalıydı gençlerin dilinde.

7. I. Gözlerinde deniz mavisi bir mutluluk vardı.
II. Diş ağrısı kadar kötü ağrı var mı?
III. Karıncaların yuvasını bozmamak için elinden gelen gayreti göster.
IV. Onunla okul gecesinde tanışmıştık.
V. Burada bahar rüzgârı kıyıları esir alırdı nisanda.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde farklı bir ad tamlaması vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

A) Öykünün son kısımları daha güzel olmuş.
B) Sert bir rüzgâr evlerin çatılarını dövüyordu.
C) Bütün bu olanlardan sonra toplumla ilişkisini kesti.
D) Kar, on gündür aralıksız yağıyordu.
E) Bu evlerin misafir odaları evlerden bağımsız yapılırdı.

9. Aşağıdakilerden hangisinde tamlananı sıfat almış bir ad tamlaması vardır?

A) Adamın evine dün yine polisler gelmiş.
B) Kadının en küçük oğlu da askere gitmişti.
C) Eski ders notlarını senden alabilir miyim?
D) Kapımızın önünden geçmeyiver, diye bağırıyordu kadın.
E) Kırmızı çocuk hırkası ırmağın kenarındaki çalıya asılmıştı.

10. Aşağıdaki dizelerden hangisinde belirtisiz ad tamlaması sıfat göreviyle kullanılmıştır?

A) Hayal şişesini kırdı yüreğim.
B) Nehirleri içiyor ay ışığı gözlerin.
C) Kulağıma çığlık sesi geliyor uzaklardan.
D) Sevda masalı okusun bütün çocuklar.
E) Vuslat kapısını açıyor gökler.

11. (I) İhtiyar bekçi yolda beyaz köşkün tarihini kısaca anlattı. (II) On senedir buraya girenler bir aydan ziyade oturamamışlardı. (III) Evvela peri görünüyor, sonra büyük büyük taşlar atıyor, nihayet gelip camları kırıyor, içeridekilere geceleri hiç rahat vermiyordu. (IV) Gölgelerinde koyunlar otlayan çiçekli badem ağaçlarının altından geçtiler. (V) Kırmızı köşkün kapısını açtılar.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde birden fazla sıfat tamlaması vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve V

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tamlama <u>yoktur</u>?

A) Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı.
B) Bir dakika araba yerinde durakladı.
C) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar.
D) Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar...
E) Gidiyordum, gurbeti gönlümle duya duya.

13. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük tamlamanın tamamını nitelemektedir?

A) Bu yörenin insanı <u>korkak</u> insanların peşinden gitmek istemez hatta onları dışlar.
B) Yazar, son kitabında kadınların <u>saklı</u> duygularına tercüman olmak istemiş.
C) <u>Savaştan çıkan yorgun</u> Türk askeri Kurtuluş Mücadelesi'ne atılmak için hiç düşünmedi.
D) <u>Kaçak</u> gelinlerin hikâyesi sinema sektöründe sık sık işlenmiştir.
E) Masal, <u>uzak</u> ülkelerin birinde yaşayan mutlu bir prensesin başından geçenleri anlatır.

1. Aşağıdakilerden hangisinde ad tamlamasının tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiştir?

A) Odanı dolduracak, son mevsimin, son baharın.

B) Pişman bir el kapayacak kapısını ömrünün.

C) Mangal yanarmış kapılarında akşam vakitleri.

D) El dayanmaz, dil dayanmaz pınar başlarında.

E) Canım senin uğrunda feda olmak içindir.

2. Aşağıdakilerden hangisinde hem ad tamlaması hem sıfat tamlaması vardır?

A) Köy halkının çoğu, hayvancılık ya da çiftçilik yapıyordu.

B) Kıyı ovalarında tarım ürünlerinin yetiştirilmesi, balıkçılıktan önce gelir.

C) Denizin etkisi, yüzey şekillerine ve yükseltiye göre değişir.

D) Bazı yerlerde kıyı çizgisi ile dağ sıraları arasına geniş düzlükler girer.

E) Buna karşılık kıyıda turistlerin yoğunluğu, ilçe turizmi hakkında bilgi veriyordu.

3.
I. Her yanlış daha iyi bir sistem oluşturmak için bir fırsattır.

II. Yaptıklarının bilincinde olmayanlar, güzel günlere uzaktan bakar.

III. Hiç yanlış yapılmaması, çoğu şey kusursuz anlamına gelmez.

IV. Doğruya ulaşabilmek için, yapılan yanlışlardan ders almayı bilmek gerekir.

V. Kişi doğru bildiği yoldan ilerlemeyi sürdürürken o işin uzmanından yardım almalıdır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili tamlama diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Benim dedem bir köy bakkalıydı (I), ben uzun süre onun yanındaydım. *Dedemin Bakkalı* (II) benim çocukluk hikâyemdir. Esnafı kendi kişisel tarihim dolayısıyla çok severim. Hâlâ esnaf lokantalarında (III) yemek yemekten çok keyif alırım. Ekmek fırınları (IV) çok ilgimi çeker, mahalle kasaplarından (V) alışveriş yapmayı, manifaturacı gezmeyi, tuhafiyeleri dolaşmayı severim. Buralar insanla, hayatla karşılaşacağımız yerler; buralardan sadece ürün değil nefes de alırsınız.

Bu parçada altı çizili tamlamalardan hangisi ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki dizelerde altı çizili tamlamalardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Kaçma zevkini içim bana söyler
Kuşlar ve gemiler yaşıyor hülyamda

B) Bütün sevdiklerim hülyamı paylaşır
Bense camlar, camlar arkasında!

C) Çıngıraksız, rehbersiz deve kervanı nasıl
İpekli mallarını kimseye göstermeden

D) Toprağa düşer düşmez ilk cemre
Arzın bağrında bir yol açılmış

E) Saltanat sürer gibi uçuyorum
Erik ağacı gelin olduğu gün

6. Ne hoştur kırlarda yazın uyumak
I
Bulutlar ufukta beyaz bir yumak
II
Ağaçlar bir derin hülyaya varmış
III
Saçında yepyeni teller ağarmış
IV
Baş yorgun, yaslanır yeşil otlara
V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat tamlaması oluşturmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili tamlamalardan hangisi farklıdır?**

A) İnsanlar çok eski zamanlardan beri maddenin doğasını ve geçirdiği değişimleri anlamaya çalışıyor.

B) Bu çalışmaların ilk örneklerini gerçekleştirenler simyacı olarak biliniyordu.

C) Simyacılar maddenin yapısında ortaya çıkan değişimleri anlamak için çalıştı.

D) Birçok simyacı, görüşlerini bilimsel yönteme uygun şekilde deney yaparak sınamadı.

E) Simyacılar, saf altının bütün metallerin özünde olduğunu düşündüler.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır?**

A) Eksik olmasın gülüşler çiçek rengi yüzünden diyerek bana dua etti.

B) Yüzündeki güneş yanığı emekçi olduğunu işaret ediyordu.

C) Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara ellerimi dizesini mırıldandı.

D) Bir kaza kurşunu bulur, diye korkuyordu burada.

E) Edebiyatın her türünde kalem oynatmayı da pek doğru bulmamıştı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır?**

A) Uçurtmamı rüzgâr aldı onu bul anne.

B) Senin evin ve araban var, onun hiçbir şeyi yok.

C) Telefon tellerine sormalı derdik eskiden gurbeti.

D) Şehrin arka mahallelerinin birinde otururduk.

E) Köşebaşlarında çocuklardan harçlık ister korkak devler.

10. Böylece giden (I) askerler unutuluyordu (!) Çünkü her (II) ay yeni (III) askerler vardı cepheye yolcu edilen. Eskilere (IV) yas tutmak, arkalarından gözyaşı dökmek gençlerin (V) cesaretini belki kırabilirdi.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi tamlama oluşturmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Biz insanlar, şu etrafımızdaki cansız şeyler için ne biliyoruz? Yatak odalarımızın bir tarafında yahut başucumuzda duran şu komodin, içinde yattığımız şu karyola, üzerinde yemek yediğimiz masalar, duvardaki bir çerçeve, hülasa evimizi teşkil eden bu şeyler hakkında bilgilerimizin derecesi nedir?

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tamlayanı belirtme sıfatı olan sıfat tamlamaları vardır.

B) Tamlayanı sıfat-fiil olan sıfat tamlaması vardır.

C) Belirtili isim tamlaması vardır.

D) Tamlananın sıfat aldığı bir isim tamlaması vardır.

E) Tamlayanı zamir olan isim tamlaması vardır.

1. (I) Kapının önüne gelince rahat bir nefes aldı. (II) Sihirli bir el hareketiyle kulpu çevirdi, çok şaşırdı. (III) Kapı kilitliydi, anahtar da ortalıkta değildi. (IV) Kapıyı kilitlemiş ve anahtarı almışlardı. (V) Eğer annesi anahtarı saklamışsa dışarı çıkamayacaktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde isim tamlaması vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV E) IV ve V

2. Türk edebiyatında (I) on dokuzuncu yüzyıldan (II) itibaren değişime uğramaya başlayan öykü, yirminci yüzyılda tam anlamıyla yeni bir boyut (III) kazanarak geleneksel anlatıdan modern öyküye (IV) evrilen bir tür hâline (V) gelmiştir.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangileri tür yönünden diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

3. (I) Soğuk bir kış günü bizim balıkçı yine ava çıkmış. (II) Ancak dalgalar öylesine azmış ki köhne kayığı parçalanıp batmış. (III) Balıkçı kendini yüzerek adaya zor atmış. (IV) Kar da yağmaya başlayınca balıkçı, sığındığı taşın kovuğunda ıslak elbiseleri ile donacakmış. (V) O sırada angut kuşunun yanındaki bir ağacın dalından acılı gözlerle kendisine baktığını görmüş.

Bu cümlelerden hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde ad tamlamasının tamlayanı ile tamlananı arasına sözcük girmemiştir?**

A) Bütün yaz bahçelerde ötüşen minimini
Kuşların o sevdalı sesleri işitilir

B) Dilerim Allah'ımın rahmeti eksilmesin
Baharın bu zavallı kuşları üzerinden

C) Onlar baharın ruhu, kırların neşesidir
O sevdalı kuşların musikisi sesidir

D) Bahçenin en yalnız köşesinde
Elinde bir siyah çubuk

E) İnce dallar tutuyor saçının her telini
Dikenler yalvararak öpüyor ellerini

5. (I) Belören köyünden başlayan parkur 18 kilometredir. (II) Yaklaşık sekiz saatlik bir yürüyüş içerir. (III) Yürüyüş sırasında nar bahçelerinden geçmeyi ihmal etmeyin. (IV) Yamaçlara oyulmuş kaya mezarlarının fotoğrafını çekebilirsiniz. (V) Antik tiyatronun taş basamaklarına oturup, dinlenip termosunuzdaki çayı yudumlayabilirsiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ve ocakta çorbanın kokusu geldi demin
Burun deliğine kedi ve köpeğin.
Rafta kitaplar, mavi bir şişe ve gül
Donmuş kalmışlar tek başlarına.
Duvarda bir resim, resimde kalabalık
Köy alanı, çocuklar, çember ve zaman.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış isim vardır.

B) Belirtisiz isim tamlaması vardır.

C) Belirtili isim tamlaması vardır.

D) Zincirleme isim tamlaması vardır.

E) "-miş" eki, fiil kökünden sıfat türetmiştir.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı sıfatla nitelenmiş bir ad tamlaması vardır?

A) Kartal, Türk destanlarında olduğu gibi kutsal mekânların koruyucusu olma özelliği ile romana taşınmış.

B) Destanlarımızın birçoğunun giriş kısmında, kahramanın yurdunu koruyan iki kartaldan bahsedilir.

C) Buket Uzuner'in *Ateş* romanında kahramanın yurdunun yerini Mardin şehri alır.

D) Romanda kanca gagalı, keskin gözlerle etrafı gözetleyen, gece gündüz Mardin şehrini koruyan bir kartal vardır.

E) Dörtlemenin sonuncu romanı olan *Ateş*'te Uzuner, Türk mitolojisine ait birçok unsuru romanın kurgusuna taşımıştır.

8. Sokak fotoğrafçılığı, iç ve dış kamusal alanlarda (I) gerçekleştirilen fotoğrafçılık türüdür. Caddeler, sokaklar, pasajlar, istasyonlar, oyun parkları (II), toplu taşıma araçları ve hastaneler gibi ortak kullanım alanlarında çekilen fotoğraflar; sokak fotoğrafçılığı (III) olarak tanımlanmaktadır. Toplum değişimler (IV); izleri, fotoğrafın icadıyla birlikte yazılı tarihî belgeler (V), filmler, belgesel ve savaş fotoğraflarının yanı sıra sokak fotoğraflarında da görülebilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış tamlamalar tür bakımından gruplandığında hangileri aynıdır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) II ve V E) III ve V

9. Belgesel (I) fotoğrafın son yıllarda teknolojik, kültürel (II) anlamda değişim içinde olduğu görülmektedir. Bu (III) değişimlerden biri olay anını gösteren kritik (IV) an fotoğrafının olay (V) sonrası görüntülerini sunan peyzaj fotoğraflarına dönüşmesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı bir tamlama oluşturmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerin hangisinde ad tamlaması ötekilerden farklıdır?

A) Yâre selam edin seher yelleri
Çıkıp şu yollara naz eylemesin

B) Şehir mezarında gönlüm yatıyor
Sevda kılıcını boynuma çaldı

C) Karac'oğlan kaynar, coşar
Aşk dalgası boydan aşar

D) Evinin önünde yürüdüm yoldan
Doğrulup baktım da ar ettim elden

E) Irmak kenarında derya yüzünde
Kuğuya benzettim göller içinde

11. Yahya Kemal, İstanbul hayranı olan yazarımız ve şairimizdir; ancak onun İstanbul sevgisi estetik plandan vatanın manevi çehresine doğru genişler. İstanbul üzerinden medeniyetimize ait kültürün ve tarihin unsurlarına rastlarız. O, medeniyetimizi oluşturan bütün unsurların bir mozaik hâlinde İstanbul'da olduğuna inanıyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tamlananı ortak isim tamlaması

B) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması

C) Tamlananın sıfat aldığı isim tamlaması

D) Tamlananı zamir olan isim tamlaması

E) Tamlayanı zamir olan isim tamlaması

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tamlayanı ile tamlananı arasına sıfat girmiş ad tamlaması <u>yoktur</u>?

A) Yolun bir kenarında yorgun bir yolcu gibi,
Bir taş eğilmiş yere, biri boynunu bükmüş...

B) Her çini önünde bir ömür sezdim,
Bu seziş gönlümde bitmez tasadır.

C) İnce dallar tutuyor saçının her telini,
Dikenler yalvararak öpüyor ellerini.

D) Köyün son evlerini,
Dolaştım ölgün ölgün.

E) Her nesnenin bir bitimi var ama
Aşka hudut çizilmiyor Mihriban

2. Yaşamını kırsal bölgelerde doğayı doya doya yaşayan, ömrünün tamamında olmasa da son yıllarında kendilerine yerleştikleri bir kasabada yeni bir dönem açan dostlarıma özeniyorum.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır.
B) Belirtili ad tamlaması kullanılmıştır.
C) Niteleme sıfatıyla tamlama oluşturulmuştur.
D) Sıra sayı sıfatı sıfatıyla tamlama oluşturulmuştur.
E) İkilemeyle tamlama oluşturulmuştur.

3. Aşağıdakilerden hangisinde ad tamlamasının tamlananı zamirdir?

A) Bazı insanları neyin daha zeki yaptığı tüm zamanların en merak edilen sorularından biri.
B) Şimdiye kadar zekânın nörolojik temelleriyle ilgili araştırmalar, becerilerle ilintili beyin bölgelerine odaklandı.
C) Araştırmacılar, IQ'nun belirlenmesinde küçük bir rol oynayan yüzlerce geni ortaya çıkardı.
D) Kısa süreli hafıza testinde katılımcılara yedi farklı alanda görüntüler gösterildi.
E) Konuşmanın beynin broca bölgesinde ortaya çıktığı düşünülüyor.

4. Kandırsın beni bırak bu renkli kokular
Ne de olsa bu bahçede bir şarkılık günüm var
Bilmem ne aksettirir yarın benden bu sular
Ve sanmam geri gelsin bu giden günler.

Bu dizelerde kaç tane tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. Aşağıdaki dizelerden hangisinde belirtisiz ad tamlaması <u>yoktur</u>?

A) Geniş siyah gölgesi hayatımı kaplayan,
Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık.

B) Leylekler bana yalnızlığımı hatırlatır,
Ay ışığından uyanmaz bahar geceleri.

C) Can yoldaşı olmadı mı neylersin
En güzel tabiat manzarasını?

D) Bir bahar güneşini içinde saklayana,
Bu yağmur manzarası nihayetsiz bir huzur.

E) Dost ümidiyle ortalığa düşmeyegör,
Hangi kapıyı çalsan kimseler yok.

6. I. Ayrılmıyor gözlerim ıslak camlardan asla
II. Şimdi bütün düşüncem sade yağmurla meşgul
III. Acep hangi kadındır tarıyor usul usul
IV. Upuzun saçlarını simsiyah bir tarakla

Numaralanmış dizelerin hangilerinde tamlayanı düşmüş isim tamlaması <u>yoktur</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması vardır?**

A) Yumruk kadar yüreğimde dünya
Toprak kokan avuçlarımda güneş

B) Güvercin bakışlı sessizlik
Çınlıyor bu eski zaman vehmiyle

C) O çay ağır akar, yorgun mu bilmem
Mehtabı hasta mı solgun mu bilmem

D) Yoksulluk bir zift olmuş içime
Karartıyor kapkara ediyor

E) Yeşildir her zaman çamların yaprakları
Yağmur ince ince ıslatır toprakları

8. (I) Rüstem Çavuş kır saçlı, pos bıyıklı bir adamdı. (II) Gözlerinin içi gülen, şakacı, hayat dolu bir kişiliğe sahipti. (III) On yıla yakındır İstanbul'da bir köşebaşının sokak simitçisiydi. (IV) Çöpçü çavuşluğu yapmış İstanbul'a gelmeden önce Konya'nın bir ilçesinde. (V) Çavuş lakabı da oradan yadigârmış, tezgâhını bizim çınarın altına taşıdığında anlatmıştı.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Yüz sene (I) sonra bugünkü dünyadan
Bir tek insan kalmadığı gün,

Sicilya sahillerinde (II) yaşayan balıkçı
Bir yaz sabahı (III) ağlarını atarken denize
Her zamankinden daha geniş gökyüzüne (IV) bakıp
Benden bir mısra mırıldanacak şarkı hâlinde (V)

Bu dizelerdeki altı çizili tamlamalardan hangileri tür yönünden diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

10. I. Dün yine bir çini şehrini gezdim
II. Bu geziş bir günden bile kısadır
III. Her çini önünde bir ömür sezdim
IV. Bu seziş gönlümde bitmez tasadır

Numaralanmış dizelerin hangilerinde tamlananı belirtisiz isim tamlaması olan sıfat tamlaması vardır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve V E) IV ve V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Mevlana diyarı Konya'ya bu sene de uğramadan geçemedik.

B) Gönüllerin sultanı Mevlânâ "Ne olursan gel." demiş.

C) Ege'nin incisi İzmir, tarihî eserleriyle her zaman turistlerin ilgisini çekmiştir.

D) Uygarlıkların beşiği Anadolu, kültürel zenginliği ile dikkatleri çekiyor.

E) Mehmet Âkif hafta içi türlü etkinliklerle anıldı.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlamasının tamlayanı cümle şeklindedir?**

A) Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

B) "Artık iyi kürek çekemez!" diye yolculuğa çıkmasına izin vermediler.

C) Yaşlı tutsak bu bakımsız bağın içindeki yıkık kulübeyi buldu.

D) "Acaba rüyada mıyım?" kuşkusuna kapıldı.

E) Askerler onun yaklaşmasını beklediler.

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "Safranbolu'nun tarihî evleri" **söz grubu nesne görevinde kullanılmıştır?**

A) Safranbolu'nun tarihî evleri her görenin hayranlık duyduğu nesilden nesile geçen kültürel bir mirastır.

B) Safranbolu'nun tarihî evlerini her gün yüzlerce turist hayranlıkla ziyaret ediyor.

C) Safranbolu'nun tarihî evlerinde kullanılan harcın yumurta akından yapıldığı ve o yüzden yapıların sağlamlığını koruduğu biliniyor.

D) Safranbolu'nun tarihî evleri UNESCO tarafından 1994 yılında Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır.

E) Safranbolu'nun tarihî evlerinin çoğu beyazdır ve bu evler birbirinin önünü kapatmazlar.

Çözüm:

"Safranbolu'nun tarihî evleri' söz grubu A-C-D-E seçeneğinde (özne), B seçeneğinde ise ziyaret ediyor (yüklem), kim-yüzlerce turist (özne), nasıl-hayranlıkla (zarf tümleci), ne zaman-her gün (zarf tümleci, neyi-Safranbolu'nun tarihî evlerini (nesne), görevindedir.

Cevap: B

2. (I) Kitap seçimi ebeveynler için önemli konulardan biridir. (II) Elbette herkes iyi birer çocuk yetiştirmek ve onları geleceğe güvenle hazırlamak ister. (III) Gözden bile sakınılan çocukların eğitimleri çok büyük önem arz ediyor. (IV) Çocukları eğitmenin yolunun, kendimizi eğitmekten geçtiğinin altını çizerek, onların eğitimi için en önemli yardımcılarımız olan kitapların seçimine biraz da bu gözle bakmamız gerektiğini önemle vurgulamak gerekir. (V) Bu nedenledir ki kitap seçerken son derecede hassas olunmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin yüklemi söz öbeğinden oluşmuştur?

A) I - II
B) I - III
C) I - IV
D) I - III - V
E) II - IV - V

Çözüm:

D doğru cevaptır. I. cümlede önemli konulardan biridir, III. cümlede arz ediyor, V. cümlede hassas olunmalıdır söz öbekleri yüklem görevindedir.

Cevap: D

3. Biz kavramlarını inşa etmek için öteki ile bunlar arasına net bir sınır çizmek gerekir.

Bu cümledeki ögelerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

B) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

C) Zarf tümleci - özne - yüklem

D) Dolaylı tümleç - özne - yüklem

E) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

Çözüm:

Biz kavramlarını inşa etmek için (neden - niçin zarf tümleci) / öteki ile bunlar arasına (nereye - dolaylı tümleç) / net bir sınır çizmek (ne gerekir - özne) / gerekir. (yüklem)

Cevap: C

4. <u>Her akşam güneşin battığı yerden</u>
Gözlerin doğuyor gecelerime

Bu dizelerde altı çizili bölüm cümlenin hangi ögesidir?

A) Dolaylı tümleç

B) Yüklem

C) Nesne

D) Özne

E) Zarf tümleci

Çözüm:

Doğuyor (yüklem) Ne doğuyor? Gözlerin (özne) Nereye doğuyor? Gecelerime (dolaylı tümleç) Nereden doğuyor? Güneşin battığı yerden (dolaylı tümleç) A seçeneği doğru cevaptır. B - D seçenekleri altı çizili bölüme yanıt vermez. C - E seçeneklerinin cümlede karşılık geldiği öge yoktur.

Cevap: A

5. 1895'te Recâizâde Mahmut Ekrem, Fikret'i bir bilim dergisi olan *Servet-i Fünun*'un sahibi Ahmet İhsan'la tanıştırdı.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zarf tümleci - özne - nesne - zarf tümleci - yüklem

B) Dolaylı tümleç- özne - nesne - yüklem

C) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

D) Dolaylı tümleç - nesne - özne - zarf tümleci - yüklem

E) Özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

Çözüm:

Cümlenin ögelerine ayrılışı "1895'te / Recâizâde Mahmut Ekrem, / Fikret'i / bir bilim dergisi olan *Servet-i Fünun*'un sahibi Ahmet İhsan'la / tanıştırdı." şeklindedir. Cümlenin yüklemi "tanıştırdı"dır. "1895'te" fiile sorulan ne zaman sorusuna cevap verdiği için zarf tümlecidir. "Recaizade Mahmut Ekrem" yükleme sorlan "kim" sorusuna cevap verdiği için öznedir. "Kimi" sorusuna cevap veren "Fikret'i" cümlenin nesnesi durumundadır. Yükleme sorulan "kiminle" sorusuna cevap veren "bir bilim dergisi olan *Servet-i Fünun*'un sahibi Ahmet İhsan'la" söz grubu ise zarf tümlecidir.

Cevap: A

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi dolaylı tümleç, nesne ve yüklemden oluşmuştur?**

A) Çocukluğundan beri bu evden ayrılmamıştı.

B) Okuduğu kitaplardan nasıl biri olduğu anlaşılıyor.

C) Okuldan ayrıldığında hava kararmıştı.

D) Çocukluktan kalan düşlerinden kesinti yaptı.

E) *Anna Karenina*'nın beğendiğim kısımlarını yazdım.

Çözüm:

A seçeneğinde "ayrılmamıştı" yüklemdir. Ayrılmayan kimdir diye özneyi bulmak için soru sorarız. "O" gizli öznedir. Nereden ayrılmamıştır? "Bu evden" dolaylı tümleçtir. Ne zaman ayrılmıştır? "Çocukluğundan beri" zarf tümleci olur. B seçeneğinde "anlaşılıyor" yüklemdir. Anlaşılan nedir? "Nasıl biri olduğu" öznedir. Nereden anlaşılıyor? "Okuduğu kitaplardan" dolaylı tümleçtir. C seçeneğinde "kararmıştı" yüklemdir. Kararan nedir sorusuna "hava" cevabını alıyoruz ki bu da öznedir. Ne zaman kararmıştı? "okuldan ayrıldığında" dolaylı tümleç olur. E seçeneğinde "yazdım" yüklemdir. Yazan kimdir? "Ben" gizli özne. Ben neyi yazdım? "Anna Karenina'nın beğendiğim kısımlarını" nesnedir. D seçeneğinde "yaptı" yüklemdir. Yapan kimdir sorusunu sorup özneyi bulmamız gerekiyor. "O" gizli özne olarak karşımıza çıkıyor. O neyden yaptı? "Çocukluktan kalan düşlerinden" cevabını alıyoruz bu da dolaylı tümleçtir. O ne yaptı? "kesinti" cevabını alıyoruz bu da nesne oluyor.

Cevap: D

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir?**

A) Bütün sınıf kantinde, sohbetlerimizin merkezinde, toplanmıştık.

B) Evdekileri uyandırmamak için koridoru sessizce, parmak uçlarında, geçti.

C) Birkaç gün kaldığı Paris'i, ilk yurt dışı durağını, çok sevmişti.

D) Öğrencilerimin son sınavı ailelerini, onlara inanan ebeveynlerini, umutlandırdı.

E) Biz, kitap meraklıları, fuara gitmek için çok heyecanlıyız.

Çözüm:

Ara söz cümlenin kuruluşunda açıklayıcı olarak kullanılan, kaldırıldığı zaman cümlenin anlamını bozmayan, iki virgül ya da iki kısa çizgi ile gösterilen kısımdır. Bu doğrultuda baktığımızda sohbetlerimizin merkezinde A seçeneğinde dolaylı tümleci, B seçeneğinde zarf tümlecini, C ve D seçeneğinde nesneyi açıklamıştır. E seçeneğinde ise özneyi açıklamıştır.

Cevap: E

8. Fırtınayı andıran orkestra sesleri
Bir ürperiş getirir senin sinirlerine,
Istırap çekenlerin acıklı nefesleri
Bizde geçer en yanık bir musiki yerine

Bu dizelerde aşağıdaki ögelerden hangisi kullanılmamıştır?

A) Özne

B) Nesne

C) Dolaylı tümleç

D) Zarf tümleci

E) Yüklem

Çözüm:

Yüklem: getirir, geçer

Özne: Fırtınayı andıran orkestra sesleri, Istırap çekenlerin acıklı nefesleri

Nesne: Bir ürperiş

Dolaylı Tümleç: senin sinirlerine, bizde, en yanık bir musiki yerine

Cevap: D

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde birden çok özne tek yükleme bağlanmıştır?

A) Edip Cansever, şiirlerinde genel olarak modern insanın yalnızlığını, karamsarlığını, umutsuzluğunu, kaotik yapısını, trajedisini, aşklarını vb. dile getirir.

B) Onun şiirlerindeki yalnızlık, bunalım, yabancılaşma ve terk edilmişlik temaları şairin mekânlar ve sığınaklar aramasına vesile olur.

C) Şiirlerindeki kötümser duygularının temelinde tüm dünyada ve Türkiye'de etkili olan "varoluşçuluk felsefesi" yatmaktadır.

D) Modern hayatın makineleştirdiği insanın duygu katmanındaki yıkılmalar onu hissizliğe, iletişimsizliğe sürükler.

E) Kent, şiirde yalnızlığın ve iletişimsizliğin; doğa ise huzurun, kaçışın ve sığınağın simgesidir.

Çözüm:

A) Edip Cansever, / şiirlerinde / genel olarak modern insanın yalnızlığını, karamsarlığını, umutsuzluğunu, kaotik yapısını, trajedisini, aşklarını vb. / dile getirir. Özne / dolaylı tümleç / nesne / yüklem

B) Onun şiirlerindeki yalnızlık, bunalım, yabancılaşma ve terk edilmişlik temaları / şairin mekânlar ve sığınaklar aramasına / vesile olur. Özne / dolaylı tümleç / yüklem

C) Şiirlerindeki kötümser duygularının temelinde / tüm dünyada ve Türkiye'de etkili olan "varoluşçuluk felsefesi" / yatmaktadır. Dolaylı tümleç / özne / yüklem

D) Modern hayatın makineleştirdiği insanın duygu katmanındaki yıkılmalar / onu / hissizliğe, iletişimsizliğe / sürükler. Özne / nesne / dolaylı tümleç / yüklem

E) Kent, / şiirde yalnızlığın ve iletişimsizliğin; / doğa / ise huzurun, kaçışın ve sığınağın simgesidir. Özne / dolaylı tümleç / özne / yüklem

Cevap: E

10. I. Zekâ, kalıtım ile çevrenin etkileşimini ortaya çıkarır.

II. Çevreden gelebilecek tüm değişimler, gelişimi etkiler.

III. Sosyal beceriler ve duygu düzenleme becerileri yaşamın ilk yıllarından itibaren gelişmeye başlar.

IV. Küçük çocuklar, içinde bulundukları gelişim özelliklerinden dolayı nedenselliği anlamakta güçlük çekebilirler.

V. Akademik destek becerileri, çocukların akademik becerilerini desteklemeye yönelik becerileri kapsar.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge dizilişi özne - nesne - yüklem **şeklinde <u>değildir</u>?**

A) I ve II B) II ve IV C) II ve III

D) II ve V E) III ve IV

Çözüm:

I. Zekâ, / kalıtım ile çevrenin etkileşimini / ortaya çıkarır. Özne / nesne / yüklem

II. Çevreden gelebilecek tüm değişimler, / gelişimi /etkiler. Özne / nesne / yüklem

III. Sosyal beceriler ve duygu düzenleme becerileri / yaşamın ilk yıllarından itibaren / gelişmeye / başlar. Özne / zarf tümleci / yüklem

IV. Küçük çocuklar, / içinde bulundukları gelişim özelliklerinden dolayı / nedenselliği anlamakta / güçlük çekebilirler. Özne / zarf tümleci / dolaylı tümleç / yüklem

V. Akademik destek beceriler ,/ çocukların akademik becerilerini desteklemeye yönelik becerileri /kapsar. Özne / nesne / yüklem

Cevap: E

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

A) Kallioğulları'ndan Hamdi adında elli yaşlarında bir adam, / karısı ve eli maşalı kaynanasıyla / aynı evde / yaşıyordu.

B) Bazı dönemlerin izleri görülen romanda, / İhsan Oktay Anar, / değindiği meseleler hakkında / hem açıkça hem de ironi vasıtasıyla / çok sert eleştirilerde bulunur.

C) İhsan Oktay Anar'ın *Galîz Kahraman* adlı romanında / bir anti-kahraman olan İdris Âmil'in hayatı etrafında oluşan olaylar / ironik açıdan /anlatılır.

D) Ay'ın ve Güneş'in Koç burcunun yirmi yedinci derecesinde olduğu, ayrıca semada bir kuyruklu yıldızın akıp gittiği / rivayet edilegelmiştir.

E) Yazar, / romanlarında / tarihi, masalsı bir atmosfer yaratmak için en önemli araç olarak / dili / kullanır.

Çözüm:

C şıkkında yüklem" çok sert eleştirde bulunur" olarak verilmiştir fakat yüklem sadece "bulunur" sözcüğü olmalıdır. Eleştiride bulunmak yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiildir, bu yüzden bölünemez. Cümlenin başka bir yerinde yanlışlık yoktur.

Cevap: B

12. Aşağıdaki cümleler ögelerinin dizilişi bakımından eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Otogarların kentsel yapı içindeki konumları, alan büyüklükleri, çevresi ile ilişkileri ve erişilebilirlikleri belirli bir sistem içerisinde oluşturulmalıdır.

B) Otogarlar gibi büyük ölçekli yatırımlar ekonomik değişimlere neden olmaktadır.

C) Bir otogar kentsel kâr getirisi yarattığında bölge halkının geçimini doğrultur.

D) Bu tesislerin yer seçimlerinin doğru ve etkin yapılması kentin gelecekteki formu ve bölge insanının sosyal ve ekonomik durumu açısından çok değerlidir.

E) Otogarlar uygun bir biçimde tasarlandığında arazilerin zamanla kentsel kullanışlarla dolmasını sağlamaktadır.

Çözüm:

A) Otogarların kentsel yapı içindeki konumları, alan büyüklükleri, çevresi ile ilişkileri ve erişilebilirlikleri / belirli bir sistem içerisinde / oluşturulmalıdır. Özne - zarf tümleci - yüklem

B) Otogarlar gibi büyük ölçekli yatırımlar / ekonomik değişimlere / neden olmaktadır. Özne - yer tamlayıcısı - yüklem

C) Bir otogar / kentsel kâr getirisi yarattığında / bölge halkının geçimini doğrultur. Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

D) Tesislerin yer seçimlerinin doğru ve etkin yapılması / kentin gelecekteki formu ve bölge insanının sosyal ve ekonomik durumu açısından / çok değerlidir. Özne - zarf tümleci - yüklem

E) Otogarlar / uygun bir biçimde tasarlandığında arazilerin zamanla kentsel kullanışlarla dolmasını / sağlamaktadır. Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

Cevap: B

13. (I) İnşaat sektöründe kullanılan bina yönetmelikleri insan dilinde yazılmış, insan tarafından yorumlanan, insan tarafından uygulanması zorunlu olan ve genellikle yerel yönetimler tarafından kontrolü yapılan yasal belgelerdir. (II) Söz konusu belgeler yönetmelik maddesinde yer alan ifadelerin belirsizliği, maddelerin uygulama esnekliği, maddelerdeki tanımların eksikliği vb. gibi özellikleri yüzünden net olmayan bir dile sahiptirler. (III) Bu karmaşıklığı önlemek için inşaat sektörünün uzman kişileri tarafından hesaplanabilir bina yönetmelik çalışmaları gerçekleştirilmektedir. (IV) İhtiyaç duyulan her türlü bilgi ve veri, akıl yürütme sayesinde seçip alınarak uygulanmaktadır. (V) Bu uygulamaların yürütüldüğü alanlar, ülkemizde bina yönetmelik kontrolü sistemlerinin geliştirilmesinde etkili olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinin öge dizilişi özne - yüklem şeklindedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I. İnşaat sektöründe kullanılan bina yönetmelikleri / insan dilinde yazılmış, insan tarafından yorumlanan, insan tarafından uygulanması zorunlu olan ve genellikle yerel yönetimler tarafından kontrolü yapılan yasal belgelerdir. Özne - yüklem

II. Söz konusu belgeler / yönetmelik maddesinde yer alan ifadelerin belirsizliği, maddelerin uygulama esnekliği, maddelerdeki tanımların eksikliği vb. gibi özellikleri yüzünden / net olmayan bir dile / sahiptirler. Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

III. Bu karmaşıklığı önlemek için / inşaat sektörünün uzman kişileri tarafından hesaplanabilir bina yönetmelik çalışmaları / gerçekleştirilmektedir. Zarf tümleci - özne - yüklem

IV. İhtiyaç duyulan her türlü bilgi ve veri, / akıl yürütme sayesinde seçip alınarak / uygulanmaktadır. Özne - zarf tümleci - yüklem

V. Bu uygulamalar / bina yönetmelik kontrolü sistemlerinin geliştirilmesinde / etkili olmuştur. Özne - yer tamlayıcısı - yüklem

Cevap: A

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmuştur?

A) Evrende adını bilmediğimiz milyonlarca böcek türü yaşamaktadır.

B) İyi bir eğitim aldığı tavırlarından belli oluyor.

C) Denizcilik çalışmaları detaylı araştırılmalıdır.

D) Mendelev Kimya Olimpiyatları mayıs ayında yapılacak.

E) Birçok eski uygarlık, Amerika kıtasındadır.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge sayısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Kitapların en orijinalini sana ben armağan ediyorum.

B) Tiyatrodaki seyirciler oyuncuları ayakta alkışladı.

C) Bizler atalardan kalan mirasımızı büyük bir özenle korumalıyız.

D) Kediler, insanları hayat telaşından uzaklaştıran canlılardır.

E) Sınıflar, her gün birkaç kez havalandırılırdı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, özneyi buldurmaya yöneliktir?

A) Tavan arasındaki bavulda neler var?

B) Pazardan sadece enginar mı aldın?

C) Sabahtan beri telefonu meşgul eden kimmiş?

D) Arabanın anahtarı nerede unutulmuş?

E) Arkadaşın dün etütte neler çözmüş?

4. Söyledim, yazdı; söyledim, yazdı. Uzattı kolunu, anahtarlardan birini çividen aldı, verdi. Her şey bitmiş. İkinci kat, merdivenin karşısındaki kapı, dedi. Oda kokuyor. Çarşaf, diş macunu, uyku kokuyor. Pencereyi açıyorum. Deniz, yıldızlı deniz doluyor odaya. Bir kedi var bitişikteki balkonda. Denizin içinden çağırıyorum. Başını kaldırıyor, kalkıp geriniyor, oturuyor, çöküyor. Yumulan gözleri görüyorum sanki.

Bu parçada kaç tane yüklem kullanılmıştır?

A) 18 B) 19 C) 20 D) 21 E) 22

5. Sözü edilen destandaki olay örgüleri, büyük ölçüde *Dede Korkut Hikâyeleri*'nden alınan motifler etrafında inşa edilmiştir.

Bu cümlenin ögelerinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - yüklem

B) Dolaylı tümleç - nesne - özne - yüklem

C) Özne - nesne - dolaylı tümleç - yüklem

D) Özne - nesne - zarf tümleci - yüklem

E) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi özne - dolaylı tümleç - yüklem şeklindedir?

A) Resim yaptığı dönemden kalma eserler duvarları süslüyordu.

B) Nermin ailesinden kalan tüm resimleri çerçeveletmiş.

C) Ev sahibi de duvarların bu renge boyandığını görünce kızmıştı.

D) Bütün romanın mizahi duruşunu bu sözler ele verir.

E) Romanda mizah unsurlarının en yoğun olduğu sayfalar, şarkılar ve açıklamalar kısmında yer alır.

7. O sırada, kapı görevlisi de peşim sıra içeriye girdi.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Dolaylı tümleç - özne - dolaylı tümleç - yüklem

B) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem

C) Nesne - özne - dolaylı tümleç - yüklem

D) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

E) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

8. Neşe de keder de umutsuzluk da sevecenlik de zafer de hiçbir haklı temele dayanmadıkları için bir delinin duyguları gibiydi.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Zarf tümleci - nesne - yüklem

B) Nesne - zarf tümleci - nesne - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - yüklem

D) Özne - nesne - yüklem

E) Zarf tümleci - özne - nesne - yüklem

9. Saçı sol yanına doğru taralı, bileklerine kadar gelen kırmızı rugan ayakkabıları, beyaz gömleği, saçlarının rengindeki örgü hırkası olan bir kız çocuğu, bayramın verdiği yetkiyle ondan harçlık bekliyor.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - nesne - yüklem

B) Zarf tümleci - nesne - özne - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

D) Özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

E) Nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

10. Herkes Mustafa Bey'in efsane yönüyle ilgili olduğu için gerçekte nasıl yaşadığını pek merak etmemişti.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem

B) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - nesne - zarf tümleci - yüklem

D) Nesne - özne - dolaylı tümleç - yüklem

E) Zarf tümleci - özne - nesne - yüklem

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Babasının yurt dışına gitmesi / evin bütün yükünü / kahramanımıza / yüklemişti.

B) Evin içine / yağmurlu bir günde / beliren gökkuşağı gibi bir mutluluk / girdi.

C) Ali Kaptan / bir gün / Cemile'ye haksızlık yaptığını / anladı.

D) Her bayramda bir araya gelinen uzak akrabaların soruları / onu / çok / yormuştu.

E) Okuduğu kitaplardan, izlediği filmlerden / sonunda / bir yarar / görmüştü.

12. Cümlede vurgulanmak istenen öge yükleme en yakın yere getirilir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir öge vurgulanmıştır?

A) Okuduğu kitaplar muhteşem bir hayal dünyasını ona kazandırmıştı.

B) Yazdığı mektupları göndermek için her pazartesi postaneye uğruyordu.

C) Ödevler, öğrencilerin kişilik gelişimlerine katkıda bulunur.

D) Eleştiri alanındaki yazıları hedefini tam olarak bulan yazılardı.

E) Okuldan son kez çıktığında nereye gideceğine karar vermişti.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, özne adlaşmış sıfattır?

A) Bu kış soğuklar etkisini iyice artırdı.

B) Ayaklarındaki yaralar senelerdir iyileşmiyordu.

C) Söylediklerini bir daha duymak istemiyorum.

D) O derste öğrencilerden yüksek başarı bekleyin.

E) Tüm detayları kardeşimle birlikte düşündük.

1. Tumturaklı fakat uygulanması imkânsız vaatler, insanda güvensizlik ve bıkkınlık oluşturuyor.

Bu cümledeki ögelerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Nesne - dolaylı tümleç - özne - yüklem

B) Özne - dolaylı tümleç - nesne - yüklem

C) Özne - nesne - dolaylı tümleç - yüklem

D) Dolaylı tümleç - özne - zarf tümleci - yüklem

E) Nesne - özne - yüklem

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öznesi isim tamlamasından oluşmuştur?**

A) Çocuk doktorumuz; çok kültürlü, entelektüel bir insandı.

B) Bitişik komşumuz, ödünç aldığını iade etmekten hoşlanmazdı.

C) Genç öğretmen tüm hedeflerini öğrenciler üstüne oluşturmuştu.

D) Otobüs durağının rengini, yeni gelen muhtar değiştirmiş.

E) Kendimden fazla seni düşündüğümü bilmelisin.

3. (I) Odaya yavaşça girdim. (II) Bu ufak köylü kulübesinin içine bir esmer tül serpilmişti. (III) Ocağın önünde gölgeni görüyordum. (IV) Dirseklerini dizlerine dayamış, başını ellerinin içine almış ateşlere bakıp düşünüyordun. (V) O gün akşama kadar yağan yağmur bizi güzelce ıslatmıştı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ögelerin dizilişi “dolaylı tümleç - özne - yüklem” **biçimindedir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Önünde bir bataklık, <u>bulanık suların ortasına doğru</u> bir yarımada şeklinde uzuyordu.

Bu cümlede altı çizili bölüm cümlenin hangi ögesidir?

A) Özne

B) Yüklem

C) Zarf tümleci

D) Belirtili nesne

E) Dolaylı tümleç

5. Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarından günümüze yeni tarzı benimseyen edebiyatçılarımız, divan ve halk edebiyatımızdan çeşitli biçim ve ölçülerde yararlanmışlardır.

Bu cümledeki ögelerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne - yüklem

B) Zarf tümleci - nesne - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - yüklem

D) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

E) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

6. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde nesne <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.

B) Güzelliği bir sivilce, zenginliği bir kıvılcım yok eder.

C) Her koyun kendi bacağından asılır.

D) Bugünün işini yarına bırakma!

E) Meyve veren ağacı taşlarlar.

7. Aydınlanma tarihimizin önde gelen isimleri arasında yer alan Münif Paşa; başta eğitim olmak üzere bilim, kültür, ekonomi, dil, alfabe, çocuk eğitimi, kütüphanecilik, müzecilik, siyaset gibi farklı konularda düşünen, tartışan ve yazan bir Osmanlı aydını olmasının yanında hukuk felsefecisi kimliğiyle de dikkat çekmektedir.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Nesne - zarf tümleci - özne - yüklem

B) Özne - zarf tümleci - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

D) Zarf tümleci - özne - nesne - yüklem

E) Nesne - zarf tümleci - özne - nesne - yüklem

8. Hilyenin levha şeklinde yazılıp tezhiplenmesi, diğer İslam ülkelerinde görülmeyen yalnızca Osmanlı ve devamında Cumhuriyet Dönemi kültür anlayışında yer bulan bir sanat geleneğidir.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - yüklem

B) Zarf tümleci - nesne - yüklem

C) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

D) Dolaylı tümleç - yüklem

E) Özne - dolaylı tümleç - yüklem

9. Eğitim işi bu kadar ciddiye alındıktan sonra sorunlara çözümler bir bir bulunur.

Bu cümlenin ögelerinin dizilişi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - nesne - zarf tümleci - yüklem

B) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - özne - zarf tümleci - yüklem

C) Nesne - zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem

D) Özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

E) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem

10. (I) İnsanoğlu içinde bulunduğu bunalımlı ortamdan kurtulmak için çıkışlar, sığınaklar arar. (II) Bu sığınakların arasında din, sevgili, hayalî beldeler vb. olabilir. (III) İnsan, düş aracılığıyla kendisine itibari bir dünya yaratarak orada yaşamaya çalışır. (IV) Fiziksel anlamda yaşadığı sınırları aşamamanın bunalımı içerisindedir. (V) Bunalım anındaki birey kaçış psikolojisi içerisine girebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sıralanışı özne - zarf tümleci - nesne - yüklem **şeklindedir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Kişi, iç ve dış çatışmalarından oluşan ve gerçek dünyada çözemediği sorunlarını hayal dünyasında çözüp rahatlar.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

B) Özne - nesne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - yüklem

D) Nesne - dolaylı tümleç - nesne - yüklem

E) Nesne - zarf tümleci - yüklem

12. Eleştirmen, mukayeseli bir şekilde çalışıp şiirde tespit ettiği olumlu olumsuz yönleri objektif bakışını kaybetmeden ortaya koymalıdır.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - nesne - yüklem

B) Zarf tümleci - nesne -dolaylı tümleç - yüklem

C) Özne - nesne - zarf tümleci - yüklem

D) Zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem

E) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

1. I. Sosyal ilişkilerin algılanması kültürden kültüre farklılık göstermektedir.
II. Uluslararası Futbol Federasyonu her sene dört büyük futbol turnuvası düzenliyor.
III. Ressam, Avrupa ülkelerinin birçoğunda sergilere katılmıştır.
IV. Aile kurumunun bozulması toplumsal bir tehlikedir.
V. Güzel ahlak, toplumun temel taşıdır.

Numaralanmış cümlelerden hangileri ögelerinin dizilişi bakımından özdeştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, zincirleme isim tamlamasıdır?**

A) Tren, uzun bir yoldan sonra Kars'a ulaştı.
B) Sınavda birinci olan genç, sürekli kitap okuyor.
C) Sende gördüğüm azim, en isteksizi bile kendine getiriyor.
D) Fuzuli, divan edebiyatının en büyük şairlerindendir.
E) Bilgisayarın diskinin bozulduğunu gözden kaçırmışım.

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, belirtili isim tamlamasıdır?**

A) Osmanlıdan günümüze Türk mutfak kültüründe tatlılar hep önemli bir yere sahip olmuştur.
B) Kültürümüzde yüzyıllardır üretilen çok çeşitli tatlı türleri varlığını sürdürmektedir.
C) Bu tatlılar arasında önemli bir yere sahip olanlardan biri de lokumdur.
D) Türk lokumunun dünya çapında tanınan ve beğenilen bir yiyecek olması kültürümüzün gururudur.
E) Geleneksel üretim tekniklerinin bozulmadan günümüzde de sürdürülmüş olması dikkat çekicidir.

4. Sosyal medya, bu dönemde günlük yaşamın bir gerekliliğidir.

Bu cümledeki ögelerin sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne - dolaylı tümleç - yüklem
B) Özne - nesne - yüklem
C) Özne - nesne - zarf tümleci - yüklem
D) Nesne - özne - dolaylı tümleç - yüklem
E) Özne - zarf tümleci - yüklem

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ögelerine ayırmada yanlışlık yapılmıştır?**

A) Yılmaz Gürbüz'ün romanı; / Yunanistan'daki hayat, gemi yolculuğu ve Anadolu'daki hayatı içeren / üç kısımdan /oluşur.
B) Bu üç kısmın ağırlığı / romanda / eşit / dağılmıştır.
C) Ana karakter Halim Bey, / büyük bir mücadele ile / ailesini / sağ salim / Anadolu'ya /getirir.
D) Yunan topraklarındaki Türkler, / Rum çetelerinin saldırılarına / uğrar.
E) Mallarını bırakan Türkler, / Selanik Limanı'na / zorluklarla / ulaşırlar.

6. Yeni durumlara uyum sağlama yetisi üst düzey olan insan beyninin, sadece belli işlerde kullanılmasına nasıl bir tepki verileceği araştırılıyor.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - yüklem
B) Özne - zarf tümleci - yüklem
C) Özne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Nesne - nesne - yüklem
E) Nesne - zarf tümleci - yüklem

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmuştur?

A) Oğuz Atay'ın yayımlandığı 1971, 1972 yıllarında pek de dikkati çekmeyen romanı -*Tutunamayanlar*- özellikle 1990'lı yıllarda bir kült hâline gelmiştir.

B) *Tutunamayanlar*'ın 1970'li yıllarda Türk edebiyatında alışılagelen roman kurgu anlayışlarının haricinde duran parçalanmış, olaya ve biyografiye dayanmayan açık yapısı, değişik okumalara imkân sağlamaktadır.

C) Olric'in, Rus edebiyatındaki Oblamov'dan daha hızlı şekilde günlük yaşama girmesi beni sosyal medyanın ulaştığı güç konusunda ikna etti.

D) Romandaki ilk parodik metin, Turgut'un romanı yayımlaması için gönderdiği gazetecinin açıklamalarının yer aldığı *Sonun Başlangıcı* adını taşıyan önsözdür.

E) Oğuz Atay, *Tutunamayanlar*'da hicvi de mizahı da belli bir anlayış çerçevesinde birlikte kullanmıştır.

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ögelerinin sıralanışı yönünden diğerlerinden farklıdır?

A) Sosyal beceri, toplumsal bir ortamda bireylerin yaşamını pozitif yönde etkileyen olumlu bir özelliktir.

B) Yaşam doyumu, bireyin koyduğu hedefe ulaşma derecesidir.

C) Öğrencilerin yaşam doyumu ile sosyal becerileri arasındaki ilişki incelenmiştir.

D) Araştırmanın sınırlılığı ortaya koyulmaktadır.

E) Ortaokul öğrencilerinin duygudaşlık kurabilme eğiliminde olduğu görülmektedir.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikinci dize, birinci dizenin "dolaylı tümleci" **durumundadır?**

A) Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.

B) Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda?

C) Gözlerin gözlerime değince
Felaketim olurdu, ağlardım

D) Boşuna bir liman arar.
Gülüşü bir yabancının

E) Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

A) Materyal kültürünün anlamı / her toplumda / farklıdır.

B) Tarih öncesinde / materyal kültür ögelerinin üretim süreçlerini de / görebiliyoruz.

C) Tarih öncesi kişisel süs eşyaları, / sembolik davranışın / ilk örnekleridir.

D) Toroslarda yer alan Direkli Mağarası'nda, / süs amacıyla yapılan kabuklar / bulunmuştur.

E) Neolitik Dönem'de / Toroslar'a baktığımızda, / Akdeniz kökenli yeni kabuk türleri / görürüz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne bir isim tamlamasıdır?

A) Cihan hâkimiyeti düşüncesi, Türklerin Anadolu'ya gelme sebeplerindendir.

B) Bu anlayış, Anadolu sınırlarını aşan bir güç ortaya çıkarmıştır.

C) Kastamonu, Oğuz boyları sayesinde millî kimliğini çok kısa sürede tamamlamıştır.

D) Günümüzde Oğuz boylarının izlerini hâlâ sürebiliyoruz.

E) Oğuz boylarının birbirine yakın damgalar kullandıklarını görüyoruz.

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin nesnesi adlaşmış sıfattır?

A) Meyveleri kontrol edip bozukları ayıklıyordu.

B) Yere düşünce yardıma gelen simitçiydi.

C) Yarışmacılar, oldukça neşeliydi.

D) İhtiyar, imza kâğıtlarını sıkı sıkı tutuyordu.

E) Kirliler az önce makinede yıkandı.

1. Türküler, insanın dünya üzerindeki soylu başlangıcından günümüze kadar verdiği mücadeleyi söz, ritm ve musiki ile ruhlara işleyen eşsiz nağmelerdir.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - yüklem

B) Özne - yer tamlayıcısı - yüklem

C) Zarf tümleci - özne- yüklem

D) Zarf tümleci - nesne - özne - yüklem

E) Özne - nesne - yüklem

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi anlamca kaynaşmış birleşik fiildir?**

A) Kitapların büyülü dünyasına dudak bükmek, siz pırıl pırıl gençlere yakışan bir tutum değildir.

B) Onca boş vakitten sonra yaptığı bir kelime oyunu sayesinde her şey anlaşılmıştı.

C) Zavallının başına gelenler pişmiş tavuğun başına gelmemiştir.

D) Yoksulun, garibanın hep yanında olmuş, onlara her zaman yardım etmişti.

E) Telefonundaki rehberi yanlışlıkla silindiği için kimseye telefon edemiyordu.

3. Yunus Emre, ilahi aşktan beslenen şiirlerinde insan sevgisini de yansıtmıştır.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Özne

B) Belirtili nesne

C) Dolaylı tümleç

D) Zarf tümleci

E) Yüklem

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Otogar alanları; / kentler arası ulaşım ağının kent ile buluştuğu, diğer toplu taşıma ağları ile entegre, / optimum erişilebilirlik özelliklerine sahip yerlerde konumlanması gereken fonksiyonlardır.

B) Yolcu toplama ve aktarma tesisleri olarak tanımlanan otogarlar, / kentlerde / ulaşım işlevlerinin yanında konaklama, yeme-içme, alışveriş gibi birçok fonksiyonu barındıran alt merkez alanlarıdır.

C) Çalışma alanı olarak seçilen Isparta ili, / öğrenci ve askeri hizmet hareketliliğinin yoğun olduğu orta ölçekli bir Türk kentidir.

D) Yılın belli dönemlerinde yolcu trafiği yüksek olan Isparta için / otogar alanı / en önemli planlama araçlarından biridir.

E) Isparta kenti için otogar alanının mevcut yerinden taşınması ve yeni yer seçimi / kentin geleceği için / uzun süredir gündemde olan bir sorun hâlini almıştır.

5. Attilâ İlhan, *Sokaktaki Adam* adlı romanına yazdığı ön sözde köy romanına bir tepki olarak bireyi, onun yaşadığı bunalımları anlatan bir eser oluşturma düşüncesiyle yola çıktığını söyler.

Bu cümlenin ögeleriyle ilgili

I. Yer tamlayıcısı kullanılmıştır.
II. Belirtili nesne vurgulanmıştır.
III. Özne, yer tamlayıcısı, belirtili nesne ve yüklemden oluşmuştur.

yargılarında hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi cümleden çıkarılırsa cümlenin öge sayısında değişiklik olur?

A) Koşturmacanın arasında telefonunu, kartını düşürmüş.

B) Sanatın ölçülemez bir doyum olduğunu vurgulamışlar.

C) İlk hikâyesinin tekrar gündeme gelmesi, sanatçının en büyük hayaliydi.

D) Denemedeki soruların hangisinde çelişki vardı?

E) 1976 köyde yaşayan herkesi sonsuza dek değiştirecek bir yıldı.

7. Yeteneğinden yararlanmak, Mozart gibi "harika çocuk" yaratmak isteyen babasının tutumu yüzünden, Beethoven'ın çocukluğu kâbus gibi geçti.

Bu cümlede ögelerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem

B) Özne - dolaylı tümleç - nesne - yüklem

C) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - nesne - yüklem

D) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

E) Dolaylı tümleç - özne - yüklem

8. Çanakkale Boğazı havası ve doğal güzelliği ile her göreni etkiliyor.

Bu cümlede altılı çizili söz cümlenin hangi ögesidir?

A) Özne

B) Yüklem

C) Dolaylı tümleç

D) Edat tümleci

E) Nesne

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ögelerine ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

A) Bahçeye girdiğimde / beni / sevimli bir yavru kedi / karşıladı.

B) Okuduğum eserlerin birinde / dostluk / sözcüğünün altının defalarca çizildiğini / gördüm.

C) Siyah, parlak elbisesi / gece vakti / ihtişamlı / duruyordu.

D) Denizli'de başlayan fuar / şehrin görüntüsünü / oldukça / değiştirdi.

E) İftara yakın tüm pidecilerde oluşan kuyruk olayını / tarif edemem.

10. Şair, annesiyle beraber karanlık gecelerde Dicle Nehri'nin kıyılarında gezintiye çıktıklarını, boşlukta denizler gibi karanlık hissettiğini dile getirir.

Bu cümledeki ögelerin sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Özne - dolaylı tümleç - yüklem

B) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç- yüklem

C) Özne - nesne - yüklem

D) Zarf tümleci - özne - nesne - yüklem

E) Nesne - zarf tümleci - özne - yüklem

11. Edebiyat kuramları üzerine uzun süre kafa yoran Berna Moran, son eserinde bu konuyla ilgili birçok meseleyi açıklığa kavuşturmuştur.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem

B) Dolaylı tümleç - özne - belirtili nesne - yüklem

C) Özne - belirtisiz nesne - dolaylı tümleç - yüklem

D) Özne - dolaylı tümleç - belirtili nesne - yüklem

E) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - özne - belirtili nesne - yüklem

1. (I) Güneş yorgun bedenini Keskin'in üzerinden sıyırıp dinlenmeye çekilirken gecenin diri soluğu Arnavut kaldırımı sokakların üzerine perde perde inmekteydi. (II) Gün boyu tarlalarda, bahçelerde ter dökmüş toprak işçileri, ırgatlar, ameleler bir an önce evlerine varmanın telaşı içindeydiler. (III) Ticaretle uğraşan tüccar ve esnaf kesimi ise bir iş gününü daha tamamlamış olmanın huzuruyla dükkânlarının kepenklerini indirdi. (IV) Aceleci adımlarla evlerinin yolunu tutuyorlardı. (V) Gündüzün cıvıltısı, gecenin sükûnetine devrediyordu nöbeti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E)V

Çözüm:

Yüklemin türüne göre cümleler isim cümlesi ve fiil cümlesi olarak ikiye ayrılır. I, III, IV ve V numaralı cümlelerin yüklemleri fiilken II numaralı cümlenin yüklemi isimdir.

Cevap: B

2. Fatiş Hatun akşam yemeği telaşındaydı. Mutfaktaki hazırlıklara nezaret ediyor, emirler yağdırıyordu çalışanlara. Her şey mükemmel olmalıydı. Öyle ki, sofraya oturan hiç kimse ağzına atacağı tek bir lokmada bile en ufacık bir kusur bulamamalıydı. Özel bir geceydi bu. Birazdan bütün aile; oğullar, kızlar, gelinler, damatlar ve torunlar bir araya gelecekti.

Bu parçada kaç tane basit yapılı cümle kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Çözüm:

Tek yargı bildiren yani tek yüklemden oluşan cümlelere basit cümle denir. "Fatiş Hatun akşam yemeği telaşındaydı. Her şey mükemmel olmalıydı. Özel bir geceydi bu. Birazdan bütün aile; oğullar, kızlar, gelinler, damatlar ve torunlar bir araya gelecekti." cümleleri tek yükleme sahip tek yargı bildiren cümlelerdir.

Cevap: D

3. (I) Aris'le Artin de boylu boslu, yakışıklı gençlerdi ama yaptıkları işler, giyimlerine Tacettin kadar özen göstermelerini gerektirmiyordu. (II) Aris'in ailesi çiftçilikle uğraşıyordu. (III) Hâlleri vakitleri yerindeydi. Tarlalar, bağlar bahçeler... (IV) Keskin'in içindeki evlerinden başka bir de çiftlik evleri vardı. (V) Artin'se genç yaşına rağmen tam bir ticaret erbabıydı.

Numaralanmış cümlelerin hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

I numaralı cümlede farklı yargılar bildiren iki cümle birbirine ama bağlacıyla bağlanmıştır. Bu tür cümlelere bağlı cümle denir. Diğer cümleler tek yüklemden oluşan basit yapılı cümlelerdir.

Cevap: A

4. **Aşağıdakilerden hangisi girişik birleşik bir isim cümlesidir?**

A) Kibar, iyi yürekli, mütevazı Muhlis Bey zaten istemezdi mezar taşı.

B) Eşyalarımız birer sandıkta, sandıklar da birer odada dururdu.

C) Elleriyle duvarlara tutunarak yürürken içinde hemen düşmek üzere olduğu bir uçurumdan kurtulmuş olanların sevinci vardı.

D) Yalnız başıma bir köşeye ilişirdim, kımıldamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzülürdüm; rengimin uçtuğunu hissederdim.

E) Mahalle kahvesinin önündeki setin üstü sanki ufak bir bahçecikti.

Çözüm:

Girişik birleşik cümle, fiilimsilerden yapılan bir yan cümle ile ana cümleden oluşur. İsim cümleleri, yükleminin isim ya da isim soylu sözcükten oluştuğu cümlelerdir.

Cevap: C

5. Korkular içindeki yolcular birbirleriyle hiç konuşmadan karlar altındaki fakir kasabacıkların sokaklarına, kırık dökük tek katlı evlerin soluk lambalarına, uzak köylerin şimdiden kapanmış yollarına ve lambaların belli belirsiz aydınlattığı uçurumlara baktılar.

Bu cümlede kaç tane yan cümlecik vardır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Çözüm:

Yan cümlecik; temel cümlenin anlamını destekleyen, genellikle fiilimsiler ve çekimli fiillerle kurulan söz ve söz öbekleridir. Kısaca bir cümledeki fiilimsi sayısı o cümledeki yan cümle sayısını verir. Yukarıda verilen cümlede konuşmadan, kapanmış, aydınlattığı sözcükleri birer fiilimsi olduğu için üç yan cümlecik vardır.

Cevap: B

6. (I) Orta oyunu seyirciyle çevrili, üstü açık bir alanda oynanır çoğu zaman. (II) Genellikle daire ya da elips biçiminde olan bu alana "palanga" adı verilir. (III) Alanın hemen dışında, giysilerin bulunduğu "sandık odası", bu oda ile alan arasında da giriş-çıkış için kullanılan bir aralık bulunur. (IV) Alanda çalgıcılar için bir köşe ve dekor yerine kullanılan iki kafes paravana bulunur. (V) Bu kafes paravanalardan daha küçük ve çift kanatlı olan "dükkân", daha büyük ve iki kanatlı olan ise "yeni dünya" dır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi devrik cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözüm:

Yüklemin yerine göre cümleler ikiye ayrılır: kurallı (düz) cümleler ve devrik (kuralsız) cümleler. Bir cümlenin yüklemi cümlenin sonunda ise kurallı, cümlenin ortasında veya başında ise devrik bir cümledir. Buna göre II, III, IV, V numaralı cümleler kurallıdır. I numaralı cümle ise devriktir.

Cevap: A

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi kurallı, birleşik, eylem cümlesidir?**

A) Siyah gözlüklü, kısa saçlı genç biraz önce buradan ayrılmıştı.

B) Kapısı boyasız o kerpiç evi geçince bizim konağı göreceksin.

C) Yalıya çenesi düşük bir dadı almışlardı bu hafta.

D) Bu bölge insanının ihtiyaçları henüz tamamlanmamıştır.

E) Sohbeti tatlı insanlar ile uzun yolculukların tadı her zaman bambaşkadır.

Çözüm:

Bir cümlenin kurallı olması için yüklemi cümle sonunda olmalı. Birleşik yapıda olması için birden fazla yargı bildirmeli. Fiil cümlesi olması için yüklemlerin iş, oluş, hareket bildiren bir sözcük olması gerekir. Buna göre cümleleri incelediğimizde B seçeneğindeki cümlenin yüklemi cümle sonundadır, cümlenin yan cümleciği zarf-fiil ekiyle kurulmuştur ve birleşik cümledir. Cümle bir fiil cümlesidir.

Cevap: B

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi basit yapılı bir cümledir?**

A) Medyanın, etik olarak tarafsız ve doğru yayın yapması gerekmektedir.

B) Bu sayede toplumun medyaya güveni biraz daha artacaktır.

C) Medyada yayımladığı bilgilerin güvenirliği herkes tarafından sorgulanmaya başladı.

D) Medyanın insanları bilgilendirirken doğru konuları tercih etmesi, toplum üzerindeki etki açısından son derece önemlidir.

E) Küresel ısınma nedeniyle insanların su tasarrufunda bulunmaya teşvik edilmesi, medyanın işlemesi gereken toplumsal konulardan biridir.

Çözüm:

İçinde birden fazla yargı bulunmuyorsa, tek yargıdan oluşuyorsa böyle cümleler basit yapılı cümlelerdir. Buna göre yukarıdaki cümleleri ele aldığımızda A, C, D ve E seçeneklerinde eylemsiler ile kurulmuş yan cümlecikler mevcuttur. B seçeneğinde ise cümle tek yargı bildirdiği için basit yapılıdır.

Cevap: B

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi olumsuz, kurallı bir eylem cümlesidir?**

A) Açılan bu yeni marketimizde yok yok.

B) Gereksiz yere uzatılan bu konuşma, oldukça anlamlıydı.

C) Konuşmacıdan sonra sahne alan sanatçı, sesiyle herkesi büyüledi.

D) Akşam olduğunda perişan bir hâldeydi Aylin.

E) O ihtiyar, yeteneksiz çocuklara dayanamazdı.

Çözüm:

A, B, D seçeneklerindeki cümleler isim cümlesidir. C seçeneğindeki cümle ise olumlu eylem cümlesidir. E seçeneğindeki yüklem; olumsuzluk eki almış bir fiildir ve sonda olduğu için de kurallı cümledir.

Cevap: E

1. Yüklemi isimden ya da isim soylu sözcükten oluşan cümleye "isim cümlesi" denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi "isim cümlesi"**dir?**

A) Bembeyaz bulutlara yolculuk yapmayı hayal etti çocuk.

B) Bir kadının bastığı yerde kalbim yatıyor.

C) Yağmur damlalarına emanet ediyorum yüreğimi.

D) Bu akşam yaşamak kadar güzeldi her şey.

E) Her giden gemi bir gurbet yolcusunu taşıyor kucağında.

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi basit, kurallı bir fiil cümlesidir?**

A) Bu tür tartışmaların içinde bulunmayı pek sevmiyordu aslında.

B) Çöl çekirgeleri rüzgârın önünde topluca sürükleniyordu.

C) Temiz dağ havasını ciğerlerine çekiyordu otobüsün penceresinden.

D) Çok uzaklardan gelen bir ses onu tatlı rüyasından uyandırdı.

E) Gençlerimize iyi bir eğitim ortamı sunmak için çalışıyoruz.

3. Bir cümlenin içine başka bir cümlenin girmesiyle oluşan cümleye iç içe birleşik cümle denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya örnektir?

A) Bir sabah erkenden gelsen, vursan kapımın demir tokmağına.

B) Bu topraklarda yaşayan herkes vatanı için savaşmayı bilir.

C) Aç karnına kahve içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi.

D) Artık yola çıkmanın vaktinin geldiğini düşünerek oradan ayrıldık.

E) İnen yolcuların içinde asker oğlunu arıyordu fersiz gözleri.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamına göre diğerlerinden farklıdır?**

A) İnsan büyükleri hakkında böyle şeyler söyler mi?

B) Çiftçi yaz boyu bunca zahmeti boşuna mı çekiyor?

C) Bana söylediği sözleri gel de kabul et!

D) Bu konuda dürüst insanlar da yok değil.

E) Böyle insanlarda acıma duygusu ne gezer!

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yükleminin türüne göre diğerlerinden farklıdır?**

A) Yarın ilk dersini vereceği için çok heyecanlıydı.

B) Havalar ekimden itibaren soğumaya başlar.

C) Elinde dünyayı şaşırtacak bilgiler vardı.

D) Uzun bir yolculuktan sonra Ulukışla'daydık.

E) Yazarlar hayatları boyunca yalnızdır.

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi ögelerinin dizilişine göre diğerlerinden farklıdır?**

A) Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel olduğunu.

B) Bir haykırsam belki duyulur sesim.

C) Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni.

D) Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler.

E) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.

7. **Aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?**

A) Bu, çağımıza has bir imtihandır.

B) Estetik, kubbede gizlidir.

C) Hedefe çoktan varmıştır.

D) Hepsinin görünüşü farklıydı.

E) İlim bir noktaymış.

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi basit cümledir?**

A) Öfkeyle durmadan konuşuyordu.

B) Karınca demeye bin şahit isterdi.

C) Kelebekler bu ışık selinin altında kaldı.

D) Sultanı dinleyen kalabalık soluğunu tuttu.

E) Sular çağıldayarak yamaçtan iniyordu.

9. Ülkenin büyük bir kısmına uzun zamandır kar yağmıyor.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Olumlu cümle

B) Olumsuz cümle

C) İsim cümlesi

D) Devrik cümle

E) Eksiltili cümle

10. I. Annesine yalan söylemişti.
II. Evde epeyce zaman geçiriyoruz kitaplarla.
III. Camdan bakan kıza odaklanıyorum.
IV. Herkes yediğinden ikram ederdi.
V. Kavak ağaçları görünüyordu.

Numaralanmış cümlelerden hangisi devrik cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerden hangisi isim cümlesidir?

A) İnsaflı ve munis davranırlar.
B) Elinde kopuz bir ozan çıkagelmiş.
C) Duygu katarlarını yüklenip götürsün.
D) Yurtları öksüz bırakılmış.
E) Kâğıdın yüzünü ağartan kara yazıdır.

12. Kitap okuyamama düşüncesi beni korkutuyordu.

Bu cümlenin türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) İsim - kurallı - olumsuz - birleşik
B) Fiil - kurallı - olumlu - birleşik
C) Fiil - devrik - olumlu - basit
D) İsim - kurallı - olumlu - basit
E) Fiil - kurallı - olumlu - basit

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısına göre basit cümledir?

A) Yan yatan trenden yolcular kurtarıldı.
B) Güneş doğmadan yola çıkmalıyız.
C) Sabah erkenden kalkıp yola düştü.
D) Karanlık bastığında eve döndü.
E) Bir ömür boyu mutluluklar diliyorum.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamına göre diğerlerinden farklıdır?

A) Kim haksızsa o konuşmasın bence.
B) Arkadaşımın annesi dün gece vefat etmiş.
C) Güzel konuşmak istiyorsan her gün kitap okumalısın.
D) Bugünlerde moralim çok bozuk.
E) Bana gösterilen tavırlar karşısında şaşkınım.

15. Bir prensesin evimize ziyarete geleceğini öğrendikten sonra çeyiz sandığında lavanta kokuları arasında özel günler için sakladığı dantelli çarşafları, yastık kılıfları ve örtüleriyle salondaki sedire gösterişli bir hasta yastığı hazırlayan annemin heyecanı hepimizi şaşırtacak kadar güçlüydü.

Bu parçada aşağıdaki cümle türlerinden hangisi yoktur?

A) İsim cümlesi
B) Girişik birleşik cümle
C) Olumlu cümle
D) Sıralı cümle
E) Kurallı cümle

16. (I) Aile, toplumda sevgi ve güvenliğin doğal kaynağıdır. (II) Çocuk küçük yaştan itibaren sevgi ve şefkate muhtaçtır. (III) Bu ihtiyacın karşılıksız en iyi doyurulduğu yer ailedir. (IV) Ailenin diğer işlevlerini toplumsal değişim etkilemiş ancak doğal olduğu için sevgi işlevi değişmemiştir. (V) Psikolojik bir gereksinim olarak 'sevgi' evlilik ilişkileri içinde ancak doyuma ulaşır, taraflar kendilerini eşlerine adar, acı ve tatlı yaşantılarını paylaşır, birlikte bulunmaktan büyük bir haz duyarlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümle yükleminin türüne göre isim cümlesidir.
B) II. cümle yapısına göre bağlı bir cümledir.
C) III. cümle yükleminin yerine göre kurallı bir cümledir.
D) IV. cümle anlamına göre olumsuz cümledir.
E) V. cümle yapısına göre sıralı cümledir.

1. Aşağıdakilerden hangisi yüklemin türüne göre farklı bir cümledir?

A) 1940'lı yıllardan başlayarak Millî Eğitim Bakanlığınca yayımlanan dünya klasiklerini okurlarımıza sunmaya başladık.

B) Çocuklar dışarıdan gelen sesleri dinleyince müzikle birlikte salona yabancı seslerin de dolmakta olduğunu fark ettiler.

C) Çocukların bir bölümü sıralarında kitaplarını karıştırıyor; bazıları kalemlerini temizliyor, hokkasını kapatıyordu.

D) Atlar o derece yorulmuştu ki ufacık bir dizgin kıpırtısını dur emri olarak kabul ediyor ve bu fırsatı hemen değerlendiriyorlardı.

E) Göz alabildiğine uzanan ıslak ova, yüzeyindeki madenî pırıltıların ardında sanki pek çok tehlikeyi gizliyor gibiydi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisi biçimce olumlu anlamca olumsuzdur?

A) Kış günü tatile mi gidilirmiş?

B) Evde ekmek yok değil.

C) Her gün biraz daha iyiye gidiyordu.

D) Kedinin de ihtiyaçları bitmiyor ki.

E) Her şey kendiliğinden düzeliverdi.

3. Aşağıdaki cümleler yapısı bakımından eşleştirildiğinde hangi cümle dışta kalır?

A) Eskiden, duyguları öğrenme eğitimimde kitaplara ek olarak müziğe de yer veriyordum.

B) Kısıtlı ekonomik gücüme rağmen kitaplıkları daha düzenli hâle koymuştum.

C) Duvarın dibinde iki kişi; peykeyle iskemle arası bir oturağa yan yana oturmuşlar, alçak sesle konuşuyorlardı.

D) İnsanların o saçma sapan duygusallığına ancak bu kadar tahammülüm var.

E) Mesela hava 30 dereceyse başka, 0 dereceyse başka bir giysi giyinmem gerekir.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bağlı cümle <u>değildir</u>?

A) İnsan bedeninden bir saniyede çıkıp gidiveriyor ve insanlar bunun sonucunda aklını kaçıracak kadar sarsılıyorlar.

B) Her sabah ilk işim hava durumuna bakmak ve buna uygun bir giysi seçmektir.

C) Bana kalırsa kadın çok komik sesler çıkarıyordu ama o sırada gülmek yakışık almayacaktı.

D) Telefonda konuştuktan sonra bir kedi gibi uzun uzun gerinme hareketleri yapıp kendime koyu bir filtre kahve hazırladım.

E) Mantıksız gibi geliyor ama o sabah uyandığımda tuhaf bir haber alacağımı biliyordum.

5. Aşağıdakilerden hangisi birleşik cümledir?

A) Telaşla o kayanın arkasından çıkıp bu kayanın arkasına koşturmak için sabırsızlanıyorlardı.

B) O günün de ötekiler gibi sessizce akıp gitmesi gerekirdi ama galiba başka şeyler olacaktı.

C) Oysa bunu söylemesine gerek yoktu, biliyordum, davetlilerden biri olarak oradaydım.

D) Bir yaz gecesi davetiydi, neredeyse insanın cildine sinecek kadar yoğun yasemin kokularının duyulduğu büyük bahçedeydik.

E) Bunlara bakarak sakın beni zengin bir insan sanmayın, bir emekli mühendis olarak elimdeki parayı çok idareli harcarım.

6. Aşağıdakilerden hangisi anlamına göre diğerlerinden farklıdır?

A) Nasıl olsa kimse görmeyecekti.

B) Birisi kapıyı ısrarla çalıp duruyordu.

C) O günden beri bu eve üç kişi girdi.

D) Hikâyesi, zamanı gelince anlatılacaktır.

E) Kitaplar temalarına göre yerleştirilmiş.

7. (I) Bu düşünce, ihtiyarı bir an için telaşlandırır gibi oldu ve titreyen felçli elini uzatarak yanındaki küçük odun yığınını yokladı. (II) Odunların yerinde olduğundan emin olunca elini tekrar kirli kürkünün içindeki yerine soktu, yeniden çevreyi dinlemeye koyuldu. (III) Yarı donmuş derinin inatçı çatırtıları, kabile şefinin geyik derisi çadırının sökülmekte olduğunu anlatıyordu, kolay taşınır olması için eğip bükerek yerleştiriyorlardı. (IV) Kadınlar kamp hurçları ile uğraşırken sesi yükseliyor, ağır davrandıklarını söyleyerek onları azarlıyordu. (V) İhtiyar Koskoosh tekrar kulak kabarttı, oğlunun sesini son kez duyuyor olabilirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerden hangisi birleşik bir fiil cümlesidir?

A) Bu yörelerde, ara sıra ne sürekli ne inatçı bir kış olurdu.

B) Galiba, bu sene, soğuk aman dedirtecekti.

C) Kasabaya, böyle günlerde, bir hayat, biraz can veren bacalardı.

D) Tam baş tarafında güneşsizlikten büyüyemeyen cinsi belirsiz, cılız, bücür bir ağaç yeşermişti.

E) On sekiz saat ötedeki ormandan kasabaya odun indirecek acar öküzler nerede?

9. Kocaman bir duvara sırtlarını vererek üstüne zencefil ve tarçın serpilmiş salep içerlerdi.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Olumlu cümledir.

B) Fiil cümlesidir.

C) Bağlı cümledir.

D) Birleşik cümledir.

E) Kurallı cümledir.

10. (I) Bu, küçük bir çam ormanı idi. (II) Yazın kasabanın boğucu sıcağından kaçanlar gelirler, çadır kurarak gölgesinde serin günler geçirirlerdi. (III) Tam ortasında minimini bir kaynak yaz kış artıp azalmayan reçine kokulu berrak sızıntısıyla bu ziyaretçilere iştah, şifa verirdi. (IV) Halk özenmiş, bezenmiş, mezarın etrafına yeşil boyalı bir tahta parmaklık çekmişti. (V) Gül dikmişler, fener de koymuşlardı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle basit bir isim cümlesidir.

B) II. cümle sıralı bir fiil cümlesidir.

C) III. cümle basit bir fiil cümlesidir.

D) IV. cümle olumlu bir fiil cümlesidir.

E) V. cümle sıralı bir fiil cümlesidir.

11. Çağdaş dünya edebiyatının en önemli eserleri arasında gösterilen *Kör Baykuş*; bu anlamda kısa ama yoğun anlatımlı, iç içe geçmiş, döngüsel düş, sanrı veya gerçek mi olduğu kolay anlaşılmayan nevi şahsına münhasır bir kitap olarak dikkat çeker.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Bağlı cümledir.

B) Sıralı cümledir.

C) İsim cümlesidir.

D) Devrik cümledir.

E) Girişik birleşik cümledir.

12. İrili ufaklı ne kadar çok yıldız vardı gökyüzünde. Ama o, kutup yıldızını arıyordu. Önce kuzeye sonra güneye gidecekti. Köyün en uzun boylusu, kaybolduğunda güneye gitmek için gökyüzünde aranmaya başlamıştı.

Bu parçada aşağıdaki cümle çeşitlerinin hangisi yoktur?

A) Sıralı cümle

B) Olumlu cümle

C) Fiil cümlesi

D) Basit cümle

E) Birleşik cümle

1. (I) Duru, içindekileri olduğu gibi yansıtan hoş bir genç kız yüzü. (II) Sanki az önce kapıyı açtığımda görmemiştim ama şimdi görüyordum bunu. (III) İçeri girdikten sonra bir tereddüt geçirip gidecekmiş gibi davranınca mı değişmişti her şey acaba? (IV) Ve şimdi şaşırmasını, ilgi göstermesini izlemek, kalacağı anlamına geldiği için mi hoşuma gidiyordu? (V) İlginç, çok da meraklı değildim içeri girmesine ama şimdi...

Bu parçada numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümle devrik bir birleşik cümledir.
B) II. cümle bağlı cümledir.
C) III. cümle birleşik soru cümlesidir.
D) IV. cümle yan cümlelerden oluşmuş soru cümlesidir.
E) V. cümle eksiltili ve bağlı bir cümledir.

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Muazzam bir haber yakalamış olmanın heyecanına kapıldığı belliydi artık.
B) Girişte şaşkınlıkla raflara, kitaptan oluşmuş sütunlara bakıyordu.
C) İçinde bulunduğu dalgın durumdan hemen sıyrıldı, gözlerinde bir merak kıvılcımı yanıp söndü.
D) Kız bu sırada geniş, siyah çantasından dijital bir kayıt cihazı çıkarıp koltuğa yerleşti.
E) Yaşamın tadını çıkarmak istiyorsan insanları, doğayı, hayvanları sevmelisin.

3. **Aşağıdaki sıralı cümlelerin hangisinde gerçek özne ortak kullanılmıştır?**

A) Uzun zaman önce her şeyi geride bırakıp gittiler, ben de bu sahil köyüne yerleştim.
B) Masanın üstündeki kitaplar çok dağılmıştı, görevli onları toplayıp raflara yerleştirdi.
C) Ruh durumu dakikadan dakikaya değişti, onuruna aşırı düşkün olduğu anlaşılan bu gururlu kız hüngür hüngür ağladı.
D) Gazeteci kız; konuşmalarımdaki çelişkileri yakalamaya, beni anlamaya çalışıyor ama bunu başaramıyordu.
E) Çocuk elinde not almak için hazırladığı defterle oynuyor, annesi ise bir an önce hazırlanıp çıkmak istiyordu.

4. **Aşağıdaki birleşik cümlelerden hangisi farklı bir biçimde oluşturulmuştur?**

A) Biz on yaşındayken babamın kullandığı arabayla İstanbul'dan Ankara'ya, dedemleri ziyarete gidiyorduk.
B) Haddini bilmeyip de ay tanrıçasına âşık olan çobana verilen cezayı biliyor musunuz?
C) İki yıl önce buraya taşındıklarında İstanbullu tuhaf bir mühendis de kendisi gibi her şeyden elini eteğini çekmişti.
D) Saat üçe doğru, kendime meyve hazırladığım sırada, kızın geldiğini haber verdiler.
E) Ali'yi tanısanız bütün bu küçük hesapları yapmazdınız.

5. I. Devrik cümle
II. Birleşik cümle
III. Fiil cümlesi
IV. Olumsuz cümle

Aşağıdaki cümlelerin hangisi numaralanmış özelliklerin hepsini taşımaktadır?

A) Biraz önce kapıyı o kadar uzun süre ısrarla çalan kimdi acaba?
B) Dizleri beyazlatılmış bir kot, üstünde omzu düşük beyaz bir bluz vardı.
C) Suç motifini bilmeden okuyacağım kitapların pek faydası olamazdı bana.
D) Şimdi memnun olmuş, dönüp bir kez daha deneme kararından.
E) Kapıda polis ya da savcı olamayacak kadar genç bir kız duruyordu.

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca olumlu biçimce olumsuz, kurallı bir isim cümlesidir?**

A) Her gün buradan seni görmek için geçiyor değilim.
B) Doğu Anadolu'nun bir köyünde öğretmendi.
C) Bu bölgede kendimize ait başımızı koyacak bir yer yok değil.
D) Ayakkabı bölümünden hafif yumuşak makosenlerimi aldım.
E) Defteri bırakıp sehpanın üzerinde açık durmakta olan kitaba uzandım.

7. "Ali'ye deli gibi âşıktın!" diye bağırınca eli demirin üzerinde bir süre dondu kaldı ve sonra hiç arkasına dönmeden, bana bakmadan, hiçbir şey söylemeden pabuçlarını yere sertçe vura vura uzaklaştı.

Bu cümlenin yapısına göre türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) İç içe birleşik cümle
B) Sıralı cümle
C) Şartlı birleşik cümle
D) Bağlı cümle
E) Basit cümle

8. Bu yarı aydınlık gecede, siyahımtırak bir mavinin bütün değişik şekilleri kucakladığı bu bahçede, insanın içini bayıltan hanımeli, gül ve salkım kokuları binbir ot kokusuna karışıyordu.

Bu cümlede kaç tane yan cümlecik bulunmaktadır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

9. Aşağıdakilerden hangisi bağımsız sıralı cümledir?

A) Sabah erkenden dışarı çıktım, sokak lambaları hâlâ yanıyordu.
B) Salih alevlerin içinde kaybolup gitmiş, anasını çoktan unutmuştu.
C) Bu denemeyi daha önce okumuştum, denemede anlatılanlara o zaman da anlam verememiştim.
D) Müge, iki gündür evde oturuyor ama hiç kitap okumuyordu.
E) Ağaç güneşte serpilir fakat toprağın derinliklerindeki kökü ile beslenir.

10. O, ağaçların yapraklarını hiç dökmediği bir ülkedir. Kırmızı kiremitli, beyaz badanalı evleri vardır. Bu evlerin bahçelerinde her mevsim ayrı çiçekler açar. Korkunun hiç uğramadığı, yürek oynamasının, diz tutmasının bittiği yerdir Türkiye.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Girişik birleşik cümle
B) Basit cümle
C) Devrik cümle
D) Sıralı cümle
E) İsim cümlesi

11. Aşağıdakilerin hangisi yer tamlayıcısı ortak bağımlı sıralı bir cümledir?

A) Gözleri alevlenmiş, boyu birdenbire dev kadar büyümüş, kavuğu sivrilmiş, düşük bıyıkları kabarmıştı.
B) Bu şirin sahil kasabasında çok güzel insanlar vardı, bu insanlar huzur içinde yaşardı.
C) Bir saatten beri ikisi de susuyor, öylece duruyorlardı.
D) Çocukken ufuklara bakar, babam gelsin diye beklerdim.
E) Tenekeler düşmesin diye pencerenin iki kasası arasına çıtalar çaktım, daha çirkin oldu görünüşleri.

12. Aşağıdakilerden hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumlu bir soru cümlesidir?

A) Sen istersin de ben yapmaz mıyım?
B) Evimi bana zorla mı sattıracaksın?
C) Acaba bu sudan kaplanlar mı içti?
D) Yalın ayaklarınla koştun mu tarlada?
E) Bu olaya sessiz kalmamı mı bekliyorsun?

13. *Küçük Paşa* adlı eserde bir köylü çocuğunun İstanbul'da bir paşa konağına getirilen anasıyla birlikte geçici bir süre güzel günler yaşayıp köyüne geri gönderilişi ve buradaki çetin yaşam koşulları ortasında ölüme sürüklenişi, köy sorunları somut biçimde canlandırılmaktadır.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Olumlu - kurallı - isim - sıralı
B) Olumlu - kurallı - fiil - birleşik
C) Olumsuz - devrik - isim - bağlı
D) Olumlu - devrik - fiil - bağlı
E) Olumlu - kurallı - fiil - sıralı

1. Annemin de gözleri farklı renklidir. Biri koyu kahverengi, öbürü yeşil. Saçları da tıpkı seninki gibi siyah. Sanki elimle koymuş gibi gelip seni buldum yani. Ben saçlarımın bal rengini babaannemden, gözlerimin mavisini babamdan almışım.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İsim cümlesi
B) Eksiltili cümle
C) Basit cümle
D) Sıralı cümle
E) Olumlu cümle

2. (I) Mehmet'le birlikte ODTÜ'de okumamız biraz da bu kaza sonucudur. (II) Dediğim gibi bir inşaat mühendisiyim, Mehmet de elektrik mühendisi oldu. (III) Kazadan sonra Ankara'ya yerleşmiş bir memur emeklisi olan dedemlerle yaşamaya başlamıştık. (IV) Onlar baktı bize. (V) Daha sonra hayatım şantiyelerde geçti ama artık bu mesleği yapmıyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümle olumlu, kurallı bir isim cümlesidir.
B) II. cümle bir isim bir fiil cümlesinden oluşmuş sıralı bir cümledir.
C) III. cümle olumlu, yan cümlesi zarf-fiille kurulmuş bir fiil cümlesidir.
D) IV. cümle olumlu, devrik, basit bir cümledir.
E) V. cümle biri olumlu diğeri olumsuz cümleden oluşan bağlı cümledir.

3. (I) Arzu'nun kocası Ali'yle ise burada karşılaştım. (II) Güzel Sanatlar Akademisinde okumuş, mezun olduktan sonra okulda kalmış, hoca olmuş. (III) Aynı zamanda resimler yapmaya sergiler açmaya başlamış, adını duyurmuş. (IV) İki yıl önce buraya taşındıklarında İstanbullu tuhaf bir mühendisin de kendisi gibi her şeyden elini eteğini çekip bu köye yerleştiğini duymuş ve onunla tanışmak istemiş. (V) Başta mümkün olduğunca uzak durmak istedim ancak Ali ile Arzu buna imkân vermediler.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler yapılarına göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bu iş beni hiç ilgilendirmezmiş, bunu sormaya nasıl cüret edermişim, ne kadar tuhaf bir adammışım ben böyle falan filan. Ağzımın payını iyice verdiğine ikna olunca elindeki dijital kayıt cihazının hâlâ açık olduğunu fark edip "Hayret!" dedi. "Kendi kendimi kaydetmişim."

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İsim ve fiil cümlelerinden oluşan sıralı cümle
B) Anlamca ve biçimce olumsuz cümle
C) Bağlı cümle
D) İç içe birleşik cümle
E) Biçimce olumlu anlamca olumsuz cümle

5. (I) Türklerin Anadolu'ya yerleşme süreçleri Selçuklu Devleti öncesinde başlamıştır. (II) Selçuklular da hâkim oldukları bölgelere ve fethedilecek yakın yerlere iskânlar yapmıştır. (III) Aksaray ve civarı Selçuklu sultanları için çok önemliydi. (IV) Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulmasından önce başlayan Türkmen göçleri Sultanhanı çevresine olmuştur. (V) Öncelikle konargöçer Türkmenlerinin yerleştikleri obalar zamanla günümüzdeki yerleşim yerlerine dönüşmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi basit, kurallı, isim cümlesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi yer tamlayıcısı ortak sıralı bir cümledir?**

A) Şehirde aradığını bulamamış, bir süre sonra köyüne dönmüştü.
B) Sınıfta sürekli gevezelik eder, oradan oraya koşturudum.
C) Köylü heybesini açmış, heybeden küflü bir ekmek çıkarmıştı.
D) Elif'in kitabı kaybolmuş, kimse onu bulamamıştı.
E) Gündüz ateş yakamazsın, dumanı görünür.

7. (I) Sultanhanı'nda dokumacılığın başlangıç tarihi bilinmiyor. (II) Yazılı kaynaklara bakıldığında köklü bir tarihe sahip olduğunu söylemek mümkün. (III) Yörede önceleri dokuma ihtiyaç olup insanlar kendisi için halı dokurken günümüzde daha az yapılıyor. (IV) Sultanhanı'nda dokumacılık azalsa da imalat devam ediyor. (V) Artık yöre halkı çocuklarına çeyiz hazırlamak yerine para kazanmak için geçiyor tezgâhların başına.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi olumsuz bir eylem cümlesidir.

B) II. cümle, girişik birleşik bir isim cümlesidir.

C) III. cümle, kurallı olumlu cümledir.

D) IV. cümle, basit, kurallı fiil cümlesidir.

E) V. cümle, devrik fiil cümlesidir.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik zarf tümleci görevindedir?**

A) Öldük ölümden bir şeyler umarak.

B) Bir büyük boşlukta bozuldu büyü.

C) Nasıl hatırlamazsın o türküyü.

D) Alıştığımız bir şeydi yaşamak.

E) Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta.

9. (I) Bu yörelerde, ara sıra, ne sürekli ne inatçı bir kış olurdu. (II) Bembeyaz, dümdüz ova ortasında kasaba her gün biraz daha gömülerek insana sanki böyle örtüle ezile, siline ufala bitecek, bahar gelince eriyen karların içinde bulunmaz olacak duygusunu verirdi. (III) Nisan yağmurlarına kadar böyle yarı saklı, yarı canlı bir ömürle bekleyen kasabanın dolambaç, dar sokaklarında dört, beş ay hayat, hareket kesilir ne kağnılar geçer ne manda sürüleri dolaşır ne at şakırtıları duyulurdu. (IV) Yalnız, bazı günler bir tabut arkasında mezarlığa yollanan ufak bir kalabalık karları hışırdatarak, öksüre öksüre isteksiz, konuşmaksızın geçip giderdi. (V) Karların büsbütün korkunç hâle getirdiği bir durgunluk deniz gibi gelir, bu sisli izi çarçabuk örterdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümle biçimce olumlu anlamca olumsuzdur.

B) II. cümle yapısına göre girişik birleşik cümledir.

C) III. cümle sıralı bir fiil cümlesidir.

D) IV. cümlede zarf görevinde yan cümlecik vardır.

E) V. cümle öznesi ortak sıralı bir cümledir.

10. Ben onu seyrederken etrafımdaki havanın birdenbire bir yıldız doğmuş gibi altın akislerle perde perde aydınlandığını, bir fikre çok benzeyen bir musikî ile dolduğunu hissetmiştim.

Bu cümlede kaç tane yan cümlecik bulunmaktadır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

11. Serin rüzgârlara pencereni aç!

Karşında fecirle değişen ağaç…

Bak, seyret ağaran rengini ufkun

Mahmur gözlerinde süzülsün uykun.

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Eksiltili cümle

B) Devrik cümle

C) İsim cümlesi

D) Girişik birleşik cümle

E) Basit cümle

12. (I) Güzel sanatların bir kolu olan edebiyat, duygu ve düşüncelerin söz ya da yazıyla estetik bir form ve anlatım çerçevesinde ifade edilmesidir. (II) Edebiyatın en yaygın türlerinden biri olan roman ise bu duygu ve düşüncelerden oluşmuş kurmaca bir dünyadır. (III) Romancı, oluşturduğu bu kurmaca dünyayla okuyucuya farklı deneyimler kazandırır; yeni duygular tattırır. (IV) Romancının amacı romanlarıyla çoğu zaman gerçek hayatla paralel akan yeni bir dünya oluşturmaktır. (V) Oluşturulan bu dünyadaki kahramanların bir kısmıyla her gün sokakta, evde, okulda karşılaşırız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümle yapısına göre birleşik, yüklemine göre isim cümlesidir.

B) II. cümle yapısına göre bağımlı sıralı, yüklemine göre isim cümlesidir.

C) III. cümle yapısına göre bağımlı sıralı, yüklemine göre fiil cümlesidir.

D) IV. cümle yapısına göre birleşik, yüklemine göre isim cümlesidir.

E) V. cümle yapısına göre birleşik, yüklemine göre fiil cümlesidir.

1. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır?

A) Büyük emekler vererek bu şirketi kurmuştu.

B) Kısa zamanda hazırlayıp bir hafta içinde yayımlanan raporda birçok hata yapılmış.

C) Saate dikkatli bakılınca orijinal olmadığı anlaşılıyor.

D) Söyledikleri bize zarar mı veriyor, yarar mı anlayamadık.

E) Arkadaşımla neredeyse tam bir hafta görüşmedik.

Çözüm:

A ve C seçeneğinde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. C seçeneğinde tamlayan eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. D seçeneğinde yüklem eksikliğinden kaynaklanan (yarar mı sağlıyor) anlatım bozukluğu; E seçeneğinde anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasından (neredeyse - tam) kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır. B seçeneğinde ise yüklem (yapılmış) ve bir fiilimsi (yayımlanan) edilgen çatılı olduğu için "hazırlayıp" fiilimsisi de "hazırlanıp" şeklinde edilgen çatılı olmalıdır.

Cevap: B

2. Ülkenizin güzelliklerini görmezseniz ne kadar yaşarsanız yaşayın benimseyemezsiniz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

B) Tamlama yanlışlığı

E) Özne eksikliği

D) Özne yüklem uyuşmazlığı

E) Nesne eksikliği

Çözüm:

Bu cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu bulunmaktadır. Cümle bu şekilde bırakılırsa benimsenemeyen şey ülkenin güzellikleri olur. Oysa "ülkenizi benimseyemezsiniz" olmalıdır.

Cevap: E

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Belgesini alan katılımcılar sırayla salona girdiler.

B) Şirketinin bu yıl zarar etmesinde alınan kararların da etkisi oldu.

C) Sorunların çözümünde üstlendiğin rol dolayısıyla seni tebrik ediyorum.

D) Denetmen kurumun en yetkin kişisiyle görüşmek istedi.

E) Televizyondaki eğitim kanallarının sayısı her geçen gün artıyor.

Çözüm:

D seçeneğinde sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır. Cümledeki "yetkin" sözcüğünün yerine "herhangi bir işte yetkisi olan kişi" anlamına gelen "yetkili" sözcüğü kullanılmalıdır.

Cevap: D

4. Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikâr etme
Lal olsun dillerin söyleme yada
Garip bülbül gibi ahuzar etme

Bu dörtlükteki anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdakilerden hangisinde <u>yoktur</u>?

A) Konsere katılımın kalabalık olması organizatörlerin yüzünü güldürdü.

B) Çocuk sessizce bir şekilde annesinin işinin bitmesini bekliyordu.

C) Verdiğim işi çabucak yapıvermesi beni çok etkiledi.

D) Onunla ilk tanışmamız dün gibi aklımda.

E) Ebeveynlerin temel görevi çocuklarının gerekli ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Çözüm:

Soru kökünde verilen dörtlükte "gizli" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. Çünkü sır zaten gizlidir. Aynı şekilde B seçeneğinde "bir şekilde" , C seçeneğinde "çabucak", D seçeneğinde "ilk", E seçeneğinde "gerekli" sözcükleri gereksiz kullanılmıştır. Ancak A seçeneğinde sözcüğün yanlış anlamda kullanımı söz konusudur. "kalabalık" yerine "fazla" kullanılmalıdır.

Cevap: A

5. Çocukluğunda dinlediği masallar yüzünden hayal gücü genişleyen yazar, hikâye yazılarıyla okuru şaşırtmaya devam ediyor.

Bu cümlenin anlatımıyla ilgili

I. Gereksiz sözcük kullanılmıştır.
II. Anlamı yanlış kullanılmış bir sözcük vardır.
III. Tutarlılık yoktur.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Çözüm:

Cümlede olumlu bir durumdan söz edildiği için "yüzünden" sözcüğünün kullanımı hatalıdır. Yanlış anlamda kullanılan bu sözcük yerine "sayesinde" sözcüğü kullanılmalıdır. Hikâye bir yazı türü olduğundan "yazı" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. "Hikâye yazılarıyla" yerine "hikâyeleriyle" yazılarak cümlede duruluk sağlanmalıdır. Birbiriyle çelişen veya mantığa aykırı ifadeler kullanılmadığı için anlatımda tutarsızlık yoktur.

Cevap: D

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Olaylar karşında genellikle asabi ve sinirli davranışlarda bulunuyordu.
B) Yeşil konağın çevresinde köyün ileri gelenleri bekliyordu.
C) İnsanların yeterli ve güvenilir gıdaya ulaşmaları gerekiyordu.
D) Su kaynaklarının kirlenmesi bazı önlemlerin alınmasını zorunlu kılıyordu.
E) Kentsel tarım, doğru planlama ile şehir sakinlerinin yaşamını iyileştirebiliyordu.

Çözüm:

B, C, D ve E seçeneklerinde anlatım bozukluğu yapılmamıştır. A seçeneğindeki asabi ve sinirli kelimeleri aynı anlama geldiğinden gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

Cevap: A

7. Arkadaşlarının ısrarlarına dayanamayan Ahmet sonunda itiraf edip gerçeği söyledi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlamca çelişen kelimelerin kullanılması
B) Kelimenin yanlış yerde kullanılması
C) Gereksiz sözcük kullanılması
D) Yüklem eksikliği
E) Mantık ve sıralama hatası

Çözüm:

"İtiraf etmek" bir gerçeği saklamaktan vazgeçip söylemek anlamına gelir. Bu cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Cümle "gerçeği itiraf etti" veya "gerçeği söyledi" şeklinde olmalıdır.

Cevap: C

8. Ben eve gelinceye kadar kardeşine iyi davranmanı ve oynamanı istiyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) "kardeşine" kelimesi yerine "kardeşinle" kelimesi getirilmeli.
B) "kadar" kelimesi cümleden çıkarılmalı.
C) "davranmanı" kelimesi yerine "geçinmeni" kelimesi getirilmeli.
D) "oynamanı" kelimesinden önce "onunla" kelimesi getirilmeli.
E) "iyi" kelimesi yerine "güzel" kelimesi getirilmeli.

Çözüm:

Cümlede tümleç eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Bu eksiklik "oynamanı" kelimesinden önce "onunla" kelimesi getirilerek giderilebilir.

Cevap: D

1. "Alkollü araç kullananların ehliyetine el konacaktır."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne eksikliği

B) Özne - yüklem uyumsuzluğu

C) Tamlama yanlışı

D) Özne eksikliği

E) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

2. "Abbas Efendi, kurumumuzun üye ve fahri yöneticisidir."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdaki cümlelerden hangisinde vardır?

A) Akşam onu yürüyüş yaparken çok yorgun gördüm.

B) Dershanenin önünde her zaman duran simitçi yoktu.

C) Öğrencilerin daha hızlı soru çözebilmesi için kitap okumak gerekir.

D) Sınav sonuçlarının ilanı genelde bu kadar gecikmezdi.

E) Sanayi bölgesinde çıkan yangında birçok itfaiye zarar görmüş.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Sana çok üzgün bir haberim var.

B) Pazardaki fiyatlar oldukça pahalıydı.

C) Günün sonucunda herkes çok duygusaldı.

D) Aldığınız bu ürünler ücretsiz adresinize teslim edilir.

E) Bu konuda görüş ayrıcalığı yaşamamıza şaşırdım.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayan ekinin eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Sağlık, günlük takip edilmesi gereken ciddi bir iştir.

B) Tembellik ve çalışkanlık üzerine bir anket çalışması yapılmalıdır.

C) Gazetedeki yazılarında sürekli gündemle alakalı konulara değinirdi.

D) Projeye hazırlanan öğrenci, çok değil planlı çalışması gerekir.

E) Havaların ısınmamasını küresel ısınmayla açıklayabiliriz.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz gereksiz kullanılmıştır?**

A) Yazarın düşünce ve fikirlerini beğenmiyorum.

B) Bu ev bana, izlediğim filmlerdeki bazı evleri hatırlatıyor.

C) Uzun yolda araba kullanırken keskin virajlara dikkat etmelisin.

D) Beslenme alışkanlıklarımız, sağlığımızı doğrudan etkiler.

E) Kedileri kızdırmayın, pişman olursunuz.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Görmeyeli saçların bir hayli uzamış.

B) Bilgisayar büyük bir icattır.

C) Bugün ekeceğiz fidanları bahçeye.

D) Ekmeği paylaşmak güzeldir.

E) Sorunları görmezlikten gelemezsin.

7. Galatasaray Lisesinden mezun olduktan sonra edebiyat öğretmenliği dışında herhangi bir işle uğraşabilecek kabiliyetinin bulunmadığını söyleyen Ruşen Eşref Ünaydın, bu okulda kazanmış olduğu edebiyat sevgisinin de tesiriyle kendisinde öğretmenliğe karşı büyük bir arzu ve heves uyandığını, ancak bu mesleği hakkıyla icra edebilmek için hâlihazırdaki bilgilerinin yeterli olmadığını düşünür.

Bu cümledeki anatım bozukluğunun özdeşi anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Herkes bu konudaki görüşünü gönül rahatlığıyla açıklasın, benden asla çekinmesin.

B) Öğrenciler, konuyu daha iyi kavrayabilmek için fizik öğretmeninin sözlerine kulak kabarttı.

C) Yüksek sesle bağırmana gerek yok, söylediklerini hepimiz kolayca duyabiliyoruz.

D) Tüm öğrencilerine saygı duyar, derslerinde başarılı olmaları için yakından ilgilenirdi.

E) Öğretmenim, okuduğumuz metinden kişi ve belgisiz zamire örnekler bulmamızı istedi.

8. **Aşağıdakilerden hangisi duru bir cümledir?**

A) Kulağına alçak sesle fısıldayan arkadaşının söylediklerini anlayamadı.

B) Eşimle ilk defa tanıştığımda göreve yeni başlamış genç bir subaydım.

C) Sıcaklık sıfırın altına eksi beşe kadar düştüğü için sıkı giyinmelisiniz.

D) Mülakatta sorulara verilen yanıtlar aynen, olduğu gibi yazılmalıdır.

E) Güne daima şevkle başlayan, çevresine neşe dağıtan eşsiz bir insandı.

9. İniş ve çıkışlarla dolu hayat ona pek çok deneyim kazandırmış, insanların hata yapsalar da zamanla değişebileceğine dair sarsılmaz bir inanç oluşturmuştu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deyimin yanlış kullanılması

B) Dolaylı tümleç eksikliği

C) Mantık ve sıralama yanlışlığı

D) Tamlayan eksikliği

E) Gereksiz sözcük kullanımı

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Fırtına yüzünden sahile peş peşe vuran büyük dalgalar korkunç sesler çıkarıyordu.

B) Hiç şüphesiz sevgi ve anlayışın üstesinden gelemeyeceği bir sorun olmamalı.

C) Zorluklar karşısında sabretmesini dedemin hatıralarını dinleyerek öğrendim.

D) TÜBİTAK projesi için gereken tüm malzemeler temin edilip sınıfa getirdik.

E) Edebiyat öğretmenimiz incelediğimiz romanlardaki nüans ve farkları buldurdu.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Elektrikler kesildiğinden çalışmam yarıda kaldı.

B) Sabaha karşı herkes bir patlama sesiyle irkildi.

C) Onu asılsız iftiralarla işinden etmeye çalıştılar.

D) İnsanı toplum içinde kıymetli kılan onun sahip olduğu bilgi birikimidir.

E) Yazarın romanındaki kadın karakterler oldukça güçlüdür.

2. Görevliler izinsiz alana girmeye çalışan kişilere müdahale etti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun benzeri aşağıdakilerden hangisinde <u>yoktur</u>?

A) Arkadaşına uzunca gördüklerini anlattı.

B) Her annesiyle buluşması onu çocukluk yıllarına götürür.

C) Öğretmen olarak doğduğu mahalleye yıllar sonra döndü.

D) On kişiden oluşan soru hazırlama ekibi bu yıl çok çalıştı.

E) Onu yerde görünce ilk aklıma gelen ambulans çağırmak oldu.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde öge eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

A) Bulduğu her fırsatta akrabalarını ziyaret eder, hasret giderirdi.

B) Bu testleri önce çocuklarıma, sonra öğrencilerime çözdürdüm.

C) Gençleri önemsemeli, her fırsatta dinlemeliyiz.

D) Herkes fikirlerini can kulağıyla dinledi ancak kimse uygulamadı.

E) Yaşamayı seven ve hayata dört elle sarılacak çocuklar yetiştirmeliyiz.

4. Doktor hastanın iyileştiğini söyleyince yakınları derin bir nefes aldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

B) Gereksiz sözcük kullanımı

C) Anlamca çelişen sözcüklerin kullanımı

D) Anlam belirsizliği

E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı

5. Kitaplara gereken değeri vermeli, yeni nesillere de hatırlatmalıyız.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tamlama yanlışlığı

B) Yüklem eksikliği

C) Özne - yüklem uyumsuzluğu

D) Nesne eksikliği

E) Ek yanlışlığı

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) Gevezeliği sayesinde başarılı olamadı.

B) Maçı kazanma şansı çok fazla.

C) Bu şehre geleli tam 18 yıl olmuş.

D) Ekmek arası balık kılçıksız olmalı.

E) Sınıfta kimse yok, herkes bahçede.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kelimenin yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Aynadan yankılanan ışık gözlerimi rahatsız etti.

B) İzinsiz toplantı salonuna girmeyiniz.

C) Çiçekler susuzluktan kurumuşlar.

D) Samsun'da yaşıyor ama nemine alışamadı.

E) Kaybettiği eşyasını bulmak için bir aşağı bir yukarı koşuyor.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bu tür kazalar yaralanmalara hatta ölümlere neden olabilir.

B) Sanki berrak bir göl gibiydi bakışları.

C) Çocuk eğitiminde aile ve okulun önemli bir rolü vardır.

D) Katılımcılar arasındaki anlaşmazlıklar giderildi.

E) Çok çalışmaktan yorgun düştüm.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Meliha Hanım küçük oğlunu çok seviyor fakat bir dediğini iki etmiyordu.

B) Onun söylediklerine dün de bugün de inanmıyorum.

C) Seni görmek ve konuşmak istemiyorum.

D) Arabaya binmesiyle inmesi bir oldu.

E) Hastanın durumu gittikçe kötüleşiyor, yatağından kalkamıyordu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) İşini vaktinde yapan insanlar başarılı olur.

B) Yapılacak birçok ödev varken onlar oturmuş televizyon izliyor.

C) Huysuzluğu, onun arkadaşları tarafından dışlanmasını sağladı.

D) Bir gün onların da seni anlayacağını düşünüyorum.

E) Bazı insanlar sabahları kahvaltı yapmayı sevmez.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Nesli tükenen bu balıklar için nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini araştıran bu kurum, çalışmalarında çok da başarılı olmuştur.

B) Yeni dükkânların ne zaman işletime açılacağını sitelerinde ilan edeceklerini, mesaj yoluyla da muhataplarını bilgilendireceklerini ifade etti.

C) Tatil beldesine ne kadar çok yatırım yapılırsa o kadar kâr geleceği inancı, bölgeyi umduğumuzdan çabuk geliştirdi.

D) Yaptıklarından dolayı çok pişman olduğunu, bundan sonra kimsenin intikam duygularıyla hareket etmemesini istedi.

E) O kıtada, yaz mevsiminin nerdeyse hiç bitmemesinden sadece yazlık yaşama dair ihtiyaçlar önem arz ediyor.

12. I. Resim çekmeyi sever misin?

II. Onunla ilk kez veli toplantısında tanıştık.

III. Şimdi sen seç pirincin taşını, kolaysa!

IV. Genç adamı kollarından tuttu.

Numaralanmış cümlelerle aşağıdaki anlatım bozukluğu nedenleri eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Anlam belirsizliği

B) Deyimin yanlış kullanılması

C) Özne yüklem uyumsuzluğu

D) Gereksiz sözcük kullanımı

E) Yanlış anlamda sözcük kullanılması

1. (I) Yazınsal metinlerde ve kitaplarda sokak ağzının kullanımına dönük bunca olumsuz eleştirinin nedenini anlayamıyorum. (II) Örneğin, benim Hüseyin Rahmi'yi çok sevmemin nedeni, onun yazılarında engin ve yürekten olmasının yanında, sokağın dilini, azınlıkların söyleyiş biçimlerini, deyimlerini kitaplarına taşımış olmasındandır. (III) Şimdi, sokak ağzını beğenmiyorsunuz diye Hüseyin Rahmi'nin kitaplarından tutup da o sokak söyleyişlerini çıkarırsanız o büyük yazardan geriye ne kalır? (IV) Kuşa döner yapıtları, anlatımının gücü soluverir. (V) Ben, sokağın dili neyse onu yapıtlarında işleyen sanatçılara hayranım ve bu sanatçıların, bu davranışlarından eleştirilmesine karşıyım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2.
I. Macera ve psikolojik romanlar her zaman ilgimi çekmiştir.
II. O bana dert ben ona mutluluk verdim.
III. Sorunun çözümünde tüm olasılıkları kullanmak onun en bilinen özelliğidir.
IV. Öğretici ve sanat metinleri özellikle dil kullanımı açısından farklılık gösterir.
V. Ay bir yandan sen bir yandan sar beni.

Numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozuklukları ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Okuldaki herkes yeni kuralların uygulanmasının güç olduğunu düşünüyorlardı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun özdeşi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Öğretmen soruyu yazar yazmaz biraz düşünüp cevapladı.

B) İnsanlardan bu kadar kaçmasını çocukluğundaki travmalarına borçluydu.

C) Yaşlı kiracısını bu zor zamanda yalnız bırakmadı.

D) Eve giren polisler her yeri delik deşik aramışlar.

E) Binlerce kişi şampiyonluk kutlaması için stada akın ettiler.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ek-fiil eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır?**

A) Gençlere öğrettiklerimizden aksini yaparsak kendimizle çelişmez miyiz?

B) Ondan özür dilemekle dilememek arasında ikilik yaşıyorum.

C) Bu konuda senin haklı olduğunu biliyorum ama desteklemekten çekiniyorum.

D) Dün akşam gittiğimiz düğünde gelin güzel, damatsa yakışıklı değildi.

E) Bütün okuldaki kitaplar toplatılıp geri dönüşüme gönderildi.

5. Spor gazetelerini çok az ya da hiç takip etmeyenler günümüz futbolunu anlayamazlar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "gazetelerini" sözcüğü "gazeteleri" olarak değiştirilerek.

B) "az" sözcüğünden sonra "takip edenler" sözcüğü getirilerek

C) "çok" sözcüğü cümleden çıkartılarak

D) "takip etmeyenler" sözcüğü "takip etmeyenlerin" şeklinde kullanılarak

E) "ya da" bağlacının yerine "ve"' getirilerek

6. Mehmet ile neredeyse tam sekiz aydır hiç iletişime geçmemişti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne - yüklem uyumsuzluğu

B) Anlamdaş sözcüklerin birlikte kullanılması

C) Bir deyimin yanlış anlamda kullanılması

D) Özne eksikliği

E) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması

7. "Fırçanın duvara dokunuşu ve iz bırakışı etkiledi ustaları."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması

B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

C) Yan cümlecikte dolaylı tümleç eksikliği

D) Gereksiz sözcük kullanımı

E) Ek yanlışlığı

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Düşüncesizliği yüzünden gelmişti bunlar başımıza.

B) Sen istediğin an huyunu, mizacını değiştirebilir misin?

C) Hastalıkta, sıkıntıda, üzüntüde, sevinçte yani her durumda birlikte hareket etmeliyiz.

D) Sanatın insandaki iyiliği ön plana çıkarmak gibi olumlu bir etkisi vardır.

E) Kalemler boynu bükük kaldı ahşap, eski masanın üzerinde.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bizlere gerçekten değer verir, bizi hiçbir zaman kırmazdı.

B) Televizyon izlemek çok fazla zamanını alıyordu ama bundan kurtulamıyordu.

C) Derdi çoktu aslında, sizinle kıyaslayınca.

D) Geleceğinden şüphesi yoktu ama nasıl inşa edeceğini bilmiyordu.

E) Halıların üzerinde dünden kalan ekmeklerin kırıntıları duruyordu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Bu öğrenci oldukça neşeli, derslerinde başarılı bir çocuktu.

B) Telefonu o kadar yüksek sesle çalmıştı ki odadaki herkes tedirgin olmuştu.

C) Suyu soğuk içmeyi tercih ediyordu sıcak yaz günlerinde.

D) Zamanın nasıl geçtiğini en iyi yaşlılar bilir.

E) Biz çalışmayı severiz, onlar ise yan gelip yatmayı.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Yaşanan hadiseleri bire bin katarak muhtara anlatmış.

B) Başın dara düştüğünde beni arayabilirsin.

C) Babasından kalan mirası har vurup harman savurmuş.

D) Meydan o gün âdeta ana baba günüydü.

E) Etrafındakileri mutlu etmek için bin dereden su getiriyordu.

12. **Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Cami, bugün bile iç dekoru ve çinilerinin güzelliği ile ziyaretçilerini büyülemeye devam ediyor.

B) Kıyıda nazlı nazlı salınan tekneler, iki muhteşem rotada mavi yolculuk olanakları sunuyor.

C) Bu yazlık evler, suların yükselme tehlikesine karşı ahşap ayaklar üzerine inşa edilmişler.

D) Badem çiçeklerinin açtığı şubat ayında bölgeye giderseniz sizi bambaşka bir doğa karşılar.

E) Bu vadi, tarihî dokusunun yanında doğal güzellikleriyle de yorgunluğunuzu atabileceğiniz bir yer.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış anlamda kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

A) Yapılan oylamada çekingen kalması salondaki herkesi şaşırttı.

B) İnsani yönümüzü ihmal etmemeli, her yolda kalan insana yardım etmeliyiz.

C) Yorgun işten geldiğimden evdekilerle ilgilenemedim.

D) Bu çalışmayla takdir hatta teşekkür bile alabilirsin.

E) İnsanların birçoğu istek ve arzularının esiri olmuştur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) İşler neden bu kadar ağır gidiyor anlamıyorum.

B) Gerçek romancı, insanın iç dünyasını, iç karmaşasını yansız bir tutumla aydınlatmaya çalışır.

C) Öğretmenler her zaman öğrencilerinin fikir ve görüşlerini almalıdır.

D) Bunu, birçok kez kendisinden rica ettim.

E) Program, buluşmamızın üzerinden yirmi dakika geçmesine rağmen başlamamıştı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğunun nedeni diğerlerinden farklıdır?

A) Sana asla kızmıyor, çok seviyoruz.

B) Derslerine çalışmıyor, ihmal ediyor.

C) Aldığı şehirlere Türkleri yerleştirmek suretiyle Türkleştirdi.

D) Sergideki resimlerimi seviyor, ruhumun dışa vurumunu gösteriyorum.

E) Onlara niçin bu kadar yardım ediyor ve destekliyorsunuz.

4. “Bu yasadan, özel ve kamu kuruluşlarında çalışanlar yararlanacak.”

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

B) Tamlama yanlışı

C) Nesne eksikliği

D) Gereksiz sözcük kullanımı

E) Özne - yüklem uyumsuzluğu

5. (I) Konya; İç Anadolu Bölgesi’nin ortasında, etrafı dağlarla çevrili geniş bir çukur içerisine kurulmuştur. (II) Şehrin güneyi, güneydoğu ve güneybatısı Toros Dağları ve uzantıları ile çevrilidir. (III) Şehrin kuzey ve batısında da çeşitli sıradağlar bulunmaktadır. (IV) Yörenin çanak şeklinde olması, yöredeki hava hareketini ve rüzgâr oluşumunu sınırlamaktadır. (V) Sıradağlar da kışın kirli havanın kent dışına çıkmasını önleyerek hava kirliliğinin artmasına neden olmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu <u>yoktur</u>?

A) Türkiye’de tatillerini geçiren gurbetçiler, Almanya’ya dönüş yaptılar.

B) Annem ablamın kulağına eğilmiş, alçak sesle bir şeyler fısıldıyordu.

C) Sınav tarihi yaklaştıkça tedirginliği, heyecanı gittikçe artıyordu.

D) Makale yazarları alanında ihtisas yapmış, yetkili kişiler olmalı.

E) Yeni aldığı evin bahçesine elma, armut ve şeftali fidanları dikmiş.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış anlamda kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Konar göçerlik, zengin bir tarihî birikimi olan sosyolojik bir terimdir.

B) Teknoloji söz konusu olduğunda onları azımsamamak gerekir.

C) Her fert, bir geleneğin ve kültürün içine doğar.

D) Kent hayatı, insanların değer yargılarını ve yaşam biçimlerini etkiler.

E) Mekân, kişilerin duygu dünyalarını şekillendirir.

8. **"**Yunus Emre, Türkçenin sadeleşmesi için çalışmış, şiirlerinde Anadolu halkının dilini kullanılmıştır.**" cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gereksiz sözcük kullanılması

B) Anlamca çelişen sözcüklerin bulunması

C) Mantık hatasının bulunması

D) Tümleç eksikliğinin bulunması

E) Çatı uyuşmazlığının olması

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Arkadaşım, bugünlerde bize çok az, onlara ise hiç uğramıyordu.

B) Olayla ilgili çok şey bildiklerini tahmin edebiliyordu.

C) Tercüme konusunda uzman olduğu herkesçe biliniyordu.

D) Futbol maçlarını izlemeyi çok sevdiğini söylüyordu.

E) Üniversiteye gitmenin kolay olmadığını biliyordu.

10. Türk Dil Kurumunun hedefi insanları dil açısından zenginleştirmek ve dil sevgisini kazandırmaktır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "Hedefi" yerine "amacı" sözcüğü getirilerek

B) "Ortaya çıkarmak" ifadesi cümleden çıkarılarak

C) "Dil" kelimesinden önce "onlara" kelimesi getirilerek

D) "Kurumunun" yerine "kurumu" sözcüğü kullanılarak

E) "Kazandırmaktır" yerine "kazanmaktadır" kelimesi getirilerek

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?**

A) Birey olmayı bencillik gibi algıladığımızdan varılması güç, varılsa da suçluluk duyulan bir durum hâline geliyor.

B) Müzik, insanların duygularını, düşüncelerini, temel inançlarını, beklentilerini ve iç konuşmalarını dışarıya aktarmalarını sağlayan önemli bir araçtır.

C) Birçok uzmanlık alanında mesleğe yeni katılanların pratik anlamda gelişmesi için bir eğitim yaklaşımı takip edilir.

D) Mizaç, bireyin çevresindeki olayları anlamlandırma ve onlara tepki verme şeklini belirleyen bir özellik olarak tanımlanmaktadır.

E) Kişilerin karşılaştığı stresli durumların ortaya çıkardığı etkileri atlatma süresi değişiklik göstermektedir.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün çıkarılması anlam karışıklığına neden olur?**

A) Huzurevinde, büyüklerimizin ihtiyaçları karşılanıyor.

B) Çocuğumu, masallarla büyütmek en büyük isteğimdir.

C) O akşam, derslerine odaklanmakta zorlandı.

D) O, herkesin yakından tanıdığı bir diyetisyendir.

E) Cesur, ne yaptığını bilen insanlara ihtiyacımız var.

SÖZCÜKTE ANLAM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11									
1. TEST	C	C	B	E	A	C	D	E	E	C	A									
2. TEST	A	A	E	C	C	C	A	B	A	D										
3. TEST	D	B	E	C	E	A	C	D												
4. TEST	E	B	D	B	B	D	C	C	D	B										

CÜMLEDE ANLAM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10										
1. TEST	C	B	A	C	A	D	E	C												
2. TEST	A	D	D	C	C	B	C	B	E	C										
3. TEST	D	B	B	E	C	C	D	D												
4. TEST	E	B	E	A	B	B	A	C												

PARAGRAFTA ANLAM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9											
1. TEST	C	D	E	A	B	E	D	A												
2. TEST	B	E	D	B	C	D	A	D	E											
3. TEST	C	A	B	E	C	E	E	C												
4. TEST	E	B	B	C	E	A	D	B												

SES BİLGİSİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12								
1. TEST	D	D	D	A	E	C	B	A	C	B	C	D								
2. TEST	B	A	A	E	C	E	E	B	E											
3. TEST	C	E	D	B	A	E	D	D	E	D	E									
4. TEST	A	C	E	D	E	A	E	D	E	B	A									

SÖZCÜKTE YAPI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
1. TEST	C	E	D	C	B	A	C	A	E	A	B									
2. TEST	A	E	C	C	A	D	A	E	A	D	D	E	E	E	A	E				
3. TEST	B	C	C	E	D	A	C	E	B											
4. TEST	D	A	E	E	D	E	C	D	C											

YAZIM KURALLARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. TEST - A	E	A	A	B	A	B	C	E	E	A			
1. TEST - B	C	A	E	A	E	C	C	B	E	B	C	C	
2. TEST - A	E	B	E	E	D	C	A	D	D	C			
2. TEST - B	C	E	E	D	A	D	B	E	E	C	C	E	
3. TEST - A	B	A	A	A	C	C	E	B	A	E	E		
3. TEST - B	E	B	B	E	B	C	B	E	D	B	C	D	
4. TEST - A	E	B	A	B	C	E	B	C	A	B	E	B	D
4. TEST - B	A	B	C	E	E	C	C	A	E	D	A	D	

NOKTALAMA İŞARETLERİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. TEST - A	B	A	D	C	E	C	E	E	C	D		
1. TEST - B	D	E	B	D	C	E	E	A	B	B	D	C
2. TEST - A	E	E	A	E	B	E	A	B	C	D	A	
2. TEST - B	E	A	B	E	E	D	A	E	E	E	A	E
3. TEST - A	E	E	A	B	C	D	D	D	B	A	A	
3. TEST - B	E	D	A	A	B	B	A	E	D	C	D	D
4. TEST - A	A	C	D	C	E	E	C	D	B	D	E	C
4. TEST - B	B	E	C	C	C	D	C	E	C	D	A	

İSİM SOYLU SÖZCÜKLER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. TEST	B	D	E	B	D	C	B	E	E	E	B	A	C	A	A
2. TEST	A	E	D	B	B	C	A	E	A	C	E	C			
3. TEST	D	B	E	B	B	B	D	A	A	C	D	D	E		
4. TEST	D	D	D	E	D	A	C	C	D	D	D				

FİİLLER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. TEST	A	B	D	B	C	E	D	D	E	E	C	C	E	
2. TEST	C	B	B	B	D	D	C	D	A	C	D	B	E	A
3. TEST	E	D	D	D	B	A	C	D	A	B	E	D		
4. TEST	D	D	C	A	B	D	B	D	E	B	C			

TAMLAMALAR

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13							
1. TEST	E	D	D	A	C	A	C	E	B	B	A	E	C							
2. TEST	B	D	E	B	D	A	C	C	A	D	E									
3. TEST	A	B	C	C	C	E	A	B	E	D	D									
4. TEST	B	E	A	A	A	B	B	E	B	B	E	D								

CÜMLENİN ÖGELERİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13							
1. TEST	E	D	A	C	A	E	D	C	A	C	B	D	A							
2. TEST	B	A	B	C	E	C	B	A	B	A	C	C								
3. TEST	E	D	D	E	A	A	D	A	B	C	A	A								
4. TEST	A	C	D	A	E	E	A	E	B	C	D									

CÜMLE TÜRLERİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
1. TEST	D	B	C	D	B	D	C	C	B	B	E	B	E	A	D	B				
2. TEST	E	A	C	D	A	A	A	D	C	C	E	A								
3. TEST	A	C	D	E	C	C	D	B	A	D	B	A	B							
4. TEST	B	C	A	C	C	B	D	A	A	C	C	B								

ANLATIM BOZUKLUKLARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12								
1. TEST	E	C	D	D	A	C	C	E	B	A										
2. TEST	C	D	A	D	D	A	A	B	E	C	D	C								
3. TEST	B	C	E	D	B	E	C	B	D	E	E	C								
4. TEST	A	C	D	B	B	E	B	E	A	C	A	C								